ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΓ'

Τετάρτη 11 Ιουνίου 2008 (απόγευμα)

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 11499
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν σπουδαστές από τη Σ.Τ.Υ.Α., Σχολή Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας Σ.Τ.Υ.Α., σελ. 11055, 11062
3. Ανακοινώνονται αιτήματα εκατόν ένα (101) Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., είκοσι δύο (22) Βουλευτών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και δέκα τεσσάρων (14) Βουλευτών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς με τα οποία ζητούν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ψηφισθέν νομοσχέδιο: «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις», σελ. 11499
4. Επί Διαδικαστικού θέματος, σελ. 11499

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις», σελ. 11053, 11113
2. Ονομαστική ψηφοφορία επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών, σελ. 11100
3. Ανακοινώνονται επιστολές Βουλευτών που γνωστοποιούν την ψήφο τους επί της ονομαστικής ψηφοφορίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών, σελ. 11100, 11101

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί Διαδικαστικού θέματος:

ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ., σελ. 11499
ΠΑΓΚΑΛΟΣ Θ., σελ. 11499
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 11499
ΣΙΟΥΦΑΣ Δ., σελ. 11499

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών:

ΑΛΑΒΑΝΟΣ Α., σελ. 11074
ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ Β., σελ. 11070
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε., σελ. 11076, 11077
ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ Ι., σελ. 11060, 11074
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε., σελ. 11059
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ., σελ. 11080
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 11098
ΓΕΙΤΟΝΑΣ Κ., σελ. 11054
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α., σελ. 11084, 11085
ΓΚΑΤΖΗΣ Ν., σελ. 11097
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ. 11098
ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ Θ., σελ. 11093
ΚΑΝΕΛΛΗ Λ., σελ. 11094
ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Α., σελ. 11083
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν., σελ. 11093
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ., σελ. 11099
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ., σελ. 11067
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ., σελ. 11096
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ., σελ. 11056
ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ Π., σελ. 11066
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ., σελ. 11092
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ. 11095
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Θ., σελ. 11090
ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ Α., σελ. 11085, 11086
ΜΠΟΥΖΑΛΗ Π., σελ. 11054
ΝΙΩΤΗΣ Γ., σελ. 11064
ΠΑΓΚΑΛΟΣ Θ., σελ. 11062
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 11072, 11073
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Α.,σελ. 11055
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γ., σελ. 11086, 11088
ΠΑΠΑΡΗΓΑ Α., σελ. 11078
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ., σελ. 11071, 11073
ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ Φ., σελ. 11053
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 11081, 11083
ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ. 11097
ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ Η., σελ. 11096
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α., σελ. 11057
ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ Δ., σελ. 11065
ΣΗΜΙΤΗΣ Κ., σελ. 11077
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ., σελ. 11069
ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ Ε., σελ. 11058
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ., σελ. 11067
ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ Σ., σελ. 11063, 11064

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΓ'

Τετάρτη 11 Ιουνίου 2008 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 11 Ιουνίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 17.00' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΕΡΑΝΤΖΗ** .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις».

Συνεχίζουμε τον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών.

Το λόγο έχει η Βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας κ. Πατριανάκου.

Έχετε το λόγο, κυρία Πατριανάκου.

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης γεννήθηκε πάνω στο θάνατο και στα ερείπια που άφησε πίσω της η πολιτική του εθνικού φανατισμού και της μισαλλοδοξίας. Η πορεία στην υλοποίηση του μεγαλύτερου εγχειρήματος στην παγκόσμια ιστορία δείχνει να είναι αργή και επώδυνη, αλλά παραμένει σταθερή προς τον οραματικό στόχο της Ευρώπης, των λαών και των ανθρώπων. Η πορεία προς την Ενωμένη Ευρώπη δείχνει να συναντά σθεναρές αντιδράσεις στην πορεία της από αυτόνομες εθνικές στρατηγικές που αρνούνται να ξεφύγουν από τη λογική δημιουργίας σφαιρών επιρροής και κοντόφθαλμων συμμαχιών.

Ταυτόχρονα, πανίσχυροι γραφειοκρατικοί μηχανισμοί κατά γενική ομολογία υποκατέστησαν και επιβράδυναν την εφαρμογή πολιτικών δράσεων στην κατεύθυνση της ουσιαστικής ενοποίησης. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με νέα κράτη-μέλη, χωρίς παράλληλη εμβάθυνση της δημοκρατικής λειτουργίας της, δημιούργησε νέες πολλαπλές αγκυλώσεις. Το έλλειμμα ενημέρωσης των πολιτών ως προς τις πολιτικές δράσεις, τα θεσμικά όργανα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησαν στην αποξένωση των πολιτών από τις κοινοτικές δράσεις.

Η αποτυχημένη προσπάθεια της Συνταγματικής Συνθήκης οδήγησε στη ρεαλιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας, που τροποποιεί τις προγενέστερες, τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Εγκαταλείποντας κοινά σύμβολα, Σύνταγμα, σημαία, ύμνο, αλλά και αναφορές σε ορολογίες, όπως Υπουργός Εξωτερικών, καθησυχάζονται οι φόβοι των κρατών-μελών περί απώλειας της εθνικής τους ταυτότητας.

Ταυτόχρονα, με την προς κύρωση συνθήκη ενισχύονται υπερεθνικοί θεσμοί, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή. Ενισχύεται το άμεσα δημοκρατικά εκλεγμένο και πλέον αντιπροσωπευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέσα από την τροποποίηση πενήντα άρθρων της συνθήκης. Ενισχύεται το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μετατρέπεται σε όργανο της Ένωσης, υιοθετείται η ρήτρα αλληλεγγύης και μπαίνουν οι βάσεις για κοινή αμυντική πολιτική. Αποτελεί, όμως, κατά την άποψή μου, κορυφαίο βήμα ο νομικά δεσμευτικός πλέον Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος όπως οι συνθήκες και μέσα από τα κεφάλαιά του «Αξιοπρέπεια», «Ελευθερίες», «Ισότητα», «Αλληλεγγύη», «Δικαιώματα των Πολιτών», «Δικαιοσύνη» καλύπτει το σύνολο των δικαιωμάτων του ανθρώπου που οφείλει κάθε σύγχρονη δημοκρατία να υπηρετεί με θρησκευτική προσήλωση.

Αποτελεί κορυφαία πολιτική επιλογή το νέο τροποποιημένο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο δέχθηκε τα πυρά της αριστερής κριτικής με το πρόσχημα της αναφοράς σε άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς. Είναι ένα άρθρο στο οποίο γίνεται ρητή αναφορά στην αειφόρο ανάπτυξη, στην ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη με σταθερότητα τιμών, με άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς και στόχο την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική πρόοδο, το υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Η πεμπτουσία μιας πολιτικής προς όφελος της κοινωνίας των πολιτών γίνεται με την υιοθέτηση της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς. Εισάγεται η έννοια της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, δηλαδή η υιοθέτηση του τρίτου δρόμου κατά τον Αμερικανό διανοητή Τζέρεμι Ρίφκιν, όπου το παραγόμενο οικονομικό αποτέλεσμα συσχετίζεται άμεσα με την τοπική κοινότητα και αναπτύσσει δυνάμεις κοινωνικής αλληλεγγύης πέραν της παραγόμενης οικονομικής δραστηριότητας. Η ευρωπαϊκή προοπτική για μια ακόμη φορά επιχειρεί να ξεφύγει από το φαύλο κύκλο του διαρκώς αυξανόμενου κέρδους και να ανοίξει τη διασύνδεσή του με το κοινωνικό αποτέλεσμα σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Οι απαντήσεις στα καρτέλ, στις εναρμονισμένες πρακτικές, στις στρεβλώσεις της αγοράς είναι η εισαγωγή των εννοιών της κοινωνικής οικονομίας, της προστασίας του περιβάλλοντος, της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού

και των διακρίσεων, της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Οφείλουμε όλοι να κατανοήσουμε ότι με το εγχείρημα της Ενωμένης Ευρώπης οι λαοί δεν εκχωρούν δικαιώματά τους σε απομακρυσμένα κέντρα λήψης αποφάσεων αλλά αντιθέτως μέσω της συμμετοχής και των κοινών δράσεων μπορούν να συνδιαμορφώνουν το μέλλον. Δεν αλλάζουμε την τριτοβάθμια εκπαίδευσή μας γιατί μας το επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά γιατί εάν θέλουμε να διαδραματίσουμε ενεργό ρόλο στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, θα πρέπει πρώτα από όλα μέσω της παιδείας μας να ισχυροποιήσουμε τις επιδόσεις μας στην έρευνα, στην τεχνολογία, στον πολιτισμό, να ανοίξουμε νέους δρόμους σκέψης, να ηγούμαστε στις νέες προκλήσεις, στα ηθικά διλήμματα και στα κοινωνικά ρεύματα που θα διαμορφώσουν το μέλλον μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρώπη που είναι σταθερά προσηλωμένη στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην ειρήνη, στην ασφάλεια, στην αλληλεγγύη των λαών και των πολιτών, στην αειφόρο ανάπτυξη του πλανήτη αλλά και στην εξάλειψη της φτώχειας, είναι η Ευρώπη που προσδοκούν οι λαοί της, είναι η Ενωμένη Ευρώπη που οι είκοσι επτά κυβερνήσεις συμφώνησαν με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, είναι η Ευρώπη των κρατών-μελών, εφόσον όλοι συναινέσουν θεσμικά. Η Ελλάδα της δημοκρατίας και του πνεύματος, για μια ακόμη φορά θα πρωτοστατήσει στο διαρκές εγχείρημα της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Η κ. Μπουζάλη έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΠΟΥΖΑΛΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 1952 ο μεγάλος οραματιστής της Ευρωπαϊκής ενοποίησης Ζαν Μονέ, είχε πει την ιστορική φράση «Δεν συνασπίζουμε κράτη αλλά ενώνουμε λαούς». Είναι μια φράση ουσιαστική, μεστή, με ιδιαίτερη βαρύτητα, αφού μισό αιώνα αργότερα και αφού προηγουμένως η Ευρώπη αντιμετώπισε σημαντικές προκλήσεις, άλλαξε επιτυγχάνοντας το ανώτερο επίπεδο οικονομικής ολοκλήρωσης αλλά και αναζητώντας το δρόμο της προς την πολυπόθητη πολιτική ενοποίηση.

Με αφετηρία την ίδρυση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα το 1951, η οποία αποτέλεσε και θεμέλιο λίθο του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, η Ευρώπη μπήκε στους ρυθμούς της ευρωπαϊκής ενοποίησης, με σταθμούς την δημιουργία της Ε.Ο.Κ., το σχέδιο Σπινέλι, την ενιαία ευρωπαϊκή πράξη, τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, τη Συνθήκη της Νίκαιας, τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης και τελικά τη σημερινή υπό κύρωση Συνθήκη της Λισσαβώνας. Είναι ιστορικοί σταθμοί που έντυσαν με τη συμβολή τους το όραμα και την πορεία των λαών της Ευρώπης προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Αντιλαμβάνεσθε ότι η σημερινή ημέρα έχει ξεχωριστή σημασία, γιατί καλούμεθα να ψηφίσουμε το κείμενο που ουσιαστικά τροποποιεί τις δύο βασικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Με τη σημερινή συζήτηση καλούμεθα επί της ουσίας να εκφράσουμε άποψη για το περιεχόμενο και τους στόχους της νέας συνθήκης, μιας συνθήκης που αποτέλεσε καρπό των διαπραγματεύσεων που πραγματοποιήθηκαν ανάμεσα στις χώρες-μέλη το Δεκέμβριο του 2007, τερματίζοντας έτσι πολυετείς διαπραγματεύσεις σχετικά με θεσμικά ζητήματα που δεν επιλύθηκαν από τη Συνθήκη για το Ευρωσύνταγμα.

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι ένα ισορροπημένο, ρεαλιστικό κείμενο αυξημένου κύρους. Μπορεί να μην καλύπτει πλήρως όλα τα κενά και τις αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ακόμη και να εγκαταλείπει τη συνταγματική ορολογία της προηγούμενης συνθήκης για το Ευρωσύνταγμα, όμως, αρκετές από τις βασικές πρόνοιες της προηγούμενης συνθήκης έχουν συμπεριληφθεί στη νέα μεταρρυθμιστική Συνθήκη, η οποία στο σύνολό της δείχνει να ενισχύει την δημοκρατική νομιμότητα, τη δημοσιονομική διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συνάμα να προωθεί τις αρχές, τις αξίες και τις πολιτικές.

Ειδικότερα, η νέα Συνθήκη της Λισσαβώνας ενισχύει περαιτέρω το δημοκρατικό αίσθημα και τη νομιμότητα στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από την ενίσχυση του ρόλου, των εξουσιών και της λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Απευθείας εκλογή από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχυμένης εξουσίας σε θέματα νομοθεσίας, προϋπολογισμού, διεθνών συμφωνιών και αυξημένη χρήση της διαδικασίας συναπόφασης στην άσκηση πολιτικής. Επίσης, μεγαλύτερη συμμετοχή των Εθνικών Κοινοβουλίων, επικουρικότητα, περισσότερες ευκαιρίες συμμετοχής των Εθνικών Κοινοβουλίων στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από ένα νέο μηχανισμό που θα διασφαλίζει ότι η Ένωση ενεργεί μόνο στις περιπτώσεις που μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα σε κοινοτικό επίπεδο. Έχουμε την ενίσχυση της φωνής των πολιτών μέσα από την αναγνώριση του δικαιώματος της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας, όπου 1.000.000 τουλάχιστον πολίτες σε περισσότερα από ένα κράτη-μέλη έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από την Επιτροπή να αναλάβει νομοθετική δράση. Το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών και Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναγνώριση της δυνατότητας αποχώρησης κρατών-μελών από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προωθεί την ιδέα για αποτελεσματικότερη Ευρώπη, μέσα από την αποτελεσματική και αποδοτική λήψη αποφάσεων, δηλαδή την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας στο Συμβούλιο και σε νέους τομείς, έτσι ώστε η διαδικασία να είναι ταχύτερη αλλά και αποτελεσματική. Έτσι, από το 2014 η ειδική πλειοψηφία θα υπολογίζεται σύμφωνα με τη διττή πλειοψηφία κρατών-μελών αλλά και πληθυσμού. Την δημιουργία ενός σταθερότερου και πιο απλουστευμένου θεσμικού πλαισίου. Καθιερώνεται το αξίωμα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θητεία δυόμισι ετών και με σημαντικές αρμοδιότητες. Τη διαρκή βελτίωση της ζωής των Ευρωπαίων πολιτών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά περισσότερες δυνατότητες συμμετοχής σε τομείς πολιτικής, όπως η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η ενέργεια, η δημόσια υγεία, το περιβάλλον, η έρευνα, η εδαφική συνοχή, ο τουρισμός, η διοικητική συνεργασία.

Αναγνωρίζει, σέβεται και υπερασπίζεται τις αξίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσα από τον καθορισμό, τη στήριξη των αξιών και των στόχων της, τη διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων, δηλαδή την εγγύηση των ελευθεριών και των αρχών που καθορίζει ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σχετικά με τα αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Την εξασφάλιση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών, τη διασφάλιση της ελευθερίας των πολιτών, την προώθηση της ενισχυμένης ασφάλειας για όλους τους Ευρωπαίους στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.

Ενισχύει την παρουσία και τη φωνή της Ευρώπης στη διεθνή σκηνή, μέσα από τη θέσπιση της θέσης του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης, για θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Τη νέα Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης που θα συνδράμει και θα υποστηρίξει τον Ύπατο Εκπρόσωπο στο έργο του, την απόκτηση ενιαίας νομικής προσωπικότητας, η οποία θα ενισχύσει διεθνώς την αποτελεσματικότητα αλλά και τη διαπραγματευτική της δύναμη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την κύρωση του κειμένου της Συνθήκης της Λισσαβώνας θα σηματοδοτηθούν μελλοντικές, θετικές εξελίξεις για την περαιτέρω ενοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι εξελίξεις με διεθνείς προεκτάσεις, όχι μόνο για την κοινή πορεία των κρατών-μελών αλλά και των λαών, των πολιτών, της πολιτικής και της οικονομικοκοινωνικής και πολιτιστικής τους ζωής.

Γι' αυτούς τους λόγους υπερψηφίζω το κείμενο της συνθήκης και καλώ και εσάς να πράξετε ανάλογα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κ. Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά δύσκολο και επίπονο το εγχείρημα για την πολιτική ένωση κρατών και λαών, που ναι μεν έχουν κοινές αξίες και στόχους, αλλά έχουν και διαφορετικές αφετηρίες, συμφέροντα, ιδι-

αιτερότητες και πολιτισμική πολυμορφία. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση απαιτεί υπομονή, αλλά πιστεύω και αρετή και τόλμη, ιδιαίτερα από τις ηγεσίες. Όμως, πρέπει να βαδίσουμε αυτόν το δρόμο, γιατί είναι ο σωστός για το συμφέρον των Ευρωπαϊκών λαών, για το δικό μας συμφέρον, για το συμφέρον του κόσμου. Γιατί η Ενωμένη Ευρώπη είναι δύναμη ειρήνης, δημοκρατίας, ελευθερίας.

Το ιστορικό είναι γνωστό. Δεν ευοδώθηκε η διαδικασία για τη θεσμοθέτηση και την έγκριση της Συνταγματικής Συνθήκης. Εμείς την είχαμε κυρώσει το 2005. Υπήρξαν τα απορριπτικά δημοψηφίσματα στη Γαλλία και στην Ολλανδία. Πιστεύω ότι ήταν μια αντίδραση των λαών, των πολιτών, κατ' αρχάς στην έλλειψη ενημέρωσης. Έπαιξε ρόλο κυρίως η ευρωφοβία από το ότι πάρθηκαν σοβαρές αποφάσεις, όπως η διεύρυνση, που οι λαοί θεώρησαν ότι έγινε ερήμην τους αλλά και η αγανάκτηση από τα κακώς κείμενα. Υπήρχαν πολλά προβλήματα με την ανεργία, τη φτώχεια, τη μετανάστευση, τα οποία οι λαοί απέδωσαν και όχι αδικαιολόγητα –μάλλον τα χρέωσαν- στην αδυναμία και αναποτελεσματικότητα της Ένωσης.

Εν πάση περιπτώσει, ύστερα από μια περίοδο αμηχανίας, εκνευρισμού και αμφιταλάντευσης ηγεσιών και γραφειοκρατίας ξεκίνησε πάλι συζήτηση και φτάσαμε σήμερα στη μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας. Αν μπορούσε να την κρίνει κανείς με μια κουβέντα, ασφαλώς θα έλεγε ότι είναι ένα βήμα μπροστά από τη Νίκαια, αλλά βήματα πίσω από το Ευρωσύνταγμα που ήταν για μένα η πραγματική γέφυρα μετάβασης στην πολιτική Ένωση.

Δυστυχώς και σήμερα η συζήτηση δεν γίνεται σε ιδανική περίοδο, συγκυρία. Έχουμε την οικονομική κρίση που μαστίζει τους φτωχότερους στην Ευρώπη. Αναφέρομαι επίσης και στην πρόσφατη προώθηση οδηγίας, για την κατάργηση του σαρανταοκταώρου. Όλα αυτά εκτρέφουν νέα ευρωφοβία.

Εμείς ψηφίσουμε υπέρ της Κύρωσης της συνθήκης –το έχουμε πει- και ζητάμε να γίνει με παράλληλη εφαρμογή, συντρέχουσα εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 28 του Συντάγματος. Θέλουμε να διακηρυχθεί και να γίνει η κύρωση με πλειοψηφία 3/5, καθώς πέρα από τον περιορισμό στην άσκηση εθνικής κυριαρχίας έχουμε οπωσδήποτε και εκχώρηση αρμοδιοτήτων.

Επίσης, πιστεύουμε ότι –εκτιμώντας ότι δεν έγινε δημόσιος διάλογος, ενώ το μήνυμα από τα απορριπτικά δημοψηφίσματα, αλλά και από τις αντιδράσεις σε όλη την Ευρώπη, ήταν ότι υπάρχει έλλειμμα ενημέρωσης- θα πρέπει να γίνει και δημοψήφισμα και μετά την κύρωση από τη Βουλή. Να ενημερωθούν οι πολίτες σε βάθος. Ακούγεται σε κάποιους περίεργο, αλλά είναι δημοκρατικό.

Δεν έχω χρόνο για να αναφερθώ στη Συνθήκη της Λισσαβώνας λεπτομερειακά. Είπα και επαναλαμβάνω ότι είναι ένα βήμα μπροστά. Δεν είναι αυτό που θέλαμε και αφήνει άλυτα προβλήματα. Αφήνει πολλά ελλείμματα, ιδιαίτερα όσον αφορά την κοινωνική πολιτική, τα θέματα της κοινωνικής συνοχής. Δεν καλύπτει το μεγάλο για μένα έλλειμμα, που έχει σχέση και με την οικονομική συγκυρία, κύριε Υπουργέ, και αφορά τον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Όμως έχει η μεταρρυθμιστική συνθήκη σημαντική –και σ' αυτό μέσα στο υπόλοιπο λεπτό θα τοποθετηθώ- υπεραξία όσον αφορά την ενίσχυση του δημοκρατικού χαρακτήρα της Ένωσης.

Τι εννοώ; Αναβαθμίζεται και ο ρόλος και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Εθνικών Κοινοβουλίων. Ενισχύεται η διακοινοβουλευτική συνεργασία. Τα Εθνικά Κοινοβούλια αποκτούν δικαιώματα να ενημερώνονται απευθείας από τα κοινοτικά όργανα χωρίς τη μεσολάβηση των κυβερνήσεων.

Θεωρώ, επίσης, ιδιαίτερα σημαντική την εγκαθίδρυση μηχανισμού ελέγχου από τα Εθνικά Κοινοβούλια. Όσον αφορά στην συμβατότητα των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σε σχέση με τις νομοθετικές προτάσεις.

Έχω τονίσει επανειλημμένα από αυτό εδώ το Βήμα της Βουλής ότι οι κοινοτικές οδηγίες πια διαμορφώνουν το εσωτερικό μας δίκαιο σε μεγάλο βαθμό και ότι μέχρι τώρα ο ρόλος της Βουλής είναι διεκπεραιωτικός, απλά τυπικός στην ενσωμάτωση οδηγιών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα πρέπει να υπάρξει ενεργός συμμετοχή –και τώρα νομίζω δίνεται η ευκαιρία- των Εθνικών Κοινοβουλίων στα δρώμενα στην Ευρώπη. Και αυτό μικραίνει το δημοκρατικό έλλειμμα.

Ζητούμενο τώρα –και με αυτό τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών μας, έτσι ώστε να ανταποκριθούμε σ' αυτόν το ρόλο. Αυτό είναι μεγάλη πρόκληση για όλους -και για μας τους Βουλευτές αλλά και για το Προεδρείο- και πιστεύω ότι θα ανταποκριθούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε, κύριε Γείτονα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, ενενήντα σπουδαστές και σπουδάστριες και δύο συνοδοί-αξιωματικοί από τη Σ.Τ.Υ.Α., Σχολή Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εξηγούμε στους επισκέπτες μας ότι συζητάμε σχέδιο νόμου για την κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπέρ της κυρώσεως της Συνθήκης αυτής έχει ταχθεί η κυβερνητική παράταξη, καθώς και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, εναντίον της τα υπόλοιπα κοινοβουλευτικά κόμματα.

Το λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στη Β' Περιφέρεια της Αθήνας κ. Κατερίνα Παπακώστα-Σιδηροπούλου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας αποτελεί το αντικείμενο της συζήτησης στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία. Η Συνθήκη αυτή είναι αποτέλεσμα πολλών ζυμώσεων, πολλών προσπαθειών και αναμφισβήτητα αποτελεί ένα βήμα προόδου όχι μόνο για την πατρίδα μας, την Ελλάδα αλλά και για τις χώρες της Ένωσης γενικότερα.

Θα προσπαθήσω πολύ σύντομα και κωδικοποιημένα να σταθώ σε μερικά σημεία αυτής της μεταρρυθμιστικής Συνθήκης της Λισσαβώνας που νομίζω ότι έχουν ιδιαίτερη αξία. Κατ' αρχάς ενισχύεται η δημοκρατική νομιμοποίηση της Ευρώπης με την ενδυνάμωση του ρόλου των Εθνικών Κοινοβουλίων. Άρα, αυτό είναι μια θετική κατάκτηση. Αναβαθμίζεται ο ρόλος των Εθνικών Κοινοβουλίων και αποκτούν το δικαίωμα ελέγχου της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας από τα όργανα της Ένωσης που είναι και το ζητούμενο.

Μια άλλη σημαντική καινοτομία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι ενισχύεται η συμμετοχή των πολιτών στη δικαιοδοσία λήψης των αποφάσεων, με τη γνωστή νομοθετική πρωτοβουλία που μπορούν να πάρουν ένα εκατομμύριο πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να επηρεάσουν τη διαμόρφωση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αυτόν τον τρόπο.

Επίσης, θα πρέπει να πω ότι μια άλλη σημαντική καινοτομία σ' αυτήν τη μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι η ρήτρα της αλληλεγγύης, σύμφωνα με την οποία τα κράτη-μέλη ενεργούν από κοινού, κινητοποιώντας τα μέσα που από κοινού διαθέτουν σε περίπτωση που ένα κράτος-μέλος δεχθεί ή τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Φυσικές καταστροφές βεβαίως, όπως οι πυρκαγιές, οι σεισμοί, που πρόσφατα και η χώρα μας είχε το θλιβερό προνόμιο να ζήσει, εντάσσονται μέσα στη ρήτρα της αλληλεγγύης ανάμεσα στις χώρες της Ένωσης.

Πρέπει να πω ότι ένα άλλο σημείο στο οποίο εστιάζω ιδιαίτερα την προσοχή μου, παρουσιάζοντας τη θέση μου στην Εθνική Αντιπροσωπεία και δικαιολογώντας τη θετική μου ψήφο υπέρ της μεταρρυθμιστικής Συνθήκης της Λισσαβώνας είναι το θέμα ότι η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας εμπεριέχει το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όπου αυτός ο Χάρτης πλέον έχει νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα και αυτό είναι

εξόχως σημαντικό στην εποχή που ζούμε.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελείται κατά κύριο λόγο από δικαιώματα και ελευθερίες που έχουν κατοχυρωθεί από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διάφορα άλλα ευρωπαϊκά έγγραφα, όπως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Προσθέτει όμως ορισμένες φιλόδοξες αρχές και αυτό επίσης είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ποιες είναι αυτές οι φιλόδοξες αρχές; Είναι παραδείγματος χάριν το δικαίωμα στην επαγγελματική κατάρτιση και την προστασία της υγείας, προσδιορίζοντας όμως ότι τα δικαιώματα αυτά έχουν νόημα και ουσία μόνο στην περίπτωση που ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη στα κράτη-μέλη.

Πρέπει να σας πω ότι με τη ρητή αναφορά σε άρθρο της συνθήκης ότι η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές της Χάρτας των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, οι Ευρωπαίοι πολίτες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έχουν το δικαίωμα να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για παραβίαση των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων.

Οι αλλαγές αυτές, λοιπόν, και ο δεσμευτικός χαρακτήρας της ισχύος των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς –και αυτό έχει ιδιαίτερη αξία- αναμένεται να επηρεάσει θετικά τις ζωές των Ευρωπαίων πολιτών.

Πρέπει βεβαίως να σας πω τι προστίθεται -στο σύντομο χρονικό διάστημα που έχω στη διάθεσή μου- σ' αυτήν τη μεταρρυθμιστική συνθήκη, την οποία καλούμαστε όλα τα Κοινοβούλια των χωρών της Ένωσης να επικυρώσουμε και να συνυπογράψουμε.

Από αυτά τα οποία προστίθενται, επιλέγω να αναφέρω την παράγραφο εκείνη η οποία αφορά τις σχέσεις με τον υπόλοιπο κόσμο, του άρθρου που αναφέρεται στους στόχους της Ένωσης και λέει «Η Ένωση συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της».

Μια νέα νομική βάση προστίθεται επίσης για την κοινή ενεργειακή πολιτική, στην οποία συμμετέχει πλέον ενεργά η χώρα μας μετά από τη σπουδαία, τη στρατηγική πολιτική για την ενέργεια, την οποία έχει χαράξει ο Πρωθυπουργός της χώρας Κώστας Καραμανλής.

Επίσης, η προστασία του περιβάλλοντος συμπληρώνεται με μια μνεία για την αλλαγή του κλίματος. Προστίθεται ένα πρωτόκολλο για τις δημόσιες υπηρεσίες, στο οποίο υπογραμμίζεται η σημασία των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος και δίνεται έμφαση και ιδιαίτερη αξία στις κοινές αξίες της Ένωσης. Γίνεται επίσης ρητή αναφορά στον ουσιαστικό ρόλο και στα μεγάλα περιθώρια κινήσεων που έχουν οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές.

Επίσης, προστίθενται κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιες για ένταξη χώρες, δηλαδή πρώτα απ' όλα η υποχρέωση να αποκτήσουν σταθερούς θεσμούς που να εγγυώνται το κράτος δικαίου, να εγγυώνται τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το σεβασμό και την προστασία των ενοτήτων.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι η βιώσιμη οικονομία της αγοράς. Η τρίτη προϋπόθεση είναι η ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξη και βεβαίως, η προϋπόθεση ότι η συνθήκη διευκρινίζει ότι λαμβάνονται υπ' όψιν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και βέβαια η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης που είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους-μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται στην εθνική ιθαγένεια και δεν την αντικαθιστά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όλους αυτούς τους λόγους και για όσους δεν πρόλαβα να εκθέσω –συνεπεία του χρόνου- και βεβαίως για τις αρχές και τις αξίες και για όλα εκείνα τα δικαιώματα που προστατεύει αυτή η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας δίνω θετική ψήφο. Υπερψηφίζω τη μεταρρυθμιστική συνθήκη και νομίζω ότι αυτό είναι επ' ωφελεία της χώρας, επ' ωφελεία της Ένωσης, επ' ωφελεία της κοινωνίας των πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ, κυρία Παπακώστα.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Φώτης Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μισό αιώνα μετά την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι δυνάμεις που διαχειρίζονται την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης απέτυχαν να δώσουν την αναγκαία ώθηση. Οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές με την εξάπλωση της επισφαλούς εργασίας, τη συμπίεση των μισθών, την υψηλή ανεργία και τη φτώχεια, την υποβάθμιση του κοινωνικού κράτους αλλά και το έλλειμμα δημοκρατικής λειτουργίας εντείνουν την κοινωνική ανασφάλεια και απομακρύνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση από τους πολίτες.

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι γνωστό ότι υποκαθιστά την απορριφθείσα Συνταγματική Συνθήκη, το λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα». Η νέα συνθήκη τροποποιεί τις υπάρχουσες ευρωπαϊκές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Πρόκειται ουσιαστικά για την πρόταση της Γερμανικής Προεδρίας, όπως αυτή τροποποιήθηκε και εγκρίθηκε στη Σύνοδο Κορυφής τον Ιούνιο του έτους 2007, μετά τις αντιπαραθέσεις που υπήρξαν τότε ανάμεσα στη Γερμανία και τη Γαλλία –από τη μια πλευρά- και τη Βρετανία και την Πολωνία από την άλλη. Στη συνέχεια, συζητήθηκε στη Διακυβερνητική Διάσκεψη, εγκρίθηκε και υπεγράφη σε συνόδους κορυφής.

Η νέα Ευρωπαϊκή Συνθήκη είναι στην κατεύθυνση του προηγουμένου σχεδίου Συνταγματικής Συνθήκης. Προέρχεται από Διακυβερνητική Διάσκεψη και όχι από Συντακτική Συνέλευση. Δεν χρησιμοποιεί βέβαια τον όρο «Σύνταγμα» και δεν υπάρχει μνεία συμβόλων της Ένωσης. Προβλέπεται Πρόεδρος με θητεία δυόμισι ετών, ανανεώσιμη θητεία άπαξ, για μια φορά, αντί του εναλλασσομένου ανά εξάμηνο. Διατηρείται ο υπάρχων τίτλος «Ύπατος Εκπρόσωπος» αντί του «Υπουργού Εξωτερικών».

Επεκτείνονται οι αρμοδιότητες του Ευρωκοινοβουλίου, το οποίο θα έχει επτακόσιες πενήντα έδρες αντί των επτακοσίων ογδόντα πέντε. Οι αποφάσεις, βέβαια, θα συνεχίσουν να λαμβάνονται με ομοφωνία σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας και διευρύνεται το πεδίο λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία στα θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικής ασφάλειας.

Η Βρετανία και η Ιρλανδία θα έχουν τη δυνατότητα αυτοεξαίρεσης. Στην κατανομή των αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα υπάγονται τα θέματα τελωνειακής ένωσης, ανταγωνισμού, νομισματικής πολιτικής και εμπορίου, ενώ θα μοιράζονται τις αρμοδιότητες η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη στα θέματα κοινωνικής πολιτικής, ενέργειας, εσωτερικής αγοράς και έρευνας.

Προβλέπεται η δυνατότητα ενισχυμένης συνεργασίας από ομάδα τουλάχιστον εννέα κρατών, δηλαδή το 1/3, ενώ ταυτόχρονα είναι δυνατή η αυτοεξαίρεση από αποφάσεις. Με υπογραφές ενός εκατομμυρίου πολιτών η επιτροπή υποχρεούται να επεξεργαστεί σχέδιο απόφασης.

Η Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων δεν αποτελεί μέρος της συνθήκης. Θα είναι όμως δεσμευτική με βάση δήλωση. Αυτοεξαιρούνται η Βρετανία και η Πολωνία.

Η συνθήκη δεν περιλαμβάνει τις πολιτικές ανταγωνισμού, αγοράς, γεωργίας και Ο.Ν.Ε., αλλά τις διατηρεί στις παλαιές συνθήκες όπου βρίσκονται. Αναφέρεται, όμως, στην άκρως ανταγωνιστική οικονομία της αγοράς.

Η συνθήκη δεσμεύει τα κράτη-μέλη να βελτιώσουν –ακούστε- τις στρατιωτικές τους δυνατότητες. Θεωρεί το ΝΑΤΟ ως θεμέλιο της συλλογικής άμυνας και όργανο εφαρμογής της. Ωθείται δηλαδή με άλλα λόγια η Ένωση σε στρατιωτικοποίηση. Ωθείται να αποκτήσει ένα συγκεκριμένο χαρακτήρα, αναφορικά με το κρίσιμο αυτό θέμα.

Δίνεται η δυνατότητα ανάληψης αυτόνομης στρατιωτικής δράσης σε άλλες χώρες και μάλιστα χωρίς αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Γι' αυτόν το σκοπό τα μέλη καλούνται –επί λέξει- να βελτιώσουν τις αμυντικές τους δυνατότητες. Προκειμένου να μην μπορεί ένα κράτος-μέλος να εμποδίσει τέτοιες δράσεις, η συνθήκη προβλέπει τη δυνατότητα ομάδες χωρών να λειτουργούν με την έγκριση του Συμβου-

λίου ξεχωριστά.

Η στρατιωτική συνεργασία δίνει τη δυνατότητα και σε στρατιωτικές επεμβάσεις σε χώρες-μέλη, βάσει της λεγόμενης ρήτρας αλληλεγγύης. Είναι φανερό ότι η κοινή εξωτερική πολιτική και η πολιτική άμυνας αποσκοπεί σε αναβάθμιση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη συνεργασία της με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρυθμιστική συνθήκη δεν έχει δημοκρατικές εγγυήσεις, καθώς δεν προέρχεται από Συντακτική Συνέλευση, δεν έχει λαϊκή νομιμοποίηση, δεν ανταποκρίνεται στο αίτημα για περισσότερο κοινωνική, δημοκρατική και Ενωμένη Ευρώπη.

Αποτελεί μια σύντομη εκδοχή της απορριφθείσας Συνταγματικής Συνθήκης που απέρριπτε την κοινωνική Ευρώπη, καλλιεργούσε τη στρατιωτικοποίηση και τους εξοπλισμούς, συντηρούσε το έλλειμμα δημοκρατίας στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δέσμευε, όπως και δεσμεύει, την Ευρωπαϊκή Ένωση στο νεοφιλελευθερισμό.

Εδώ θα ήθελα να σταθώ λίγο περισσότερο. Η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού αναδεικνύεται ως αρχή πρωτεύουσας σημασίας για την οικονομική λειτουργία της Ένωσης και των κρατών-μελών της. Η απάλειψη της ρητής αναφοράς στον ελεύθερο και ανόθευτο ανταγωνισμό ως αρχή συγκρότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπήρχε στο προηγούμενο λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα», δεν αναιρεί τη βασική κατεύθυνση του κειμένου.

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός ως αρχή διέπει ολόκληρο το κείμενο, από τον προσδιορισμό της οικονομικής λειτουργίας της Ένωσης μέχρι τις ισχύουσες συμφωνίες, αποφάσεις της Επιτροπής και του Δικαστηρίου, καθώς και άλλων οργάνων.

Χαρακτηριστική είναι και η αναφορά του ελευθέρου εμπορίου στους στόχους –ακούστε- της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης και αναφέρεται και σε μέτρα υπέρ του ελεύθερου ανταγωνισμού στο σχετικό πρωτόκολλο.

Η μεταρρυθμιστική συνθήκη επιβεβαιώνει την προσήλωσή της στις διατάξεις που αφορούν το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης ως πλαίσιο για το συντονισμό –επί λέξει- των δημοσιονομικών πολιτικών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβώνας.

Ορίζει ως μοναδικό στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τη σταθερότητα των τιμών, ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτουργεί σε συνθήκες απόλυτης αυτονομίας με υποχρέωση μόνο ενημέρωσης του Συμβουλίου και του Ευρωκοινοβουλίου, χωρίς όμως να λογοδοτεί σε κανέναν και με διορισμό του διευθυντή της από το Συμβούλιο.

Η νεοφιλελεύθερη αντίληψη χαρακτηρίζει τις διατάξεις της Συνθήκης αυτής και τη χαρακτηρίζει αναφορικά με αγαθά κοινής ωφέλειας και τις υπηρεσίες που τα παρέχουν. Το έργο των δημοσίων υπηρεσιών προσδιορίζεται από τους συντάκτες της μεταρρυθμιστικής συνθήκης ως η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος με τρόπο που να ανταποκρίνεται κατά το δυνατόν στις ανάγκες των καταναλωτών, όπως και πάλι επί λέξει αναφέρει.

Η λειτουργία τους υπόκειται στους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού, όπως και η παροχή κρατικής βοήθειας, ενώ τυχόν εξαιρέσεις είναι στη διάκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η προώθηση της ανταγωνιστικότητας ορίζεται ως ο κύριος στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής για την έρευνα.

Συναφώς δείτε και την πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Απασχόλησης, όπου καταργούν, αποδομούν το οκτάωρο και εισηγούνται εξήντα πέντε ώρες εργασίας την εβδομάδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναζωογόνηση του ευρωπαϊκού οράματος απαιτεί ριζικά διαφορετικές πολιτικές από τις σημερινές, πολιτικές αντίθεσης με το νεοφιλελευθερισμό, για να ξανακερδίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση την εμπιστοσύνη των πολιτών και να αποτελέσει ένα διαφορετικό πρότυπο στον πλανήτη. Πρέπει η επιδίωξή μας να είναι η οικοδόμηση μιας ενωμένης, ειρηνικής, δημοκρατικής, κοινωνικής και οικολογικής Ευρώπης, ανεξάρτητης από τις Η.Π.Α..

Σήμερα, η ενοποίηση της Ευρώπης είναι αναγκαία. Η απάντηση στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και την κυριαρχία των Η.Π.Α., που γεννάει όλο και μεγαλύτερη ανασφάλεια, ανισότητες, πολέμους και καταστροφές στο περιβάλλον, απαιτεί όχι μόνο τη διεθνοποίηση των λαϊκών αντιστάσεων, αλλά και των δημοκρατικών διαδικασιών και θεσμών.

Το έδαφος για όλα αυτά είναι πρόσφορο στην Ευρώπη, με τις μεγάλες παραδόσεις του εργατικού κινήματος και των κοινωνικών αγώνων, που έφεραν το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο και τις δημοκρατικές εγγυήσεις του κράτους δικαίου στην καρδιά του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς υπερασπιζόμαστε σταθερά τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, αλλά με όρους δημοκρατίας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζητούμενη Συνθήκη δεν υπηρετεί τη προοπτική μιας τέτοιας Ευρώπης, όπως την προανέφερα. Υπηρετεί μία Ευρώπη η οποία στηρίζεται στον άκρατο νεοφιλελευθερισμό, μία Ευρώπη η οποία, ενώ θα μπορούσε να πρωταγωνιστεί για την ειρήνη, παρωθείται σε στρατιωτικοποίηση. Αυτή η Ευρώπη δεν αφορά τους Ευρωπαίους Πολίτες. Η Ευρώπη που αφορά τους πολίτες της Ευρώπης και της Ελλάδας είναι η Ευρώπη των κοινωνικών δικαιωμάτων, των ατομικών ελευθεριών, η Ευρώπη της συνεργασίας, της ειρήνης, η Ευρώπη που αντιμετωπίζει τα κοινωνικά προβλήματα με σεβασμό, η Ευρώπη η οποία πράγματι μπορεί να διαδραματίσει έναν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο μέσα στην παγκόσμια κοινότητα, η οποία σήμερα ταλανίζεται. Και ταλανίζεται από τον άκρατο νεοφιλελευθερισμό, που παράγει επιθετικές πολιτικές, που παράγει όλες αυτές τις εκρηκτικές καταστάσεις φτώχειας που υπάρχουν σε ολόκληρο τον κόσμο.

Καταψηφίζουμε. Και όχι μόνο καταψηφίζουμε, αλλά ταυτόχρονα πιστεύουμε ότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στον ελληνικό λαό, με έναν τρόπο πρωτογενή πολιτικά και κυρίαρχο, να αποφανθεί, στο πλαίσιο ενός δημοψηφίσματος, γι' αυτήν τη συνθήκη, η οποία είναι ένα δυναμικό, με αρνητικό περιεχόμενο στοιχείο στην εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Κουβέλη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αστέριος Ροντούλης.

Ορίστε, κύριε Ροντούλη, έχετε το λόγο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούω Βουλευτάς της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι κάνουν μία προσπάθεια να προβάλουν τη ρήτρα αλληλεγγύης, αναφερόμενοι στο άρθρο 28Α παράγραφος 7.

Είναι ένα θέμα ειδικότερου ελληνικού ενδιαφέροντος, διότι όλοι κατανοούμε τη σημασία της ρήτρας αυτής. Όμως, στη ρητορική που αναπτύσσεται από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας λέγεται μόνο η μισή αλήθεια. Αποκρύβεται η άλλη μισή.

Τι λέει, λοιπόν, αυτή η ρήτρα αλληλεγγύης; Λέει ότι τα κράτη-μέλη θα πρέπει να παράσχουν τη συνδρομή τους με όλα τα μέσα σε ένα άλλο κράτος-μέλος που δέχεται επίθεση ή δέχεται καταστροφές από φυσικά αίτια ή από ανθρωπογενή αίτια. Αυτή είναι η μία πλευρά, είναι η μισή αλήθεια.

Υπάρχει, όμως και η άλλη μισή αλήθεια. Διότι, το άρθρο που σας είπα, το 28Α παράγραφος 7, συνεχίζει και λέει ότι αυτή η ρήτρα αλληλεγγύης δεν έρχεται σε αντίθεση με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη-μέλη έναντι του ΝΑΤΟ. Δηλαδή, ξέρετε τι σημαίνει αυτό, μεθερμηνευόμενο σε απλά ελληνικά; Σημαίνει ότι, εάν η Κύπρος δεχθεί επίθεση από το Λίβανο, βεβαίως, θα υπάρξει συνδρομή. Εάν η Ελλάδα δεχθεί επίθεση από την Αίγυπτο ή από τη Λιβύη, βεβαίως, θα υπάρξει η περιβόητος ευρωπαϊκή συνδρομή.

Μα, το ερώτημα είναι: Εάν δεχθούμε επίθεση από τον εξ ανατολών γείτονα, ποια είδους συνδρομή θα δεχθούμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ διατηρούνται, βάσει του άρθρου, οι

δεσμεύσεις που τα κράτη-μέλη έχουν έναντι του ΝΑΤΟ;

Και αυτό το πράγμα είναι πάρα πολύ σημαντικό για την ελληνική πραγματικότητα, διότι, κύριε Υφυπουργέ, σας υπενθυμίζω ότι, βάσει των λεγομένων του Καραμανλή του πρεσβυτέρου, τρία ήταν τα μεγάλα επιχειρήματα, βάσει των οποίων θα έπρεπε η χώρα να ενταχθεί στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Επιχείρημα πρώτο: η θεμελίωση των δημοκρατικών μας θεσμών. Να το δεχθούμε. Επιχείρημα δεύτερο: η οικονομική ανάπτυξη τη χώρας. Υπήρξε το πρώτο Πακέτο, το δεύτερο Πακέτο, το τρίτο Πακέτο, το τέταρτο Ε.Σ.Π.Α.. Λειτούργησαν και τα τρωκτικά, βέβαια, στην πορεία αυτή, αλλά να το δεχθούμε και αυτό.

Υπήρξε και το τρίτο επιχείρημα: ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση -η Ευρωπαϊκή Κοινότητα τότε- θα λειτουργήσει ως ομπρέλα ασφαλείας έναντι του ελληνικού κράτους. Και αυτό το πράγμα είναι πάρα πολύ σημαντικό, διότι, αν είχε επιτευχθεί, καταλαβαίνουν όλοι πόσοι πόροι θα μπορούσαν να αποδεσμευθούν, πόροι που τώρα πηγαίνουν στους εξοπλισμούς, προκειμένου να ενισχύσουμε την παιδεία -το περιβόητο 5% για την παιδεία- την υγεία, τους φορείς μέριμνας, τους οργανισμούς πρόνοιας της χώρας μας, να θεμελιώσουμε ένα πραγματικό κράτος μέριμνας και πρόνοιας για τους αναξιοπαθούντες συμπολίτες μας.

Άρα, λοιπόν, αυτά είναι πολύ σημαντικά πράγματα. Όμως, η ρήτρα αλληλεγγύης -να σταματήσει η κουβέντα που γίνεται πάνω σ' αυτό το πράγμα- δεν μας εξασφαλίζει αυτήν την ασπίδα, αυτήν την ασφάλεια, που ευκτέο είναι από την πλευρά μας να έχουμε αυτήν τη συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και, βεβαίως, θα πρέπει να θέσουμε ένα κομβικής σημασίας ερώτημα: Πώς θα μπορούσε να υπάρξει αυτή η ασπίδα προστασίας τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ξεκαθαρίσει ένα πάρα πολύ απλό πράγμα, ποια είναι τα σύνορα που πρέπει να προστατεύσει; Διότι, πώς θα δομηθεί μία κοινή αμυντική πολιτική, μία κοινή εξωτερική πολιτική, μία πολιτική ασφαλείας, όταν δεν ξέρουμε τα σύνορα που θα πρέπει να προασπίσουμε;

Άρα, λοιπόν, το ερώτημα αυτό μας οδηγεί και σε ένα άλλο συναφές ερώτημα. Δεν έχει ξεκαθαριστεί το εύρος της μεγέθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η περιβόητη διεύρυνση. Το ερώτημα, για παράδειγμα, που μας αφορά άμεσα είναι: Έχει θέση η Τουρκία σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση; Για το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, δεν έχει καμμία θέση η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι αφ' ενός μεν, είναι μία χώρα που δεν υπάρχει δημοκρατικό καθεστώς και πολίτευμα. Υπάρχει μία στρατοκρατία. Είναι μία χώρα που καταπιέζει τις μειονότητές της και, βεβαίως, δεν έχει καμμία σχέση με το ρωμαϊκό δίκαιο ή με το χριστιανικό πολιτισμό, στις αρχές και στις αξίες του οποίου δομείται η σύγχρονη ευρωπαϊκή οικογένεια.

Το πείραμα αυτό το οποίο έχουμε μπροστά μας -διότι πρόκειται για ένα διεθνοπολιτικό πείραμα, δηλαδή, η συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης- είναι πράγματι πρωτόγνωρο. Και ακολουθείται στο χτίσιμο αυτού του ευρωπαϊκού οίκου η πρακτική της ημιτελούς κατασκευής, που ηθελημένα μένει ημιτελής. Γιατί; Διότι, υπάρχει μια επαμφοτερίζουσα στάση για το αν θέλουμε ένα ομοσπονδιακό μοντέλο διακυβέρνησης, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, για να γίνω σαφέστερος, ή αν θέλουμε μία διακυβερνητική συνεργασία.

Εμείς, ως Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, είμαστε υπέρ μιας Ευρώπης η οποία θα διατηρεί το έθνος-κράτος, θα διατηρεί μία ενισχυμένη μορφή διακυβερνητικής συνεργασίας, προκειμένου να μην πολτοποιηθούν, να μην μπουν σε μια μηχανή του κιμά οι λαοί της Ευρώπης. Εμείς θέλουμε να διατηρηθούν τα έθνη-κράτη, ως βασικά υποκείμενα συγκρότησης του διεθνούς συστήματος.

Και εκεί πέρα τώρα υπάρχουν δύο απόψεις: Είναι οι ευρωλάγνοι, οι οποίοι θεωρούν ότι οτιδήποτε καλό έρχεται από την Εσπερία θα πρέπει ακρίτως να το υιοθετήσουμε, και, βεβαίως, υπάρχουν και οι ευρωσκεπτικιστές, οι ευρωρεαλιστές –σε αυτήν την κατηγορία εντάσσεται ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός- που θεωρούν ότι θα πρέπει να δούμε πάρα πολύ καλά και με μεγάλη προσοχή και τη διαδικασία οικοδόμησης του ευρωπαϊκού οίκου, αλλά θα πρέπει να απαντήσουμε και στο εξής κομβικό ερώτημα: Θέλουμε ένα υπερκράτος πάνω από τα έθνη-κράτη; Διότι εκεί είναι το ερώτημα κομβικής σημασίας. Θέλουμε μία υπερδομή, που θα συμπιέζει, θα πολτοποιεί τα έθνη-κράτη και τις εθνικές ταυτότητες; Εμείς αυτό δεν το θέλουμε.

Και, βεβαίως, δεν αναφέρομαι στην τρίτη κατηγορία ανθρώπων –σεβαστή η άποψή τους- που είναι οι αντιευρωπαϊστές, αυτοί που λένε ότι δεν θα πρέπει καν να υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όμως, στον πυρήνα αυτού του προβληματισμού που αναπτύσσεται, κύριε Υφυπουργέ, υπάρχει το εξής ερώτημα: Όλος αυτός ο οργασμός οικοδόμησης αυτού του ημιτελούς οίκου, που είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, πού θα πρέπει να στηριχθεί; Θα πρέπει να στηριχθεί πάνω σε αποφάσεις πολιτικών ελίτ, που δεν επιδέχονται απόρριψης από τους λαούς ή θα πρέπει να στηριχθεί στην ελεύθερα εκπεφρασμένη βούληση των λαών;

Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει όλη αυτή η προσπάθεια και η διαδικασία να στηριχθεί πάνω στην ελεύθερη βούληση των λαών, πράγμα που σημαίνει πρακτική δημοψηφισμάτων προκειμένου να απορρίπτονται ή να γίνονται δεκτές οι συνθήκες αυτές.

Άκουσα ομιλητάς της Νέας Δημοκρατίας να διατυπώνουν το εξής επιχείρημα: Δύο είναι οι δρόμοι, λένε οι της Νέας Δημοκρατίας, προκειμένου να κυρωθεί μία συνθήκη. Ο ένας δρόμος είναι διά του Κοινοβουλίου. Ο άλλος δρόμος είναι το δημοψήφισμα. Και συνεχίζουν: Μα, και οι δύο νόμοι έχουν νομική ισχύ, την ίδια νομική ισχύ.

Όχι. Μπορεί η νομική ισχύς να είναι η ίδια. Η πολιτική ισχύς, όμως, είναι διαφορετική. Διότι άλλη είναι η αντίληψη της νομικής ισότητας και άλλη είναι η αντίληψη της πολιτικής ανισότητας. Διότι μία απόφαση που λαμβάνεται με τη βούληση του ελληνικού λαού δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Είναι η μάξι και όχι η μίνι νομιμοποίηση.

Βεβαίως, άκουσα και ένα επιχείρημα πάλι από την πλευρά των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι επετέθησαν κατά κάποιον τρόπο στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., λέγοντας «τι πρακτική εισηγείται το ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Δηλαδή τη στιγμή που υπερψηφίζουν στη Βουλή τη συνθήκη να ζητούν και δημοψήφισμα;»

Εγώ δεν βρίσκω να υπάρχει αντίφαση στην πρόταση αυτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και να σας πω γιατί. Ίσως θα πρέπει και να την υιοθετήσουμε ως πρακτική δημοψηφισμάτων. Δηλαδή να έρχονται οι πολιτικές δυνάμεις εντός της Βουλής, να καταθέτουν τις θέσεις τους, τις απόψεις τους, να δεσμεύονται κατ' αυτόν τον τρόπο για τις θέσεις τους έναντι του ελληνικού λαού και στη συνέχεια, μετά την ενημέρωση που θα έχει λάβει ο ελληνικός λαός από την προηγηθείσα εντός Βουλής συζήτηση, να πηγαίνουμε και στον ελληνικό λαό. Άρα πού βρίσκετε την αντίφαση; Η αντίφαση βρίσκεται στη δική σας πρακτική. Δηλώνετε εδώ μέσα στην Αίθουσα αυτή ότι ο λαός είναι απών, τον διατηρείτε απόντα το λαό και τη στιγμή που απ' όλες τις άλλες πτέρυγες της Βουλής σάς δίδετε η προοπτική του δημοψηφίσματος, προκειμένου να φέρουμε τον ελληνικό λαό στο κέντρο των εξελίξεων, προκειμένου να τον ενημερώσουμε –αν θέλετε- και μόνο, αυτό το μπλοκάρετε με την κυβερνητική πλειοψηφία που διαθέτετε. Θα είστε υπόλογοι έναντι του μέλλοντος του ελληνικού λαού.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Ηρακλείου κ. Στρατάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα την κύρωση της συνθήκης της Λισσαβώνας και θα είναι χρήσιμο να πω κι εγώ από την πλευρά μου –ίσως να έχει ειπωθεί και από άλλους ομιλητές- ότι η Συνθήκη αυτή είναι μια υποχώρηση σε σχέση με το λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα» και που, εν πάση περιπτώσει, δείχνει μια νοοτροπία και μια αντίληψη που κυριαρχεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, πώς δηλαδή διαπραγματεύεται ή πώς προσπαθεί να περάσει κάποια πράγματα.

Θέλω να τονίσω ότι η θεώρηση που έχουμε ως ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την Ευρώπη είναι κάτι που ξεπερνά ενδεχομένως και αυτήν ακόμη τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, αλλά και το Ευρωσύνταγμα. Διότι εμείς -και παρά το ότι μας κατηγορούν για το σύνθη-

μα «Ε.Ο.Κ. και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο»- πιστεύαμε -όχι τώρα, αλλά από το 1974, δηλαδή με τη διακήρυξή μας στις 3 του Σεπτέμβρη- ότι έπρεπε, με βάση τα δεδομένα και εκείνης της εποχής, να μιλάμε για μια Ευρώπη των λαών από τα Ουράλια μέχρι τον Ατλαντικό.

Σήμερα, που διαμορφώνεται μια τέτοια περίπου κατάσταση, βλέπουμε ότι η οπισθοχώρηση έρχεται από εκείνες τις δυνάμεις και από εκείνες τις περιοχές που θα έπρεπε πραγματικά να στοχεύουν προς αυτήν την κατεύθυνση.

Θεωρώ ότι είναι ένα τουλάχιστον βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση, που, βέβαια, θα έπρεπε, αν πραγματικά θέλαμε να είναι ολοκληρωμένο το βήμα ως Ευρώπη, να δει και άλλες διαστάσεις ευρωπαϊκών πολιτικών, που σήμερα, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, έχουν ανάγκη οι λαοί της Ευρώπης.

Το λέω αυτό, γιατί υπάρχει εδώ μια ευθύνη. Το Ευρωσύνταγμα, όπως λεγόταν, δεν εγκρίθηκε. Καταψηφίστηκε και από ορισμένους λαούς. Αυτό έχει να κάνει με το ότι οι πολιτικές που θέλει να υπηρετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και που πολλές απ' αυτές είναι προς τη σωστή κατεύθυνση δεν έχουν παγιωθεί ή δεν είναι ως κυρίαρχη αντίληψη σε επίπεδο λαών.

Ένας από τους λόγους για τους οποίους εμείς ζητήσαμε να γίνει δημοψήφισμα είναι ακριβώς γιατί πρέπει σε επίπεδο Ευρώπης συνολικά και όχι μόνο της χώρας μας να διαμορφωθεί μια τέτοια αντίληψη, για να υπάρξει μια αλλαγή της νοοτροπίας των λαών, αλλαγή συντηρητικών νοοτροπιών –γιατί, ας μη γελιόμαστε, η καθυστέρηση προς αυτήν την κατεύθυνση γι' αυτούς τους λόγους υπάρχει- και να φθάσουμε σιγά-σιγά σε αυτό που πιστεύω ότι είναι ή πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας, για μια Ευρώπη που έχει δείγματα γραφής ότι μπορεί να ακολουθήσει προοδευτικούς δρόμους. Και έχει δείγματα γραφής, γιατί αμέσως μετά τον πόλεμο εφήρμοσε κοινωνικές πολιτικές. Διαμόρφωσε το κοινωνικό κράτος και που άλλες περιοχές ή άλλα κράτη της γης δεν το έχουν κάνει αυτό. Θα περίμενε, λοιπόν, κανείς ότι πραγματικά θα γινόταν μια προσπάθεια και στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο επίπεδο των οργάνων της δηλαδή, ώστε να διαμορφωθεί μια τέτοια αντίληψη, που θα έδινε πραγματικά τη δυνατότητα στην Ευρώπη να προχωρήσει με γρηγορότερους ρυθμούς.

Θέλω να πιστεύω ότι υπάρχουν θετικά στοιχεία σε αυτή τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Τα θετικά στοιχεία, κατ' αρχάς, έχουν να κάνουν με κάποια τυπικά μεν, αλλά ουσιαστικά ζητήματα, που έχουν να κάνουν με τη νομική μορφή και τη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης ονομασίας, κάτω από την οποία θα εμφανίζεται πλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση και, κυρίως, βέβαια με την υπηρέτηση κάποιων αρχών και αξιών, που θεωρεί ως θέσφατο, προκειμένου να προχωρήσει.

Όμως, πιστεύω –και πραγματικά δεν μπορώ να κάνω ανάλυση επί των συγκεκριμένων ζητημάτων, λόγω του περιορισμένου χρόνου- ότι εκείνο που θα πρέπει να βγει ως δίδαγμα απ' αυτήν τη διαδικασία οπισθοχώρησης –θα έλεγα- της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της, αφού πάμε στη Συνθήκη της Λισσαβώνας και δεν εγκρίνουμε το προηγούμενο κείμενο, που αφορούσε το κοινώς λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα», εκείνο που θα πρέπει να διαμορφωθεί ως αντίληψη είναι ότι πρέπει το γρηγορότερο δυνατόν να ξεπεράσουμε αυτής της μορφής τα προβλήματα, εφόσον βέβαια αυτό γίνει μια πραγματικότητα μετά και τα δύο δημοψηφίσματα, αλλά και τις αποφάσεις των εθνικών κοινοβουλίων των είκοσι επτά χωρών, ώστε να πάμε στα επόμενα βήματα ως Ευρώπη.

Θεωρώ ότι τα επόμενα βήματα ως Ευρώπη πρέπει να είναι πώς θα ξεπεράσουμε και πώς θα λύσουμε προβλήματα που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση, η οποία είναι μια πραγματικότητα και δεν μπορούμε να την αγνοήσουμε, και πώς, εν πάση περιπτώσει, διαμορφώνουμε κοινές πολιτικές εκεί που υπάρχει ανάγκη να διαμορφωθούν και να τις περάσουμε μέσα από συνθήκες ή οτιδήποτε άλλο, ώστε να υπάρξουν θετικά αποτελέσματα για τους λαούς της Ευρώπης.

Δεν μπορούμε να ολιγωρήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση ως λαοί και ως κράτη. Θα έπρεπε, βέβαια, μέσα από τις διαδικασίες που εμείς προτείνουμε να ευαισθητοποιηθούν οι λαοί προς αυτήν την κατεύθυνση. Γιατί αν δεν γίνει αυτό, θα είμαστε όλοι υπόλογοι που δεν καταφέραμε να το κάνουμε.

Εάν, λοιπόν, μέσα απ' αυτές τις διαδικασίες δεν μπορέσουμε πράγματι να προωθήσουμε εξελίξεις τέτοιες που θα μας δίνουν τη δυνατότητα να μπορούμε να πούμε «ναι, είμαστε σε ένα σωστό δρόμο, που έχει να κάνει με τις διεθνείς εξελίξεις και με το νέο παγκόσμιο σύστημα, όπως διαμορφώνεται, αλλά και που λαμβάνει υπ' όψιν του τις απαιτήσεις και κυρίως τις ανάγκες των λαών», τότε θα είμαστε υπόλογοι έναντι της ιστορίας.

Και θα είμαστε υπόλογοι, γιατί δεν μπορέσαμε να συγκρατήσουμε αρνητικές εξελίξεις και δεν μπορέσαμε πράγματι να διαμορφώσουμε όρους και προϋποθέσεις που θα ήταν προς την κατεύθυνση της σωστής υπηρεσίας των λαών, που νομίζω ότι πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στην Α' Θεσσαλονίκης κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, πρώην Υπουργός.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ετέθη χθες το ζήτημα της συνταγματικής βάσης που πρέπει να εφαρμοσθεί προκειμένου να κυρωθεί η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας. Δεν θα επαναλάβω τα χθεσινά επιχειρήματα. Θα αναφερθώ επιγραμματικά στην ουσία του ευρωπαϊκού προβλήματος.

Κατά τη διάρκεια των διαδικασιών κύρωσης της Συνθήκης για τη θέσπιση ενός Συντάγματος για την Ευρώπη, αυτής της άτυχης συνθήκης, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συζητούσαν έντονα την οδηγία για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, τη λεγόμενη Οδηγία Μπόλκενστάϊν. Η παράλληλη συζήτηση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και της Οδηγίας Μπόλκενστάϊν λειτούργησε αρνητικά, επηρέασε καταλυτικά, ενδεχομένως, τα εκλογικά σώματα στη Γαλλία και στην Ολλανδία που ψήφισαν αρνητικά. Τώρα που βρίσκεται υπό εξέλιξη η κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας και λίγο πριν από το κρίσιμο ιρλανδικό δημοψήφισμα, το Συμβούλιο Υπουργών με τη σύνθεσή του των Υπουργών Εργασίας, προωθεί την οδηγία για το χρόνο εργασίας. Μια επίσης αμφισβητούμενη, συγκρουσιακή ρύθμιση, που για πολλούς θέτει εν αμφιβόλω βασικά κεκτημένα του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Η αλήθεια, λοιπόν, είναι ότι πράγματι οι συνταγματικοί συμβολισμοί εγκαταλείπονται, πως πράγματι η Συνθήκη της Λισσαβώνας διατηρεί την οιονεί συνταγματική της κατεύθυνση και ουσία, βεβαίως στον ελάχιστο κοινό παρονομαστή, γιατί όλοι οι συμβιβασμοί είναι μικροί συμβιβασμοί και το να θυσιάζεις τα σύμβολα έχει πολύ μεγάλη σημασία, διότι η πολιτική και ιδίως η μεγάλη πολιτική είναι σε πολύ σημαντικό βαθμό διαχείριση συμβόλων, αλλά η αλήθεια, επίσης είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προ πολλού διαθέτει ένα διάχυτο Σύνταγμα που συγκροτείται από το πρωτογενές δίκαιο, από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών-μελών, από τις ουσιαστικές συνθήκες, από τις ουσιαστικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τις αρχές που έχει αναδείξει. Επίσης αλήθεια είναι ότι ερήμην των κοινοβουλίων και ερήμην των λαών συντελούνται διαρκώς πολύ σημαντικές κινήσεις στο πεδίο του λεγόμενου οικονομικού και κοινωνικού Συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δυστυχώς νομικά έχει τη μορφή κανόνων του παραγώγου κοινοτικού δικαίου, κυρίως τη μορφή οδηγιών, όπως αυτή που προανέφερα για την παροχή υπηρεσιών και για το χρόνο εργασίας.

Άρα, τι βλέπουμε; Βλέπουμε ότι το μεγάλο πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε κινείται με βάση τη Συνθήκη της Νίκαιας –γιατί με βάση τη Συνθήκη της Νίκαιας προχώρησε η οδηγία για το χρόνο εργασίας και η οδηγία για την παροχή υπηρεσιών- είτε κινείται με βάση την υπό κύρωση Συνθήκη της Λισσαβώνας, πάσχει από ένα έλλειμμα, το οποίο δεν είναι μόνο έλλειμμα αναπτυξιακής στρατηγικής, δεν είναι μόνο έλλειμμα πολιτικό. Είναι ταυτόχρονα και έλλειμμα θεσμικό, είναι έλλειμμα νομιμοποίησης και έλλειμμα ορατότητας των διαδικασιών. Ούτως ή άλλως ακόμη και στα κράτη-μέλη στο επίπεδο του εθνικού κράτους και των αντιπροσωπευτικών θεσμών καθενός

από τα είκοσι επτά κράτη-μέλη οι πολίτες ασφυκτιούν, νιώθουν ότι υποαντιπροσωπεύονται. Κρίση νομιμοποίησης έχουν και τα εθνικά πολιτικά συστήματα. Φαντασθείτε πόσο μεγαλύτερη, πόσο οξύτερη είναι η κρίση υποαντιπροσώπευσης και άρα η κρίση πολιτικής νομιμοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργεί ως διοικητικό σύστημα, λειτουργεί ως δικαστικό σύστημα, αλλά δεν υπάρχει και δεν λειτουργεί ως ένα ορατό, χειροπιαστό, ολοκληρωμένο πολιτικό σύστημα και μάλιστα δημοκρατικό. Έχει τεράστιο έλλειμμα δημοκρατικότητας και δικαιοκρατικότητας σε σχέση με τα εθνικά κράτη. Βασική διάκριση μεταξύ μιας πλειοψηφίας που κυβερνά και μιας μειοψηφίας που αντιπολιτεύεται και ελέγχει, δεν υπάρχει.

Είπα και χθες ότι είκοσι επτά διαφορετικοί εκλογικοί κύκλοι σε διαφορετικές στιγμές αναδεικνύουν διαφορετικές κυβερνήσεις και διαφορετικά κοινοβούλια και όλα αυτά μαζί μετέχουν σε έναν διακυβερνητικό, δηλαδή διακρατικό συσχετισμό που έχει τα πάντα μέσα. Αυτό σημαίνει ότι αποϊδελογικοποιείται και αποπολιτικοποιείται η Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δεν είναι σαφείς και καθαρές οι διαφορές και τα μέτωπα, πολιτικά, κοινωνικά, ιδεολογικά. Είναι καθαρότερα τα εθνικά συμφέροντα, είναι καθαρότερα τα στοιχεία της κρατικής στρατηγικής και της κρατικής διαπραγμάτευσης.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αντιληφθούμε όσοι πιστεύουμε πραγματικά στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, στην ανάγκη να αποκτήσει αναπτυξιακή, κοινωνική, θεσμική και διεθνοπολιτική οντότητα η ευρωπαϊκή ήπειρος, ότι οι εξελίξεις πιέζονται, ωθούνται αλλά δεν εκβιάζονται. Και πρέπει να ακολουθήσουμε μια διπλή στρατηγική που αφορά ταυτόχρονα την πολιτική σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με σαφείς στόχους, αντιληπτούς για τον πολίτη που θέλει να ξέρει τι γίνεται και γιατί γίνεται, αλλά και στο επίπεδο κάθε κράτους-μέλους.

Άρα, η Ελλάδα έχει, εν προκειμένω, η ίδια τραγικό έλλειμμα ευρωπαϊκής στρατηγικής και η Κυβέρνηση δεν έχει βοηθήσει να καλύψουμε ένα μικρό μέρος αυτού του ελλείμματος. Διότι δεν αρκεί να διεκδικείς κονδύλια, δεν αρκεί να τρέχεις πίσω από τη συγκυρία και τις εξελίξεις, δεν αρκεί να ασχολείσαι μόνο με το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ή μόνο με την ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος ή μόνο με την ευρωπαϊκή στάση στο ζήτημα ή των Σκοπίων. Χρειάζεται μία συνολική ευρωπαϊκή αντίληψη. Και η Ελλάδα δεν είναι μια μικρή χώρα, δεν είναι φτωχός συγγενής, δεν είναι στο περιθώριο. Ανήκει στο σκληρό πυρήνα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και της ζώνης του ευρώ. Είναι μία πληθυσμιακά μεσαία χώρα και πρέπει να διαμορφώνει συνεργασίες και συσχετισμούς όχι στιγμιαίους, τυχαίους πολλές φορές εκ του αποτελέσματος, αλλά τέτοιους που να υπακούουν σε μία συνολική αντίληψη για το μέλλον της Ευρώπης και για το μέλλον της Ελλάδας μέσα στην Ευρώπη.

Δεν υποβαθμίζω καθόλου τα νέα στοιχεία που εισφέρει στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα η Συνθήκη της Λισσαβώνας. Η Ευρώπη πορεύεται και με τη Συνθήκη της Νίκαιας, που κάποιοι την ήθελαν μεταβατική και απεδείχθη πολύ πιο ανθεκτική από ό,τι τη φανταζόντουσαν οι συντάκτες της. Δεν θα αλλάξει τίποτα ριζικά ή συγκλονιστικά στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα και στη ζωή των ευρωπαίων πολιτών εάν τεθεί –που ελπίζω να τεθεί- σε ισχύ η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας. Φοβούμαι, όμως, ότι μπορεί να δημιουργηθεί η παρεξήγηση ότι η κύρωση της συνθήκης αυτής σε αντίθεση με την αποτυχία της συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, λύνει κάποιο πρόβλημα. Δεν λύνει κανένα από τα μεγάλα προβλήματα και κυρίως δεν απαντά στην αγωνία του πολίτη, ο οποίος περιμένει τα πάντα από το κράτος του. Αντιλαμβάνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει ένα σημαντικό ρόλο στα καθημερινά του προβλήματα ρυθμιστικά, θέτει κανόνες που έχουν σχέση για παράδειγμα με το κοινωνικό κράτος ή με την υγιεινή των τροφίμων, λειτουργεί, ενδεχομένως, παροχικά με κάποιες προβλέψεις στο παράγωγο κοινοτικό δίκαιο, αλλά ο μεγάλος όγκος των παροχών, των μεταβιβαστικών παροχών, των μεταβιβαστικών πληρωμών, εκεί που μπορεί να αλλάξει ο τρόπος κατανομής του κοινωνικού πλεονάσματος, εκεί όπου επιτελείται η αναδιανεμητική λειτουργία ενός κράτους που θέλει να είναι δημοκρατικό, δικαιοκρατικό και κοινωνικό, αυτή συντελείται στο επίπεδο του κράτους-έθνους, του κράτους-μέλους.

Άρα έχει πολύ μεγάλη σημασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποκτήσουμε αίσθηση των μεγεθών. Τα μεγέθη της Συνθήκης αυτής είναι δυστυχώς μικρά. Το μεγάλο πρόβλημα εξακολουθεί να είναι αναπάντητο και το μεγάλο πρόβλημα, το έλλειμμα στρατηγικής αφορά και την Ευρώπη συνολικά και τη χώρα μας, δηλαδή την Κυβέρνηση που έχει την ευθύνη για την τύχη της χώρας την περίοδο αυτή, που ελπίζω να μην είναι πολύ μακρά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Βαληνάκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη σημερινή συζήτηση στην Ολομέλεια εισερχόμαστε πλέον στην τελική ευθεία για την κύρωση της μεταρρυθμιστικής συνθήκης. Ήδη περισσότερα από τα μισά κράτη-μέλη έχουν κυρώσει την συνθήκη, διά της κοινοβουλευτικής οδού, ενώ σε λίγες ώρες θα λάβει χώρα στην Ιρλανδία το σχετικό δημοψήφισμα. Εύχομαι το αποτέλεσμα να είναι θετικό. Σε κάθε περίπτωση όμως, ένα είναι βέβαιο: υπάρχει ευρύτατη συναίνεση ότι η Ευρώπη οφείλει να αποδράσει από την αμηχανία και την εσωστρέφεια των τελευταίων χρόνων. Και η μεταρρυθμιστική συνθήκη έχει ακριβώς αυτό το στόχο.

Σ' αυτό το σημείο είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω για πολλοστή, δυστυχώς, φορά σε όλους εκείνους που μιλάνε επίμονα για δημοψήφισμα, σε μία προσπάθεια να δημιουργήσουν εντυπώσεις. Για την κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας δεν ακολουθούμε τίποτα διαφορετικό από την πάγια κοινοβουλευτική πρακτική όλων των προηγούμενων χρόνων και σε όλα τα βήματα της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας μας. Αυτός ο διαγωνισμός των εντυπώσεων, με τις συνεχείς προτάσεις δημοψηφισμάτων για κάθε μεγάλο ζήτημα, υποκρύπτει άρνηση ανάληψης ευθύνης. Εμείς δεν δραπετεύουμε από τις ευθύνες μας, κύριοι συνάδελφοι, εμείς τις αναλαμβάνουμε και λογοδοτούμε στο λαό για τις επιλογές μας. Όμως, εσείς με τη θέση σας κινδυνεύετε να συμβάλετε στην απαξίωση της πολιτικής, διότι η πρότασή σας έχει μία επίφαση δημοκρατικότητας, αλλά ουσιαστικά ρίχνει νερό στο μύλο όσων αμφισβητούν τη δυνατότητα του Κοινοβουλίου να εκπροσωπεί αυθεντικά την κοινωνία. Όταν για κάθε ζήτημα, η πρόταση είναι προσφυγή σε δημοψήφισμα, αναρωτιέμαι ειλικρινά πώς θα πείσετε τους ψηφοφόρους σας για την αξία της δικής σας παρουσίας και συμμετοχής στο Κοινοβούλιο. Αν για όλα γίνεται μετάθεση των ευθυνών στους πολίτες, η επόμενη σκέψη είναι «τι τους θέλουμε τους Βουλευτές». Εύκολα μάλιστα μπορεί να φαντασθεί κανείς τις περιπέτειες στις οποίες θα είχαμε εμπλακεί, αν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής δεν απέκρουε με αποφασιστικότητα αντίστοιχες προτάσεις εντυπώσεων της εποχής εκείνης, αν η Ελλάδα, αντί να είναι σήμερα στην καρδιά της Ευρώπης, αντί να είναι κριτής της ευρωπαϊκής τους πορείας, βρισκόταν μαζί τους, δηλαδή μαζί με την Τουρκία, μαζί με τα Σκόπια, μαζί με τις άλλες βαλκανικές χώρες στον προθάλαμο αναμονής της Ευρώπης.

Για την Κυβέρνηση, αλλά πιστεύω και για την πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, η θετική ολοκλήρωση της διαδικασίας κύρωσης αποτελεί ένα ισχυρό μήνυμα πρωτοπορίας και έμπρακτης δέσμευσής μας στην προοπτική ενός κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος, είναι μία ηχηρή δήλωση της επιθυμίας μας να παραμείνουμε ως κινητήρια δύναμη στο σκληρό πυρήνα της Ευρώπης σε όλες τις πολιτικές και συνεργασίες, οι οποίες συγκροτούν τη σύγχρονη μεγάλη Ευρώπη.

Δεν θα κουραστούμε να τονίζουμε ότι, παρ' όλα τα λάθη που γίνονται και θα γίνονται, παρ' όλες τις αδυναμίες και τις ατέλειες που υπάρχουν και θα υπάρχουν, η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με την Ελλάδα στην καρδιά της, προωθεί αποτελεσματικά το εθνικό συμφέρον. Η συμμετοχή μας στην ενωμένη Ευρώπη έχει προσδώσει στη χώρα μας αυτοπεποίθηση, πολιτική και διπλωματική ισχύ και εργαλεία διεθνούς επιρροής, έχει ενισχύσει παραδοσιακά πλεονεκτήματά μας, έχει διευρύνει

αποφασιστικά το εύρος του στρατηγικού μας χώρου, μας έχει καταστήσει παράγοντες σταθερότητας, συνεργασίας και ασφάλειας και φορείς ανάπτυξης και ευημερίας. Τίποτε απ' όσα είπα δεν ήταν και δεν είναι αυτονόητο. Έρχονται σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, ως αποτέλεσμα ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού συνεχούς και ενεργού παρουσίας σκληρής διαπραγμάτευσης και ανάληψης πρωτοβουλιών που προωθούν τα εθνικά συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ευρωπαϊκό τοπίο αλλάζει. Είναι πολύ πιο δύσκολο, πολύ πιο περίπλοκο και απαιτητικό απ' ό,τι στο παρελθόν. Η παραγωγή πολιτικής, σε ενωσιακό επίπεδο, δεν μεταφράζεται από όλους σε αυτονόητη ανάγκη για στενότερη συνεργασία και σύγκλιση. Η αποφασιστικότητα και των είκοσι επτά να προχωρήσουν σε μία πιο πολιτική Ευρώπη, δεν είναι δεδομένη. Η μεταρρυθμιστική συνθήκη είναι ένας μεγάλος και σύνθετος συμβιβασμός με θετικό όμως πρόσημο για την Ευρώπη των είκοσι επτά, για την Ελλάδα του σκληρού πυρήνα και της ευρωπαϊκής πρωτοπορίας.

Το ισοζύγιο από τη συνθήκη αυτή είναι θετικό για τη χώρα μας γιατί, πρώτον, ενισχύεται συνολικά η δημοκρατία και η δημοκρατική νομιμοποίηση της Ένωσης. Δεν χρειάζεται να το αναλύσω περισσότερο, τα συζητήσαμε και εν εκτάσει στην επιτροπή, έχει ειπωθεί ήδη πολλές φορές.

Το ισοζύγιο από τη συνθήκη αυτή είναι θετικό γιατί, δεύτερον, βελτιώνονται σημαντικά οι όροι αποτελεσματικότητας της Ένωσης των είκοσι επτά.

Το ισοζύγιο είναι θετικό από τη συνθήκη αυτή γιατί, τρίτον, διευρύνονται οι ασφαλιστικές δικλείδες για μία πιο συνεκτική εξωτερική δράση της Ένωσης. Και θέλω εδώ να πω για τη ρήτρα της αμοιβαίας συνδρομής που υποτιμάται. Ήταν και είναι ένας πάγιος ελληνικός στόχος. Για μία χώρα που βρίσκεται στην πιο ευαίσθητη ίσως περιοχή της Ένωσης, όπως η Ελλάδα, η ρήτρα αυτή έχει μεγάλη σημασία, τόσο από στρατιωτική, όσο και από πολιτική και διπλωματική σκοπιά. Μάλιστα, αυτή η πρόβλεψη, σε συνδυασμό –γιατί πρέπει να βλέπουμε δυναμικά και εξελικτικά την ευρωπαϊκή πορεία- με την άλλη πρόβλεψη, της δυνατότητας για μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στον τομέα της άμυνας, συνιστά ένα σημαντικό βήμα προς μία κατεύθυνση που παγίως επιδιώκουμε ως χώρα. Και σε όσους και όσες εκφράζουν τον έντονο σκεπτικισμό τους για την πρακτική αξία αυτών των προβλέψεων, το ερώτημά μου είναι απλό: τι είναι καλύτερο για ένα κράτος-μέλος, όπως η Ελλάδα, με τις συγκεκριμένες συνθήκες ασφάλειας, οι τωρινές ρυθμίσεις –όσο και αν δεν είναι τόσο τέλειες και στο επίπεδο που θα θέλαμε- ή προ της μεταρρυθμιστικής συνθήκης που δεν υπήρχαν αυτές οι προβλέψεις, ή μήπως θα ήταν καλύτερα, όπως ισοπεδωτικά και μηδενιστικά ακούστηκε, να ήμασταν και εκτός Ευρώπης;

Το ισοζύγιο είναι θετικό από τη συνθήκη αυτή για τη χώρα μας γιατί, τέταρτον, κατοχυρώνονται ουσιαστικές δυνατότητες για πολιτικές και δράσεις σε νέους τομείς που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την καθημερινότητα των Ελλήνων πολιτών, όπως η νησιωτικότητα, ο τουρισμός, η ενέργεια, το περιβάλλον. Θεσπίζονται αρκετές σημαντικές αλλαγές στην περιφερειακή πολιτική με τη θεσμοθέτηση της έννοιας της εδαφικής συνοχής και την αναγνώρισή της ως στόχου και ως συντρέχουσας αρμοδιότητας της Ένωσης, κατόπιν επιμόνων απαιτήσεων, στις οποίες πρωτοστάτησε η ελληνική πλευρά. Επιπλέον, καθορίζονται με λεπτομερέστερο και πληρέστερο τρόπο οι περιφέρειες που αφορά αυτή η πολιτική, όπως οι αγροτικές περιοχές, οι περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι νησιωτικές διασυνοριακές και ορεινές περιοχές. Για τη δική μας χώρα βασική προτεραιότητα της στρατηγικής μας υπήρξε η αξιοποίηση της προστιθέμενης αξίας των περιοχών αυτών και ιδιαίτερα των νησιών μας και η αντιμετώπιση κάθε είδους προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι περιοχές αυτές σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στρατηγικής που θα υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα. Τα ελληνικά νησιά αποτελούν κλασικό παράδειγμα περιοχών με μόνιμα γεωγραφικά μειονεκτήματα, που σε πολλά από αυτά εμφανίζονται μάλιστα πιο έντονα από τα υπόλοιπα νησιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό και η Κυβέρνησή μας έχει θέσει ως ξεκάθαρο στρατηγικό στόχο, οι ανάγκες και οι προοπτικές των παράκτιων περιοχών και των νησιών μας, ιδιαίτερα των πιο απομακρυσμένων, να τεθούν πραγματικά στην καρδιά του ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Έτσι θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις τα νησιά μας να έχουν ένα σαφές μέρισμα ευρωπαϊκής ευημερίας και οι νησιώτες μας να μπορούν πλέον να αισθάνονται άμεσα τα απτά και συγκεκριμένα οφέλη του Ευρωπαίου πολίτη.

Μία άλλη σημαντική αλλαγή είναι η συμπερίληψη του τουρισμού στη συνθήκη ανάμεσα στους τομείς όπου η Ένωση μπορεί να αναλάβει υποστηρικτικές, συντονιστικές ή συμπληρωματικές δράσεις. Για πρώτη φορά ύστερα από ελληνική πρόταση ο τουρισμός συμπεριελήφθη στη συνθήκη καθιστώντας πλέον δυνατή τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την ενίσχυσή του.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ισοζύγιο είναι θετικό γιατί σε ένα άλλο κρίσιμο πεδίο πολιτικής για τη χώρα μας, αυτό της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων και της από κοινού αντιμετώπισης της λαθρομετανάστευσης, τα βήματα είναι σημαντικά. Θεσπίζεται νέος στόχος σταδιακής δημιουργίας ολοκληρωμένου συστήματος κοινής διαχείρισης εξωτερικών συνόρων της Ένωσης με τη λειτουργία της FRONTEX. Το θέμα ειδικότερα της λαθρομετανάστευσης αφορά όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά βεβαίως κυρίως τις χώρες που τα εθνικά τους σύνορα είναι ταυτόχρονα και εξωτερικά σύνορα της Ένωσης όπως η Ελλάδα με τα εκτεταμένα θαλάσσια σύνορα που έχει. Το νέο πλαίσιο που θέτει η συνθήκη έρχεται να ενισχύσει τις μέχρι σήμερα πρωτοβουλίες όπως είναι η πρωτοβουλία κατεξοχήν του Έλληνα Πρωθυπουργού για τη σταδιακή δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ακτοφυλακής. Πρόκειται για ιδέα για την οποία το ενδιαφέρον εντείνεται κάθε μέρα και περισσότερο. Έγιναν μάλιστα και συζητήσεις πρόσφατα, όπως γνωρίζετε, κατά την επίσκεψη εδώ του Γάλλου Προέδρου κ. Σαρκοζί και είναι ενδεικτική η πρόοδος που υπάρχει. Δεν πρόκειται λοιπόν για θεωρητικές συζητήσεις όπως ακούστηκε. Δεν πρόκειται για ασκήσεις επί χάρτου. Μάλιστα, για τρίτη χρονιά διεξάγεται φέτος στο Αιγαίο και στα χερσαία σύνορα της χώρας μας κοινή ευρωπαϊκή επιχείρηση υπό την FRONTEX. Επιπλέον έχει συσταθεί ευρωπαϊκό δίκτυο περιπολιών που περιλαμβάνει περιπολίες από τον Ατλαντικό ωκεανό μέχρι το νοτιοανατολικό Αιγαίο και την Κύπρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως έχω τονίσει πολλές φορές, υφίστανται ίσως σημαντικές διαφορές μεταξύ μας στην Αίθουσα αυτή αλλά και εκτός αυτής, αλλά υφίστανται και σημαντικές διαφορές και μεταξύ των κρατών μελών. Εμείς και αρκετοί άλλοι επιθυμούμε περισσότερη και πιο πολιτική Ευρώπη. Άλλοι είναι πιο επιφυλακτικοί έως και εχθρικοί. Υπάρχουν και αυτοί που εργάζονται για τη διάλυση της Ένωσης και το λένε κατηγορηματικά και ακούστηκε αυτή η άποψη κατά τη διάρκεια των εργασιών της Ειδικής Επιτροπής.

Η μεταρρυθμιστική συνθήκη δεν αποτελεί πανάκεια για την επίλυση όλων των επιμέρους προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μας απαλλάσσει από τα προβλήματα. Είναι το αποτέλεσμα μιας σκληρής διαπραγμάτευσης. Είναι ένας μεγάλος συμβιβασμός αλλά και ένα βήμα εξόδου από την κρίση των τελευταίων χρόνων, ίσως όχι τόσο μεγάλο σε σχέση μ' αυτό που θα θέλαμε, αλλά σίγουρα μεγάλο σε σχέση με το ποια ήταν η κατάσταση της Ένωσης πριν απ' αυτήν την αναθεώρηση. Μπορούμε να προσβλέπουμε με μεγαλύτερη αισιοδοξία σε μία Ευρώπη η οποία θα ανακτήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών. Χωρίς τη συνθήκη κάτι τέτοιο θα ήταν σχεδόν αδύνατο. Τώρα παραμένει δύσκολο αλλά όχι αδύνατο. Αυτό που χρειάζεται είναι πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα, αλλά τα «εργαλεία» υπάρχουν, όχι πάντα όσα και αυτά που θα θέλαμε, αλλά υπάρχουν. Το λέω αυτό για να τονίσω με τη μεγαλύτερη δυνατή έμφαση ότι ο στόχος μας και οι προσδοκίες μας ήταν πάντα και παραμένουν υψηλές. Δεν ικανοποιούμαστε με μία Ευρώπη μειωμένων προσδοκιών και ελάχιστων απαιτήσεων. Εργαζόμαστε συστηματικά με μοναδικό γνώμονα το εθνικό συμφέρον, έχοντας επίγνωση των δυσκολιών κάθε φορά και επιζητώντας το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.Η Ευρώπη που ανταποκρίνεται στις παγκόσμιες προκλήσεις, η Ευρώπη που

ενοποιείται πολιτικά προκειμένου να αποκτήσει παγκόσμια επιρροή ανάλογη του οικονομικού εκτοπίσματός της είναι η Ευρώπη που μεγιστοποιεί τα εθνικά οφέλη για την πατρίδα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρεθήκαμε στην πρώτη γραμμή της συζήτησης και της διαπραγμάτευσης. Προσήλθαμε έτοιμοι από κάθε άποψη και κυρίως με σταθερές και κρυστάλλινες απόψεις, θέσεις που προέρχονται από το γεγονός ότι αυτή η Κυβέρνηση, αυτή η παράταξη έχει ολοκληρωμένη άποψη για τη σημασία της Ευρώπης, για τα εθνικά συμφέροντα και έχει ολοκληρωμένη στρατηγική για τη θέση της Ελλάδας στην Ευρώπη και σαφή θεώρηση για το ρόλο της ίδιας της Ευρώπης. Για μας η Ευρώπη είναι πολλαπλασιαστής ισχύος και ασφάλειας, είναι «μοχλός» ανάπτυξης και προόδου, είναι βασικό όχημα υπεράσπισης και προώθησης των εθνικών συμφερόντων, είναι λειτουργική σταθερά μιας συνεκτικής υψηλής στρατηγικής που μας επιτρέπει να θέτουμε στόχους και να τους επιτυγχάνουμε στην εξωτερική μας πολιτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα η Ελλάδα βρίσκεται στην ευρωπαϊκή πρωτοπορία και αυτό το αποδεικνύουμε με την ενεργητική συμμετοχή μας σε όλες τις πολιτικές, σε όλες τις πρωτοβουλίες της Ένωσης. Είμαστε στο σκληρό πυρήνα της ενοποίησης. Πρόκειται για μία αδιαπραγμάτευτη στρατηγική επιλογή, πρόκειται για μία επιλογή που προωθεί τα συμφέροντά μας, μία επιλογή που καθίσταται ακόμα πιο κρίσιμη από τη στιγμή που στην Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι επτά οι διαφορές είναι πιο ορατές, η σύγκλιση πιο δύσκολη, η κοινή πορεία καθόλου αυτονόητη.

Σας καλώ να υπερψηφίσετε την κύρωση της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθεί από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκε στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής, η δεύτερη ομάδα η οποία αποτελείται από ενενήντα σπουδάστριες και σπουδαστές και δύο συνοδούς-αξιωματικούς από τη Σχολή Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, Βουλευτής Περιφέρειας Αττικής και πρώην Υπουργός.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω απλώς ένα σχόλιο επί των όσων μας είπε ο προλαλήσας εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών συνάδελφος κ. Βαληνάκης. Βεβαίως αντιλαμβάνομαι ότι έχει μία επιχειρηματολογία υπέρ της επικύρωσης από τη Βουλή και όχι από ένα λαϊκό δημοψήφισμα αυτής της συνταγματικής μεταρρύθμισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναρωτιέμαι όμως γιατί η Κυβέρνηση δεν ενισχύει αυτήν την προσέγγισή της κάνοντας μία προσπάθεια για να μην υποβαθμιστεί στο βαθμό που υποβαθμίστηκε αυτή εδώ η συζήτηση. Γιατί δεν παρίστανται ένας ή περισσότεροι Υπουργοί; Θυμάμαι ότι σ' άλλες συζητήσεις πασχίζουμε κυριολεκτικά να απαλλαγούμε από τις ορδές Υπουργών που έρχονται και μας αφαιρούν το χρόνο ομιλίας με αποτέλεσμα να μιλάνε μερικές φορές δέκα Υπουργοί και τέσσερις ή πέντε Βουλευτές. Ελπίζω να εκπλαγώ στο τέλος της συζήτησης και απόψε να έχουμε τη δυνατότητα να ακούσουμε τον κύριο Πρωθυπουργό ή την κ. Υπουργό Εξωτερικών κ. Μπακογιάννη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υποτιμώ με κανένα τρόπο τη δική σας προσωπικότητα και τη δική σας επιχειρηματολογία, αλλά όπως και να το κάνουμε ο καθένας έχει ένα θεσμικό ρόλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ευρωπαϊκοί λαοί έκαναν έναν μακρύ δρόμο ο οποίος οδήγησε σ' ένα ορισμένο σημείο, ένα πρωτοφανές πείραμα συνένωσης λαών σε μία υπερεθνική οντότητα, πρωτοφανές γιατί συνενώσεις τέτοιου είδους έχουν γίνει πολλές φορές στο παρελθόν αλλά πάντα στηρίχθηκαν στην ισχύ. Κάποιοι ισχυρότεροι επέβαλαν στους άλλους μία διαδικασία ενοποίησης. Εδώ προχωράμε με τη δική μας βούληση και ακόμα και οι πιο μικροί λαοί, ακόμα και οι πιο πτωχοί λαοί, ακόμα και αυτοί που έχουν τα λιγότερα να συνεισφέρουν σ' αυτήν τη διαδικασία έχουν τη δική τους αυτόνομη άποψη, μπορούν να την κατοχυρώσουν, μπορούν να την υπερασπιστούν μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπουν διαδοχικά οι συνθήκες.

Σ' αυτή τη μακροχρόνια διαδικασία υπήρχαν πάντα δύο ρεύματα, το ρεύμα που ήθελε να διατηρήσει την Ευρώπη σε ένα εμπορικό επίπεδο, το φιλελεύθερο, εάν θέλετε, ρεύμα με την έννοια της προσήλωσης στη φιλελεύθερη οικονομία, ήθελε δηλαδή μια μεγάλη αγορά και τίποτε άλλο ή ελάχιστα στοιχεία από άλλες πολιτικές και το ρεύμα που ήθελε να εμβαθύνει και να στερεώσει την Ευρώπη, να της δώσει πολιτικές προεκτάσεις, που είχε τελικά ένα όραμα, το όραμα της Ομοσπονδιακής Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης.

Αυτό το όραμα, αυτή η προοπτική, προσέθεσε στις αρχικές προβλέψεις για την ευρωπαϊκή πορεία ολόκληρους τομείς πολιτικής, οι οποίοι έδωσαν στους πολίτες της Ευρώπης σημαντικά πλεονεκτήματα. Προστάτευσε η αγροτική πολιτική τον Ευρωπαίο αγρότη αμέσως μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ η ευρωπαϊκή ύπαιθρος ήταν κατεστραμμένη, ενώ υπήρχαν μικροϊδιοκτήτες που καλλιεργούσαν με συνθήκες του προηγούμενου αιώνα μπροστά σε ένα λυσσαλέο φοβερό ανταγωνισμό των μεγάλων ιδιοκτησιών, των μεγάλων επιχειρήσεων αγροτικής φύσης των υπερποντίων χωρών. Σήμερα η Ευρώπη όχι μόνο καλύπτει τις ανάγκες της αλλά είναι και ένας μεγάλος παραγωγός στα βασικά αγροτικά προϊόντα σε όλα τα κλίματα που διαθέτει η ήπειρός μας.

Διαμορφώθηκε η πολιτική σύγκλισης, η πολιτική συνοχής και αλληλεγγύης, βασική αρχή για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, αρχή που στηρίζεται σε αγώνες των ευρωπαϊκών λαών, πολλές φορές αιματηρούς αγώνες, επαναστάσεις. Ολόκληρα εργατικά και αγροτικά κινήματα πάλεψαν για να εισαγάγουν αυτήν την αρχή και να την καταστήσουν τμήμα του πολιτισμού μας και της αντίληψής μας για τους θεσμούς και για την κοινωνική ζωή.

Έτσι, υπήρχε η πολιτική των διαρθρωτικών ταμείων, οι παρεμβάσεις στις υποδομές και σε άλλους τομείς της οικονομίας, οι οποίες οδήγησαν στον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας, στον εκσυγχρονισμό των μεταφορών. Έκλεισαν το χάσμα ανάμεσα στον καθυστερημένο νότο και το κέντρο της ευρωπαϊκής ενοποίησης που διαμορφωνόταν γύρω από την περιοχή του άνθρακα και του χάλυβα.

Σ' αυτήν την πορεία η ελληνική συμμετοχή ήταν καθοριστική και αξιέπαινη. Και όταν μιλώ για την ελληνική συμμετοχή, μιλώ για πολιτικές που συγκέντρωναν την αποδοχή μιας τεράστιας πλειοψηφίας του ελληνικού λαού και συνήθως μεγάλες πλειοψηφίες στις πολιτικές δυνάμεις και στο Κοινοβούλιο. Βέβαια, η εσωτερική πολιτική έχει τις δουλείες της. Και αυτό πρέπει να το δούμε με την επιείκεια που χαρίζει ο χρόνος. Θυμάμαι όταν ανήγγειλα από τούτο εδώ το Βήμα ότι θα χρηματοδοτηθεί η ελληνική οικονομία με 2,5 δισεκατομμύρια λογιστικές μονάδες εκείνη την εποχή, ο τότε Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας με κατήγγειλε ως απατεώνα.

Βεβαίως, όπως ξέρετε και σήμερα -κανείς δεν τολμά να το αμφισβητήσει- τα πέντε χρόνια που ακολούθησαν, τα 2,5 δισεκατομμύρια λογιστικές μονάδες τα είδαμε εισρέοντα και επενδυόμενα από άκρο εις άκρον της επικράτειας. Δεν έχει σημασία. Λάθη είναι αυτά, συγχωρούνται, αλλά εδώ πρέπει να δούμε η κρίση αυτή της Ευρώπης από τι προέρχεται. Προέρχεται από το κακό το ριζικό μας ή σε μια τυχαία συγκυρία ή γιατί επικράτησε τελικά η νεοφιλελεύθερη αντίληψη, επικράτησαν οι υπερπόντιες επιρροές και σταμάτησε και ηττήθηκε η ροπή για την εμβάθυνση και την κατίσχυση της Ευρώπης, η ροπή που πάγια η Ελλάδα υποστήριζε και υποστηρίζει, πιστεύω αυτή τη στιγμή, και βρισκόμαστε μπροστά σε καταστάσεις που δεν ελέγχουμε, όπου οι απόψεις μας δεν περνούν, όπου οι λαοί της Ευρώπης ηττώνται και υποχωρούν.

Αυτή είναι η Συνθήκη της Λισσαβώνας. Είναι ένα προϊόν ανάγκης. Το όραμα εξυπηρετείτο από το μεγάλο Σύνταγμα, αυτό που απερρίφθη και δεν κατέστη δυνατόν να υιοθετηθεί. Εκεί υπήρχαν οι πολιτικές προοπτικές που η Ευρώπη έχει αυτή τη

στιγμή την ανάγκη για να επιζήσει σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον, το οποίο πλέον αλλάζει με ραγδαία ταχύτητα μορφή και δεν θα μπορούν να υπάρχουν πέραν του ενός ή των δύο κέντρα αποφάσεων στο δυτικό κόσμο και στον κόσμο που έρχεται οντότητες όπως η Γερμανία ή το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Γαλλία –μιλάω βεβαίως για τις μεγάλες χώρες - θα είναι εντελώς ασήμαντες.

Τι θα πει η Γαλλία, η Γερμανία μπροστά στους βιομηχανικούς και οικονομικούς κολοσσούς που αυτή τη στιγμή δημιουργούνται στις Ινδίες, στην Κίνα, στη Βραζιλία, στις ενδοχώρες τους, στη Ρωσία η οποία αναβλέπει και ανασυγκροτείται και αναζητεί τη θέση της στον κόσμο; Μόνο μία Ευρώπη μπορεί να υπάρξει, μια ενιαία Ευρώπη, εάν θέλουμε να υπάρχει όχι μόνο μια υπερδύναμη στον κόσμο και αυτή να αποφασίζει για τις τύχες των υπολοίπων, όπως αποφασίζει αυτή τη στιγμή, εάν θέλουμε να υπάρχουν περισσότερα κέντρα αποφάσεων.

Αυτή τη στιγμή η μόνη δυνατότητα να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές πλευρές της παγκοσμιοποίησης, είναι η δημιουργία υποσυνόλων. Και εμείς διαθέτουμε αυτό το υποσύνολο, που ταιριάζει στην αντίληψή μας για την πολιτική οργάνωση, που ταιριάζει στις παραδόσεις μας και στον πολιτισμό μας. Και αυτό προσπαθούμε να ενισχύσουμε, αλλά, φευ, αυτή η προσπάθεια στη Λισσαβώνα συναντά τα όρια της αναγκαιότητας όπως τα βάζουν οι δυνάμεις που αντιστρατεύονται μια τέτοια προοπτική και θέτουν πάντα ως κανόνα της λήψης αποφάσεων τον ατλαντικό ελάχιστο κοινό παρονομαστή.

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως, ψηφίζουμε αυτήν την αλλαγή, γιατί δεν θέλουμε να είμαστε απόντες από αυτήν την ελάχιστη, εάν θέλετε, θετική εξέλιξη. Καλύτερα η Λισσαβώνα παρά τίποτα. Αυτός είναι ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής, τον οποίο αναγκαζόμαστε να δεχθούμε. Όμως, δεν πρέπει να αυταπατόμαστε ότι η ευρωπαϊκή προοπτική είναι και παραμένει σε αδιέξοδο. Η Ευρώπη είναι και παραμένει σε κρίση. Οι ευρωπαϊκοί λαοί είναι προβληματισμένοι και απογοητευμένοι.

Εδώ ήθελα να αναρωτηθώ, γιατί έπρεπε να βιαστούμε. Δεκατέσσερις χώρες έχουν επικυρώσει τη συνθήκη και με εμάς θα γίνουν δεκαπέντε. Γιατί πρέπει να είμαστε η δέκατη πέμπτη χώρα και να μην είμαστε η εικοστή, η εικοστή δεύτερη, η εικοστή τρίτη; Γιατί να μην περιμένουμε να γίνουν και μερικά δημοψηφίσματα; Εγώ εύχομαι με όλη τη δύναμη της ψυχής μου ο ιρλανδικός λαός το Σαββατοκύριακο που έρχεται, να επικυρώσει τη συνθήκη, γιατί δεν θέλω να μπει σε τέτοιου είδους περιπέτεια η Κοινότητα.

Για σκεφθείτε, όμως, να την απορρίψει. Όταν θα πάμε στο Συμβούλιο, θα είμαστε δεδομένοι και αφού δεν είμαστε ενθουσιασμένοι -εκτός αν είστε ενθουσιασμένοι, να μας το πείτε- γιατί να είμαστε δεδομένοι; Γιατί να μην κρατήσουμε ως επιχείρημα διαπραγματευτικό το ενδιαφέρον των υπολοίπων για το τι πρόκειται να πράξουμε; Γιατί να μην ασκήσουμε, δηλαδή, εξωτερική πολιτική;

Εξωτερική πολιτική, κύριε Υπουργέ, δεν ασκήσατε και αυτή ακόμη τη φορά, παρ' όλο που τίποτε δεν σας κόστιζε και παρόλο που μπορούσε να σας προσφέρει δυνατότητες και την Κυβέρνηση να αναγάγετε σε πρωταγωνιστή των εξελίξεων και την χώρα να την εμφανίσετε με μια ισχυρότερη φωνή που θα διαμορφώνει τις εξελίξεις και δεν θα τις υφίσταται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, κύριε Πάγκαλε.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυρίδων Χαλβατζής.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όλη η πορεία της χώρας, η οικονομική και πολιτική στην ΕΟΚ παλαιότερα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα, έχει αποδείξει ότι δεν μπορεί να υπάρξει ευημερία του λαού με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τη συμμόρφωση και υπακοή σ' αυτή. Στη συζήτηση για την ευρωσυνθήκη αξίζει να υπογραμμίσουμε για μια ακόμη φορά προς όλους όσοι υποστηρίζουν το μονόδρομο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι υπάρχει και άλλος δρόμος για την ανάπτυξη των λαών και των χωρών έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι ο δρόμος της οικονομικής ανάπτυξης προς όφελος του λαού σε αντίθεση με την εξουσία και τα κέρδη του κεφαλαίου. Είναι ο δρόμος της ισότιμης συνεργασίας με όλες τις χώρες.

Σήμερα, δεν υπάρχει Ευρώπη των λαών. Όσοι υποστηρίζουν ότι μπορεί να υπάρξει αυτή στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν δεν καλλιεργούν συνειδητά αυταπάτες, είναι είτε αφελείς είτε υποκριτές.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δικαιώθηκε στις εκτιμήσεις του για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, για την Ο.Ν.Ε., για το ευρώ, για τις αποφάσεις των βασικών συνόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει δικαιωθεί στις εκτιμήσεις του για τις συνέπειες στη ζωή και στα δικαιώματα των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι μπορεί σήμερα να κρίνουν από την ίδια τους την πείρα. Μπορούν να κρίνουν τη θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και τη θέση όλων των άλλων κομμάτων, τα οποία αποδέχθηκαν, ψήφισαν και εφαρμόζουν, παραδείγματος χάριν, τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και όλες τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ποιοι κέρδισαν και ποιοι κερδίζουν; Είναι οι βιομήχανοι, οι τραπεζίτες, οι μεγαλοκατασκευαστές, οι εφοπλιστές, οι μεγαλέμποροι. Ποιοι έχασαν και ποιοι συνεχίζουν να χάνουν; Η εργατική τάξη, τα πλατιά λαϊκά στρώματα πρωτίστως από την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων. Η φτωχή και μεσαία αγροτιά που χάνει συνεχώς τα χωράφια της και την παραγωγή της. Έχασαν και χάνουν οι μικροί επαγγελματοβιοτέχνες και αυτοαπασχολούμενοι.

Αλήθεια, στα πλαίσια της δημοκρατίας θα εργάζονται πλέον εξήντα πέντε ώρες την εβδομάδα οι εργαζόμενοι; Γιατί έτσι αποφάσισαν οι Υπουργοί Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και πρέπει να ξαναπούμε ότι χύθηκε πάρα πολύ αίμα και για το οχτάωρο και για το πενθήμερο και για το σαραντάωρο και για τη μόνιμη και σταθερή δουλειά και για την κοινωνική ασφάλιση. Σήμερα, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ακυρώνουν αυτές τις κατακτήσεις.

Αυτές οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμείς πιστεύουμε ότι θα κριθούν στους δρόμους. Εμείς καλέσαμε την εργατική τάξη, τους εργαζόμενους να ξεσηκωθούν, να ακυρώσουν στη ζωή αυτές τις αντιδραστικές, τις αντιλαϊκές αποφάσεις με την ενωμένη ταξική τους πάλη.

Άλλωστε, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας και της χριστιανοδημοκρατίας από κοινού αποφασίζουν και προωθούν όλες τις επιλογές του μεγάλου κεφαλαίου για περισσότερα κέρδη, για συρρίκνωση εργασιακών δικαιωμάτων. Οι λεγόμενες «ανανεωτικές δυνάμεις», οι πρώην κομμουνιστές, ουσιαστικά στήριξαν και στηρίζουν τις κεντρικές επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο αθωώνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και την πολιτική της και δεν αντιπαλεύουν την ουσία της πολιτικής των μονοπωλίων.

Μας λένε συχνά: Μα καλά όλοι ίδιοι είναι; Και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Νέα Δημοκρατία; Γιατί καταλογίζετε ίδιες ευθύνες; Υποστηρίζουμε ότι η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε ό,τι αφορά τη γενική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις πολιτικές που αυτή εφαρμόζει, είναι ταυτόσημη.

Επίσης, στα στρατηγικής σημασίας ζητήματα και η πολιτική του Συνασπισμού κινείται στη λογική της αποδοχής, αλλά και της απαλλαγής, της αθώωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι γνωστό ότι συχνά άλλα υποστηρίζει και άλλα ψηφίζει.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, η ένωση του μεγάλου κεφαλαίου και των εκπροσώπων του. Όλες οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατατείνουν σε βάρος των λαών. Οι λαοί έχασαν και χάνουν εργασιακά, κοινωνικά, ασφαλιστικά, δημοκρατικά δικαιώματα.

Και βέβαια, στο όνομα της αντιμετώπισης της λεγόμενης «τρομοκρατίας», όπου οι Η.Π.Α. επιβάλλουν τη λογική της σιδερένιας φτέρνας, η Ευρωπαϊκή Ένωση ταυτίζεται. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταδυναστεύει την εργατική τάξη, λαούς και χώρες. Οι δυνάμεις καταστολής δρουν συστηματικά για την καθ' υπόταξη των εργαζομένων των λαών των χωρών-μελών. Πολλαπλασιάζονται αυτές οι δυνάμεις αριθμητικά. Βελτιώνονται ποιοτικά με σύγχρονο εξοπλισμό, οι δυνάμεις καταστολής. Και βεβαίως,

κονδύλια δεν δίνονται για την παιδεία, την υγεία, την πρόνοια, την κοινωνική ασφάλιση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται όλο και πιο αντιδραστική, όλο και πιο μιλιταριστική. Η επίθεσή της ενάντια στα λαϊκά συμφέροντα και τις ανάγκες, στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των λαών, γίνεται πιο σκληρή. Αυτό φάνηκε καθαρά στο Ευρωσύνταγμα, αυτό το οποίο απέρριψε ο γαλλικός και ολλανδικός λαός.

Τούτες τις μέρες ζούμε μια νέα κατάσταση. Η ιδεολογική τρομοκρατία εναντίον του λαού της Ιρλανδίας κορυφώνεται. Έχουν επιστρατευτεί όλα τα στελέχη, οι πολιτικοί εκπρόσωποι των μονοπωλίων για να τρομοκρατήσουν αυτόν τον περήφανο λαό, που έχει τη διάθεση να πει ένα μεγάλο «όχι». Τον τρομοκρατούν λέγοντάς του ότι, εάν καταψηφίσει την ευρωσυνθήκη, θα επιπέσουν πάνω του όλες οι πληγές του Φαραώ. Οι «FINANCIAL TIMES» χθες κιόλας υποστήριζαν ότι είναι παράλογο να τεθεί η Συνθήκη της Λισσαβώνας σε δημοψήφισμα, γιατί εάν νικήσει το όχι, αυτό θα αποτελεί κλασσική απόδειξη ότι τα δημοψηφίσματα συνιστούν επικίνδυνο τρόπο λήψης απόφασης σε σύνθετα συνταγματικά ζητήματα. Αυτό βεβαιώνει το ρηθέν, ότι εάν οι εκλογές έλυναν το πρόβλημα της εξουσίας, οι ιμπεριαλιστές και η αστική τάξη θα τις καταργούσε.

Αυτή είναι η δημοκρατία, ο λεγόμενος «ευρωπαϊκός πολιτισμός», το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Πολλά ειπώθηκαν χθες γι' αυτά τα δύο. Ποιος είναι αυτός ο πολιτισμός; Υπάρχει κάτι το ενιαίο στην Ευρώπη ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ποιο είναι το παρελθόν των κυρίαρχων ιμπεριαλιστικών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Δεν είναι οι απόγονοι των σκληρών αποικιοκρατών που έχουν σφαγιάσει λαούς στην Ασία, στην Αφρική, στην Αμερικάνικη Ήπειρο; Και αυτό δεν έγινε μόνο πριν από μερικές εκατοντάδες χρόνια. Μέχρι τη δεκαετία του '60 σφαγιαζόταν ο αλγερινός λαός από τους Γάλλους αποικιοκράτες. Και σήμερα, λαοί ολόκληροι καταδικάζονται σε αφανισμό από την πείνα, τη δυστυχία, τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

Ένας από τους εισηγητές της Νέας Δημοκρατίας υποστήριξε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κατάργησε τον πόλεμο στην Ευρώπη. Αλήθεια, η Γιουγκοσλαβία πού βρίσκεται; Στην Ασία, στην Αφρική, κάπου αλλού; Η Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με τις Η.Π.Α. και το ΝΑΤΟ δεν βομβάρδισαν, δεν μακέλεψαν το λαό της Γιουγκοσλαβίας; Δεν συνεχίζουν να διαμελίζουν τη Γιουγκοσλαβία; Αυτή είναι η δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και βέβαια, υποστηρίζουν ότι είναι άλλο το Ευρωσύνταγμα και άλλο η ευρωσυνθήκη. Αν μελετήσει, όμως, κάποιος αναλυτικά τα δύο κείμενα, θα διαπιστώσει ότι στους βασικούς στόχους, στο βασικό περιεχόμενο, είναι σχεδόν ταυτόσημα. Πρόκειται για δύο κείμενα ταξικού χαρακτήρα που προδιαγράφουν ζοφερό το μέλλον των λαών στην Ευρώπη.

Η Κυβέρνηση βιάζεται να επικυρώσει τη συνθήκη. Έχει, βέβαια, τη στήριξη του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Εμείς, ως Κ.Κ.Ε., έχουμε από καιρό αναπτύξει μια καμπάνια, ενημερώνουμε τους εργαζόμενους και τη νεολαία για το περιεχόμενό της, για τις επιπτώσεις της στη ζωή τους και ιδιαίτερα για τις συνέπειες στις νέες γενιές. Ταυτόχρονα, αποκαλύπτουμε τη στάση όλων των πολιτικών δυνάμεων. Ζητήσαμε να γίνει δημοψήφισμα. Και αυτό, όχι για να καταγραφεί απλά η αντίθεσή μας σε αυτή τη συνθήκη, αλλά για να καταδικαστεί συνολικά η Ευρωπαϊκή Ένωση του κεφαλαίου και του πολέμου.

Υποστηρίζουμε ότι ένα ισχυρό «όχι» στη συνθήκη, θα ενισχύσει το δικαίωμα κάθε λαού να επιλέγει κυρίαρχα το δρόμο ανάπτυξής του. Υποστηρίζουμε την αποδέσμευση της χώρας από την Ο.Ν.Ε., από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το ΝΑΤΟ. Υποστηρίζουμε το δικαίωμα κάθε λαού να έχει ως στόχο πάλης τη σοσιαλιστική επιλογή.

Την περασμένη εβδομάδα απ' αυτό εδώ το Βήμα ο Πρόεδρος της Γαλλίας δήλωσε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμπληρωματική δύναμη ως προς το ΝΑΤΟ και ότι το ΝΑΤΟ δεν πρέπει να ανησυχεί από την ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς το γνωρίζουμε πολύ καλά αυτό. Δεν περιμέναμε την επιβεβαίωση από τον κ. Σαρκοζί ότι Ε.Ο.Κ. και ΝΑΤΟ είναι το ίδιο συνδικάτο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πολλά πράγματα θα μπορούσε να πει κάποιος. Ωστόσο, έχει μια αξία να υπογραμμίσουμε ότι αναπτύσσονται νέες πολιτικές εκμετάλλευσης των εργαζομένων.

Κατεδαφίζονται εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα. Βαθαίνει ο αντιλαϊκός δρόμος που άνοιξε το Μάαστριχτ. Ήδη προωθούνται νέα, πιο σκληρά αντεργατικά μέτρα. Έχουμε τη γενίκευση των ελαστικών μορφών απασχόλησης, τις στρατηγικές της διά βίου μάθησης, τη διαρκή μετακίνηση από μια θέση εργασίας σε άλλη και σε όλο το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο ενοποιείται, τόσο ανατολικότερη και αντιδραστικότερη θα γίνεται, γι' αυτό θεωρούμε αποπροσανατολιστική και επικίνδυνη τη θέση του Συνασπισμού ότι μια άλλη ευρωσυνθήκη με περισσότερη, πιο ενοποιημένη Ευρώπη θα είναι καλύτερη. Το επιβεβαιώνει, άλλωστε, η πορεία εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αποφάσεις του ευρωδικαστηρίου ενάντια στα δικαιώματα και τις κατακτήσεις των εργαζομένων, αλλά και η ίδια η μεταρρυθμιστική συνθήκη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη φύση και το χαρακτήρα της, υλοποιεί την ίδια σκληρή αντιλαϊκή πολιτική με τις Η.Π.Α. στον κοινωνικό τομέα, στις διεθνείς σχέσεις. Οι ανταγωνισμοί τους δεν αφορούν τους λαούς, αλλά τα συμφέροντα των μονοπωλίων.

Κατά την άποψή μας, τέλος, οι εργαζόμενοι πρέπει να ενισχύσουν το ρεύμα αντίστασης, ανυπακοής και απειθαρχίας στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εργατική τάξη, τα λαϊκά στρώματα της πόλης και της υπαίθρου είναι καιρός να βγάλουν τα δικά τους πολιτικά συμπεράσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δώδεκα δευτερόλεπτα.

Να βγάλουν πολιτικά συμπεράσματα από την ίδια τους την πείρα, να γυρίσουν την πλάτη στη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., να απορρίψουν το Συνασπισμό που εξωραΐζει και υπερασπίζεται τον ευρωμονόδρομο, να αλλάξουν τους πολιτικούς συσχετισμούς, να εμποδίσουν τα σχέδια αναπαλαίωσης του πολιτικού σκηνικού που θα εγκλωβίζει και πάλι τις λαϊκές μάζες στην πολιτική του κεφαλαίου. Εμείς τους καλούμε να ενισχύσουν την πολιτική του Κ.Κ.Ε. στην οικοδόμηση ενός λαϊκού μετώπου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Β' Περιφέρεια Πειραιά, πρώην Υπουργός κ. Γρηγόρης Νιώτης.

Ορίστε, κύριε Νιώτη.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Χαίρομαι που μιλάτε από τη θέση σας, όπως λέει ο Κανονισμός, άλλωστε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ: Με ιδιαίτερη χαρά, κύριε Πρόεδρε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Όπως όλοι οι Πειραιώτες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Όπως βλέπετε, είμαστε εξαιρετικά νομοταγείς και εντός του πλαισίου του Κανονισμού, κύριε Πάγκαλε!

Ορίστε, κύριε Νιώτη.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ τον κ. Πάγκαλο που αναγνωρίζει ότι βασικό χαρακτηριστικό των Πειραιωτών είναι η σεμνότητα, το ήθος που αποπνέει από τη λαϊκότητά μας και από τους αγώνες του λαού μας.

Επ' αυτού, λοιπόν, κυρίως θα τοποθετηθώ ότι η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι ένα σημαντικό κείμενο, ένα κείμενο το οποίο θα επηρεάσει και τη ζωή των Ελλήνων πολιτών όσο και των Ευρωπαίων πολιτών, είναι ένα βήμα πίσω από τη Συνταγματική Συνθήκη, είναι ένα βήμα μπροστά σε σχέση με το τέλμα και την ασάφεια μέσα στην οποία βρέθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την καταψήφιση της Συνταγματικής Συνθήκης στα δημοψηφίσματα τόσο στη Γαλλία όσο και στην Ολλανδία.

Νομίζω πως η Βουλή εχθές είχε μία πολύ σημαντική τοποθέτηση, το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, με πρωτοβουλία κυρίως των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τόσο του κ. Πάγκαλου όσο και του κ. Βενιζέλου, ότι απαιτείται ηυξημένη πλειοψηφία για την κύρωση αυτής της συνθήκης και εδράζεται στα άρθρα 28 σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του Συντάγματος. Έχει επανατοποθετηθεί η Βουλή και αυτό το χρειάζομαι για να προωθήσω τον ισχυρισμό μου ότι μία τέτοια συνθήκη, διά της οποίας μεταβιβάζονται κυριαρχικά δικαιώματα από την ελληνική πολιτεία και τον ελληνικό λαό, στο όνομα του οποίου ασκούνται οι συνταγματικές εξουσίες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί οπωσδήποτε, σύμφωνα με το Σύνταγμα, ηυξημένη πλειοψηφία και σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την κύρωσή της σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην οποία το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα συμβάλει με θετική ψήφο, γιατί πιστεύουμε ότι είναι ένα βήμα η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας προς τα εμπρός για το παρόν και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και για τη διαδικασία της πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης, είναι σαφές όμως ότι αυτή η παραδοχή ότι διά της μεταρρυθμιστικής Συνθήκης της Λισσαβώνας μεταβιβάζονται κυριαρχικά δικαιώματα απαιτεί να κάνουμε αμέσως μετά ένα βήμα ακόμα και να ψηφίσουμε ομόφωνα, αν είναι δυνατόν, για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, γιατί αυτή καθ' εαυτή η μεταβίβαση κυριαρχικών δικαιωμάτων εμπλέκει τον πυρήνα της λαϊκής κυριαρχίας και ασφαλώς ο σεβασμός μας στη λαϊκή κυριαρχία δεν μπορεί να έχει κανένα άλλο αποτέλεσμα παρά τη θετική μας ψήφο για την πρόταση διεξαγωγής δημοψηφίσματος.

Μερικοί –ακούω, διαβάζω- λένε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έρχεται τελευταίο και σύρεται εις μίαν θετική ψήφο για το δημοψήφισμα. Δεν πρόκειται περί αυτού. Ισχυρίζομαι ότι είναι απολύτως συνεπής θέση, όπως ανέλυσα προηγουμένως και είναι θέση που εκφράζει με συνέπεια το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε όλα τα μεγάλα αυτά θεσμικά ζητήματα και θέλω να υπενθυμίσω ότι ο απεριόριστος σεβασμός στη λαϊκή κυριαρχία υπήρξε πάντα ο πυρήνας της πολιτικής αυτής της παράταξης από της ιδρύσεώς της και ιδιαίτερα ο Ανδρέας Παπανδρέου μας δίδαξε και στήριξε αυτήν την κυρίαρχη αναφορά της πολιτικής μας στο σεβασμό της λαϊκής κυριαρχίας και αυτό για όσους τον επικαλούνται.

Η ουσία είναι ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και το 2005, ομόφωνα μάλιστα, με πρόταση που υπεγράφη από το σύνολο των πολιτικών μας εκπροσώπων, των Βουλευτών μας, με επικεφαλής τον Πρόεδρό μας κ. Παπανδρέου, τον πρώην Πρωθυπουργό κ. Σημίτη, αλλά και τον κ. Κακλαμάνη και όλους τους Βουλευτές, φέραμε την πρόταση για διεξαγωγή δημοψηφίσματος με βάση τη Συνταγματική Συνθήκη. Επομένως, είμαστε απολύτως συνεπείς στις θέσεις μας, όπως τις εκφράσαμε διαχρονικά, και προς αυτήν την κατεύθυνση πιστεύω ότι η πρόταση δημοψηφίσματος, την οποία και εμείς υποστηρίζουμε, αλλά άκουσα ευχαρίστως ότι και τα κόμματα της άλλης Αριστεράς υποστηρίζουν, είναι μία πρόταση με απεριόριστο σεβασμό προς το Σύνταγμα και τον πυρήνα της λαϊκής κυριαρχίας.

Είναι πολλές οι σημαντικές τομές από τις οποίες επηρεάζεται ο πυρήνας, όπως είπα, των δικαιωμάτων και της άσκησης εξουσίας στην Ελλάδα, όπως είναι η εκλογή νέου Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θητεία δυόμισι χρόνια, η θέσπιση εκπροσώπου της Κ.Ε.Π.Α., ο οποίος θα είναι και αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κοινή Επιτροπή Άμυνας και Ασφάλειας, ο περιορισμός στη σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα 2/3 των κρατών-μελών, η ενίσχυση βεβαίως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδιαίτερα στην επέκταση στους τομείς δικαιοσύνης, ασφάλειας και μετανάστευσης, η επέκταση της διαδικασίας λήψεως αποφάσεως με ειδική πλειοψηφία και σε νέους τομείς, όπως είναι η δικαστική και η αστυνομική συνεργασία. Η ομοφωνία, βεβαίως, παραμένει στην εξωτερική πολιτική, την κοινωνική πολιτική, τη φορολογική πολιτική και την αναθεώρηση των συνθηκών, ενώ προβλέπεται η εισαγωγή νέων στόχων σε διάφορες πολιτικές, όπως είναι η ενεργειακή πολιτική και οι κλιματικές αλλαγές.

Θέλω να τονίσω, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για τη μικρή ανοχή ότι αυτή η μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι ένα βήμα μπροστά που θα βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα υπόλοιπα δεκαπέντε-είκοσι χρόνια, θα χρειαστούν όμως νέες τομές και νέες αλλαγές και προς αυτήν την κατεύθυνση η ανοιχτή συζήτηση με τον κυρίαρχο ελληνικό λαό επί των θεμάτων που ανοίγει αυτή η μεταρρυθμιστική συνθήκη θα δώσει πραγματικά στον ελληνικό λαό, με πρόταση όμως, όπως θα πάρουμε την ευθύνη εμείς το βράδυ και θα ψηφίσουμε τη συνθήκη, με πρόταση προς τον ελληνικό λαό, αλλά με σεβασμό στην κυρίαρχη γνώμη του και κυρίως με ένα διάλογο εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου, εν προκειμένω εδώ εθνικού, που θα δώσει τη δυνατότητα στον ελληνικό λαό να έχει πλήρη εικόνα για τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Μεσσηνίας κ. Δημήτρης Σαμπαζιώτης.

Ορίστε, κύριε Σαμπαζιώτη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την απόρριψη της Συνταγματικής Συνθήκης από τη Γαλλία και την Ολλανδία, οι Ευρωπαίοι ηγέτες κλήθηκαν να πάρουν σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον της Ένωσης. Έτσι, ξεκίνησε μια νέα φάση στην προσπάθεια να αποκτήσει η Ένωση μία νέα συνθήκη που να μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών είναι η Συνθήκη της Λισσαβώνας, που ήρθε να βάλει την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μία νέα τροχιά. Θεωρώ ότι η υπογραφή και εφαρμογή της μεταρρυθμιστικής συνθήκης βάζει τέλος σε μία πρόσφατη και αρκούντως επεισοδιακή προσπάθεια θεσμικής μεταρρύθμισης, αλλά ταυτόχρονα ανοίγει και το δρόμο και για μία νέα εποχή για την Ευρώπη, όχι απαραίτητα πιο εύκολη, αλλά πιστεύω πιο αισιόδοξη.

Η σημαντικότερη πολιτική αλλαγή της Συνθήκης της Λισσαβώνας είναι η εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θητεία δυόμισι ετών, ο οποίος θα αντικαταστήσει τις μεταβαλλόμενες κάθε εξάμηνο προεδρίες και θα δώσει ιδιαίτερη πολιτική βαρύτητα στην ενιαία εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, ο Ύπατος Εκπρόσωπος εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αρμόδιος για τις εξωτερικές θέσεις Επίτροπος. Δηλαδή, δύο επικαλυπτόμενες θέσεις που προξενούσαν σύγχυση θα συγχωνευθούν στο πρόσωπο ενός Υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα μπορεί να μιλάει εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα στα οποία τα κράτη-μέλη συμφωνούν στην τήρηση κοινής γραμμής.

Ο τίτλος δε του Υπουργού Εξωτερικών, τροποποιήθηκε ως Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, ώστε να αποσαφηνισθεί πλήρως το περιεχόμενο της θέσης. Η μεταρρυθμιστική Συνθήκη, θα επιτρέψει για πρώτη φορά στα εθνικά Κοινοβούλια να αμφισβητήσουν ένα μέρος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, εάν νομίζουν ότι αντίκειται στην αρχή της επικουρικότητας. Εάν εκφραστούν αμφιβολίες από το 1/3 των εθνικών κοινοβουλίων, η Επιτροπή υποχρεούται να εξηγήσει για ποιόν λόγο είναι απαραίτητη η νομοθεσία ή να υποβάλλει τροποποιημένη πρόταση. Σε περίπτωση που το ήμισυ των Κοινοβουλίων διαφωνεί, η πλειοψηφία των κρατών-μελών ή μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορούν να απαιτήσουν την απόσυρση της προτάσεως. Αυτή η Συνθήκη, προσφέρει επιτέλους ένα σημαντικό πλαίσιο για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης των είκοσι επτά κρατών και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι μέχρι σήμερα η Ευρώπη κινείται κάτω από τις υποδείξεις και τους προσδιορισμούς της Συνθήκης της Ρώμης του 1957. Ήταν μία Συνθήκη πολύ καλή για τα πρώτα έξι μέλη, αλλά δεν αρκεί για τα σημερινά είκοσι επτά μέλη. Η μεταρρυθμιστική Συνθήκη πραγματικά δίνει κάποια σημαντικά στηρίγματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ένα άλλο σημαντικό σημείο είναι το δικαίωμα της πρωτοβουλίας των πολιτών, όπου με τη συλλογή ενός εκατομμυρίου υπογραφών μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις σε θέματα στα οποία θεωρούν ότι μία νομική πράξη της Ένωσης απαιτείται για

λόγους εφαρμογής των Συνθηκών.

Θεωρώ ότι η πρόταση η οποία διατυπώθηκε από την Αντιπολίτευση ως αίτημα για δημοψήφισμα είναι άκαιρη, γιατί είναι πολύ νωπή η λαϊκή εντολή η οποία εκφράστηκε στις 16 Σεπτεμβρίου. Και είναι τουλάχιστον, αν μη τι άλλο, ανεύθυνο σε κάθε θέμα το οποίο αντιμετωπίζουμε σαν χώρα να ζητείται δημοψήφισμα. Εμείς στη Νέα Δημοκρατία τιμάμε την εμπιστοσύνη των πολιτών. Αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας και δεν τις ξαναμεταθέτουμε με δημοψήφισμα στους πολίτες. Απαντώντας επίσης στο ερώτημα και στις αιτιάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος, θα έλεγα ότι πρέπει όλοι να αναλογιστούμε σε ποια θέση θα βρισκόταν σήμερα η χώρα μας, εάν δεν συμμετείχε στο εγχείρημα της ενοποίησης. Ο ρόλος μας είναι να σκεφθούμε και το κόστος που μπορεί να έχουμε σαν χώρα από την προοπτική σε ένα αβέβαιο μέλλον μη ύπαρξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νομίζω ότι όλοι πρέπει να σκεφθούν και να κατανοήσουν τι σημαίνει το να κινείσαι με συμμαχίες και πόσο σημαντικό είναι μία χώρα όπως η Ελλάδα, να κινείται με μέσα ειρηνικά, θεμιτά, αλλά και υπέρ του δημόσιου συμφέροντος των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι η μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι ένα ισορροπημένο κείμενο, προϊόν διαλόγου δύο ετών και περισσυλλογής, ανοικτού διαλόγου και πάνω από όλα σκληρής διαπραγμάτευσης. Ήταν μία διαπραγμάτευση στην οποία η χώρα μας όχι απλώς ήταν παρούσα, αλλά ήταν πρωταγωνίστρια. Γνώμονας της Κυβέρνησης ήταν η προάσπιση του εθνικού συμφέροντος. Αποκλειστική αφετηρία του σχεδιασμού των δράσεων και των πρωτοβουλιών που αναπτύξαμε, ήταν να παραμείνει η μεγιστοποίηση των πλεονεκτημάτων για τη χώρα. Προς αυτήν την κατεύθυνση εργαστήκαμε συστηματικά. Χτίσαμε συμμαχίες, υποστηρίξαμε μαζί τους θέσεις και ιδέες. Αναπτύξαμε σημαντικές πρωτοβουλίες σε διμερές και πολυμελές επίπεδο. Ήμασταν συνεχώς παρόντες στην καρδιά της συζήτησης.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι η Συνθήκη της Λισσαβώνας τροποποιεί τις ισχύουσες Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς να τις αντικαθιστά. Ταυτόχρονα, παρέχει στην Ένωση το νομικό πλαίσιο και τα εργαλεία που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πολιτών. Πιστεύω ότι η νέα Συνθήκη παρέχει σημαντικά νέα πλεονεκτήματα στους πολίτες και θα καθορίσει τη θεσμική συζήτηση μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το απώτερο μέλλον. Η δε κύρωσή της από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα καταδείξει τη θέληση της χώρας μας να βρίσκεται στην πρωτοπορία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Γι' αυτό, σας καλώ να υπερψηφίσετε αυτήν την κύρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται στη μνήμη μου -παρακολουθώντας στην Αίθουσα και αυτή τη συζήτηση που γίνεται- η φράση του γέρο-Μάρξ ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται δύο φορές, τη μία ως τραγωδία και τη δεύτερη ως φάρσα. Έχω την αίσθηση ότι αυτή τη φάρσα παίζουμε σ' αυτήν την Αίθουσα, διότι αυτή η μεταρρυθμιστική Συνθήκη –σε λίγο θα ακούει ο κόσμος μεταρρυθμιστική και θα κουμπώνεται- έχει ξαναέρθει σ' αυτήν τη Βουλή και έχει ψηφισθεί με τις ίδιες διαδικασίες. Και ελπίζω, το λίγο ενδιαφέρον που υπάρχει σ' αυτήν τη συζήτηση, να οφείλεται σε αυτό και όχι σε άλλους λόγους.

Αυτή τη Συνθήκη την ξαναψηφίσαμε, αλλά δυστυχώς γι' αυτούς που την ψήφισαν, για τον συναινετικό δικομματισμό, την απέρριψαν με δημοψήφισμα οι λαοί. Όπου ετέθη σε δημοψήφισμα απερρίφθη συλλήβδην από τους λαούς. Αφού την απορρίπτουν όμως οι λαοί, ερχόμαστε να κάνουμε ένα ευρωπαϊκό προνουτσιαμέντο και να επαναφέρουμε σε νέα έκδοση και κατά τη γνώμη μου, λίγο χειρότερη, το ευρωσύνταγμα, ονομάζοντάς το μεταρρυθμιστική Συνθήκη με κάποια μπαλώματα και φτιασιδώματα.

Αυτές δεν είναι διαδικασίες με τις οποίες μπορεί να προχωρήσει η Ευρώπη των λαών και των εργαζομένων, μία κοινωνική και οικολογική Ευρώπη. Αυτή η Ευρώπη, βιάζοντας με αυτόν τον τρόπο τη θέληση των λαών και προχωρώντας προς αυτήν την κατεύθυνση, οδηγείται στην αντίδραση. Αυτή την Ευρώπη οικοδομεί αυτή η μεταρρυθμιστική Συνθήκη. Είναι μιά Ευρώπη στρατιωτικοποιημένη, με έναν ευρωπαϊκό, στρατιωτικό ιμπεριαλισμό, μία Ευρώπη νεοφιλελεύθερη και μονεταριστική. Ελπίζω μεθαύριο ο ιρλανδικός λαός να πει όχι σ' αυτήν την Ευρωσυνθήκη. Και τότε, τι θα πείτε; Τι θα γίνει, εάν πει ο ιρλανδικός λαός όχι; Ότι έκανε λάθος; Και γνωρίζουν οι φωτισμένες ελίτ; Και τι θα κάνετε με αυτήν την Ευρωσυνθήκη τότε; Θα ξαναβιάσετε τα πράγματα; Θα επαναφέρετε μία τρίτη εκδοχή της ή θα πάτε με αυτό που λέει, το 2010 θα την εφαρμόσουμε ότι και εάν πουν οι λαοί; Αυτή είναι η Ευρώπη που οικοδομείτε; Να τη χαίρεστε αυτήν την Ευρώπη.

Λέω, ότι αυτή η Συνθήκη οικοδομεί μία στρατιωτικοποιημένη Ευρώπη, διότι αυτά που καταγράφονται σ' αυτήν τη Συνθήκη, ξεπερνάνε κάθε νοσηρή φαντασία. Δίνεται η δυνατότητα στη λεγόμενη Ευρωπαϊκή Ένωση, στην ουσία στην ευρωπαϊκή καπιταλιστική συμμαχία και μάλιστα σκληρού τύπου, συγκρότησης στρατιωτικών σωμάτων για να παρεμβαίνουν με κάθε τρόπο και όπου αυτά νομίζουν σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη, για να προλαμβάνουν δήθεν την ειρήνη, να την εγκαθιστούν, να προλαμβάνουν κρίσεις, να επεμβαίνουν για να γλιτώνουν από κρίσεις, να επεμβαίνουν κατά της τρομοκρατίας και μάλιστα έξω από κάθε πλαίσιο του Ο.Η.Ε. και έξω από κάθε απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας. Αυτό είναι ένας νόμος της ζούγκλας που τον επιβάλλει η μεταρρυθμιστική Συνθήκη σε διεθνές πλαίσιο. Προετοιμάζει νέους, βρώμικους πολέμους, ευρωπαϊκούς ιμπεριαλιστικούς, βεβαίως σε συγχορδία με το ΝΑΤΟ και υπό την ομπρέλα του ΝΑΤΟ.

Μάλιστα, εάν δεν συμφωνούν όλα τα κράτη-μέλη, η Συνθήκη προβλέπει ότι μία ομάδα κρατών υπό την ηγεσία του Ύπατου Αρμοστή για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας θα μπορεί να κάνει αυτές τις επιχειρήσεις όταν θίγονται τα συμφέροντα του ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού. Ταυτόχρονα, διαμορφώνεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, η ενισχυμένη αμυντική συνεργασία κ.λπ..

Δηλαδή μιλάμε για μία Ευρώπη φοβική πλέον, που βλέπει τα πράγματα να εξελίσσονται πολύ διαφορετικά από τα συμφέροντα των ιθυνουσών τάξεων και ετοιμάζεται πλέον στρατιωτικά να αντιμετωπίσει τις νέες καταστάσεις οι οποίες δεν μπορούν να βρεθούν κάτω από τον έλεγχό της.

Βεβαίως είναι μία νεοφιλελεύθερη μονεταριστική Συνθήκη, διότι επικυρώνει και αναβαθμίζει όλο τον μηχανισμό με τον τρόπο που διαμορφώθηκε το ευρώ, το μηχανισμό δηλαδή της Ο.Ν.Ε., ο οποίος στην ουσία –δεν έχω τον χρόνο να τον αναλύσω- είναι ένας μηχανισμός κοινωνικής εκθεμελίωσης και κατεδάφισης ασφαλιστικών και εργασιακών δικαιωμάτων.

Είναι άσχετο το εξηνταπεντάωρο που επέβαλε προχθές το Συμβούλιο; Ποιον ρώτησε; Ρώτησε τον λαό, ρώτησε πολίτες, ρώτησε τα Εθνικά Κοινοβούλια, που αποφασίζει να μας γυρίσει σ' έναν νέο εργασιακό Μεσαίωνα; Είναι άσχετο αυτό από την παρούσα Συνθήκη που συζητάμε; Μήπως αυτή η Συνθήκη θα εμποδίσει ή θα ανοίξει περαιτέρω τον δρόμο, είτε με ομοφωνίες είτε με ενισχυμένες πλειοψηφίες είτε με απλές πλειοψηφίες, για να περνάει αυτός ο κοινωνικός οδοστρωτήρας;

Δεν νομιμοποιείστε να επικυρώσετε αυτήν τη Συνθήκη ούτε με εκατόν πενήντα ένα ούτε με εκατόν ογδόντα Βουλευτές. Δεν νομιμοποιείται καμμία δικομματική συναίνεση να επικυρώσει αυτήν τη συνθήκη. Ο μόνος που μπορεί να το κάνει είναι ο ελληνικός λαός. Απευθυνθείτε στον ελληνικό λαό. Τον τρέμετε όμως τον ελληνικό λαό, γιατί ξέρετε ότι μετά το δημοψήφισμα στην Γαλλία και στις δημοσκοπήσεις που έγιναν, ο ελληνικός λαός ήταν κατά του Ευρωσυντάγματος.

Ξέρετε ότι εάν προσφεύγατε στον ελληνικό λαό σήμερα, αυτός θα μαύριζε αυτήν τη μεταρρυθμιστική Συνθήκη και αυτό βεβαίως θα ήταν καταστροφή για την Ευρώπη, θα άνοιγε άλλους δρόμους, ελπιδοφόρους. Θα ανανέωνε προβληματισμούς και θα δημιουργούσε ελπιδοφόρες κατευθύνσεις για τους ευρωπαϊκούς λαούς και για όλο τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Ηλείας κ. Τζαβάρας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ που μιλάτε από τη θέση σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα αντισταθώ στον πειρασμό να δώσω μία απάντηση σ' αυτά που άκουσα από τον προλαλήσαντα συνάδελφο.

Πράγματι, δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι η ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης είναι μία υπόθεση τραγική. Ενδεχομένως, ίσως άστοχα, παρέφρασε τη δήλωση που αποδίδει στο σοφό, γιατί και εκείνος ακόμα δεν είχε πει ποτέ ότι σε πρώτο βαθμό γράφεται η ιστορία σαν τραγωδία. Και δεν μπορεί να είναι τραγική η ιστορία, εκείνη που στηρίχθηκε πρώτα από όλα στην προσπάθεια των ευρωπαϊκών λαών να εμπεδώσουν την ειρήνη και την ευημερία, σε μία ήπειρο που ήταν καθημαγμένη από ένα φονικό πόλεμο.

Ο συμβολισμός ότι στις 9 Μαΐου, που τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, ο Ρομπέρ Σουμάν σ' αυτήν την ημερομηνία ακριβώς προέτεινε τη σύσταση της πρώτης Ευρωπαϊκής Κοινότητας του Άνθρακα και του Χάλυβα για να υπαχθεί σε κοινή διαχείριση και παραγωγή αυτή η ανθρώπινη παραγωγή των υλικών που εφοδίασαν κατά κύριο λόγο τον πόλεμο και την οργή του, αυτή ακριβώς η υπόθεση είναι μία υπόθεση ειρήνης.

Επίσης, δεν θα αντισταθώ στον πειρασμό να απαντήσω στα όσα ετέθησαν από άλλους συναδέλφους αναφορικά με το αν αποτελεί ή όχι η μεταρρυθμιστική Συνθήκη μία σκιά της Συνταγματικής Συνθήκης. Γιατί, πράγματι, δεν μπορεί κανείς να μιλάει για ελάχιστο κοινό παρανομαστή, όταν αυτή η μεταρρυθμιστική Συνθήκη κατά 90% υιοθετεί και εφαρμόζει τις θεσμικές καινοτομίες της Συνταγματικής Συνθήκης.

Αυτό που κάνει, είναι, πρώτον, να καταργεί λέξεις οι οποίες δημιουργούν τριβές μεταξύ αντιπάλων στρατοπέδων, λαών, διανοουμένων και πολιτικών που έχουν το δικαίωμα να έχουν διαφορετικές απόψεις για το πώς επιτέλους θα φτάσουμε στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και κυρίως –κάτι που είναι απόλυτα σεβαστό- ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για Σύνταγμα, όταν ήδη δεν έχει ιδρυθεί, δεν έχει συγκροτηθεί ο ευρωπαϊκός λαός.

Αυτό που κάνει η μεταρρυθμιστική Συνθήκη δεν είναι τίποτε άλλο από το να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, εξαιτίας των οποίων θα φτάσουμε κάποτε να διαπλάσουμε τον ευρωπαϊκό δήμο. Γιατί δεν κάνει τίποτε άλλο από το να απαντά, θετικά, στα τρία ερωτήματα της δήλωσης του Λεκέν, μεταξύ των οποίων κορυφαίο θέμα είναι το ζήτημα της προσέγγισης των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμών, δηλαδή η εξάλειψη του λεγόμενου δημοκρατικού ελλείμματος.

Προς αυτήν την κατεύθυνση μπορεί να μην προσέφερε καμμία σοβαρή θεσμική εξέλιξη ο Ύπατος Εκπρόσωπος ή ο Υπουργός Εξωτερικών ή ο Νόμος Πλαίσιο ή ο Ευρωπαϊκός Νόμος, είναι όμως βέβαιο ότι με την παρούσα μεταρρυθμιστική Συνθήκη πολύ μεγάλη είναι η πρόοδος που γίνεται, όταν υιοθετούνται και καθορίζονται οι αξίες επί τη βάσει των οποίων θα συνεχιστεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Και αυτές οι αξίες δεν είναι άλλες από εκείνες στις οποίες έχει οικοδομηθεί ο ευρωπαϊκός πολιτισμός με την πιο δημοκρατική εκδοχή του, δηλαδή οι αξίες της ελευθερίας, της ισότητας, του σεβασμού της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βεβαίως του κράτους δικαίου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΕΛΣΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**)

Και ένα τρίτο που ήθελα να σημειώσω, είναι το γεγονός του διεκδικούμενου δημοψηφίσματος. Μα για όνομα του Θεού, πιστεύω ότι σ' αυτήν την Αίθουσα του Κοινοβουλίου δεν πρέπει να ακούμε λόγια του αέρα, γιατί πράγματι είναι λόγια του αέρα οι προτάσεις περί δημοψηφίσματος για τους εξής απλούς λόγους:

Πρώτον, η διάταξη του άρθρου 28, είτε με τη μορφή της παραγράφου 2 είτε με τη μορφή της παραγράφου 3, δεν προϋποθέτει τη συγκεκριμένη ψήφιση ή κύρωση, δεν προϋποθέτει τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Βέβαια για λόγους –οι συνταγματολόγοι ξέρουν καλύτερα από εμένα- ερμηνείας κατ' οικονομίαν ή εν πάση περιπτώσει με βάση μία συνταγματική οικονομία που πρέπει να διέπει την προσέγγιση τέτοιων ερμηνευτικών ζητημάτων, θα πρέπει όλοι να δεχθούμε ότι το αποτέλεσμα που θέτει είτε η παράγραφος 2 είτε η παράγραφος 3, δεν χρειάζεται να το επιδιώξουμε με περισσότερα μέσα από αυτά που προβλέπει το Σύνταγμα.

Ένα δεύτερο επ' αυτού του ιδίου ζητήματος είναι ότι είτε με τη μορφή του δημοψηφίσματος που διενεργείται με διάταγμα του Προέδρου για κρίσιμο εθνικό θέμα είτε για εκείνο που αφορά τη διενέργεια ψηφίσματος για ψηφισμένο νομοσχέδιο που αφορά κοινωνικό ζήτημα, και με αυτές τις δύο εκδοχές δεν υπάρχουν στη συγκεκριμένη περίπτωση οι προαπαιτούμενες συνθήκες, γιατί δεν είναι κρίσιμο εθνικό θέμα η συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Αποτελεί στοιχείο και βάση της έννομης, της συνταγματικής και της πολιτικής μας τάξης από το 1980 και εντεύθεν.

Επομένως, υπό ποια έννοια θα δεχθούμε ότι είναι κρίσιμο εθνικό θέμα η συνέχιση σε μία διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που αποτελεί επιλογή του 80% τουλάχιστον του ελληνικού λαού;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Για δοκιμάστε το δημοψήφισμα! Είναι το 80% του ελληνικού λαού;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Για τον ίδιο λόγο, βέβαια, δεν αποτελεί και κοινωνικό ζήτημα, αφού αφορά ήδη ειλημμένη απόφαση από όλο τον λαό της Ελλάδας στη διάρκεια επανειλημμένων ετυμηγοριών, ότι σ' αυτήν τη βάση θα πρέπει να συνεχίσουμε και εκεί βεβαίως μας περιμένει αυτό το μέλλον που όλοι οραματιζόμαστε, το κοινό μέλλον των ευρωπαϊκών λαών που αποδέχονται κοινές αξίες και αγωνίζονται για την επίτευξη κοινών στόχων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Καρατζαφέρης έχει ζητήσει το λόγο.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Σήμερα θα κάνω κάτι το οποίο απεχθάνομαι. Να διαβάσω δηλαδή μέσα από κείμενα, αλλά είναι πολύ σοβαρό το θέμα και νομίζω ότι πρέπει να υπερασπιστούμε την ελευθερία και το κυρίαρχο κράτος.

Διαβάζω από το Σύνταγμα, στο άρθρο 26: «Η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η εκτελεστική λειτουργία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση. Η δικαστική λειτουργία ασκείται από τα δικαστήρια, οι αποφάσεις τους εκτελούνται στο όνομα του ελληνικού λαού», άρθρο 26.

Τι σημαίνει αυτό; Μετά από τη Συνθήκη αυτή –ή μάλλον τις συνθήκες, για να κυριολεκτούμε- τίποτα από το άρθρο 26 δεν θα ισχύει.

Μιλάμε για συνταγματική εκτροπή. Ή θα το καταλάβουμε ή δεν θα το καταλάβουμε. Έχουμε απέναντί μας τη μεγαλύτερη απάτη που έγινε εις βάρος των λαών της Ευρώπης. Αυτό έχουμε και πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε και να το κατανοήσουμε. Και θα προσπαθήσω να αποδείξω τι ακριβώς συμβαίνει.

Πριν μπω όμως εις την ανάλυση του θέματος, θέλω να πω ότι πιστεύω πως ελάχιστοι μέσα στην Αίθουσα γνωρίζουν ακριβώς αυτές τις δύο συνθήκες. Δεν είναι ότι είναι περίπου τριακόσιες σελίδες. Είναι ότι όλα τα ακολουθήματα κάνουν ένα έργο τριών χιλιάδων σελίδων!

Πονηρά σκεπτόμενοι οι Πρωθυπουργοί δεν έβαλαν μέσα τις παραπομπές, αλλά αναφέρονται σε διατάξεις, παραγράφους, εδάφια και πρέπει να τρέξεις να βρεις όλες αυτές τις παραγράφους, όλα αυτά τα εδάφια, που δεν μπορεί κανένας να το κάνει.

Τώρα, πώς μπόρεσα και τα μάζεψα. Μπόρεσα και τα μάζεψα, γιατί η κοινοβουλευτική ομάδα, στην οποία ανήκουμε στην Ευρώπη, οι ευρωσκεπτιστές, ήταν εκείνοι, οι οποίοι έδωσαν τη μάχη και στη Γαλλία και στην Ιρλανδία για να πετύχουν τα αποτελέσματα και είχαν ένα επιτελείο τριάντα ειδικών, οι οποίοι κάθισαν και έκαναν φύλλο και φτερό την υπόθεση. Απ' αυτά θα

προσπαθήσω να κάνω –όσο μπορώ- ένα ρεζουμέ.

Μιλάμε, λοιπόν, για περίπου τρεις χιλιάδες σελίδες με τα κείμενα. Οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιήθηκαν μυστικά. Ούτε τα Εθνικά Κοινοβούλια ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήξερε τίποτα απ' αυτά, τα οποία έγιναν.

Πρώτο θέμα, λοιπόν, είναι ότι έγιναν κάτω από μία άκρως μυστικότητα. Υπάρχουν εκατόν πέντε νέες αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σ' αυτήν την καινούργια έκδοση του Συντάγματος, όπως ακριβώς και εκατόν πέντε στην προηγούμενη: τριάντα δύο είναι νομοθετικές, ενώ εβδομήντα τρεις αφορούν άλλες αρμοδιότητες.

Κατ' αρχάς, καταργεί τη λέξη «Κοινότητα». Δεν υπάρχει «Κοινότητα», υπάρχει «Ένωση». Είναι το «νέο πράγμα» που μπαίνει στη Συνθήκη αυτή.

«Η Ένωση αντικαθιστά και διαδέχεται την Ευρωπαϊκή Κοινότητα» λέει το άρθρο 1 της Συνθήκης της Λισσαβώνας. «Έτσι η Ευρωπαϊκή Ένωση επανιδρύεται. Στην πραγματικότητα, δημιουργείται μία συνταγματικώς νέα Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία για πρώτη φορά είναι ευδιάκριτη, διαφορετική και νομικώς ανώτερη από τα κράτη-μέλη.» Αυτό είναι σαφέστατο και είναι το πρώτο στοιχείο.

«Αυτή η πρόσφατα σχηματισμένη μεταρρυθμισμένη Ευρωπαϊκή Ένωση με το άρθρο 32 θα γίνει νομικό πρόσωπο που μπορεί να μετέχει σε συμφωνίες με άλλες χώρες. Αυτή η δυνατότητα ανήκει μόνο σε κυρίαρχα κράτη. Τώρα πλέον ανήκει σ' αυτό που γίνεται, στο υπό κατασκευή νέο κράτος.»

Ποιος θα έχει το πάνω χέρι από εδώ και πέρα, από μεθαύριο; Θα το έχει το Εθνικό Κοινοβούλιο ή το Διευθυντήριο των Βρυξελλών; Ποιος θα έχει τον πρώτο λόγο; Το Σύνταγμα της Ελλάδος ή οι νόρμες και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Σαφέστατα το Διευθυντήριο των Βρυξελλών θα έχει τον πρώτο λόγο! Και εκεί, λοιπόν, θα έχουμε τις πρώτες συγκρούσεις, μόλις τεθεί σε εφαρμογή. Θα δείτε τα δικαστήρια να προβαίνουν σε ακυρώσεις.

Σαφέστατα, είναι αυτό το οποίο εμείς χθες ζητήσαμε να τεθεί ως αντισυνταγματικό και δεν μας ακολούθησαν οι άλλοι, όχι γιατί δεν το πίστευαν, αλλά γιατί δεν έπρεπε να ακολουθήσουν το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό! Και αυτό, αν θέλετε, είναι το τραγικό εις την «κοινοβουλευτική δημοκρατία», την οποία βιώνουμε και την οποία κάποια στιγμή πρέπει να αλλάξουμε και να μη φοβούμεθα να ακολουθήσουμε τον άλλο, εάν ο άλλος είναι πιο διαβασμένος, πιο ενημερωμένος ή –αν θέλετε- πιο γρήγορος.

«Στα συμπεράσματα της Προεδρίας, γενικές παρατηρήσεις. Σημείο 3, σελίς 16: Η Διακυβερνητική Διάσκεψη θα εγκρίνει μία δήλωση που θα υπενθυμίζει την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Δηλαδή, «η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι Συνθήκες και το Δίκαιο που θεσπίζεται από την Ένωση, βάσει των Συνθηκών, υπερισχύουν έναντι του Δικαίου των κρατών-μελών, υπό τους όρους που ορίζονται στην εν λόγω νομολογία. Επιπλέον, η γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου –έγγραφο 580/2007- θα είναι μέσα στην τελική πράξη της Διάσκεψης.»

Τι λέει, λοιπόν; Ποντάρει στο ότι δεν θα διαβαστεί. Ποντάρει στο ότι εμείς δεν θα μελετήσουμε. Ποντάρει στο ότι αυτό δεν θα φθάσει ποτέ εις το λαό.

Είχε πει, λοιπόν, ο πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας τα εξής: «Οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης απεφάσισαν ότι το έγγραφο πρέπει να είναι δυσανάγνωστο. Εάν είναι δυσανάγνωστο, δεν είναι συνταγματικό. Αυτό περίπου σκέφτηκαν οι Πρωθυπουργοί. Εάν ο κόσμος όμως καταφέρει να το καταλάβει με την πρώτη ματιά, ίσως υπάρξει κάποιος λόγος για δημοψήφισμα.» –ομιλία στο Κέντρο για την Ευρωπαϊκή Μεταρρύθμιση στο Λονδίνο στις 12 Ιουλίου 2007.

Σε άλλους τομείς αυτό θα το λέγαμε απάτη. Τώρα το λέμε φειδωλή αλήθεια, αυτό δηλαδή που μας σερβίρισαν οι Πρωθυπουργοί, μεταξύ αυτών και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος.

Προσέξτε το σημείωμα 11/197, έγγραφο 580, για το οποίο σας μίλησα πριν: «Από τη νομολογία του Δικαστηρίου απορρέει ότι η υπεροχή του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινοτικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η αρχή αυτή είναι συνυφασμένη με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κατά την πρώτη απόφαση, στο πλαίσιο αυτής της πάγιας νομολογίας -15 Ιουλίου 1964, υπόθεση 664- δεν υπήρχε μνεία της υπεροχής στη Συνθήκη, πράγμα που εξακολουθεί να συμβαίνει και σήμερα. Το γεγονός ότι η αρχή της υπεροχής δεν περιλαμβάνει τη Συνθήκη ουδόλως μεταβάλλει τη μη ύπαρξη αρχής και την υφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου», όπερ δηλαδή σημαίνει ότι δεν χρειάζεται μέσα σ' αυτήν τη Συνθήκη να αναφέρεται η υπεροχή του Ευρωπαϊκού Δικαίου, γιατί υπάρχουν δεδικασμένα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Επομένως, μία είναι η ουσία, ότι πλέον δεν θα νομοθετεί αυτός ο χώρος. Θα νομοθετεί για τα ελάχιστα και νομικά. Η ουσία είναι ότι η ζωή μας θα διέπεται από τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν νομίζω ότι ο ελληνικός λαός έχει εκχωρήσει το δικαίωμα της νομοθεσίας σε τρίτους, πέρα από αυτούς που θεσπίζεται στο άρθρο 26.

Έχω μία σειρά πραγμάτων για να σας πω, εάν είναι Σύνταγμα ή όχι. Θα σας πω τι είπε ο συντάκτης του Συντάγματος ο Ζισκάρ Ντ' Εστέν: «Στην πραγματικότητα, το περιεχόμενο είναι το ίδιο με αυτό που απερρίφθη με δημοψηφίσματα στη Γαλλία και την Ιρλανδία. Είναι ακριβώς το ίδιο. Νομικά είναι ζήτημα Συνθηκών και μπορούν ως τέτοιες να επικυρωθούν από τα Εθνικά Κοινοβούλια. Γι' αυτό το έκαναν. Για να κοροϊδέψουμε τους λαούς της Ευρώπης και να περάσει ως Συνθήκη από τα Κοινοβούλια και όχι από τα δημοψηφίσματα.»

Μας ομολογούν ότι μας εξαπατούν! Και το ομολογεί ποιος; Ο κύριος συντάκτης, ο Ζισκάρ Ντ' Εστέν! Και πού; Μέσα στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 17 Ιουλίου 2007.

Γεννιέται ένα κράτος ή όχι; Εδώ είναι το ερώτημα, εδώ είναι η ουσία.

Πρώτον, νομοθετική αρχή. «Υπάρχει μία κοινή νομοθετική αρχή. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών μοιράζονται τη νομοθετική εξουσία. Επίσης, η Συνθήκη της Λισσαβώνας προβλέπει μεγαλύτερη επιρροή για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μέσα από αύξηση της λεγόμενης συναπόφασης. Το Συμβούλιο θα αποφασίζει κατά πλειοψηφία σε εξήντα οκτώ νέους τομείς, που μέχρι τώρα είχαν τα εθνικά κράτη.»

Δεύτερον, εκτελεστική αρχή. «Υπάρχει μία κοινή εκτελεστική αρχή, η Επιτροπή, που θα έχει τη μεγαλύτερη εξουσία να εφαρμόζει τις αποφάσεις.»

Τρίτον, δικαστική αρχή. «Υπάρχει μία κοινή δικαστική αρχή, ένα κοινό Ανώτατο Δικαστήριο, στο οποίο υπάγονται νέα ειδικευμένα δικαστήρια. Τα νέα δικαστήρια μπορούν να θεσπίζονται με απόφαση της πλειοψηφίας.

Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στο Λουξεμβούργο θα αποκτήσουν υπεροχή απέναντι σε όλες τις εθνικές νομοθεσίες και το Σύνταγμα, ενόψει της αρχής της συμμόρφωσης προς το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Κατά τα ανωτέρω, λοιπόν, η νέα αυτή Ένωση θα έχει νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική αρχή, όπως ακριβώς και ένα εθνικό Σύνταγμα. Δεν υπάρχει όμως σαφής διάκριση μεταξύ νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας σ' αυτή τη Συνθήκη, την οποία σήμερα θα επικυρώσει η πλειοψηφία.

Κοινός Πρόεδρος. Θα υπάρχει ένας κοινός Πρόεδρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση που θα διευθύνει τις εργασίες στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αλλά δεν θα εκλέγεται από τους λαούς. Ο Πρόεδρος θα είναι ο μόνιμος Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Εδώ οι Πρωθυπουργοί των χωρών θα συνεδριάζουν, ως επίσημο πλέον όργανο Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα μπορεί να λαμβάνει και δεσμευτικές αποφάσεις κατά πλειοψηφία.»

Ο Πρόεδρος θα εκπροσωπεί όλους μας, όλες τις χώρες της Ευρώπης και τις είκοσι επτά σε οποιαδήποτε Σύνοδο, σε μία συνάντηση με τον Πρόεδρο της Αμερικής, σε μία συνάντηση με το Ρώσο ή με τον Κινέζο. Έχει δικαίωμα σε όλα τα εδάφη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως, καταργείται ο ρόλος των εθνικών κρατών. Συμφωνούν για να συνάψουν συνθήκες ειρήνης, αλλά και για να

κάνουν πόλεμο. Δεν μας ρωτά κανένας, αν αποφασίσει να κάνει πόλεμο. Αυτό, λοιπόν, απορρέει απ' αυτήν την Συνθήκη, αν τη διαβάσετε προσεκτικά.

Κοινό Υπουργείο Εξωτερικών. Βεβαίως δεν τον λέει «Υπουργό Εξωτερικών» γιατί φοβήθηκαν. Τον λένε «Ύπατο Αρμοστή», αλλά περί αυτού πρόκειται και προοδευτικά μέσα από τις δυνατότητες, τις οποίες δίνει η Συνθήκη θα μπορούν να δημιουργούν Πρεσβείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταργουμένων των εθνικών Πρεσβειών. Δηλαδή, με άλλα λόγια, στο Πεκίνο δεν είναι ανάγκη να είναι είκοσι επτά Πρεσβείες –μεταξύ αυτών και η Ελληνική- θα είναι μία, η Πρεσβεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και ερωτώ: Πώς είμαστε σίγουροι και εκχωρούμε εμείς αυτά τα δικαιώματα σε έναν Υπουργό Εξωτερικών, τον «Ύπατο Αρμοστή», ο οποίος συμβαίνει να είναι και ο πρώην Γραμματέας του ΝΑΤΟ τώρα, ο κ. Σολάνα; Και πού ξέρουμε αύριο το πρωί τι θα αποφασίσει αυτός, ο «Ύπατος Αρμοστής» στα εξωτερικά θέματα, όσον αφορά τα δικά μας θέματα εδώ, τις εκκρεμότητες που έχουμε με την Τουρκία και με τα Σκόπια;

Αυτά εκχωρείτε σήμερα, κύριοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και μου προξενεί εξαιρετική εντύπωση πώς το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προστρέχει προς αυτήν την κατεύθυνση και τόσο ευκόλως. Και μάλιστα, σήμερα είχαμε και μία παρέμβαση του «πρώην Αρχηγού», που εγκαλεί τον «νυν» Αρχηγό, γιατί είπε την πρόταση για δημοψήφισμα, λες και θα μπορούσε να υιοθετηθεί αυτή η πρόταση.

Εν πάση περιπτώσει, όλα αυτά πρέπει να μας προβληματίσουν. Αλλάζει πράγματι στην ουσία η δομή της δημοκρατίας, όπως την ξέρουμε. Δεν θα έχουμε τον πάνω λόγο εμείς, το Εθνικό Κοινοβούλιο.

Για να καταλάβετε καλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιρροή του Εθνικού Κοινοβουλίου στο Διευθυντήριο της Ευρώπης θα είναι περίπου όσο είναι η επιρροή του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ευρυτανίας, ή αν θέλετε, του Λασιθίου εις το Εθνικό Κοινοβούλιο. Όση επιρροή έχει το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ευρυτανίας στο Εθνικό Κοινοβούλιο, τόσο θα έχει και αυτός εδώ ο χώρος εις το Διευθυντήριο της Ευρώπης.

Εάν, λοιπόν, αυτό μας αρέσει, να προχωρήσουμε, να εκχωρήσουμε και να προδώσουμε και την εντολή του ελληνικού λαού. Διότι, ο ελληνικός λαός μας φώναξε να νομοθετούμε και κάποιοι εξ ημών να είναι και η εκτελεστική εξουσία. Δεν μας είπε να εκχωρήσουμε αυτά σε έναν τρίτο, εις τον οποίο ο ελληνικός λαός δεν θα έχει καμμία πρόσβαση, δεν θα τον ψηφίζει, όπου θα αποφασίζει για τη ζωή των Ελλήνων ένας ο οποίος κατά κανένα τρόπο, ούτε καν έμμεσο, δεν ψηφίστηκε από τον ελληνικό λαό. Αυτό επιχειρείτε να κάνετε σήμερα. Και αυτό, όπως καταλαβαίνετε, είναι πολύ δύσκολο.

Όσον αφορά τα δικαστήρια -και απευθύνομαι εδώ εις τους νομικούς και ιδιαιτέρως, εις τον πρώην Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου- ξέρετε ότι δημιουργούνται δικαστήρια, ότι θα δικάζονται οι Έλληνες πολίτες από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο; Και όχι μόνο για πράγματα τα οποία κάνουν εντός ή εκτός της χώρας, αλλά οπουδήποτε στην Ευρώπη θα δικάζουν ευρωπαϊκά δικαστήρια και θα εκτελούνται οι ποινές, βέβαια -γιατί δεν έχουν γίνει ακόμα ευρωπαϊκές φυλακές, αλλά και αυτές θέμα χρόνου είναι- από τα κράτη-μέλη.

Έχουμε, λοιπόν και άλλο δικαστή εκτός από τον φυσικό μας δικαστή, τον οποίο γνωρίζουμε εδώ εις τον τόπο. Και δεν ξέρουμε για ποιο πράγμα θα νομοθετήσουν αύριο το πρωί και τι θα μας απαγορεύουν, ενδεχομένως ακόμα και το δικαίωμα εις την σκέψιν.

Θα ήθελα, λοιπόν, επειδή ο χρόνος είναι αμείλικτος, να πάω σε μερικά πράγματα τα οποία δεν γνωρίζετε. Ποια είναι η ισχύς μας; Η ισχύς της Ελλάδος είναι τρία στους ενενήντα επτά, δηλαδή, παίρνουμε τρεις ψήφους. Για να τρέξω λίγο, η Γερμανία θα έχει εννέα, η Αγγλία οκτώ, η Γαλλία οκτώ, η Ιταλία οκτώ, εμείς θα έχουμε τρεις, όσες περίπου και η Βουλγαρία και μία θα έχει η Εσθονία. Δηλαδή, έχουμε τρία στα ενενήντα επτά για να υπάρξει βέτο προσωρινό και πρόσκαιρο, πρέπει να συνομολογήσουν οι δεκαπέντε τελευταίες χώρες. Δηλαδή, οι δεκαπέντε τελευταίες χώρες, για να μπορέσουμε να πιάσουμε τον αριθμό των είκοσι επτά, ενώ μπορούν άνετα οι τρεις πρώτες με δύο μικρές να βάλουν βέτο στην απόφαση και στην επιθυμία των υπολοίπων είκοσι τριών χωρών.

Για το δημοψήφισμα, άκουσα τον προλαλήσαντα να λέει ότι είναι λόγια του αέρα.

Θα σας πω ότι έκανε μία έρευνα, κύριε Πρόεδρε, ένα όργανο της Ευρώπης. Η έρευνα είχε ένα ερώτημα: Εάν συνταχθεί μία νέα Συνθήκη που δίνει περισσότερες εξουσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πιστεύετε ότι ο κόσμος θα πρέπει να έχει λόγο επ' αυτού με δημοψήφισμα ή φρονείτε ότι η επικύρωση αυτής της Συνθήκης θα πρέπει να αφεθεί σε εθνικό κοινοβούλιο; Αυτό έγινε σε όλη την Ευρώπη, στο New Europe. Και επειδή κάποιος μπορεί να αμφισβητήσει, βέβαια, τα νούμερα τα οποία δίνω, εγώ θα ήθελα να καταθέσω εις τη Βουλή και την ιστοσελίδα όπου μπορεί να ανεβεί κάποιος για να δει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου του ΛΑ.Ο.Σ.)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Στην Ιρλανδία, λοιπόν, το 87% είπε: Όχι, πρέπει να γίνει με δημοψήφισμα. Και αύριο γίνεται δημοψήφισμα. Και μπαίνω στον πειρασμό να ρωτήσω, μήπως κάνουμε σήμερα την επικύρωση εμείς για να δώσουμε πόντους σ' εκείνους που θέλουν να χρησιμοποιήσουν το «ΝΑΙ», εις την Ιρλανδία.

Εν πάση περιπτώσει, ακούστε, δεύτερη χώρα στην Ευρώπη που είπε «ΟΧΙ» είναι η Ελλάδα. Το 83% είπε «ΝΑΙ» στο δημοψήφισμα, «ΟΧΙ» στο Κοινοβούλιο αυτή η αρμοδιότητα. Μόνο το 14% συμφωνεί με την άποψη της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Έρχεσθε σε ευθεία σύγκρουση με τους δικούς σας ψηφοφόρους. Μόλις το 14%. Το 83% είπε να πάμε στο λαό. Επιτέλους, γιατί φοβόμαστε το λαό; Γιατί ξέρουμε ότι ο λαός δεν θα ακολουθήσει. Αυτή είναι η δραματική πραγματικότητα.

Και θα κλείσω με τούτο. Στα Πρωτόκολλα της Σιών που, βεβαίως, εγώ δεν ξέρω ποιος τα έγραψε. Οι Σιωνισταί αντιτίθενται ότι το έχουν γράψει αυτοί. Δεν με ενδιαφέρει ποιος είναι, όποιος και να είναι, αυτός πρέπει να έχει βραβείο Νόμπελ. Πριν από έναν αιώνα ο άνθρωπος είχε προβλέψει -όποιος και να είναι, Χριστιανός, Εβραίος, Μουσουλμάνος, δεν με ενδιαφέρει, Ρώσος ή Αμερικανός- αυτά τα οποία γίνονται σήμερα. Ό,τι περιγράφεται στα Πρωτόκολλα της Σιών πραγματώνεται σήμερα. Μία Κυβέρνηση, ένα νόμισμα για όλη την Ευρώπη. Και αυτό, λοιπόν, για μένα είναι η επέλαση της νέας τάξης πραγμάτων. Και αυτή η επέλαση της νέας τάξης πραγμάτων είναι εις βάρος της δημοκρατίας και του ελληνικού λαού.

Και κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω ότι είμαι σίγουρος ότι θα προλάβατε σήμερα να καταθέσετε έφεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο που τσαλακώνει τη Συνθήκη της Λωζάνης και ονομάζει τους μουσουλμάνους της Θράκης, «Τούρκους». Θέλω να μου πείτε, βεβαίως, πότε καταθέσατε και τι ώρα για να γνωρίζουμε και εμείς τι ακριβώς έχετε κάνει. Διαφορετικά, εάν δεν το έχετε πράξει και έχετε αρνησιδικήσει και ονομάζεται «τουρκική μειονότητα» και όχι «μουσουλμανική», τότε δεν μπορέσατε να υπερασπιστείτε μετά από ενενήντα χρόνια τη Συνθήκη της Λωζάνης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει ο κ. Χρήστος Σταϊκούρας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρυθμιστική συνθήκη ολοκληρώνει τις πολυετείς προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαμόρφωση της θεσμικής δομής και τον καθορισμό της ταυτότητάς της. Επισφραγίζει την έξοδο της Ένωσης από μία παρατεταμένη περίοδο σκεπτικισμού, στασιμότητας, εσωστρέφειας. Επιχειρεί να δώσει μία νέα ώθηση στη θεσμική αναμόρφωσή της. Επιδιώκει να ενισχύσει την ενοποιητική διαδικασία, ώστε η Ευρώπη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά, με ενιαία φωνή και ισχυρή παρουσία τις

νέες μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας.

Είναι γεγονός ότι η μεταρρυθμιστική συνθήκη δεν τροποποιεί δραστικά τη βασική δομή της Ένωσης. Διατηρεί την ισορροπία ανάμεσα σε κεντρικούς θεσμούς και εθνικές αρχές. Δεν επιδιώκει να αντικαταστήσει το εθνικό κράτος με ένα άλλο κρατικό μόρφωμα. Ενδυναμώνει την ενεργό συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή νομοθετική διαδικασία. Υπογραμμίζει την αξία της Ένωσης ως Κοινότητας αξιών. Αποδίδει μεγαλύτερο ρόλο στα ευρωπαϊκά όργανα σε θέματα ασύλου, μετανάστευσης, αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας. Ενσωματώνει τις κλιματολογικές αλλαγές στην περιβαλλοντική πολιτική. Ενισχύει την ενεργειακή αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών της. Επιδιώκει τη βιώσιμη και ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη, μέσω μιας ανταγωνιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεταρρυθμιστική συνθήκη επιφέρει μεν κάποιες οριακές βελτιώσεις, αλλά δεν τροποποιεί τα βασικά χαρακτηριστικά του οικονομικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτό διαμορφώθηκε, ιδίως μετά το Μάαστριχτ, τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε με τη Συνθήκη της Νίκαιας το 2000 και ισχύει σήμερα.

Δεν αλλάζει βασικές αρχές, κανόνες, θεσμούς και κατανομές εξουσιών που ρυθμίζουν τη συνεργασία στην οικονομική πολιτική, δηλαδή, την εσωτερική αγορά και την πολιτική ανταγωνισμού, τη νομισματική ένωση και το ευρώ, την κοινωνική πολιτική και την πολιτική συνοχής. Επιδιώκει την ικανοποίηση σε ένα μέσο μίγμα των αιτημάτων της ανοικτής και δημοκρατικής ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομική αποτελεσματικότητα και κοινωνική δικαιοσύνη.

Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την κοινωνική διάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραπέμπει στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, τοποθετεί ρητά την κοινωνική συνοχή και πτυχές της κοινωνικής πολιτικής στις τρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας σε νέα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα -για να δανειστώ λέξεις από την τοποθέτηση του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας από αυτό το Βήμα- έχει τεθεί ως χώρα στην υπηρεσία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Συνεπής στον ευρωπαϊκό της προσανατολισμό, υποστηρίζει και ενισχύει την εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, την ενδυνάμωση της δημοκρατικής νομιμοποίησης και της αποτελεσματικής λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμών, τη διατήρηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή, την ενίσχυση της ευμάρειας των πολιτών.

Με βάση αυτές τις αρχές και τις προτεραιότητες οι ελληνικές κυβερνήσεις και ένα μεγάλο φάσμα του πολιτικού συστήματος της χώρας έχουν υποστηρίξει σθεναρά όλες τις πρωτοβουλίες απεγκλωβισμού από τη στασιμότητα που χαρακτηρίζει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, τα τελευταία χρόνια. Έχουν συμβάλει καθοριστικά στις προσπάθειες για την υπέρβαση των δυσκολιών. Συμμετείχαν με εποικοδομητικό πνεύμα καθ' όλη την περίοδο των διαβουλεύσεων. Διατήρησαν ενεργό, ουσιαστικό και σε ορισμένες περιπτώσεις πρωταγωνιστικό ρόλο στην ολοκλήρωση αυτής της μακράς, επίπονης, αλλά καθοριστικής για το μέλλον της Ευρώπης περίοδο.

Το κείμενο που έχει προκύψει απ' αυτήν τη διαδικασία ενσωματώνει πολιτικές που ικανοποιούν τις ελληνικές θέσεις, όπως είναι η ενδυνάμωση της δημοκρατικής νομιμοποίησης, η διασφάλιση της ισότιμης εκπροσώπησης των κρατών-μελών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης των πολιτικών της Ένωσης, η θέσπιση των θεμελίων για την άσκηση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, η προώθηση ευρωπαϊκών πολιτικών σε θέματα εξωτερικών συνόρων, μετανάστευσης και ασύλου, η προσθήκη της εδαφικής διάστασης στο πλαίσιο προαγωγής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Ένωσης, η ρητή αναφορά σε νησιωτικές και ορεινές περιοχές, η ενίσχυση παραγωγικών τομέων, όπως είναι ο πολιτισμός και ο τουρισμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως, όπως χαρακτηριστικά τόνισε και ο Πρόεδρος της Βουλής χθες, οι Έλληνες θα θέλαμε η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης να προχωρήσει περαιτέρω απ' αυτό που διασφαλίζει και προτείνει η μεταρρυθμιστική συνθήκη. Επιθυμούμε μία Ευρώπη πιο δημοκρατική, πιο κοινωνική, πιο πολιτική. Οραματιζόμαστε μία πιο πολιτική Ευρώπη, με βάση αξίες, όπως είναι ο αλληλοσεβασμός και το αίσθημα ευθύνης, η συναίνεση, η ανεκτικότητα, η συμμετοχή, η δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη.

Η μεταρρυθμιστική συνθήκη δεν επιτυγχάνει όλους τους στόχους. Δεν λύνει όλα τα προβλήματα. Όμως, αποτελεί ένα μεγάλο και ουσιαστικό βήμα, ώστε να μπορέσει η Ένωση να ανταποκριθεί με επάρκεια στις προκλήσεις και απαιτήσεις της Ευρώπης.

Η Ελλάδα για μία ακόμη φορά, συνεπής στο όραμα μιας ισχυρής Ευρώπης, καλείται και οφείλει να προχωρήσει στην κύρωση της νέας ευρωπαϊκής Συνθήκης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Σταϊκούρα.

Το λόγο έχει ο κ. Βαΐτσης Αποστολάτος.

ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μετά το λόγο του Προέδρου μου δεν έχω να πω πάρα πολλά. Θα ήθελα απλώς να θυμίσω στο γείτονα μου συνάδελφο Βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Νιώτη ότι εκτός από την άλλη Αριστερά υπάρχει και η άλλη Δεξιά, που συμφωνεί τουλάχιστον στη θέση του δημοψηφίσματος.

Εγώ εμπειρικά θα πω ότι έχω δηλώσει πως είμαι «Ευρωλάγνος». Σ' αυτήν τη φάση και μετά την επίσκεψη που είχα, όταν εσείς ήσασταν στις Βρυξέλλες στις 3-5 Δεκεμβρίου για τούτη τη Συνθήκη, προσπαθώ να μην είμαι «ευρωμάχος» σε αυτήν τη στάση που τηρείται σήμερα.

Δηλαδή, η Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι μία κατάσταση που κυριολεκτικά, όπως είπε και ο Πρόεδρός μας, μπορούσε να λέγεται «Ευρωσύνταγμα», αυτό δηλαδή που πράγματι οι Γάλλοι και οι Ολλανδοί απέρριψαν. Είναι μία ιστορία που έχει αυτό το υπέρογκο κείμενο των τριακοσίων ενενήντα οκτώ σελίδων, αλλά και των τριακοσίων σελίδων που πραγματικά δεν πρόλαβα να βρω τι εννοούν και τι λένε, γιατί ομολογώ πως δεν είμαι και ο αρμόδιος. Εκείνο, όμως, που κατάλαβα σίγουρα, είναι ότι μιλάμε για ένα γεγονός που αλλάζει το πολιτικό καθεστώς και το «πολιτικό γίγνεσθαι» της χώρας και καταλύει την εθνική κυριαρχία, ανάγοντάς την σε ευρωπαϊκή. Για μία τέτοια αλλαγή δεν έχει υπάρξει προηγούμενο, ούτε καν η ελάχιστη προϋπόθεση του επαρκούς και καθ' όλα απαραιτήτου διαλόγου.

Η παρούσα Συνθήκη της Λισσαβώνας περιέχει διατάξεις που είναι σαφές ότι αντιβαίνουν στο Σύνταγμα σε θέματα αντιπροσωπευτικότητας, δημοκρατικότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Όταν μειώνεται, κύριοι συνάδελφοι, ο αριθμός των Ελλήνων Επιτρόπων, όταν μειώνεται, επίσης, ο αριθμός των Ελλήνων Ευρωβουλευτών, όταν χάνεται η δυνατότητα παρέμβασης και άσκησης βέτο, τότε μόνο για περιθωριοποίηση της χώρας μας μπορούμε να μιλάμε και μάλιστα για μία τέτοια περιθωριοποίηση, που εντείνεται ακόμη περισσότερο, όταν γίνονται δηλώσεις, όπως έγιναν χθες και σήμερα. Με κύρια, εκείνη του ξανθού κ. Μιλοσόσκι, του Σκοπιανού Υπουργού Εξωτερικών, που είπε ότι μία συμφωνία με την Ελλάδα στο θέμα της ονομασίας θα ήταν ευκολότερη, αν η Αθήνα πάψει να φέρνει αντιρρήσεις στον αυτοπροσδιορισμό της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και στην ύπαρξη «μακεδονικής», κατ' αυτούς, ταυτότητας και γλώσσας.

Επιμένουν. Η Ευρώπη, στην οποία ανήκουμε -είμαστε μέλος σε αυτό το νέο κράτος ουσιαστικά των 27- δεν μπορεί να σηκωθεί σε ένα ύψος τέτοιο που να τους πει «Φθάνει! Μέχρι εδώ!». Σ' αυτήν τη λογική σας λέω ότι γίνομαι «ευρωμάχος».

Η Συνθήκη αυτή της Λισσαβώνας δεν απαντά στα σύγχρονα και πάγια προβλήματα της φτώχειας και των πληθωριστικών τάσεων, που έχουν γίνει απάνθρωπα σήμερα. Δεν εξασφαλίζει ασφάλεια στην Ελλάδα έναντι της γείτονος τουρκικής επιθετικότητας. Το βασικότερο όλων, όμως, είναι ότι μιλάμε για ένα «αντισυνταγματικό» Σύνταγμα, για να κυριολεκτούμε. Όσο παράλογο και οξύμωρο και αν ακούγεται τούτο, είναι έτσι.

Χθες πάλι ο Πρόεδρός μας, αλλά και πολλοί άλλοι συνάδελφοι –θα το επαναλάβω και εγώ- είπαν πως με την κύρωση αυτού του κειμένου αλλάζουμε το Σύνταγμα της χώρας μας. Εκχωρούμε δηλαδή δικαιώματα, για τα οποία δεν έχει αποφασίσει, δεν έχει ψηφίσει ο ελληνικός λαός και αφήνουμε τη χώρα μας στο έλεος και στη βούληση των «ταγών» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διάβασα και είδα ότι τόσο η Κυβέρνηση όσο και η Αξιωματική Αντιπολίτευση ψηφίζουν υπέρ της Συνθήκης Συντάγματος. Όμως, πολλοί παραδέχονται πως είναι άτολμη και κατώτερη των προσδοκιών. Είναι, λοιπόν, απορίας άξιο ότι παρά ταύτα ψηφίζουμε το κείμενο τούτο. Φαίνεται, όμως, να μην είστε απολύτως σίγουροι για την ψήφο τούτη, κύριοι, και είναι λογικό ο ελληνικός λαός να μην μπορεί να εμπιστευθεί μία τέτοια αβέβαιη ψήφο.

Εν προκειμένω, ο λαός θα έπρεπε να έχει τον πρώτο λόγο. Οι Ιρλανδοί ψηφίζουν αύριο. Θα ακολουθήσουν το παράδειγμα της Γαλλίας και της Ολλανδίας; Νομίζω πως θα πρέπει να πάψουμε να φοβόμαστε το δημοψήφισμα. Ήταν μία ευκαιρία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ τον κ. Βαΐτση Αποστολάτο.

Παρακαλώ τον κ. Παπουτσή να πάρει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αύριο στις 12 Ιουνίου θα πραγματοποιηθεί στην Ιρλανδία το δημοψήφισμα για τη Συνθήκη. Και καθώς είναι η μόνη χώρα στην οποία η κύρωση της Συνθήκης θα εξαρτηθεί από τη δημοψήφισμα στην παρούσα φάση, το βλέμμα όλων των πολιτών της Ευρώπης και βεβαίως, και των κυβερνήσεων είναι στραμμένο εκεί.

Θα έπρεπε να είναι στραμμένο εκεί και το βλέμμα του Κοινοβουλίου μας, κυρίως για την προστασία του κύρους μας, δεδομένου ότι αν το δημοψήφισμα αυτό είναι αρνητικό, η ελληνική Βουλή γι' αυτήν τη Συνθήκη θα είναι η δεύτερη φορά που θα έχει επικυρώσει, κατά τα φαινόμενα, μια Συνθήκη η οποία δεν θα ισχύει.

Στην Ιρλανδία, εν αντιθέσει με την Ελλάδα, έγιναν εκτεταμένες και σημαντικές προσπάθειες ενημέρωσης των πολιτών. Και παρά το γεγονός ότι ακόμη και τώρα υπάρχει ένα κενό ενημέρωσης και ένα περιορισμένο ενδιαφέρον που εκφράζεται από τους πολίτες της Ιρλανδίας, γεγονός είναι ότι ανελήφθησαν σημαντικότατες πρωτοβουλίες από την Κυβέρνηση, αλλά και από την Αντιπολίτευση για το σκοπό αυτό.

Στη δική μας χώρα, ενώ επικυρώσαμε τη Συνθήκη πριν από τρία χρόνια, η Κυβέρνηση δεν έκανε καμμία προσπάθεια για την ανάπτυξη του διαλόγου γύρω από τα ευρωπαϊκά ζητήματα και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Τότε, πριν από τρία χρόνια, η πρόταση του Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του Γιώργου Παπανδρέου και όλων των συναδέλφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., χωρίς καμμία εξαίρεση εκείνη την περίοδο, για την οργάνωση ενός δημοψηφίσματος, βρήκε την άρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και στερήσατε τη δυνατότητα από τον ελληνικό λαό να προχωρήσει σε μία ουσιαστική και ενδελεχή συζήτηση για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γιατί το ζητήσαμε; Δεν είναι απλά και μόνο για να εξασφαλίσουμε μία συζήτηση άτυπη γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα μεγάλα ζητήματα που είναι ανοικτά στην Ευρώπη. Το ζητήσαμε, γιατί βαθιά πιστεύουμε στη σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία και στην ανάγκη να πάρουν οι λαοί πρωτοβουλίες, να έρθουν οι πολίτες στο προσκήνιο, προκειμένου να επηρεάσουν τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κι αυτό, γιατί εμείς δεν θέλουμε ποτέ να αποδεχθούμε ότι η Ευρώπη είναι μία υπόθεση του διευθυντηρίου, ότι είναι μία υπόθεση του παρασκηνίου, των γραφειοκρατών, των τραπεζιτών, του κάθε μορφής κατεστημένου. Δεν το αποδεχθήκαμε ποτέ, δεν το αποδεχόμαστε σήμερα, δεν θα το αποδεχθούμε και στο μέλλον.

Θα συνεχίζουμε να επιμένουμε ότι οι ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι υπόθεση των λαών της Ευρώπης, είναι υπόθεση των εργαζομένων, είναι υπόθεση των κοινωνικών δυνάμεων και κυρίως των νέων ανθρώπων για την οργάνωση της κοινωνίας του μέλλοντος, σύμφωνα με τις προκλήσεις της εποχής. Γι' αυτό και επιμείναμε στις πολιτικές της Λισσαβώνας, δηλαδή στη δέσμη εκείνων των πολιτικών που συνδυάζουν την οικονομική ανάπτυξη με την προστασία του περιβάλλοντος, τη συνοχή, την αλληλεγγύη, την κοινωνία της γνώσης και την κοινωνία της πληροφορίας. Γι' αυτό και επιμένουμε στις βασικές αρχές του ευρωπαϊκού κοινωνικού κράτους, του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Γι' αυτό και επιμένουμε στη διασφάλιση και τη δημοκρατική λειτουργία του θεσμικού οικοδομήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να μπορούν οι λαοί να γνωρίζουν ακριβώς τις εξελίξεις που πραγματοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ποια είναι η θέση των κυβερνήσεων, να μη σπέρνουμε τη σύγχυση και να μην επιτρέπουμε τον αποπροσανατολισμό.

Παράδειγμα σημερινό ήταν το αποτέλεσμα της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας στη Σύνοδο των Υπουργών Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα Συμβούλιο το οποίο προπαγανδίστηκε τις προηγούμενες μέρες, ότι σπεύδει η Υπουργός η κ. Πετραλιά, προκειμένου να θέσει το θέμα –όπως διαβάζαμε και ακούγαμε παντού από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που απλόχερα υποστηρίζουν την Κυβέρνηση- για την προστασία των πολιτών της Ευρώπης από την αυξανόμενη ακρίβεια. Και η κ. Πετραλιά επιστρέφει με ωράριο εξήντα πέντε ωρών την εβδομάδα, δηλαδή με ακόμη μεγαλύτερη ευελιξία στο χώρο της αγοράς εργασίας. Μία ευελιξία, μία έννοια η οποία κυριολεκτικά έχει δυσφημιστεί όλη αυτή την περίοδο, χωρίς καμμία απολύτως προσπάθεια από την πλευρά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Δυστυχώς, κι αυτό είναι που θέλουμε να αποφύγουμε, μέσα από τις διαδικασίες αδιαφάνειας και σύγχυσης, που με συνέπεια η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υπηρετεί, βάζετε και εσείς ένα πετραδάκι, στην αμφισβήτηση των πολιτών της Ευρώπης για την αξιοπιστία του κοινωνικού κράτους, για την αξιοπιστία των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί, τι συμπέρασμα μπορεί να βγάλει ένας πολίτης όταν βλέπει την Υπουργό της Κυβέρνησης να διατυμπανίζει ότι «πηγαίνω για να προστατεύσω τα συμφέροντα των πολιτών από την ακρίβεια» και να γυρνάει πίσω έχοντας εγκαταλείψει δια της αποχής, τον αγώνα για την υπεράσπιση των εργασιακών δικαιωμάτων, των συλλογικών συμβάσεων και κυρίως, μεταφέροντάς μας πίσω σ' έναν εργασιακό Μεσαίωνα;

Γι' αυτό σήμερα στην Ευρώπη υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα αξιοπιστίας όσον αφορά τη λειτουργία του θεσμικού οικοδομήματος.

Δεύτερον, ένα θέμα που αφορά τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτικών της. Και είναι εξαιρετικής σημασίας, γιατί κανένα ευρωπαϊκό μοντέλο, ούτε του παρόντος ούτε του μέλλοντος, μπορεί να στηριχθεί σε στέρεες βάσεις, αν δεν εξασφαλίζεται η άνετη, η ουσιαστική, η αποτελεσματική χρηματοδότηση των πολιτικών της Ένωσης. Χωρίς ένα νέο μοντέλο αρχιτεκτονικής του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που να εγγυάται την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και ταυτόχρονα τη συνοχή και την αλληλεγγύη.

Και εδώ δεν ακούμε τίποτα. Από καμμία κυβέρνηση. Ούτε από τη δική μας, η οποία θα έπρεπε να πρωτοστατεί στον αγώνα για την αύξηση των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη χρηματοδότηση των πολιτικών της. Ακούμε για διάφορες συναντήσεις Υπουργών της Νοτίου Ευρώπης, όπου συμμετέχει και ο Έλληνας Υπουργός, ο παριστάμενος Υπουργός κ. Βαληνάκης, ο οποίος οφείλω να πω ότι προσωπικά έχει κάνει φιλότιμες προσπάθειες στην κατεύθυνση αυτή, αλλά σθεναρή παρουσία του Πρωθυπουργού, κ. Καραμανλή δεν έχουμε δει μέχρι στιγμής. Δεν έχουμε δει να κτυπάει το χέρι στο τραπέζι και να απαιτεί αύξηση της χρηματοδότησης υπέρ των κοινωνικά ασθενέστερων. Όπως δεν έχουμε δει μια σοβαρή πρόταση όπως ήταν για παράδειγμα η παλιότερη πρόταση του Ανδρέα Παπανδρέου για τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, που αφορούσε μια ανάπτυξη του συνόλου της Νότιας Ευρώπης και την ισόρροπη ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κυρία Πρόεδρε, εμείς παρά το γεγονός ότι αυτή η μεταρρυθμιστική συνθήκη είναι πολύ

μακριά από τις προσδοκίες μας, θεωρούμε ότι αποτελεί ένα θετικό βήμα, προκειμένου να προχωρήσουμε, να βγούμε από το τέλμα των τελευταίων χρόνων. Εκείνο, όμως, το οποίο επιθυμούμε είναι να ανοίξει ένας ουσιαστικός και μεγάλος διάλογος στην ελληνική κοινωνία. Και κυρίως η ευρωπαϊκή υπόθεση με ελληνικά χρώματα, να αποκτήσει μια ουσιαστική δυναμική. Μια δυναμική, η οποία πιστεύουμε ότι μπορεί να προέλθει μέσα από μια ουσιαστική συζήτηση, που θα καταλήγει σ' ένα δημοψήφισμα σχετικά με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κυρίως, με τις πολιτικές που πρέπει να δεσμευθεί η επόμενη κυβέρνηση της χώρας -η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.- για τις εξελίξεις που έρχονται.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Παπουτσή.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση που βρίσκεται σε εξέλιξη στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων για την επικύρωση της Ευρωπαϊκής Συνθήκης της Λισσαβώνας, διεξάγεται σε μια πολύ κρίσιμη συγκυρία. Η Ευρώπη, χωρίς καμμία υπερβολή, ως μία απλή αντικειμενική διαπίστωση, βρίσκεται σ' ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Αντιμετωπίζουμε ως ευρωπαϊκά έθνη, ως ευρωπαϊκοί λαοί, ως Ευρωπαίοι πολίτες, ως μέλη της ευρωπαϊκής οικογένειας, ισχυρές ιστορικές προκλήσεις, που συνιστούν ταυτόχρονα ιστορικά διλήμματα.

Πρώτη πρόκληση, αφορά τα θέματα στρατηγικής και ασφάλειας της Ευρώπης, σ' έναν κόσμο όπου ο γεωστρατηγικός χάρτης περιστρέφεται γύρω από έναν πόλο, σ' ένα μονοπολικό σκηνικό, σ' ένα μονοπολικό κόσμο, όπως προέκυψε μετά την κατάρρευση του ανατολικού συνασπισμού, στις αρχές της δεκαετίας του 1990-2000.

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει ένα στρατηγικό δίλημμα. Θα επιχειρήσει σε θέματα ασφάλειας και εξωτερικής πολιτικής να χειραφετηθεί; Θα επιχειρήσει να αναδειχθεί σ' έναν αυτόνομο, διεθνή, στρατηγικό πόλο αναφοράς σε παγκόσμια κλίμακα; Ή θα παραμείνει ουραγός του ενός, μοναδικού πόλου διεθνούς εξουσίας και διεθνούς αναφοράς, που είναι σήμερα οι Ηνωμένες Πολιτείες; Ποια θα είναι η σχέση της Ευρώπης του μέλλοντος, της Ευρώπης του μέλλοντός μας, σε θέματα στρατηγικής ασφάλειας, εξωτερικής πολιτικής στην ευρωπαϊκή ήπειρο, με τη Ρωσία, με τη ρωσική ομοσπονδία;

Μία δεύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζουμε ως ενωμένη Ευρώπη, είναι η οικονομική κρίση, η διεθνής κρίση των αγορών, η οποία κτυπάει την πόρτα μας, έχει πολλαπλές συνέπειες, έχει πολυσύνθετη φύση και επιτρέψτε μου να πω, δεν έχει για την ώρα διέξοδο ορατή, διά γυμνού οφθαλμού.

Η τρίτη πρόκληση, το τρίτο δίλημμα, είναι τα ζητήματα ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων πολιτών, που συνδέονται με το περιβάλλον, αλλά συνδέονται ταυτόχρονα και με τη διατροφική κρίση, που έχει ξεσπάσει και είναι ήδη παρούσα. Μία κρίση που θέτει πάρα πολλά ζητήματα, εγγίζει τις ενεργειακές πολιτικές, εγγίζει τις σχέσεις της Ευρώπης με τον τρίτο κόσμο, σχέσεις μητροπόλεως με περιφέρεια κ.ο.κ..

Μία τέταρτη πρόκληση-δίλημμα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη σήμερα, έχει σχέση με το θεσμικό πολιτικό έλλειμμα, που αφορά συνολικά το ευρωπαϊκό πολιτικό οικοδόμημα.

Και μία τέταρτη πρόκληση αφορά το έλλειμμα κοινωνικής συνοχής.

Είναι γνωστό ότι η Ευρώπη μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, βασίστηκε σ' αυτό που ονομάζουμε οικονομία της αγοράς. Και πολύ σωστά. Μέσα από τέτοιες πολιτικές παρήχθη πλούτος και τροφοδοτήθηκαν στη συνέχεια πολιτικές αναδιανομής τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσα από τα διαρθρωτικά ταμεία υπέρ των αδυνάτων, υπέρ περιοχών της Ενωμένης Ευρώπης, που ήταν αναπτυσσόμενες ή υποανάπτυκτες.

Σήμερα όλα δείχνουν ότι το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης έχει υπερβεί τα όριά του. Αναζητούμε κάτι καινούργιο και το καινούργιο δεν μπορεί να έχει σχέση με την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Απασχόλησης για την υιοθέτηση του ωραρίου εξήντα πέντε ωρών την εβδομάδα και για το σπάσιμο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και την υιοθέτηση μετά από επιμονή του Ηνωμένου Βασιλείου του περιβόητου οκτάωρου. Θα επανέλθω σ' αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Γιατί δεν καταψήφισε η κ. Πετραλιά;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα επανέλθω, κύριε Παπουτσή, και θα δοθούν απαντήσεις.

Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, την υπό συζήτηση συνθήκη, έχουμε μία μεγάλη ιστορική πρόκληση μπροστά μας.

Σωστά πριν από λίγες μέρες η Υπουργός Εξωτερικών, σωστά ο παριστάμενος Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Βαληνάκης, τόνισαν σε κάθε ευκαιρία ότι η Συνθήκη της Λισσαβώνας αποτελεί ένα βήμα προς τα εμπρός, δεν αποτελεί άλμα. Για όσους εμφανίζονται προβληματισμένοι, ή για όσους εκφέρουν απόψεις που συνιστούν αυτό που λέμε «ευρωσκεπτικισμό», εγώ δεν θα σπεύσω να απορρίψω τις απόψεις αυτές, θα πω ότι τις συμμερίζομαι σε πολύ μεγάλο βαθμό, αλλά θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η Ελλάδα εκτός Ευρώπης δεν έχει μέλλον. Από εκεί θα ξεκινήσουμε, για να έρθουμε μετά να προσεγγίσουμε και τις απόψεις του προβληματισμού και του σκεπτικισμού και να ζητήσουμε τέτοιου είδους απόψεις να ακούγονται μέσα στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να χαλυβδώνουν περισσότερο τη θέλησή μας, να δώσουμε καθημερινούς αγώνες μαζί με άλλους ευρωπαϊκούς λαούς, για να συγκροτήσουμε την Ευρώπη των λαών, των εθνών της προόδου. Στο χέρι μας είναι. Τα πράγματα δεν είναι εύκολα, αλλά η ίδια η καθημερινότητα είναι δύσκολη, ευρωπαϊκή και ελληνική. Η Ευρώπη δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ένα πεδίο προσπαθειών, ένα πεδίο καθημερινού πολιτικού και θεσμικού αγώνα, για να βελτιώσει ο καθένας τη θέση του, ένα πεδίο αναζήτησης συμμαχιών πολιτικών, διεθνικών, κοινωνικών. Η πρόκληση είναι μπροστά μας.

Θα υπογραμμίσω, για να έρθω και στα επίκαιρα θέματα που έθιξε ο κ. Παπουτσής πριν και άλλοι συνάδελφοι από όλες τις πτέρυγες της Βουλής, ότι η συζήτηση διεξάγεται σε μια κακή συγκυρία. Θα παρακαλέσω τον κ. Παπουτσή, να μην αδικεί την ελληνική Κυβέρνηση όταν λέει ότι «συνέπραξε» στην απόφαση για τις εξήντα πέντε ώρες εβδομαδιαίως.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Η αποχή τι σημαίνει;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Επιτρέψτέ μου να σας πω ότι είναι ανακριβές.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Γιατί δεν καταψήφισε η κ. Πετραλιά;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Το θέμα τέθηκε με ξεχωριστή επιμονή ιδιαιτέρως κατά τη διάρκεια της Βρετανικής Προεδρίας, όταν είχα την τιμή να ασκώ καθήκοντα Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας στην Κυβέρνηση της Ελλάδος. Ενθυμούμαι ότι τρεις φορές ο τότε Υπουργός Εξωτερικών, ο αγαπητός και σεβαστός μου Πέτρος Μολυβιάτης, μου ζήτησε να βγω από το Συμβούλιο Υπουργών, για να με ενημερώσει για τις ασφυκτικές παρεμβάσεις του τότε ομολόγου του Υπουργού Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου κ. Τζάκ Στρό. Η Κυβέρνηση της Ελλάδος αντέστη. Είμαστε εμείς ως κυβέρνηση που συγκροτήσαμε τότε τη Blocky Mynoriti μαζί με τη γαλλική κυβέρνηση, την οποία εκπροσωπούσε ο Υπουργός αναπληρωτής του κ. Μπορλώ, του τότε Γάλλου Υπουργού Απασχόλησης, κ. Λαμσέ...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Την κ. Πετραλιά ποιος την πήρε τηλέφωνο;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: .....ο Υπουργός Εργασίας του Λουξεμβούργου κ. Μπινγκέν, η Κύπρος, η Κυβέρνηση της Ισπανίας με επικεφαλής αντιπροσωπείας τότε τον Υπουργό Εργασίας του Θαπατέρος Τζέσους Καρτέρα. Αυτά έγιναν στο παρελθόν, συνεχίστηκαν με συνέπεια, τόσο από τον κ. Τσιτουρίδη, το μετέπειτα Υπουργό Απασχόλησης, όσο και από τον κ. Μαγγίνα και σήμερα από την κ. Πετραλιά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Πώς έγινε;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Καλό είναι, λοιπόν, να μη δημιουργούνται εσφαλμένες εντυπώσεις ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας συνήργησε στο να περάσει η απαράδεκτη παρέμβαση στο Συμβούλιο Υπουργών του Ηνωμένου Βασιλεί-

ου, που εδώ και πολλά χρόνια προσπαθεί να εξαιρεθεί το Ηνωμένο Βασίλειο από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να καταργηθεί, μετά από μεταβατικό χρονικό διάστημα, η περίφημη ρήτρα του opt-out, η οποία ανοίγει την πόρτα της κοινωνικής βαρβαρότητας στην ενωμένη Ευρώπη και μας φέρνει σε επίπεδο κοινωνικών θεσμών πίσω από την εποχή του ευρωπαϊκού διαφωτισμού. Ούτε συνήργησε ποτέ η ελληνική Κυβέρνηση, ούτε θα συμπορευθεί, ούτε θα συμφωνήσει με τέτοιου είδους ρυθμίσεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Δηλαδή χθες τι έκανε;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να προσθέσω και κάτι ακόμα. Επειδή ουραγοί και συμπαραστάτες της Μεγάλης Βρετανίας σ' αυτήν την προσπάθεια είναι οι πρώην χώρες-μέλη της πάλαι ποτέ Σοβιετικής Ένωσης.... Μη γελάτε, κ. Κατσέλη, διότι εικόνες απαράμιλλης κοινωνικής βαρβαρότητας στα επίπεδα τα εργασιακά, στα επίπεδα της κοινωνικής πολιτικής, είδαμε και εισπράξαμε επί των ημερών της κυβέρνησης των εκσυγχρονιστών. Δεν έχει σημασία αν εσείς είσαστε απέναντι -αυτό είναι ένα άλλο θέμα- αλλά τα χρεώνεται πολιτικά το ΠΑ.ΣΟ.Κ..

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ποιος πήρε τηλέφωνο την κ. Πετραλιά χθες;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Από πού και ως πού έρχεται τώρα το ΠΑ.ΣΟ.Κ., να παραστήσει τον τιμητή των όσων γίνονται σήμερα και να αλλοιώσει την εκπεφρασμένη αντίθεση της ελληνικής Κυβέρνησης...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Η κ. Πετραλιά είναι Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Θα παρακαλέσω, κύριε Παπουτσή, όχι διάλογο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ...του κυβερνώντος κόμματος της Νέας Δημοκρατίας σε πρακτικές, που, επαναλαμβάνω, καταστρατηγούν κεκτημένα δικαιώματα του κοινωνικού θεσμικού οικοδομήματος της Ευρώπης και μας πάνε πίσω από την εποχή του ευρωπαϊκού διαφωτισμού. Είμαστε αντίθετοι, το επαναλαμβάνουμε σε κάθε δυνατή ευκαιρία.

Αναρωτήθηκε ο κ. Παπουτσής «τι κάνει ο Καραμανλής». Πολύ περισσότερα, κύριε Παπουτσή, από αυτά που έπραξαν για να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της νέας φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα, οι κυβερνήσεις των εκσυγχρονιστών υπό τον κ. Σημίτη και τον κ. Παπανδρέου, που ήταν το νούμερο δύο στις κυβερνήσεις αυτές, οι οποίοι και οι δύο, παρέχουν τη χειρότερη δυνατή υπηρεσία σήμερα, όταν μετατρέπουν το θέμα τη κύρωσης της Συνθήκης της Λισσαβώνας σ' ένα θέμα εσωτερικών σκοπιμοτήτων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπου ο ένας διαφωνεί δημόσια με τον άλλο, στέλνοντας ένα εντελώς αρνητικό μήνυμα, τόσο στην ελληνική κοινωνία, όσους και στους υπόλοιπους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εμείς ζητάμε από το Εθνικό Κοινοβούλιο να ψηφίσει αποφασιστικά και να κυρώσει τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Η Ελλάδα σήμερα, λίγες ώρες πριν ανοίξουν οι κάλπες για το δημοψήφισμα στην Ιρλανδία, πρέπει να στείλει ένα μήνυμα: ότι είμαστε ο κατεξοχήν λαός, που πιστεύει στο κοινό ευρωπαϊκό όραμα. Για αυτό έχουμε το δικαίωμα και την υποχρέωση να αγωνιζόμαστε μέσα στα πλαίσια των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, για να γίνει πραγματικά η Ευρώπη, Ευρώπη των εθνών, Ευρώπη των πολιτισμών, Ευρώπη των εργαζομένων και όχι των τραπεζιτών και του ανεξέλεγκτου κεφαλαίου, Ευρώπη της προόδου, Ευρώπη της κοινωνικής πολιτικής, Ευρώπη της ανάπτυξης, Ευρώπη, που θα σέβεται το περιβάλλον, Ευρώπη, που θα δίνει απάντηση σ' όλα τα σύγχρονα ζητήματα του σημερινού κόσμου.

Σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της φτώχειας: ο ίδιος ο Καραμανλής απέστειλε πρόσφατα τη γνωστή επιστολή προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Μπαρόζο και εξεδήλωσε ταυτόχρονα την πολιτική του πρόθεση στο Συμβούλιο Αρχηγών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα γίνει στα τέλη περίπου αυτού του μήνα, να ζητήσει ο ίδιος περαιτέρω ενίσχυση και της Ελλάδος και άλλων χωρών, που έχουν αντίστοιχα προβλήματα κοινωνικής συνοχής, για να μπορέσουμε μέσω του Ταμείου Συνοχής, του Ταμείου για την καταπολέμηση της φτώχειας εμπλουτισμένου και με πόρους από τα ευρωπαϊκά ταμεία, να ασκήσουμε πολιτικές άμεσα από τους επόμενους μήνες, οι οποίες θα κατατείνουν στο να μειώσουμε τη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων στην Ελλάδα.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού λαού έχει πρόβλημα και -δεν είναι μόνο στην Ελλάδα, είναι και σ' άλλες ευρωπαϊκές χώρες- ο Κώστας Καραμανλής με αυτές τις πρωτοβουλίες του, αποδεικνύει την πρόθεση και την ενεργό βούλησή του, να είναι στην πρώτη γραμμή της αντίστοιχης προσπάθειας, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να αντληθούν περισσότεροι πόροι, για να γίνει η Ευρώπη περισσότερο αποτελεσματική απέναντι σ' αυτήν την πρόκληση της νέας φτώχειας και της διεύρυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων, που μας εκθέτει συνολικά ως Ελλάδα, ως Ευρώπη, ως σύγχρονο ευρωπαϊκό θεσμικό οικοδόμημα.

Με αυτές τις σκέψεις, πέρα από παραπληροφόρηση, εσωτερικές σκοπιμότητες, εσωκομματικές σκοπιμότητες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις οποίες το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μας έχει συνηθίσει, εμείς καλούμε όλες τις πτέρυγες της Βουλής, να ψηφίσουν συνειδητά και να κυρώσουν τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, στέλνοντας ένα μήνυμα, λίγες ώρες πριν ψηφίσουν οι Ιρλανδοί, με επαμφοτερίζουσες προθέσεις, αν διαβάζουμε καλά τις δημοσκοπήσεις και τις έρευνες της κοινής γνώμης: «Ναι θέλουμε να είμαστε στην Ευρώπη, αγωνιζόμαστε για την Ευρώπη των Εθνών, των εργαζομένων, της προόδου, της κοινωνικής δικαιοσύνης».

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ τον κ. Παναγιωτόπουλο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Μου επιτρέπετε, κυρία Πρόεδρε, για δεκαπέντε δεύτερα ένα σχόλιο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Λέω να σας επιτρέψω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Θέλω να πω ότι σέβομαι ιδιαίτερα τη φιλότιμη προσπάθεια, του κ. Παναγιωτόπουλου, Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας, να υπερασπιστεί τα πεπραγμένα της Κυβέρνησης Καραμανλή, και ιδιαίτερα των συναδέλφων του Υπουργών, ακόμα και όταν δεν είναι εύκολο να τα υποστηρίξει κανείς. Αλλά όταν ακούμε αυτού του είδους την αντιπαράθεση στα επιχειρήματα και στην κριτική που κάνουν οι συνάδελφοι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ειλικρινά μου έρχεται στο μυαλό μου ένα τραγουδάκι της εποχής: «Θωμά είσαι σπίτι; Γιατί σε παίρνω και μιλάει, αν είναι να πάμε για τη Χαβάη».

Αυτό ακριβώς κάνει και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Άλλα της λέμε, άλλα απαντάει. Κάνουμε ουσιαστική κριτική και ακούμε αντιπαράθεση όσον αφορά στο παρελθόν.

Επιτέλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσαρμοστείτε στην παρούσα συγκυρία. Γιατί η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ένα πολύ σοβαρότερο θέμα από μία αντιπαράθεση επί ανυπόστατων υποθέσεων.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ορίστε, κύριε Παναγιωτόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Απευθύνομαι στον αξιότιμο κ. Παπουτσή. Γνωρίζει ότι τον εκτιμώ προσωπικά και τον σέβομαι, αλλά μια και αποφάσισε να μου απαντήσει με έμμετρο τρόπο, εγώ θα ανασύρω από τη μνήμη μου τους στίχους του ποιητή κατά μικρή παραφθορά. Ισχύει απολύτως για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο στίχος: «Που' σαι νιότη που' δειχνες πως θα γινόσαστε άλλοι». Ως προοδευτικοί κεντροαριστεροί, ξεκινήσατε και καταντήσατε στην κυβέρνηση των εκσυγχρονιστών, οπαδοί της πλέον σκληρής και αβυσσαλέας κοινωνικής βαρβαρότητας. Αυτά θυμάται ο ελληνικός λαός, γι' αυτό ανανεώνει την εμπιστοσύνη του στον Καραμανλή και στη Νέα Δημοκρατία.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Γιατί τσακώνεστε; Αφού μαζί ψηφίζετε τη συνθήκη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ τους συναδέλφους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Βαληνάκη, έχει ήδη ζητήσει το λόγο ο κ. Αλαβάνος.

Κύριε Αλαβάνο, να προηγηθεί ο Υπουργός;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ας προηγηθεί, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ας επανέλθουμε από τη Χαβάη και τη νιότη του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στη Λισσαβώνα με τον κ. Βαληνάκη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Θα αφήσω κι εγώ τα τραγουδάκια, αλλά δεν μπορώ να αφήσω αναπάντητα τα όσα είπε ο κ. Παπουτσής, σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω να θυμίσω εδώ γεγονότα, δηλαδή ότι η Ελλάδα από την πρώτη στιγμή των διαπραγματεύσεων για τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013, δηλαδή για τον προϋπολογισμό της Κοινότητας, τάχθηκε υπέρ της μεγαλύτερης δυνατής χρηματοδότησης των πολιτικών αυτών. Θυμάστε, κύριε Παπουτσή, -γιατί τα έχετε παρακολουθήσει όλα αυτά- ότι πρωταγωνίστησε στη δημιουργία της μεγάλης εκείνης συμμαχίας, η οποία οδήγησε στο τελικό αποτέλεσμα. Είμαστε μαζί με τους Ισπανούς και τους Πορτογάλους που ξεκινήσαμε αυτήν τη μεγάλη ομάδα των είκοσι κρατών, φτάσαμε σ' ένα πολύ καλό αποτέλεσμα και μάλιστα ιδιαίτερα για την Ελλάδα. Μάλιστα θέλω εδώ να θυμίσω ότι μας είχατε βάλει τότε τον πήχη «στο Θεό» και ξεπεράσαμε ακόμα και αυτόν τον πήχη, που μας είχατε βάλει εσείς ως Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Ήταν, λοιπόν, ένα πολύ πετυχημένο αποτέλεσμα, μία πολύ επιτυχής διαπραγμάτευση για την Ελλάδα. Και να είστε βέβαιος ότι έτσι θα συνεχίσουμε υπό την καθοδήγηση του Πρωθυπουργού και έχουμε ήδη ξεκινήσει και για το επόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο -το 2013-2020- την προετοιμασία. Να είστε βέβαιος ότι αυτήν την πολιτική θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλαβάνος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Πολλή ησυχία υπάρχει.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Υποδηλώνει ενδιαφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευρωχαρούλες!

(Γέλια στην Αίθουσα)

Ορίστε, κύριε Αλαβάνο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα πω ότι είναι χαριτωμένη και ευχάριστη η συζήτηση και καλό το κλίμα εδώ πέρα και ειπώθηκαν και τραγούδια και ποιήματα. Είναι ευχάριστο το να υπάρχει αυτή η συναδελφική σχέση μεταξύ μας και το να προσέχουμε ο ένας τον άλλο. Όλα αυτά είναι ευχάριστα, όμως είναι λυπηρό αυτό που γίνεται, δηλαδή ότι έχουμε τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία διαμορφώνει το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθούμε κι εμείς ως χώρα τα χρόνια που έρχονται, τα οποία είναι και κρίσιμα και δύσκολα και όλοι το ξέρουμε αυτό και αυτό γίνεται ερήμην της ελληνικής κοινωνίας και το ξέρουμε.

Να σας πω κάτι, κυρία Μπακογιάννη; Το αν περάσετε εύκολα και στη λούφα και χωρίς να πάρει κάποιος πολύ χαμπάρι αυτήν τη συζήτηση, δεν είναι μία δική σας επιτυχία. Εγώ θέλω να σας πω ότι κατά τη γνώμη μου η Ιρλανδία, όποιο αποτέλεσμα και αν έχει το δημοψήφισμά της –κι εγώ θα ήθελα να είναι «όχι» το αποτέλεσμα- είναι κερδισμένη. Βγαίνει με μία κοινωνία η οποία έχει συζητήσει, έχει ακούσει απόψεις, έχει ακούσει συνθήματα, μπορεί να έχει ακούσει δημαγωγίες, αλλά έχει βγει πολιτικά πιο ώριμη. Να σας πω κάτι; Εγώ τώρα ζηλεύω τους Ιρλανδούς, διότι σήμερα το μέλλον της Ευρωπαϊκής Συνθήκης κρίνεται από ένα λαό. Γιατί να κρίνεται από ένα λαό; Λένε: «Από πού και ως πού ένας λαός, μία χώρα που έχει το 1%, θα αποφασίσει πού θα πάει η Ευρωπαϊκή Ένωση;». Φυσικά δεν πρέπει το 1% να αποφασίζει. Γιατί και οι άλλες χώρες να μην κάνουν δημοψήφισμα; Για ποιο λόγο η Γαλλία να λέει «θα κάνω δημοψήφισμα για την Τουρκία» για να πουλήσει αντιμεταναστευτική πολιτική και αντιξενική πολιτική ο κ. Σαρκοζί και δεν κάνει ξανά για την Ευρωπαϊκή Συνθήκη; Γιατί να μην το κάνει η Ελλάδα; Γιατί να μην είναι στραμμένοι οι φακοί της δημοσιότητας, των μέσων ενημέρωσης σ' όλη την Ευρώπη και σ' όλον τον κόσμο στην Ελλάδα; Τι θα γίνει στο δημοψήφισμα στην Ελλάδα; Τι θα βγει απ' αυτό; Γιατί περιθωριοποιείτε την ελληνική κοινωνία; Γιατί φοβάστε; Είστε στο στρατόπεδο του φόβου. Οι ηγεσίες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μία συμμαχία του φόβου. Φοβάστε την κοινωνία, έχετε την ικανότητα να το περάσετε στα γρήγορα, η Ελλάδα είναι χαμένη στους σεισμούς, στις απαγωγές κ.λπ, σ' άλλα θέματα και μέσα σε δύο μέρες, στα γρήγορα, μία μέρα πριν από την Ιρλανδία, χωρίς καν να περιμένετε αυτό το δημοψήφισμα, θέλετε να το περάσετε, αλλά αυτό πιστεύω ότι είναι έλλειψη δημοκρατίας. Είναι ένας φόβος στη δημοκρατία, είναι ένας φόβος απέναντι στο λαό. Σας διακατέχει αυτός ο φόβος.

Ξέρω ότι στο στρατόπεδο των υποστηρικτών της συνθήκης, υπάρχουν και δυνάμεις που πιστεύουν ότι είναι καλύτερη η συνθήκη αυτή από τη Συνθήκη της Νίκαιας ή ότι είναι ένα βήμα μπροστά, απέναντι στην παραλυσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν με καλύπτουν αυτές οι απόψεις, αλλά πιστεύω ότι σ' αυτήν την περίπτωση, με τον τρόπο που έρχεται, ακόμα και αν συμφωνεί κάποιος με τη συνθήκη, το γεγονός ότι αυτή η συνθήκη περνάει χωρίς κοινωνική συζήτηση, χωρίς δημοκρατική συμμετοχή του λαού, θα έπρεπε να τους οδηγήσει όλους να καταψηφίσουν αυτήν τη συνθήκη.

Βέβαια αυτή η συνθήκη δεν ενοποιεί την Ευρώπη. Βλέπουμε μία Ευρώπη η οποία κομματιάζεται πάλι. Βλέπουμε τους ψαράδες να αποκλείουν λιμάνια της Ευρώπης και δικαιολογημένα. Βλέπουμε τους φορτηγατζήδες να ξαναβάζουν τα σύνορα της Ευρώπης. Πηγαίνετε να κυκλοφορήσετε σήμερα μεταξύ Ισπανίας και Γαλλίας. Αυτή είναι μία συμβολική εικόνα. Όλο το οικοδόμημα της λεγόμενης ευρωπαϊκής ενοποίησης, υφίσταται σήμερα το σοκ των αδιεξόδων της πολιτικής, που έχουν διαμορφωθεί σε παγκόσμιο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δεν πάει μπροστά η Ευρώπη. Ξέρετε από πού θα μετριόταν το αν πηγαίνει μπροστά η Ευρώπη; Από τα κοινωνικά μέτρα. Έχουμε πεινασμένους στην Ευρώπη. Τι θα κάνουμε; Πώς ενισχύουμε το κοινωνικό κράτος; Βλέπουμε –και εντυπωσιαζόμαστε- να περνάει από το Συμβούλιο Υπουργών για τις κοινωνικές υποθέσεις και την απασχόληση αυτή η τροποποίηση, στην οδηγία σχετικά με τον εργάσιμο χρόνο. Μ' αυτήν την τεχνική να υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση, στην πραγματικότητα ανοίγουμε τη δυνατότητα. Όχι, είναι λάθος αυτό που λένε για εβδομάδα εξήντα ωρών. Είναι λάθος αυτό που λένε για εβδομάδα εξήντα πέντε ωρών. Ανοίγει τη δυνατότητα -και όποιος θέλει μπορεί να διαβάσει σήμερα την ενημέρωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση- για εβδομάδα εβδομήντα οκτώ ωρών σε χώρες οι οποίες έχουν το optout, δηλαδή την εξαίρεση, όπου μπορούν να το επιβάλουν αυτό με συλλογική συμφωνία. Ξέρουμε σε τι συνθήκες ζουν τα συνδικάτα. Εκεί θα βλέπαμε αν η Ευρώπη πάει μπροστά ή πίσω. Εδώ βλέπουμε να ξεθεμελιώνεται το κοινωνικό κράτος και υπάρχει μία ελληνική Κυβέρνηση, η οποία έχει φοβερές επιδόσεις. Δεν έχετε αφήσει πλευρά του κοινωνικού κράτους όπου να μην έχετε επιτεθεί, το ασφαλιστικό, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Βλέπουμε τι έγινε με την Ο.Τ.Ο.Ε. και καμμία αντίδραση, σα να μην υπάρχει κυβέρνηση στη χώρα. Τώρα πάμε στο θέμα του εργάσιμου χρόνου όπου για το οκτάωρο πάμε πίσω από τους Σάκο και Βαντσέτι, πάμε αιώνες πίσω. Αυτή η Ευρώπη πάει αιώνες πίσω.

Δυστυχώς πάρα πολλά απ' αυτά τα στοιχεία, περιλαμβάνονται στον πυρήνα της νέας Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία ακριβώς «συνταγματοποιεί» αυτές τις πολιτικές. Αυτό είναι, αν θέλετε, το περίεργο και το δραματικό της υπόθεσης, ότι ενώ η συνθήκη αυτή έρχεται και «συνταγματοποιεί» και επιβεβαιώνει και αναπτύσσει πολιτικές που αφορούν σε κάθε σπίτι, στο αν θα υπάρξει πείνα ή όχι, στο αν οι νέοι θα βρουν δουλειά ή όχι, στο σε τι συνθήκες θα ζήσουν οι γενιές των μεγάλων και αν θα έχουν τη στήριξη του κοινωνικού κράτους, έχετε καταφέρει να θεωρείται αυτό ως κάτι αδιάφορο από την κοινωνία. Ο οικονομικός πυρήνας όμως της συνθήκης αυτής, είναι η προτεραιότητα των δημοσιονομικών πολι-

τικών που επιβάλλονται μέσα από το Σύμφωνο Σταθερότητας και η ελευθερία των αγορών πάνω στο όνομα του ανταγωνισμού.

Μα αυτό ακριβώς είναι που αμφισβητείται σήμερα. Αυτό αμφισβητείται σήμερα, αυτή είναι η παγκόσμια κρίση, εάν θα συνεχίσουμε να έχουμε αγορές ανεξέλεγκτες, ελεύθερες, κεφάλαια τα οποία είναι πάνω από τον Ο.Η.Ε., πάνω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πάνω από τα Κοινοβούλια, πάνω από τα Ευρωκοινοβούλια και θα κάνουν ό,τι θέλουν, έχοντας ως αποτέλεσμα να συνταράσσεται και να κλονίζεται η παγκόσμια οικονομία και να δημιουργούνται τέτοια φαινόμενα κοινωνικών ανισοτήτων ή θα μπει κάποια ρύθμιση σ' αυτά. Αυτό είναι ακριβώς το στοιχείο.

Θα έλεγα ότι για κάποιον που πίστευε ότι είχε λογική η Συνθήκη της Λισσαβώνας πριν από ένα ή δύο ή τρία χρόνια, δεν μπορεί να έχει λογική σήμερα, διότι δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις σ' αυτά τα ζητήματα που τίθενται. Και απευθύνομαι στους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Για ποιο λόγο από την Αντιπολίτευση να ψηφιστεί η Συνθήκη της Λισσαβώνας; Φυσικά το κάθε κόμμα καθορίζει τη θέση του, εγώ είδα, όμως, ότι γνωστοί σοσιαλδημοκράτες ηγέτες στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι ο κ. Ντελόρ, όπως είναι ο κ. Σμιθ πρώην Καγκελάριος της Γερμανίας, ο κ. Ρασμούσεν ο πρώην Καγκελάριος της Δανίας, ο κ. Πέρσον της Σουηδίας, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου από τη δικιά τους πλευρά, με το δικό τους τρόπο, ο οποίος δεν μας καλύπτει εμάς, αλλά λένε ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η ευρωπαϊκή πολιτική, ότι χρειάζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση να καταλάβει ότι είναι σε κρίση, ότι χρειάζονται ρυθμίσεις οι αγορές, πράγματα που είναι εντελώς έξω από τη φιλοσοφία, το γράμμα και το πνεύμα αυτής της συνθήκης.

Μου κάνει εντύπωση μ' αυτήν την έννοια ότι ενώ έχουμε όλα αυτά τα νέα στοιχεία, υπάρχει μια προσκόλληση και από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να συμπαραταχθεί στην ουσία με την Κυβέρνηση, με άλλη ίσως αιτιολογία, στην έγκριση αυτής της μεταρρυθμιστικής συνθήκης.

Ξαναλέω ότι ζούμε σ' άλλες συνθήκες. Σήμερα έχουμε, για παράδειγμα, μια εντελώς διαφορετική κατάσταση, σχετικά με την αγροτική οικονομία. Έχουμε άνοδο των τιμών, τεράστιες ελλείψεις, πίεση από τα βιοκαύσιμα, που θα έπρεπε να ωθήσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση σε εντελώς διαφορετική πολιτική, σ' άλλη αντίληψη, σχετικά με το πόσο θα παράγουμε, σ' άλλη αντίληψη, σχετικά με το ρόλο που παίζει και μπορεί να παίξει για την ασφάλεια, διότι για κάθε χώρα και για κάθε ένωση χωρών, παρουσιάστηκε θέμα διατροφικής ασφάλειας, σ' άλλη θέση, σχετικά με τη διατροφική ασφάλεια από αυτές τις αντιλήψεις οι οποίες ακολουθούνται και εκφράζονται μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όταν έχουμε τέτοια θέματα τιμών, τέτοια θέματα ακρίβειας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, δεν μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση «να κάνει την πάπια» και να λέει «ελευθερία του ανταγωνισμού και ελευθερία των αγορών». Το πετρέλαιο, τα τρόφιμα, πέρα από τα προβλήματα της πίεσης που έχουν από το χάσμα που υπάρχει όντως από την έντονη ζήτηση σε σχέση με την προσφορά, εκφράζουν μια φοβερή, μια τρομακτική κερδοσκοπία. Πετάει μια απαράδεκτη κουβέντα ο Υπουργός του Ισραήλ και λέει «εμείς θα προσέξουμε τι θα γίνει στο Ιράν, εάν προχωρήσει στις πυρηνικές τους εγκαταστάσεις» και οι κερδοσκόποι έχουν κερδίσει 20 δολάρια στο πετρέλαιο. Και αυτά τα πληρώνει και τα πληρώνει πολύ πιο ακριβά ο Έλληνας, ο Γάλλος, ο Δανός, ο Αιγύπτιος, ο Αϊτινός, οι οποίοι πεθαίνουν στην πείνα. Τι κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση γι' αυτά; Τίποτε! Τα αποδέχεται, τα παραδέχεται και τα νομιμοποιεί.

Γι' αυτά θέλω να πω ότι δεν θέλουμε δημόσιες σχέσεις από τον Πρωθυπουργό και να μας μιλάει δήθεν περί ακρίβειας. Θέλουμε πολιτικές, μέτρα ενάντια στα καρτέλ, μέτρα ενάντια στην υπερεκμετάλλευση, που κάνουν μια σειρά επιχειρήσεις, αλλά θέλουμε και διεκδίκηση και προτάσεις μέτρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν θέλουμε γενικώς να δούμε το θέμα της ακρίβειας. Τι θέλουμε; Μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να σταματήσει η ακρίβεια.

Τι προτείνει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.; Πρώτον, ανεξέλεγκτη τιμολόγηση σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το επώνυμο σούπερ μάρκετ το οποίο πουλά σε μια χώρα της Ευρωπαϊκή Ένωσης, έξω από μια ελάχιστη διαφορά που μπορεί να δεχθεί κάποιος για μεταφορικό κόστος ή για άλλο κόστος, σ' αυτές τις τεχνητά υψηλές τιμές, όπως γίνεται εδώ στην Ελλάδα σε σύγκριση με τη Γερμανία ή τη Γαλλία ή την Ισπανία, να τιμωρείται και να κλείνει.

Δεύτερον, να υπάρχει ελεγκτικός μηχανισμός, σχετικά με την κοστολόγηση των προϊόντων των εισαγωγικών επιχειρήσεων με εισαγωγές έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορεί τα εισαγόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να έχουν διπλάσια τιμή στην Ελλάδα από την τιμή που έχουν στη Γαλλία.

Τρίτον, να σταματήσει η εφαρμογή του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επιβάλλει την εναρμόνιση του Φ.Π.Α. και των άλλων φορολογικών συντελεστών σε ενιαίους συντελεστές, παίρνοντας υπ' όψιν το πρόβλημα της ακρίβειας και το πρόβλημα της πείνας, που εμφανίζεται μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τέταρτον, αντιμετώπιση όλων αυτών των παραγώγων και των προϊόντων των options και των index, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα σε κάποιους, να εξασφαλίσουν το δικαίωμα να αγοράσουν και να το ασκήσουν ή να μην το ασκήσουν στο μέλλον με μια προκαταβολή του 1%, δηλαδή, με τίποτα, πράγμα το οποίο εκτινάσσει τις τιμές στα ύψη. Να σταματήσει αυτό και να παρθούν μέτρα. Η Ινδία πήρε μέτρα, έβαλε φραγμούς και κατάργησε το Χρηματιστήριο των Εμπορευμάτων το οποίο έχει σχέση με τα τρόφιμά της, στο βαθμό που μπορούσε να το ελέγξει η ίδια.

Πέμπτον, ειδικές χρηματοδοτήσεις από το Κοινωνικό Ταμείο.

Αυτά θα θέλαμε. Δεν θέλουμε την Ευρώπη των επιχειρήσεων. Εκεί μας οδηγείτε. Μπαίνουμε σ' ένα σάπιο τοπίο όλοι μας με την Ευρώπη των επιχειρήσεων, διότι μ' όλα αυτά που γίνονται, συνδέεται ο τρόπος που πουλιέται ο Ο.Τ.Ε. στη «DEUTSCHE TELEKOM» μέσα από όλη αυτή την αδιαφανή διεργασία που γίνεται, όπου μια βασική επιχείρηση για την ανάπτυξη της χώρας μας, επιχείρηση που έχει σχέση με την ασφάλεια της χώρας μας, πουλιέται σε μια επιχείρηση γερμανική, η οποία πριν από λίγες μέρες ήρθε στη δημοσιότητα ότι είχε εγκαταστήσει ένα μηχανισμό παρακολούθησης ακόμη και των στελεχών της. Αυτήν τη χώρα θέλετε μέσα στην Ευρώπη; Αυτή είναι η Ελλάδα σας και αυτή είναι η Ευρώπη σας;

Έχουμε, επίσης, το θέμα της «SIEMENS», γιατί υπάρχει με την ασυδοσία, με την έλλειψη κάθε ελέγχου επιχειρήσεων, οι οποίες μπορούν να έρχονται εδώ και να διαβρώνουν, να αγοράζουν, να λαδώνουν ακόμη και πολιτικούς. Γι' αυτό εμείς ζητάμε εξεταστική επιτροπή για τη «SIEMENS». Ζητάμε από τα δύο κόμματα να μας δώσουν κάποιες απαντήσεις, διότι πέρα από την εξεταστική επιτροπή, τα κόμματα τα οποία έχουν εμπλακεί, νομίζω ότι τα ίδια πρέπει να πάρουν τα μέτρα και να κάνουν τους ελέγχους, για να δώσουν κάποιες απαντήσεις σε μια κοινωνία, η οποία ανησυχεί πολύ.

Με αυτήν την έννοια εμείς δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτήν τη συνθήκη, όχι όμως με τις αντιλήψεις που ακούστηκαν εδώ από τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης που θα ψηφίσουν «όχι». Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει μια σειρά διεκδικήσεων, κινημάτων και κατακτήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο όπως και σε παγκόσμιο, γιατί πρόκειται για μια σειρά μεγάλων ζητημάτων, που από τη φύση τους έχουν ξεπεράσει τα εθνικά σύνορα και δεν μπορούν να λυθούν παρά μόνο με ευρωπαϊκές ή υπερεθνικές ρυθμίσεις.

Γι' αυτό οι δυνάμεις του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. συμμετέχουμε στο ευρωπαϊκό κοινωνικό φόρουμ, συμμετέχουμε σε οργανώσεις και κινήματα, σε κόμματα της ευρωπαϊκής Αριστεράς, σε αντικαπιταλιστική συνεργασία στην Ευρώπη. Με ποιο στόχο; Με στόχο μια άλλη Ευρώπη, κοινωνική, αναπτυξιακή, με στόχο αντί για Σύμφωνα Σταθερότητας να έχουμε Σύμφωνα Ανάπτυξης και Κοινωνικής Προστασίας, με στήριξη στο κοινωνικό κράτος και την εξέλιξή του στις σημερινές συνθήκες, με τη δυνάμωσή του, με μέτρα και προτεραιότητα ενάντια στην ανεργία και στην ακρίβεια, με μέτρα για την ειρήνη και τον αφοπλισμό και την αυτονομία από τις Ηνωμένες Πολιτείες, τα οποία αμφισβητού-

νται από τις συνθήκες και με την προσπάθεια να οικοδομηθεί μια Ευρώπη, που θα είναι η Ευρώπη των δικαιωμάτων, των λαών, της δημοκρατίας.

Καταλήγοντας, είναι εντελώς άστοχη η σημερινή ψηφοφορία. Θα έλεγα ότι είναι μια περιφρόνηση και μια διακωμώδηση προς τον ελληνικό λαό. Εμείς επιμένουμε στην ανάγκη να γίνει δημοψήφισμα. Τολμήστε το, εάν θέλετε, εάν οι απόψεις σας έχουν βάση. Δεν έχουν καμμία ισχύ οι απόψεις σας, εάν φοβάστε να τις θέσετε στο λαό, τη στιγμή κιόλας που το ίδιο το Σύνταγμα, δίνει τη δυνατότητα για δημοψήφισμα για ένα σοβαρό κοινωνικό θέμα μέσα στο οποίο εντάσσεται και αυτή η συνθήκη.

Τελειώνοντας, εγώ θέλω να χαιρετίσω όσους βρίσκονται σήμερα με την κινητοποίηση του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς έξω από τη Βουλή, εναντιούμενοι στη συνθήκη μ' αυτές τις διαστάσεις τις οποίες έδωσα, ζητώντας μια άλλη Ευρώπη και ένα κοινό αγώνα για μια άλλη Ευρώπη και διεκδικώντας το αυτονόητο, δηλαδή, να συμμετέχει η κοινωνία και όχι να λύνουμε ζητήματα ερήμην της, δηλαδή, σε βάρος της.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει ο κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία και κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το όραμα του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή για μια ισχυρή Ελλάδα μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια, παραμένει επίκαιρο και σημαντικό. Οι τρεις σχεδόν δεκαετίες συμμετοχής της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, δεν μπορούν παρά να αποτιμηθούν θετικά. Μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, η Ελλάδα σταδιακά εξελίχθηκε σ' έναν υπολογίσιμο παίχτη του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι, παραμένοντας στο σκληρό πυρήνα της Ένωσης. Οι διεθνείς εξελίξεις, οι αλλαγές στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην ίδια την Ένωση, φέρνουν πλέον την Ελλάδα συχνότερα στο επίκεντρο των εξελίξεων.

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρωτοστατεί στην προσπάθεια για την επιτυχή αντιμετώπιση των πολύπλοκων και κρίσιμων προβλημάτων, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ένταξη δώδεκα νέων κρατών-μελών στην ευρωπαϊκή οικογένεια το 2004 και το 2007, δημιούργησε την επιτακτική ανάγκη για την αναθεώρηση της λειτουργίας των οργάνων της, ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργικότητα των θεσμών και να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμοποίησή της.

Το σχέδιο συνταγματικής συνθήκης, κινούνταν σαφώς προς την κατεύθυνση αυτή. Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, η κύρωση της οποίας συζητείται σήμερα, περιλαμβάνει στις διατάξεις της τις βασικότερες ρυθμίσεις της συνταγματικής συνθήκης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Συνθήκη της Λισσαβώνας εισάγει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε νέα φάση και θέτει τη σχέση των κρατών-μελών με την Ένωση σε νέα βάση. Το κείμενο της μεταρρυθμιστικής συνθήκης αποτελείται από 313 άρθρα και διαιρείται σε έξι τίτλους.

Στο σημείο αυτό, θα μου επιτρέψετε να σταθώ σύντομα στις σημαντικότερες καινοτομίες της νέας συνθήκης, πρώτον, σε καινοτομίες που αφορούν θεσμικά θέματα και δεύτερον, και σε αλλαγές που αφορούν τις πολιτικές της Ένωσης.

Ως εκ τούτου, σε θεσμικό επίπεδο η σημαντικότερη πολιτική αλλαγή είναι πρώτον, η εκλογή του μόνιμου προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θητεία δυόμισι ετών. Ο πρόεδρος θα αντικαταστήσει τις ανά εξάμηνο μεταβαλλόμενες προεδρίες και θα προσδώσει για πρώτη φορά ιδιαίτερη πολιτική βαρύτητα στην ενιαία εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερον, καθιερώνεται ο θεσμός του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης, θα διεξάγει πολιτικό διάλογο με τρίτους εξ ονόματος της Ένωσης και θα εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις.

Τρίτον, ο αριθμός των επιτρόπων θα περιοριστεί στα 2/3 του αριθμού των κρατών-μελών. Η ισότιμη συμμετοχή των κρατών-μελών, θα επιτυγχάνεται μέσω της εναλλαγής των επιτρόπων.

Τέταρτον, αλλάζει η διαδικασία λήψης των αποφάσεων του συμβουλίου. Οι αποφάσεις, κυρίως, θα λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία του 55% των κρατών-μελών, που θα αντιπροσωπεύουν το 65% τουλάχιστον του πληθυσμού της Ένωσης.

Πέμπτον, ενισχύονται οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι, ενισχύεται η δημοκρατική νομιμοποίηση, καθώς η πλειονότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, θα υποβάλεται στη διπλή έγκριση του συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Παράλληλα, θεσπίστηκε η αναβάθμιση της θέσης των εθνικών Κοινοβουλίων στην κοινοτική διαδικασία. Βάσει της νέας συνθήκης, τα εθνικά Κοινοβούλια θα λαμβάνουν έγκαιρα όλες τις ευρωπαϊκές νομοθετικές προτάσεις, προκειμένου να τις συζητούν πριν το συμβούλιο πάρει θέση.

Τέλος, με την πρωτοβουλία των Ευρωπαίων πολιτών, παρέχεται στους πολίτες η δυνατότητα να επηρεάζουν τη διαμόρφωση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφόσον συγκεντρωθούν τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογραφές πολιτών διαφόρων κρατών, μπορεί να κληθεί επιτροπή, να υποβάλει νέες προτάσεις πολιτικής στους τομείς της αρμοδιότητάς της.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**)

Σε επίπεδο πολιτικών, η συνθήκη επιφέρει σημαντικές αλλαγές. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ενισχύεται η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις. Επίσης επεκτείνεται η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, με προοδευτικό στόχο την ανάπτυξη κοινής αμυντικής πολιτικής.

Στο σημείο αυτό θέλω να επισημάνω ότι είναι προς το συμφέρον της χώρας μας να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μια ενιαία φωνή στην εξωτερική πολιτική και να αναπτύξει μια κοινή αμυντική πολιτική. Μάλιστα οι πρόσφατες εξελίξεις στο θέμα των Σκοπίων, μας φανερώνουν πόσο σημαντικές είναι οι συμμαχίες με Ευρωπαίους εταίρους μας. Οι συμμαχίες λειτουργούν και λειτουργούν προς όφελος της Ελλάδος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι τελευταίες αλλεπάλληλες διευρύνσεις της Ένωσης, δημιούργησαν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία της. Η περίπλοκη διαδικασία λήψης αποφάσεων που ίσχυε σήμερα βάσει της Συνθήκης της Νίκαιας, μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε παράλυση της Ένωσης των είκοσι επτά κρατών-μελών. Σήμερα το μεγάλο στοίχημα, είναι να μπορέσει η Ένωση να απορροφήσει ομαλά τα νέα μέλη, χωρίς δηλαδή να υπονομεύσει τη θεσμική της ισορροπία και να αλλοιώσει το περιεχόμενο και τους στόχους της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι νέες θεσμικές ρυθμίσεις που προβλέπονται από τις ρυθμίσεις της Λισσαβώνας, δεν κλονίζουν τη θεσμική ισορροπία της Ένωσης. Οι αλλαγές που επιφέρει είναι καταλυτικές και επιταχύνουν τη διαδικασία εκβάθυνσης. Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, ενδυναμώνει τους συνεκτικούς δεσμούς μεταξύ των κρατών-μελών και επιδιώκει την ανάπτυξη προνομιακών σχέσεων με τις γειτονικές χώρες για την εγκαθίδρυση ενός χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας. Για την Ελλάδα που ανήκει στο σκληρό πυρήνα της Ευρώπης, η Ένωση αποτελεί ένα όχημα, που της επιτρέπει να προβαίνει σε ενέργειες και να προωθεί πολιτικές στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, τις οποίες δεν θα μπορέσει να καταφέρει από μόνη της.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Πρόσφατα, ο Πρωθυπουργός της χώρας μας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής, απέστειλε προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Μπαρόζο επιστολή, με την οποία ζήτησε να συμπεριληφθεί στην ημερησία διάταξη του προσεχούς Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το κρίσιμο ζήτημα της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας. Μάλιστα ο κ. Καραμανλής, προτείνει τρεις άξονες για μια αποτελεσματική ευρωπαϊκή πολιτική, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ακρίβειας στην καθημερινότητα των πολιτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ολοκληρώστε, κύριε

συνάδελφε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, είναι ένα μέσο που βοηθά να υπερβαίνουμε τις δυνάμεις μας. Η ισχυρή Ευρώπη συνεπάγεται ισχυρή Ελλάδα. Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, κύριοι συνάδελφοι, συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή και εμείς υπερασπιζόμενοι τα εθνικά μας συμφέροντα, έχουμε ευθύνη προς τους σημερινούς πολίτες και τις μελλοντικές γενεές, να την κυρώσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι χώρες που ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα το 1957 είχαν τότε ένα κοινό σχέδιο, τη δημιουργία νέων σχέσεων στην Ευρώπη μέσω της αντιμετώπισης των κοινών οικονομικών προβλημάτων. Η πρώτη εμφανής αδυναμία της Ένωσης σήμερα, είναι η έλλειψη ενός κοινού σχεδίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε αναζήτηση απαντήσεων σε πολλά και βασικά θέματα της κοινωνικής ζωής, από το πώς καταπολεμούμε από κοινού την ανεργία και τις κοινωνικές ανισότητες, έως πιο ρόλο θέλουμε για την Ευρώπη στη νέα παγκόσμια εποχή. Οργανωμένη συζήτηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως προς τα θέματα αυτά, δεν υπάρχει. Σε κάθε κράτος θεωρούν ότι τα θέματα αυτά αφορούν το κράτος τους και μόνο.

Η εσωτερική λειτουργία της Ένωσης, οι θεσμοί και οι διαδικασίες της ευρωπαϊκής συνεργασίας, συγκρότησαν το λεγόμενο κοινοτικό μοντέλο και καταγράφουν στα πενήντα χρόνια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαντικές επιτυχίες. Παράδειγμα, η τελωνειακή ένωση, η ενιαία αγορά, η οικονομική και νομισματική ένωση.

Το κοινωνικό κοινοτικό μοντέλο εξακολουθεί να είναι αναγκαίο. Δεν αρκεί όμως. Τα κράτη-μέλη συμμορφώνονται εύκολα απέναντι στις αποφασιζόμενες παραιτήσεις, παραδείγματος χάριν από τα μέτρα προστατευτισμού, την εγκαθίδρυση της κοινής αγοράς, ενώ αδυνατούν να διαμορφώσουν ή να προωθήσουν αποτελεσματικές πολιτικές, εκεί όπου στην Ένωση παρέχεται η διακριτική ευχέρεια να αναλάβει πρωτοβουλίες. Απλά, δεν προχωρούν προς το καινούργιο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η χωλαίνουσα στρατηγική της Λισσαβώνας και η ανολοκλήρωτη οικονομική ένωση.

Ανάλογη αδυναμία, διαπιστώνουμε στην προσπάθεια της Ένωσης να αυτοπροσδιοριστεί με επάρκεια στη σύγχρονη παγκόσμια πραγματικότητα. Η ισχύουσα δομή της δεν της επιτρέπει γρήγορες αποφάσεις. Η δομή της ταίριαζε στην εποχή, όπου το μόνο σχεδόν θέμα για την Ένωση, ήταν το παγκόσμιο εμπόριο και η ελεύθερη λειτουργία των αγορών. Η εποχή αυτή έχει όμως ανεπιστρεπτί παρέλθει.

Οι όποιες αλλαγές στη λειτουργία της Ένωσης, δυσκολεύονται και από τη μη επαρκή δημοκρατική νομιμοποίηση των οργάνων της. Η έλλειψη μίας απευθείας σχέσης της Ένωσης προς τους πληθυσμούς της, στερεί την Ένωση από την αναγκαία πίεση που θα οδηγούσε σε γρήγορες αντιδράσεις και σε πολιτικές, που θα ανταποκρίνονταν στα αιτήματα της κοινωνίας. Η δημοκρατική νομιμοποίηση, θα ζύμωνε επίσης στη συνείδηση των πολιτών τη συναίσθηση της αναπόφευκτης προσαρμογής, της ανάγκης κατανόησης του άλλου, του προτάγματος της αλληλεγγύης.

Προβλήματα δημοκρατίας, όπως ξέρετε, προκύπτουν τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο. Η ένταξη στην Ένωση έχει αυξήσει την απόσταση μεταξύ της νέας εξουσίας και του πολίτη. Πολλά κράτη της Ένωσης λειτουργούν πια διαφορετικά από ό,τι προβλέπουν τα συνταγματικά καθιερωμένα. Οι συσχετισμοί μεταξύ κοινοβουλευτικής και εκτελεστικής εξουσίας, έχουν αλλάξει υπέρ της εκτελεστικής. Αυτή διαπραγματεύεται με την Ένωση οδηγίες, κανονισμούς, αποφάσεις, κονδύλια. Η Βουλή σε πάρα πολλές χώρες της Ένωσης, ελάχιστα πληροφορείται τι συμβαίνει και δεν συμμετέχει στη διαμόρφωση των σχέσεων. Και σε υπερεθνικό επίπεδο ξέρουμε όλοι ότι το Ευρωκοινοβούλιο, δεν λειτουργεί όπως ένα εθνικό κοινοβούλιο και η επιτροπή, δεν λειτουργεί όπως μία εθνική κυβέρνηση.

Η λύση δεν είναι εύκολη. Η δημοκρατία στο επίπεδο της Ένωσης δεν μπορεί να διασφαλιστεί με τα πρότυπα και τους κανόνες που ισχύουν στα επί μέρους κράτη-μέλη. Η Ένωση δεν μπορεί να είναι ένα κράτος σαν τα κράτη-μέλη για πολλούς λόγους. Πρώτα απ' όλα, δημιουργήθηκε κατά βήματα, τα οποία δεν ακολούθησαν την ίδια ενιαία αντίληψη. Για πολλούς, επιδίωξη είναι η δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού κράτους που θα υποκαταστήσει τα εθνικά κράτη. Άλλοι δεν δέχονται αυτήν την προοπτική. Στοχεύουν σε μία ευρωπαϊκή συνεργασία χωρίς κατάργηση της κρατικής υπόστασης των κρατών-μελών και χωρίς ισοπέδωση, όπως αναφέρουν, των εθνικών ταυτοτήτων. Η συνομοσπονδία είναι ο όρος που εκφράζει την αντίληψη αυτή. Η ευρωπαϊκή πρακτική των κρατών-μελών, ακολούθησε συνήθως το σχήμα της διακυβερνητικής συνεργασίας. Τα κράτη επιδιώκουν διευθετήσεις και ρυθμίσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν τη συλλειτουργία, κάνουν συμφωνίες για τα πλαίσια δράσης τους, δεν αποδέχονται ενοποιητικές πρωτοβουλίες οι οποίες θα καθιστούσαν την Ένωση έναν αυτόνομο πόλο εξουσίας και δεν αποδέχονται εξουσίες πέρα από τις συμφωνίες τις οποίες έκαναν.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις, απαντούν στο ερώτημα αν μπορούν να προσδιοριστούν άμεσα, τώρα, θεσμικές ρυθμίσεις, για να αρθεί το δημοκρατικό έλλειμμα. Η μετάθεση αρμοδιοτήτων από το εθνικό κράτος σ' ένα υπερεθνικό σχήμα όπως η Ένωση, με την αλλαγή της εδαφικής κλίμακας της εξουσίας και την αναγκαστική συνεργασία πολλών και διαφορετικών λαών με πολλές ιδιαιτερότητες, συνεπάγεται την αναζήτηση νέων τρόπων άσκησης πολιτικής και διακυβέρνησης. Οδηγεί -αυτή είναι η πραγματικότητα- σε μία απροσδιόριστη πορεία θεσμικών ανακατατάξεων και κοινωνικών και πολιτικών εντάσεων. Συνεπάγεται, επίσης, ότι όλο αυτό το διάστημα που θα συμβαίνουν αυτά, που η συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών θα παίρνει συνεχώς νέες μορφές, τα καθιερωμένα συνταγματικά ή πολιτικά σχήματα, δεν θα μπορούν να ανταπεξέλθουν σ' αυτό που συμβαίνει. Στην Ένωση, λοιπόν, αυτό που θα συμβαίνει, θα είναι συνεχώς κάτι καινούργιο με δικούς του μεταβαλλόμενους στόχους.

Η μέχρι τώρα εμπειρία, δείχνει ότι η μελλοντική εξέλιξη της Ένωσης, θα καθορίζεται από την υποχώρηση του κράτους-έθνους και την ανάδειξη του υπερεθνικού κέντρου εξουσίας στις Βρυξέλλες. Κύριος μοχλός η γραφειοκρατία της Ένωσης. Αυτό το κέντρο θα τείνει να αναπτύσσει τη δικιά του δυναμική. Θα απεξαρτάται όλο και περισσότερο από τα κράτη-μέλη, στο βαθμό που αποκτά αρμοδιότητες. Η αποπολιτικοποίηση και η τεχνοκρατική αντιμετώπιση, θεωρείται από αυτήν τη γραφειοκρατία ως ενδεδειγμένη, γιατί επιτρέπει την εύκολη επίτευξη ισορροπιών. Όχι πολιτικοί συμβιβασμοί, τεχνικοί συμβιβασμοί. Η στάση αυτή όμως, δεν ευνοεί το δημόσιο διάλογο. Η ενίσχυση της δημοκρατίας στην Ένωση απαιτεί ακριβώς το αντίθετο, την ανάδειξη της πολιτικής διάστασης, την ελεύθερη δημόσια διαβούλευση, τη συζήτηση των προβλημάτων σ' έναν ανοιχτό σε όλους χώρο πολιτικού διαλόγου. Τα θέματα πρέπει να συζητούνται σ' όλα τα εθνικά ακροατήρια και όχι μονάχα σε μία χώρα. Ο ευρωπαϊκός δημόσιος χώρος είναι το μέσο για να περιοριστεί το έλλειμμα της δημοκρατίας.

Η καθιέρωση της δημόσιας διαβούλευσης για την ευρωπαϊκή πολιτική σ' όλη την Ένωση, είναι η κινητήρια δύναμη για να ενοποιηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιδιώξεις και αντιλήψεις, για να δημιουργηθεί μία ευρωπαϊκή πολιτική κοινότητα, ένας ευρωπαϊκός δήμος. Το ερώτημα, λοιπόν, είναι εάν η νέα συνθήκη, αυτή που εξετάζουμε σήμερα, κάνει σημαντικά βήματα προς την κάλυψη αυτού του ελλείμματος και η αλήθεια είναι ότι κάνει βήματα. Δεν λύνει τα προβλήματα. Τα προβλήματα θα μείνουν ακόμα για πολύ καιρό ανοιχτά. Αλλά είναι μία πρόοδος. Διατυπώνει αρχές, δημοκρατικές αρχές, που εφαρμόζονται σε σειρά ειδικών διατάξεων και προσβλέπουν στη διαμόρφωση ενός συστήματος περισσότερο ανοιχτού στη δημόσια συζήτηση για τις πολιτικές της Ένωσης. Αυτό είναι σημαντικό, γιατί έτσι μπορεί να διαμορφωθεί το κοινό σχέδιο για το μέλλον της Ένωσης.

Η συνθήκη δεν το περιγράφει βέβαια και τούτο γιατί τα είκοσι επτά μέλη της Ένωσης αλλά και οι κοινωνίες τους, είναι σε αδυναμία να συμφωνήσουν στο σχεδιασμό ενός πολιτικού εγχειρήματος για τις επόμενες δεκαετίες. Δεν είναι εδώ η ενιαία αγορά ή η Ο.Ν.Ε.. Παραμένει το κοινό σχέδιο σε εκκρεμότητα και η γενική κατεύθυνση. Όμως, υπάρχουν, όπως είπα, βήματα και βελτιώνεται μία άλλη κεντρική αδυναμία της Ένωσης, αυτή της αποτελεσματικότητάς της. Με εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις στον τρόπο συγκρότησης των οργάνων, στη λειτουργία τους, στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων, ενισχύει την αποτελεσματικότητα των θεσμών και δημιουργεί έτσι τις προϋποθέσεις μίας νέας κινητικότητας και μίας νέας δυναμικής.

Η συνθήκη δείχνει ότι οι εταίροι έχουν πλήρη επίγνωση των προκλήσεων με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η Ένωση. Περιγράφει η συνθήκη μία προοδευτική πολιτική, έχει πολλά οραματικά στοιχεία, αλλά αυτά τα οραματικά στοιχεία δεν μετουσιώνονται πολλές φορές σε ειδικές ρυθμίσεις. Έτσι, λοιπόν, ενώ η πρόοδος σε κάποιους τομείς προωθείται από τις διατάξεις της ίδιας συνθήκης, σε άλλους τομείς η πρόοδος θα εξαρτάται από μελλοντικές συμφωνίες. Ένας τομέας όπου υπάρχει πρόοδος είναι το θέμα της εξωτερικής πολιτικής. Διαμορφώνεται ένα ουσιαστικό πλαίσιο κοινής εξωτερικής πολιτικής και άμυνας. Όμως, οι δυνατότητες της Ένωσης έχουν και εδώ όρια. Η νέα συνθήκη αφήνει ανοιχτό και για το μέλλον το ενδεχόμενο ασυμφωνίας ή ισχνών συμβιβασμών, ιδίως όταν υπογραμμίζεται σε δύο δηλώσεις ότι οι πολιτικές της Ένωσης δεν επηρεάζουν τις αντίστοιχες των κρατών-μελών στην εξωτερική πολιτική.

Σε κρίσιμα, λοιπόν, ζητήματα θα αποφασίζουν και μελλοντικά οι είκοσι επτά παρά τη σημαντική βελτίωση και όχι η ίδια η Ένωση. Ένα μεγάλο βήμα γίνεται και σε σχέση με τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρώπη. Λιγότερο αναλυτική είναι η συνθήκη σ' άλλους τομείς, όπως στον κοινωνικό τομέα, όπου αναφέρονται τα προτάγματα της πλήρους απασχόλησης της κοινωνικής προόδου και της κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά δεν αναφέρεται με ποιους τρόπους θα υλοποιηθούν αυτά τα προτάγματα. Οι γενικές κατευθύνσεις παραμένουν ασαφείς ως προς εγκεκριμένους προσδιορισμούς και εξειδικεύσεις.

Η σημερινή εικόνα προαναγγέλλει ότι μέσα από την εφαρμογή αυτής της συνθήκης θα οδηγηθούμε σε μια πραγματικότητα πολλαπλών ταχυτήτων και επιπέδων ολοκλήρωσης, έστω και εάν αυτό δεν ήταν κεντρική επιδίωξη των είκοσι επτά. Θα υπάρχουν οι ευρύτατες, οι ευρύτερες και οι λιγότερο ευρύτερες συνεργασίες. Κρίσιμο, λοιπόν, για την Ένωση θα είναι τα επόμενα χρόνια η ικανότητά της να αναχαιτίσει τις κεντρόφυγες δυνάμεις και να επιτύχει την ευρύτερη δυνατή συναλλαγή – σύγκλιση των είκοσι επτά. Οι λύσεις που θα προκύψουν από τη νέα συνθήκη, άλλοτε θα αποδειχθούν βιώσιμες και άλλοτε θα μετεξελιχθούν όπως εκείνες των προηγουμένων συνθηκών.

Η Ένωση, υπό την πίεση των κοινωνικοοικονομικών μεταβολών, θα συνεχίσει να αναζητά νέες μορφές οργάνωσης συνδυάζοντας τη διακυβερνητική με την ομοσπονδιακή λογική. Όμως, τα περιθώρια χρόνου για νέες αναζητήσεις και νέες ισσορροπίες θα στενεύουν. Για παράδειγμα, ήδη έχει αναδειχθεί η ανάγκη να προσαρμοστεί η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε μια πολιτική ανάπτυξης της Ευρώπης. Λείπει αυτό και το ξέρουν όλοι ότι λείπει, αλλά δεν αντιμετωπίζεται αυτό το κενό. Η Ένωση, έτσι βαθμιαία θα διαμορφώσει την οριστική της μορφή με βάση τα πάγια προβλήματα που θα καλείται να χειριστεί. Θα είναι μια μορφοποίηση κατά στάδια, σε συνάρτηση με τις μορφές που επιλέγονται για τους επί μέρους κοινούς χώρους δράσης.

Η Ο.Ν.Ε. είναι ένα νέο σχήμα. Και τέτοια άλλα σχήματα θα υπάρξουν για να δημιουργηθεί το συνολικό σχήμα. Το συμπέρασμα ως προς τη νέα συνθήκη που συζητάμε είναι ότι αν και δεν κάνει τολμηρά βήματα, που πολλοί ανέμεναν προς την κατεύθυνση μιας πολιτικά πιο ισχυρής και πιο ενοποιημένης Ευρώπης, όμως ανοίγει δρόμους, επιτρέπει νέες εξελίξεις, προδιαγράφει προωθημένες πολιτικές. Είναι μια συνθήκη που πρέπει να τη στηρίξουμε παρά τις ελλείψεις της. Η μεγάλη πρόκληση των αυριανών ηγεσιών της Ένωσης αλλά και των κρατών-μελών είναι πώς θα αξιοποιήσουν αυτούς τους νέους δρόμους, πώς θα μεγιστοποιήσουν τα οφέλη τους για τους πολίτες, πώς θα επιτύχουν αναβαθμισμένες κοινωνίες ευημερίας και συνοχής σε μια πιο ισχυρή και πιο αποτελεσματική Ευρώπη που θέλουμε όλοι μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλέκα Παπαρήγα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ζητήσαμε το δημοψήφισμα γνωρίζοντας ότι η απάντηση της Κυβέρνησης θα ήταν αρνητική. Άλλωστε, αυτή ήταν η στάση όλων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με εξαίρεση την κυβέρνηση της Ιρλανδίας που δεν μπορούσε να κάνει κι αλλιώς, μια που έχει μείνει κατάλοιπο στο Σύνταγμά της η υπόθεση του δημοψηφίσματος.

Το ζητήσαμε γιατί πιστεύαμε ότι θα διαμορφώνονταν ένα πεδίο πάλης και αντιπαράθεσης και ότι θα υπήρχαν σημαντικές ευκαιρίες παρά τα εμπόδια να εκφραστεί πολύ περισσότερο από πριν η αντίθεση, ο σκεπτικισμός και η ριζική εναντίωση όχι μόνο στην Ευρωσυνθήκη αλλά και στις ίδιες τις επιλογές και στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που, βεβαίως, κάθε χρόνο γίνεται όλο και πιο αποκαλυπτική –όχι για όλους βέβαια- για την μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων, για τους λαούς της Ευρώπης.

Το πόσο δημοκρατικά διεξάγονται τα δημοψηφίσματα στην Ευρώπη, το βλέπουμε από την εμπειρία της Ιρλανδίας. Πολλές φορές έχουμε ακούσει στη Βουλή από τη Νέα Δημοκρατία και από άλλα κόμματα ότι εκεί έχει συντελεστεί το ιρλανδικό θαύμα που θα άξιζε να το δοκιμάσουμε και στην Ελλάδα. Το δοκιμάσαμε, αλλά εν πάση περιπτώσει, υπήρχαν αντιρρήσεις εάν το δοκιμάσαμε τόσο καλά. Λόγω του ιρλανδικού θαύματος απ' όσο δείχνουν οι δημοσκοπήσεις και απ' όσο φαίνεται βρίσκεται πολύ κοντά και στο ναι και στο όχι. Αυτό είναι ένα θέμα. Η αντίθεση προς την Ευρωσυνθήκη, γίνεται ακριβώς πάνω στα οξυμένα κοινωνικά προβλήματα, πάνω στο θέμα της ανεργίας και πάνω στον υπαρκτό και βέβαιο φόβο ότι μετά απ' αυτό το βήμα η Ιρλανδία θα βρεθεί μπροστά και σ' άλλα σοβαρά ερωτήματα και διλήμματα που έχουν σχέση με το ΝΑΤΟ κ.λπ..

Όμως αυτό που έχει πολύ μεγάλη σημασία είναι το τι χρήμα έχει πέσει σήμερα στην Ιρλανδία, το τι τρομοκρατικά διλήμματα, το τι ψυχολογική πίεση υφίστανται οι εργαζόμενοι οι οποίοι παρακολουθούν και δέχονται την επίδραση του λαϊκού κινήματος για το όχι στο οποίο, βεβαίως, συμμετέχουν κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις που έχουν ένα σαφή προσανατολισμό εναντίον της Ευρωπαϊκής Ένωσης κι από ταξική σκοπιά αντιμετωπίζουν το ζήτημα.

Αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέλουν να πάνε τάχα να τους ενημερώσουν. Δικαίωμά τους είναι. Το θέμα είναι ότι γίνεται όργιο τρομοκρατίας. Μέχρι και φασιστοειδή στοιχεία έχουν επιστρατευθεί για να πιάσουν όλη τη γκάμα του πληθυσμού και να δημιουργήσουν ένα κλίμα ότι το όχι στο δημοψήφισμα στην Ιρλανδία σημαίνει καταστροφή του λαού της Ιρλανδίας και ολόκληρης της Ευρώπης.

Είναι, λοιπόν, ευνόητο γιατί λέτε όχι στο δημοψήφισμα. Θέλω να ξεκαθαρίσω το εξής. Εμείς ζητήσαμε το δημοψήφισμα. Τώρα πια είναι ξεπερασμένο το αίτημα. Αν και εν πάση περιπτώσει αξίζει να ξανατεθεί αυτό το ζήτημα και να υπάρξει κρίση του ελληνικού λαού ως προς αυτό. Ζητήσαμε βέβαια το δημοψήφισμα για να συμβάλουμε ώστε να εκφραστεί το δυνατό όχι, το καθαρό όχι στην Ευρωσυνθήκη αλλά και στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί η Ευρωσυνθήκη είναι παιδί της. Και στο κάτω-κάτω στην Ευρωσυνθήκη αποτυπώνονται στο μεγαλύτερο βαθμό η μεγάλη συνέπεια, οι νόμοι και όλες οι τάσεις που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, το καπιταλιστικό σύστημα σε εθνική και διακρατική βάση από γεννησιμιού του.

Από μια άποψη η Ευρωσυνθήκη το λιγότερο που μπορούσε να είναι, είναι αυτή. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν αξίζει κανείς να

βάλει εμπόδια. Εύχομαι το δημοψήφισμα της Ιρλανδίας να καταλήξει σε ένα όχι. Ό,τι πόρτα και παράθυρο και χαραμάδα ανοίγεται είναι προς όφελος των λαών.

Χρησιμοποιούνται διάφορες ορολογίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ευρωπαϊκή ενοποίηση, συνεργασία κρατών, συνεργασία χωρών, οικονομική κοινότητα, κ.λπ.. Εμείς την προσδιορίζουμε με τους δικούς μας όρους. Είναι ένα ιμπεριαλιστικό, οικονομικό, πολιτικό και στρατιωτικό μπλοκ. Το τελευταίο το υπογραμμίζω. Αυτό το μπλοκ δρα μέσα στις σύγχρονες συνθήκες και αυτήν τη στιγμή οι στόχοι του είναι καθαροί ευρύτερα ή είναι πιο ανοικτοί.

Αυτό που έχει πολύ μεγάλη σημασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα είναι, αφού εξασφαλίσει ακόμη μεγαλύτερη κερδοφορία στο εσωτερικό της, αφού εξασφαλίσει όσο γίνεται μεγαλύτερη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, αφού εξασφαλίσει τους πιο σκληρούς και βάρβαρους όρους της ταξικής εκμετάλλευσης, της κοινωνικής καταπίεσης, να δώσει τη μεγάλη μάχη για την παγκόσμια ηγεμονία, λαμβάνοντας υπ'όψιν ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ορισμένες απώλειες.

Δεν έχουν χάσει την πρωτοκαθεδρία. Βεβαίως δεν μπορεί κανείς θεωρητικά να μη σκεφτεί ότι μπορεί να έχουμε και τέτοια ανακατάταξη, άλλωστε το έχουμε ζήσει και στο παρελθόν, όταν τη Βρετανική Αυτοκρατορία τη διαδέχτηκαν οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Το θέμα όμως ποιο είναι; Τι όφελος θα έχουν οι λαοί; Κανένα. «Ο χαλίφης στη θέση του χαλίφη». Βεβαίως θα υπάρχουν οφέλη, με την έννοια ότι μέσα από μια τέτοια διαδικασία οξύνονται οι αντιθέσεις, δημιουργούνται και πεδία συνειδητοποίησης και δυνατότητες πάλης και αποτελεσματικότητας.

Πάντως η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτήν τη στιγμή, εκτός των άλλων, εκτός από μια δεύτερη οικονομική δύναμη που είναι, έχει γίνει και ο δεύτερος παγκόσμιος χωροφύλακας. Μ' αυτήν την έννοια θέλω απλώς να υπογραμμίσω –δεν μπορώ να αναλύσω λόγω χρόνου- το εξής:

Υπάρχουν ορισμένα στοιχεία, τα οποία ενισχύονται στην έτσι κι αλλιώς αντιδραστική ταυτότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντείνεται η στρατιωτικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεσμοθετείται το δικαίωμα να επεμβαίνει πολιτικά και στρατιωτικά σ' ολόκληρο τον κόσμο, με δυνάμεις ταχείας αντίδρασης, είτε στο όνομα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας είτε στο όνομα της πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων. Αυτό είναι ακριβώς το χαρακτηριστικό γνώρισμα ότι επιταχύνει την κούρσα για την πρωτοκαθεδρία, εννοείται στις πλάτες των λαών. Δεν μπορεί να γίνει κι αλλιώς.

Δεύτερον, εισάγεται και θεσμοθετείται ο μηχανισμός της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας με την οποία μια ομάδα κρατών-μελών μπορεί να συνιστά μόνιμη στρατιωτική συνεργασία, δηλαδή, μόνιμη ομάδα στρατιωτικών δυνάμεων ταχείας αντίδρασης έτοιμη να επέμβει στρατιωτικά σε κάθε χώρα του πλανήτη.

Υιοθετεί, βεβαίως, το δόγμα του προληπτικού πολέμου των Η.Π.Α. και αποδεικνύεται πια ότι ορισμένα δόγματα δεν είναι της μιας ηπείρου ή της άλλης, ούτε καν της ηγεμονεύουσας κάθε φορά δύναμης. Είναι δόγματα ιμπεριαλιστικά έτσι κι αλλιώς. Άλλωστε σ' αυτά τα δόγματα έχουν προσχωρήσει και χώρες που είναι μεσαίες και παρακάτω στην ιμπεριαλιστική πυραμίδα, όπως η Ελλάδα.

Με τη ρήτρα της αλληλεγγύης κατοχυρώνεται το δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρεμβαίνει στρατιωτικά και πολιτικά στο εσωτερικό των κρατών-μελών της, χωρίς καν αίτημά τους, με πρόσχημα την καταπολέμηση τρομοκρατικών απειλών και της τρομοκρατίας. Περιορίζει ακόμα περισσότερο τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών-μελών, εμείς λέμε των λαών στην ουσία, απονέμοντας πλέον αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδόν στο σύνολο των τομέων άσκησης πολιτικής, ακόμα και σε τομείς όπως είναι η κοινωνική ασφάλεια, η προστασία των εργαζομένων, η ενέργεια, το διάστημα, ο τουρισμός, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός.

Μια κουβέντα θα πω μόνο, γιατί όσον αφορά τις κοινωνικές συνέπειες έχουμε μιλήσει πάρα πολλές φορές. Εξηνταπεντάωρο, βδομάδα εξήντα πέντε ωρών. Απείχε, λέει, η Κυβέρνηση. Εμείς την αποχή σε τέτοια πράγματα τη θεωρούμε συνηγορία.

Δεν μας δήλωσε όμως η Κυβέρνηση ότι δεν θα πειθαρχήσει, ότι θα το απορρίψει, ότι δεν θα εσωτερικεύσει αυτόν το νόμο με τη μορφή δυνατοτήτων ή πιθανοτήτων. Αυτό δεν το είπε. Θα δούμε, λέει, μέχρι να συζητηθεί και να καταλήξουμε. Θα το βρούμε μπροστά μας και πολύ γρήγορα.

Να σας πω και κάτι άλλο; Ακόμα κι αν δεν θεσμοθετηθεί, σε εθνικό επίπεδο όλοι οι καπιταλιστές εκεί που χρειάζεται θα το εφαρμόσουν. Άλλωστε στην πράξη, σε πολλές περιπτώσεις, εφαρμόζεται.

Κατοχυρώνει την υπεροχή του κοινοτικού απέναντι στα εθνικά δίκαια των κρατών-μελών, χρησιμοποιώντας το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως δήθεν ανεξάρτητο δικαστικό οργανισμό. Καταργεί το δικαίωμα του βέτο στο σύνολο των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την επεκτείνει και στους τομείς της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας στις ποινικές υποθέσεις, αλλά και στους τομείς κοινωνικής προστασίας και ασφάλειας. Οι παροικούντες στην Ιερουσαλήμ ξέρουμε τι εννοείτε με τον όρο «εθνική ασφάλεια». Δυναμώνει τους κατασταλτικούς μηχανισμούς και, βεβαίως, περιορίζει ακόμη πιο δραστικά τα ατομικά δικαιώματα και τις ελευθερίες.

Είναι κάτι που έμεινε πίσω σ' αυτήν την Ευρωσυνθήκη χάρη σε δυο δημοψηφίσματα που έγιναν στη Γαλλία και την Ολλανδία. Απέκτησε μεν μια ενιαία νομική προσωπικότητα προς τα έξω, αλλά στη δομή της παραμένει διακρατική συνεργασία, δεν έγινε ομοσπονδία.

Ας μας επιτραπεί να κάνουμε μια μικρούλα πρόβλεψη. Όσο μεγαλώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό για μερικούς σημαίνει ισχύ. Εμείς θα πούμε το αντίθετο. Όσο διευρύνεται, τόσο αναδεικνύονται αυτά που υπάρχουν –ξαναλέω- μέσα στο ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα, οι ανταγωνισμοί, οι αντιθέσεις, η ανισόμετρη ανάπτυξη.

Άλλωστε η ίδια η Ευρωσυνθήκη προβλέποντάς το, βάζει και το ζήτημα της επί μέρους συνεργασίας κρατών. Ο κ. Σημίτης, που παρακολούθησα τον προβληματισμό του, που είναι ένας από τους σοβαρούς προβληματισμούς, υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης βεβαίως -αλλά εν πάση περιπτώσει λέει τα πράγματα με το όνομά τους, τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη, δεν λέει περικοκλάδες- αυτήν την ανησυχία εξέφρασε.

Εμείς δεν ανησυχούμε γι' αυτό. Δεν περιμένουμε να αποσυνδεθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση από μόνη της ή να καταστραφεί. Κάτι τέτοιο δεν γίνεται. Θεωρούμε όμως ότι τα λαϊκά κινήματα πρέπει να αξιοποιήσουν αυτές τις διαδικασίες, όχι βέβαια μπαίνοντας ανάμεσα στη μια ή την άλλη ομάδα των κρατών, ούτε καν στηρίζοντας τη δική τους κυβέρνηση.

Να αξιοποιήσουν αυτές τις διαδικασίες με στόχο να παρεμποδίζονται οι αποφάσεις με απειθαρχία, με στάση ανυπακοής. Καλούμε και εκείνους που, όταν εμείς μιλάμε για αποδέσμευση, το θεωρούν τρομερό, ότι η Ελλάδα θα απομονωθεί ή δεν το θεωρούν και πολύ μοντέρνο, να μην απορρίψουν αυτήν την ιδέα.

Εμείς, βεβαίως, την ιδέα της αποδέσμευσης τη συνδέουμε οπωσδήποτε με τη νίκη των λαϊκών δυνάμεων στο επίπεδο της εξουσίας, αλλά κανείς δεν μας λέει ότι οι δυνατότητες αποδέσμευσης, που δεν θα είναι καθόλου καταστροφικές για το λαό, θα είναι καταστροφικές για τον κ. Βγενόπουλο, τον κ. Δασκαλόπουλο, για το κεφάλαιο. Αυτήν την ιδέα να μην την απορρίψουν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ**)

Αλίμονο, καμμία αντίσταση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρομαι και στα κόμματα τα οποία αντιστέκονται, όπως ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Δεν μπορεί να υπάρχει αποτελεσματικότητα και προοπτική δίχως τη ρήξη, την αποδέσμευση και όρους ανατροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλιώς αυτό που λέμε «για μια άλλη Ευρώπη» δεν είναι τίποτα. Είναι ένα μηδενικό.

Θέλω με την ευκαιρία να σταθώ σ' ένα ζήτημα το οποίο συζητείται αυτήν την περίοδο πανευρωπαϊκά και στην Ελλάδα, μια και η γενεσιουργός αιτία του προβλήματος είναι η ίδια σ' όλες τις χώρες. Βεβαίως εδώ προστίθεται και η πολιτική της κάθε

κυβέρνησης, στην προκειμένη περίπτωση της Νέας Δημοκρατίας.

Γίνεται μια προσπάθεια να τιθασευθεί η ακρίβεια, ο πληθωρισμός, να χτυπηθούν -λέει- τα καρτέλ. Μάλιστα πολλοί επικαλούνται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μια νομοθεσία που εξασφαλίζει τον υγιή ανταγωνισμό, μια αντικαρτέλ, αντιμονοπωλιακή, αντιολιγοπωλιακή, όπως λένε, νομοθεσία.

Εγώ θα σταθώ σε κάτι –δεν είναι πρωτότυπο, το διάβασα, αλλά είναι υπεύθυνο δημοσίευμα- που αναφέρεται στις πραγματικές διαδικασίες που υπάρχουν στην Ελλάδα, στην καπιταλιστική Ελλάδα, είτε είναι μέσα είτε έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση -αν είναι μέσα, ενισχύονται βεβαίως- είτε σ' όλη την Ευρώπη.

Να θέσω ένα ερώτημα: Αυτά έρχονται σε αντίθεση με τη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Θα θέσω το ζήτημα ότι δεν υπάρχει υγιής και μη υγιής ανταγωνισμός. Ο ανταγωνισμός είναι ανταγωνισμός. Θα φέρω τα δυο παραδείγματα των επιχειρήσεων του κ. Δασκαλόπουλου και του κ. Βγενόπουλου.

Πριν ο κ. Βγενόπουλος πάρει ό,τι πήρε, πριν πάρει όλο τον κύκλο των επιχειρήσεων του κ. Δασκαλόπουλου, ο κ. Δασκαλόπουλος είχε βάλει στο χέρι μια σειρά εταιρείες μεταξύ των οποίων: «Φρόζα, Μπαρμπαστάθης, Vita Lact Βουλγαρική, Βίγλα Ολύμπου Τυροκομείο, Παγωτά Δωδώνη, Goodies αλυσίδα εστίασης, Hellenic Catering, Dannon, Στεφανίδης, Γενική Τροφίμων, Nestle, Cream Line Royal, Κωνσταντίνος Αραμπατζής –δεν τους ξέρω όλους- Euro merchant, Balcan, Food and Snack, Flocafe, General Food, Χρηστέας κ.λπ..»

Αυτά τα πήρε ο Δασκαλόπουλος και μετά έρχεται ο Βγενόπουλος και παίρνει όλα αυτά που είχε ο Δασκαλόπουλος. Εκτός βέβαια από τα γάλατα, στο χαρτοφυλάκιό του ο Βγενόπουλος έχει την MARFIN, Attica, Διαγνωστικό και Θεραπευτικό Κέντρο Υγεία, Μητέρα ιδιωτική μαιευτική κλινική, Unilever, Ράδιο Κορασίδης, Κυπριακή Δημόσια Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης κ.λπ.. Δεν λέω είναι αρκετές.

Να πάρουμε τη «Unilever» που σχετίστηκε και με το γνωστό ηλιέλαιο; Πόσες μάρκες, πόσα είδη, πόσες επιχειρήσεις και τι είδη διακινεί; Ελαιολάδο, μαργαρίνες, φυτικά έλαια, παγωτά, αφεψήματα, κύβοι, σάλτσες, έτοιμα γεύματα κ.λπ. κ.λπ.. Έτσι δημιουργούνται τα μονοπώλια. Αυτό τι είναι; Εγώ θα ήθελα μια απάντηση. Είναι ο υγιής ή ο μη υγιής ανταγωνισμός; Για να καταλάβουμε. Ποια είναι τα σύνορα του υγιούς και μη υγιούς ανταγωνισμού;

Αυτή είναι. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει σ' αυτό το πράγμα, δηλαδή, στη διαμόρφωση ισχυρών ευρωπαϊκών μονοπωλιακών διακρατικών, διεθνικών –να το πω έτσι- συγκροτημάτων για να εξασφαλίσει όσο γίνεται μεγαλύτερα μερίδια αγοράς από τις Ηνωμένες Πολιτείες, από την Κίνα, τις Ινδίες, τη Ρωσία, τη Βραζιλία που έρχεται ενδεχομένως σ' ένα πιο πέρα πλάνο καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Σ' αυτήν την κούρσα και τη διαπάλη, που κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει στην πορεία να γίνει και με τα όπλα –έτσι έγιναν οι παγκόσμιοι πόλεμοι, οι περιφερειακοί- οι μεγάλοι χαμένοι είναι οι εργαζόμενοι.

Η Ευρωσυνθήκη, λοιπόν, αποτυπώνει όλες αυτές τις σύμφυτες με το καπιταλιστικό σύστημα τάσεις και δεν είναι προϊόν μιας δογματικής, νεοφιλελεύθερης ή μιας δογματικής σοσιαλδημοκρατικής πολιτικής. Βεβαίως και οι σοσιαλδημοκράτες και οι φιλελεύθεροι και ανανεωτές που κυβέρνησαν ή που στήριξαν αυτήν την πολιτική, έβαλαν ο καθένας το χεράκι του. Όμως, επί της ουσίας δεν πρόκειται για κάποια μυαλά διεστραμμένα που ενίσχυσαν αυτήν την πολιτική. Εκφράζουν συγκεκριμένα ταξικά συμφέροντα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, βεβαίως, δεν σταυρώνει τα χέρια μπροστά σ' αυτήν την πραγματικότητα που θα διαρκέσει κι άλλο, που θα γίνει ακόμα πιο σκληρή και πρέπει οι λαοί να κάνουν το βίο αβίωτο αυτών που υποστηρίζουν αυτές τις πολιτικές κι αυτές τις εξελίξεις.

Θεωρούμε όμως ότι ακριβώς ο καλύτερος αγώνας κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συνεπειών είναι ο αγώνας που γίνεται σε εθνικό επίπεδο με επίκεντρο τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων, ο αγώνας που ανατρέπει συσχετισμούς κι όχι απλώς το μείγμα της κυρίαρχης πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Σας ευχαριστώ.

Ο κ. Μανούσος-Κωνσταντίνος Βολουδάκης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πλειοψηφία του ελληνικού λαού, όπως εκφράζεται και στις έρευνες της κοινής γνώμης αλλά και μέσα από τις θέσεις, τις οποίες τα δύο μεγαλύτερα κόμματα έχουν λάβει, σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα, είναι ξεκάθαρα υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από εκεί και πέρα, είναι υποχρέωση δική μας να ξεκαθαρίσουμε ποια είναι ακριβώς αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση, ποια είναι η πορεία που έχουμε στο νου μας για το μέλλον κι αυτό γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι ξέρουμε ότι οι πολίτες στην πραγματικότητα δεν γνωρίζουν ούτε τις λεπτομέρειες ούτε καν –θα έλεγα- και τις αδρές γραμμές ούτε τι θα ψηφίσουμε ούτε –αν θέλετε- πού πηγαίνουμε αύριο.

Ακούστηκε κι από τα δύο μεγάλα κόμματα ότι με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας γίνεται ένα θετικό βήμα. Συμφωνώ κι εγώ μ' αυτήν την άποψη. Ορισμένοι συμπληρώνουν ότι είναι ένα βήμα, αλλά όχι ένα άλμα.

Προσωπικά, προτιμώ που δεν γίνεται το άλμα, γιατί το άλμα, το οποίο αρκετοί συνάδελφοι έχουν κατά νου, όταν τοποθετούνται έτσι, αφορά μια ομοσπονδιακή συγκρότηση της Ευρώπης, μια κατάργηση των κρατικών υποστάσεων και ενσωμάτωσή τους σ' ένα μεγάλο ενιαίο κράτος, πράγμα που πιστεύω ότι δεν είναι το ζητούμενο αυτήν τη στιγμή, δεν είναι σωστό –κατά την άποψή μου- και θα έπρεπε και διαφορετικά να προσεγγιστεί κι από πλευράς διαδικασίας πολιτικής και διαβούλευσης.

Άρα, λοιπόν, συνολικά είναι μια θετική κίνηση η Συνθήκη της Λισσαβώνας, κυρίως –κατά την άποψή μου- για δύο λόγους:

Πρώτον, εισαγάγει ρυθμίσεις, με τις οποίες περιορίζεται αυτό το διαβόητο δημοκρατικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποκτούν μεγαλύτερη ισχύ οι δημοκρατικοί θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωκοινοβούλιο, τα Εθνικά Κοινοβούλια, ακόμα και οι πολίτες που μπορούν –ένα εκατομμύριο πολίτες- συλλέγοντας υπογραφές να προτείνουν νομοθετικές ρυθμίσεις.

Δεύτερον, είναι ένα ακόμα θετικό βήμα γιατί εισαγάγει στη φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη λειτουργία της την κοινωνική διάσταση, την κοινωνική διάσταση της οικονομίας, κάτι που μπορεί να αποτελέσει ένα βήμα για να προσαρμόσουμε την ελεύθερη αγορά, μέσα στην οποία ζούμε –και οι περισσότεροι από εμάς θέλουμε να ζούμε- στις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί σήμερα. Γιατί η ελεύθερη αγορά μπορεί να είναι το καλύτερο –κατά την άποψή μου- σύστημα για να λειτουργήσει μια οικονομία, δεν είναι όμως ούτε θεόσταλτο ούτε άριστο ούτε είναι κάτι που δεν επιδέχεται βελτιώσεις.

Πρέπει να πω ότι η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση τελευταία, σε μια κίνηση που δεν έγινε και πολύ γνωστή, δείχνει ότι μπορεί να προσεγγίζει το ζήτημα της αγοράς με τρόπο όχι δογματικό.

Πέρυσι, το 2007, η Ευρωπαϊκή Ένωση με κανονισμό όρισε τις τιμές εταιρειών κινητής τηλεφωνίας για τις υπηρεσίες περιαγωγής. Ήταν κάτι που μοιάζει τελείως έξω από τη φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν όμως κάτι επιβεβλημένο και αντίστοιχες επιβεβλημένες κινήσεις μπορεί –και πρέπει- να υπάρξουν στο μέλλον, κινήσεις που θα διορθώσουν τα προβλήματα που η διεθνής οικονομική κρίση έχει δημιουργήσει στη λειτουργία της αγοράς και που θα επιτρέψουν να υπάρξει κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη και θα επιτρέψουν στους οικονομικά ασθενέστερους να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Ακόμα, προστίθεται στη φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από τη συνθήκη αυτή, μια ειδική αναφορά και μέριμνα για τις νησιωτικές και ορεινές περιοχές. Σκεφτείτε τι μπορούμε να κάνουμε συνδυάζοντας τη φιλοσοφία και το παράδειγμα που ανέφερα πριν, με την καινούργια βάση για την ενίσχυση της εδαφικής συνοχής της Ένωσης, για τη δυνατότητα ενίσχυσης των νησιωτικών και ορεινών περιοχών που τόσο πολύ αφορούν την πατρίδα μας.

Σε συνθήκες πετρελαϊκής κρίσης, σε συνθήκες που το

κόστος μεταφοράς κάνει –σε πολλές περιπτώσεις- πολύ δύσκολη τη ζωή και την οικονομική δραστηριότητα στα νησιά, θα μπορούσε μια συντονισμένη κίνηση από πολλές χώρες της Ευρώπης –από Κοινοβούλια πιθανώς- να οδηγήσει σε μια επιδότηση των μεταφορών, ούτως ώστε να μπορέσει να γίνει η οικονομική δραστηριότητα και η ζωή στα νησιά εφικτή ακόμα και σ' αυτές τις συνθήκες. Το αναφέρω ως ένα παράδειγμα.

Όμως, δεν είναι όλα μόνο θετικά. Θέλω να επισημάνω ιδιαίτερα, στον ελάχιστο χρόνο που έχω, ένα σημείο που θέλει προσοχή στο μέλλον. Μέρος του εκδημοκρατισμού –αν θέλετε- της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι και η υπαγωγή όλων των δαπανών του προϋπολογισμού στον έλεγχο του Κοινοβουλίου και πολύ σωστά.

Αυτό όμως για εμάς ενέχει και έναν πιθανό κίνδυνο για το μέλλον. Υπάγονται πλέον στον έλεγχο του Ευρωκοινοβουλίου όλες οι δαπάνες, άρα και οι δαπάνες της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Μέχρι σήμερα η γενική δομή των δαπανών αυτών αποφασιζόταν στο Συμβούλιο των Υπουργών. Μια μικρή χώρα σαν τη δική μας στο Συμβούλιο των Υπουργών είχε μεγαλύτερο βάρος απ' ό,τι της αναλογεί από τον πληθυσμό.

Τώρα, με το Ευρωκοινοβούλιο, οι μεγάλες χώρες, οι μεγάλοι πληθυσμοί που δεν ενδιαφέρονται βέβαια για τα μεσογειακά δικά μας προϊόντα, αλλά για τα προϊόντα των βορείων χωρών, μπορεί να έχουν μια καθοριστική επίδραση στην αγροτική πολιτική που πρέπει να τη λάβουμε υπ' όψιν μας.

Παρ'όλα αυτά, συνολικά, δεν χωρεί για εμένα καμμία αμφιβολία ότι η Συνθήκη τη Λισσαβώνας είναι ένα θετικό βήμα, ένα βήμα που μπορεί να επιτρέψει στους λαούς της Ευρώπης να διαμορφώσουν την Ευρώπη έτσι που να είναι ένας χώρος ευημερίας, ένας χώρος συνεργασίας των λαών και ένας χώρος, παράλληλα, στον οποίο οι λαοί θα διατηρούν την εθνική τους ταυτότητα, θα διατηρούν την ιδιαιτερότητά τους, μια που δεν πήγαμε –και καλώς δεν πήγαμε, κατά την άποψή μου- σε μια ομοσπονδιακή δομή, σε μια δομή ενός νέου κράτους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Παυλόπουλος.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο τέλος της δεκαετίας του '40, λίγο πριν εκείνοι που ίδρυσαν την πρώτη μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης πάρουν την πρωτοβουλία τους, είχε δημοσιευθεί ένα πολύ σημαντικό δοκίμιο από ένα μεγάλο Γάλλο διανοητή τον Πωλ Βαλερί. Ήταν ένα κείμενο που χρησιμοποιήθηκε από εκείνους που εμπνεύστηκαν την Ευρωπαϊκή Ένωση στη συνέχεια και ιδίως από το Ρομπέρ Σουμάν.

Μια φράση του παραμένει πάντα επίκαιρη και είναι εκείνη, η οποία μας προβληματίζει ακόμα και σήμερα, τώρα που καλούμαστε, κάθε κράτος-μέλος, να κυρώσουμε τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είχε χρησιμοποιήσει, λοιπόν, ο Ρομπέρ Σουμάν και άλλοι την εποχή εκείνη την ακόλουθη φράση του Πωλ Βαλερί, μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως τόνισα. Είχε πει: «Φοβόμαστε συγκεκριμένα και ελπίζουμε αφηρημένα.»

Η φράση του αυτή σήμαινε ότι φοβόμαστε συγκεκριμένα τον πόλεμο που είχε περάσει, τη λαίλαπα του φασισμού και του ναζισμού, την οποία έπρεπε με κάθε τρόπο να αφήσουμε πίσω, να τη θυμόμαστε σαν απευκτέα τραγωδία, να μην επιτρέψουμε, όμως, ποτέ να επαναληφθεί κάτι τέτοιο. Και ελπίζουμε αφηρημένα.

Αυτή ήταν η μεγάλη προσπάθεια που ξεκίναγε εν σπέρματι από την Ευρώπη την εποχή εκείνη, χωρίς κανείς να γνωρίζει πού τελικά θα οδηγηθεί. Γιατί, όταν ξεκίνησε η πορεία για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν διαμορφώθηκαν οι πρώτες συνθήκες και ιδίως, η Συνθήκη Άνθρακα και Χάλυβα, ένα ήταν δεδομένο: Ήταν ένα μεγάλο πείραμα, το οποίο είχε πίσω του μια συγκεκριμένη βάση. Πίστευαν όλοι σε μια Ευρώπη ενωμένη και Ευρώπη των λαών. Κανένας δεν ήξερε, όμως, πώς θα φτάσουμε ως εκεί. Γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση ως την τελική της ολοκλήρωση, έως ότου να πάρει την τελική μορφή που δεν ξέρουμε ποια θα είναι ακριβώς, έως τότε πάντα θα παραμένει ένα μεγάλο, πρωτόγνωρο, ίσως μοναδικό εγχείρημα στη θεσμική, πολιτική και οικονομική πορεία της ανθρωπότητας. Και αυτό έτσι πρέπει να το δούμε.

Έχουμε ξεκινήσει μια προσπάθεια -συμμετέχουμε και εμείς σ' αυτή- ξέρουμε τι είναι εκείνο που πρέπει να αποφύγουμε. Αναζητούμε εκείνο που πρέπει να δημιουργήσουμε, τη μορφή που πρέπει να πάρει. Και είναι λογικό να αναζητούμε μέσα από προβληματισμούς και αμφισβητήσεις, όταν ήδη είμαστε είκοσι επτά. Και αυτό -το τονίζω- για την ιστορία και την πορεία της Ευρώπης, είναι πρωτόγνωρο.

Και σήμερα, λοιπόν, που καλούμαστε να κυρώσουμε τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σήμερα ακόμη «φοβόμαστε συγκεκριμένα»: Δεν πρέπει η Ευρώπη να γυρίσει πίσω. «Ελπίζουμε αφηρημένα»; Ελπίζουμε, δηλαδή, ότι με τη συμπαράσταση όλων και τους αναγκαίους συμβιβασμούς, όπως συμβαίνει σε κάθε τέτοιο εγχείρημα, θα φθάσουμε στο τέλος σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα είναι η συμπύκνωση, ο κοινός παρονομαστής των αρχών και των αξιών των λαών της.

Μέσα ακριβώς από τις αξίες της δημοκρατίας, αλλά και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ανθρώπου, το εγχείρημα για τη μεταρρυθμιστική αυτή συνθήκη, για τη συνθήκη που αφορά τη μεταρρύθμιση των αρχικών συνθηκών, αυτό το εγχείρημα έρχεται σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο. Και είναι ένα βήμα το οποίο είναι αναγκαίο να γίνει, εάν θέλουμε η Ευρώπη να πάει μπροστά, αν θέλουμε το ευρωπαϊκό εγχείρημα να προχωρήσει.

Αντιλαμβάνομαι τις αντιρρήσεις για την Ευρώπη εκείνων που τις είχαν και που τις έχουν ακόμη και χαίρομαι για τη συνέπειά τους, αν και δεν συμφωνώ καθόλου. Και αυτοί οραματίζονται μια Ευρώπη πάνω σε διαφορετικές βάσεις. Όμως, εκείνοι οι οποίοι στήριξαν από την αρχή το ευρωπαϊκό εγχείρημα, ξέρουμε πολύ καλά ότι αισθάνονται τούτη τη στιγμή ότι είναι η ώρα να γίνει αυτό το μεγάλο βήμα.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεγάλο ερωτηματικό πριν από τη διεύρυνση ήταν: Μένουμε στην Ευρώπη συγκεκριμένων κρατών, τη δένουμε περισσότερο και μετά προχωράμε στη διεύρυνση ή προχωράμε στη διεύρυνση και ύστερα αναζητούμε τους μηχανισμούς εκείνους οι οποίοι θα διαμορφώσουν τους συνδετικούς και συνεκτικούς κρίκους οι οποίοι την οδηγούν μπροστά; Επικράτησε -και ορθώς- η δεύτερη αντίληψη. Επικράτησε η αντίληψη της διεύρυνσης για να εντάξει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους κόλπους της κράτη που έβγαιναν ιδίως από καθεστώτα τα οποία δεν είχαν δημοκρατικές δομές και έπρεπε, το συντομότερο δυνατό, να πάρουν το δρόμο της δημοκρατίας, της οικονομικής ανάπτυξης, υπό όρους δικαιωμάτων του ανθρώπου και κοινωνικής δικαιοσύνης. Έπρεπε να τρέξουμε, δηλαδή, να κρατήσουμε μαζί μας και να πάρουμε μαζί μας τους λαούς εκείνους οι οποίοι είναι λαοί της Ευρώπης και οι οποίοι έπρεπε να βαδίσουν το δρόμο της δημοκρατίας, να μην περάσουν άλλες περιπέτειες, ύστερα από την πτώση του τείχους του Βερολίνου, ύστερα από την πτώση αυτού που αποκαλούν ορισμένοι «υπαρκτός σοσιαλισμός».

Η διεύρυνση, όμως, -και το βλέπουμε όλοι όσοι μετέχουμε στα ευρωπαϊκά fora και εκείνοι που μετείχαν και μετέχουν στο Ευρωκοινοβούλιο- αν δεν συνοδευθεί από τους απαραίτητους αρμούς, εκείνους τους συνεκτικούς κρίκους οι οποίοι θα οδηγήσουν προς την ολοκλήρωση, τότε κινδυνεύει να μείνει πίσω. Να κάνει βήματα προς τα πίσω αυτό που «φοβόμαστε συγκεκριμένα», όπως έλεγα πριν. Δηλαδή, να μείνει πίσω απλώς μια ένωση κρατών, τα οποία έχουν κοινούς στόχους σε ορισμένα θέματα και έχουν δημιουργήσει ένα κοινό οικονομικό πεδίο.

Αυτό είναι το μέλλον της Ευρώπης; Σε καμμιά περίπτωση. Αναζητούμε μια Ευρώπη η οποία θα έχει συγκεκριμένη κρατική μορφή και που οι λαοί της θα μετέχουν μέσα -βεβαίως, καθένας με την ιδιαιτερότητα και την ιστορία του- αλλά καθένας θα αποτελεί τμήμα μιας ενιαίας Ευρώπης, η οποία θα βαδίζει πάνω στις κοινές παραδόσεις, των οποίων -μην ξεχνάμε- θεμέλιο ή ένα από τα βασικότερα θεμέλια είναι ακριβώς και η Ελλάδα. Ιδίως μέσα από τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Διότι, όπως είναι γνωστό, το αέτωμα της Ευρώπης στηρίζεται σε τρεις πυλώνες. Και οι τρεις πυλώνες αυτοί είναι πρώτα-

πρώτα, η Ελλάδα μέσα από τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, η Ρώμη μέσα από την έννοια του κράτους και ο Χριστιανισμός που μπόλιασε ολόκληρη την Ευρώπη και ολόκληρο τον κόσμο με τα διδάγματα του ανθρωπισμού.

Εκεί βαδίζει η Ευρώπη και εκεί αποσκοπεί τούτη την ώρα, μετά τη διεύρυνση, η συνθήκη, η μεταρρυθμιστική συνθήκη. Όπως ξέρετε όλοι, προηγήθηκε η προσπάθεια για την καθιέρωση αυτού που αποκλήθηκε Ευρωσύνταγμα. Ήμουν από εκείνους -και το είχα πει μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα,- που πίστεψαν πολύ σ' αυτό το εγχείρημα του λεγόμενου Ευρωσυντάγματος.

Δεν πέτυχε το πείραμα αυτό. Δεν πέτυχε αυτή η μεγάλη προσπάθεια να αντικατασταθούν οι συνθήκες από ένα ενιαίο κείμενο. Και νομίζω ότι εκεί έγινε και ένα λάθος. Αυτοί οι οποίοι έφτιαξαν το κείμενο αυτό και αυτοί οι οποίοι το εμφάνιζαν προς τα έξω, πίστεψαν ή θέλησαν να δώσουν να πιστέψουμε ότι πρόκειται για ένα πραγματικό Σύνταγμα, ενώ δεν ήταν έτσι τα πράγματα. Δεν ήταν, για να ακριβολογούμε, ένα Σύνταγμα με την κλασική του όρου έννοια. Ήταν απλώς και μόνο το νέο θεσμικό θεμέλιο, αλλά φυσικά, δεν είχε όλα τα χαρακτηριστικά του Συντάγματος, το οποίο έχει άλλη ιδιοσυστασία και το οποίο ταιριάζει, όταν πλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είχε συγκεκριμένη κρατική μορφή. Όταν δεν είχε συγκεκριμένη κρατική μορφή, ήταν αδιανόητο να ζητούμε ένα Σύνταγμα. Διότι το Σύνταγμα είναι αυτονόητα συνδεδεμένο με ένα κράτος το οποίο θεμελιώνει πάνω στο Σύνταγμα την θεσμική υπόστασή του.

Δεν είχαμε φτάσει εκεί. Θέλουμε να οδηγηθούμε προς τα εκεί. Και συνέβη το οξύμωρο, ίσως γιατί κάποιοι θέλησαν να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση από τις θεμιτές φιλοδοξίες σ' αυτό το εγχείρημα: Το ονόμασαν «Ευρωσύνταγμα». Οι αντιδράσεις συγκεκριμένων κρατών και συγκεκριμένων λαών είναι αυτές που ξέρουμε. Η προσπάθεια ναυάγησε. Γρήγορα η Ευρώπη κατάλαβε -οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης- ότι το εγχείρημα δεν έπρεπε να σταματήσει. Αλίμονο αν μετά τη διεύρυνση, το εγχείρημα αυτό σταματούσε!

Και στη Λισσαβώνα, στις 13-12-2007 υπογράφτηκε η συνθήκη αυτή, η οποία, βεβαίως, όπως ξέρετε, δεν είναι κάτι αντίστοιχο μ' αυτό που συνέβη πριν. Τώρα τροποποιούνται συγκεκριμένα σημαντικά τμήματα του πρωτογενούς, ιδίως, Κοινοτικού Δικαίου.

Όμως, είναι ένα μεγάλο και αναγκαίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βήμα προς τα εμπρός. Αν δεν το κάνουμε, τότε από εκεί και πέρα μετά τη διεύρυνση, η Ευρώπη θα αρχίζει να χάνει έδαφος στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Και γιατί πρέπει να το κάνουμε το βήμα αυτό; Διότι μέσα από τη συνθήκη φαίνεται πού πάει η Ευρώπη.

Πρώτα-πρώτα, μέσα από τη συνθήκη αυτή η Ευρώπη αποκτάει ενιαία νομική προσωπικότητα. Ίσως να μου πουν κάποιοι: Νομικισμός.

Είναι λάθος αυτή η αντίληψη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η νομική προσωπικότητα, η οποία ως ρήτρα επιτρέπει να ερμηνεύσουμε πολλές από τις άλλες διατάξεις, είναι στην πραγματικότητα ένα από τα μεγαλύτερα βήματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για να οδηγηθούμε περαιτέρω σ' αυτό που θα λέγαμε ενιαία Ευρώπη με συγκεκριμένη κρατική υπόσταση, την οποία δεν την ξέρουμε ακόμα, την αναζητούμε. Είναι αυτό που έλεγα «ελπίζουμε αφηρημένα».

Όμως, αυτό, το να αποκτήσει ενιαία νομική προσωπικότητα η Ευρώπη, είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Το κυριότερο, όμως, βήμα είναι ότι όλες οι μεταρρυθμίσεις που γίνονται με τη συνθήκη αυτή, οδηγούν στο να παγιωθεί η αντίληψη ότι Ευρώπη δεν είναι μόνο οικονομία. Δεν είναι ένα οικονομικό πεδίο συγκεκριμένων συναλλαγών.

Η Ευρώπη είναι κάτι πολύ περισσότερο. Είναι η ένωση των λαών της. Βαδίζει προς τα εμπρός, μετατρέποντας μια οικονομική συνεργασία σε μια συνεργασία πολύ διαφορετική, πολύ πιο υψηλού επιπέδου.

Γιατί, όπως θα δείτε μέσα ακριβώς από τις διατάξεις της συνθήκης, εκείνο που γίνεται εντονότερο είναι ότι ακόμη και το οικονομικό επίπεδο, ακόμη και το οικονομικό πεδίο, έχουν συγκεκριμένη κατεύθυνση. Δεν είναι απλώς και μόνο η προστασία ενός οικονομικού συστήματος, η διεύρυνση και η εφαρμογή του μέσα σε ένα συγκεκριμένο εδαφικό χώρο. Είναι η πορεία ενός οικονομικού συστήματος προς την αειφόρο ανάπτυξη μέσα από την προστασία του περιβάλλοντος και είναι, επίσης, η πορεία προς ένα κοινωνικό κράτος -δικαίου.

Θα σας το πω απλούστερα, κύριοι συνάδελφοι, γιατί είναι πολύ επίκαιρο το ζήτημα. Με διατάξεις σαν αυτές που περιέχει η συνθήκη μπορούμε και εμείς, ως χώρα, και όλοι όσοι πιστεύουν στην κοινωνική δικαιοσύνη να πολεμήσουμε πολύ περισσότερο εναντίον οδηγιών σαν κι αυτή, παραδείγματος χάρη, από την οποία κινδυνεύουμε τώρα να δούμε να περνάει και να δημιουργεί τεράστια προβλήματα οπισθοδρόμησης στις εργασιακές σχέσεις. Αν κοιτάξετε τις διατάξεις που έχουμε σήμερα, θα διαπιστώσετε ότι πολλές φορές δεν επαρκούν για να ανακόψουμε μια πορεία προς έναν επικίνδυνο νεοφιλελευθερισμό που ορισμένοι θέλουν να προχωρήσουν.

Εάν ψηφίσουμε τη συνθήκη, οι διατάξεις του κοινωνικού κράτους δικαίου που περιέχει είναι τέτοιες ώστε μπορούμε να έχουμε τις αντηρίδες και τα ερείσματα, για να μπορέσουμε να δούμε μια Ευρώπη η οποία βαδίζει προς τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Είναι όμως, επίσης, και ο εμπλουτισμός του θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με όλο το οπλοστάσιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, το οποίο σήμερα ερμηνευτικά βγάζουμε μέσα από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Πρόκειται για δικαιώματα που αφορούν τον άνθρωπο, την αξία και την προσωπικότητά του. Είναι κάθε μορφής δικαιώματα: δικαιώματα πολιτικά, δικαιώματα ατομικά, δικαιώματα κοινωνικά, δικαιώματα τρίτης γενιάς, ιδίως όπως το δικαίωμα στο περιβάλλον.

Ανήκει στην Ευρώπη ο ιστορικός ρόλος να προχωρήσει την πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος, σ' έναν πλανήτη που παραπαίει, όταν βλέπουμε ότι εκείνοι που ευθύνονται περισσότερο για την υποβάθμισή του και για τη μόλυνσή του δεν παίρνουν τις ευθύνες τους. Δεν τις παίρνουν, όταν μάλιστα –τονίζω- είναι περισσότερο υπεύθυνοι για τη μόλυνση και τη στιγμή κατά την οποία η μόλυνση αυτή οφείλεται στον πλούτο τον οποίον αποκόμισαν εις βάρος των λαών εκείνων που υφίστανται τούτην την ώρα τις μεγαλύτερες συνέπειες και της φτώχειας, αλλά και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Είναι ο ιστορικός ρόλος της Ευρώπης να αναλάβει αυτήν την προσπάθεια.

Για να την αναλάβει, πρέπει το θεσμικό πλαίσιό της να είναι εμπλουτισμένο με διατάξεις σαν αυτές που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Θα μου πείτε: Δεν μπορούν να το κάνουν τα κράτη-μέλη μόνα τους; Όχι πάντα. Διότι όσοι είστε στα ευρωπαϊκά fora ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κυρία Πρόεδρε, θα χρειαστώ ακόμα τρία λεπτά για δυο ζητήματα.

Όσοι, λοιπόν, μετέχετε στα ευρωπαϊκά fora θα καταλάβετε ότι δεν είναι ενιαίες οι απόψεις των κρατών. Όταν δεν υπάρχει το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο το οποίο μπορεί να στηρίξει τα κράτη εκείνα που θέλουν να βαδίσουν στην κοινωνική δικαιοσύνη και στην πορεία για την προστασία του περιβάλλοντος, όταν δεν υπάρχει αυτή η αντηρίδα, από εκεί και πέρα υπάρχει ένα νομικό κενό το οποίο πολλοί επικαλούνται, για να μην κάνουμε τα βήματα που πρέπει.

Αυτοί είναι κατά βάση οι λόγοι για τους οποίους πρέπει να προχωρήσουμε. Η Ευρώπη πρέπει να πάει προς τα εμπρός στη θεσμική και πολιτική ολοκλήρωσή της. Η διεύρυνση ήταν ευεργετική. Πρέπει η διεύρυνση αυτή, για να μπορέσει να οδηγήσει την Ευρώπη προς τα εμπρός, να συνοδευτεί απ' αυτό το θεσμικό και πολιτικό σενάζ το οποίο περιέχει η συνθήκη. Και αυτή η συνθήκη δίνει νομική προσωπικότητα στην Ευρώπη, εμπλουτίζοντάς την με τις αρχές και τις αξίες του ανθρώπου και της κοινωνικής δικαιοσύνης, με τα δικαιώματα του ανθρώπου και κυρίως με το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι, αυτή η Ευρώπη σίγουρα θα έχει ένα πιο ευοίωνο μέλλον ανάλογο με τον ιστορικό της ρόλο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δυο παρατηρήσεις μόνο γι' αυτά που ελέχθησαν: Δεν μπορούμε ως Βουλή να αποφασίσουμε για κάτι τέτοιο και πρέπει να πάμε, όπως ακούστηκε, σε δημοψήφισμα; Εγώ αντιλαμβάνομαι και σέβομαι τις θέσεις της Αριστεράς. Δεν θεωρώ και δεν θεωρούμε, ως Κυβέρνηση αλλά και ως παράταξη, ότι πρέπει να πάμε σε δημοψήφισμα. Όταν κάναμε το μείζον να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την τότε Ε.Ο.Κ., χωρίς δημοψήφισμα, αυτό είναι το έλασσον!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Εμείς και τότε ζητούσαμε δημοψήφισμα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Μα, γι' αυτό, κύριε Γκατζή, διαχώρισα την Αριστερά και ιδίως το Κομμουνιστικό Κόμμα.

Όταν μπήκαμε στην Ε.Ο.Κ., μπήκαμε, όπως ξέρετε, χωρίς δημοψήφισμα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τότε είχε πει πως, όταν γίνει κυβέρνηση, θα κάνει δημοψήφισμα για να αποχωρήσουμε. Δεν το έκανε ποτέ και μάλιστα επικαλέσθηκε το γεγονός ότι επειδή συνέβη η πολιτική των Μ.Ο.Π., από εκεί και πέρα δεν χρειαζόταν. Δηλαδή έκανε πίσω από μια καταστατική του θέση -για να το πω έτσι- όταν έγινε το 1981 κυβέρνηση! Δεν έκανε δημοψήφισμα μετά το 1981. Δεν έκανε το δημοψήφισμα το οποίο σήμερα ζητάει, όταν συνέβησαν επίσης σημαντικά βήματα. Ήταν κυβέρνηση σε ορισμένα ή στα περισσότερα απ' αυτά, όπως ήταν το Μάαστριχτ, η Νίκαια και το Άμστερνταμ. Δεν έκανε δημοψήφισμα και ορθώς ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κύριε Υπουργέ, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Τελειώνω.

Δεν έκανε -και ορθώς- κανενός είδους δημοψήφισμα όταν πήραμε την πορεία προς την Ο.Ν.Ε.. Η Ο.Ν.Ε. ήταν ένα πολύ σημαντικό βήμα για το κοινό νόμισμα και τη διαμόρφωση ενός κοινού πεδίου οικονομικής πολιτικής. Γιατί το ζητάει τώρα; Γιατί το κάνει;

Δεν μπορούμε ως Βουλή να πάρουμε τις ευθύνες μας και εμείς, οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι –στο κάτω-κάτω, όταν μας ψήφιζαν ήξεραν τι πιστεύει ο καθένας μας- να πούμε ένα «ναι» ή ένα «όχι» στο θέμα της συνθήκης που –το τονίζω- δεν αλλάζει ολόκληρο το θεσμικό πλαίσιο, αλλά τροποποιεί το υφιστάμενο προς αυτές τις κατευθύνσεις που είναι αυτονόητες και πάνε προς τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη; Γιατί κάνουμε αυτήν την υπεκφυγή; Εδώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έχει άποψη για το συγκεκριμένο θέμα; Την είχε τόσα χρόνια ως κυβέρνηση;

Δεν μπαίνω στην εσωτερική αντιπαράθεση που τώρα συμβαίνει. Δεν με αφορά. Θα ήταν φτηνό να επικαλεστώ απόψεις διαφορετικές μέσα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να τεκμηριώσω τις δικές μου. Απευθύνομαι στο όλον ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως λέγεται, και λέω το εξής: Τόσα χρόνια κάνατε τόσα βήματα –και μπράβο!- αλλάζοντας τις αρχικές απόψεις σας, προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τώρα θα πάμε σε δημοψήφισμα; Γιατί;

Και ένα τελευταίο. Το οφείλω, κυρία Πρόεδρε, σε ένα νομικό πρόβλημα που ανέκυψε και το έθεσε ο κ. Βενιζέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Έτσι βέβαια, κύριε Υπουργέ, δεν θα μιλήσουν οι Βουλευτές.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Με ποια πλειοψηφία ψηφίζουμε; Με το άρθρο 28 παράγραφος 2 ή 3; Πάντοτε μέχρι τώρα, άσχετα από τις απόψεις που υπήρχαν, βαδίσαμε με το άρθρο 28 παράγραφος 3. Δηλαδή με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών και όχι με την ειδική πλειοψηφία των 3/5. Αυτό πάντοτε κάναμε. Υπήρχαν διαφορετικές απόψεις. Όμως, γιατί τις ξαναθέτουμε; Το ξανασυζητήσαμε και με το «Ευρωσύνταγμα». Βέβαια, την εποχή εκείνη το λύσαμε αυτό το θέμα. Εγώ αντιλαμβάνομαι τις διαφορετικές απόψεις που υπάρχουν, μόνο που δεν τις συμμερίζομαι.

Και μια τελευταία λέξη, κυρία Πρόεδρε. Θα σας πω γιατί δεν τις συμμερίζομαι. Γιατί είναι αυτονόητο κατά τις διατάξεις του Συντάγματος ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για την παράγραφο 2 παρά μόνο για την παράγραφο 3. Αν πάμε στην παράγραφο 2 την οποία σας ξαναδιαβάζω και τελειώνω μ' αυτό, λέει τα εξής: «Για να εξυπηρετηθεί σπουδαίο εθνικό συμφέρον και να προαχθεί η συνεργασία με άλλα κράτη, μπορεί να αναγνωριστούν με συνθήκη ή συμφωνία σε όργανα διεθνών οργανισμών αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάλι προς την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. απευθύνομαι. Κατά τη γνώμη σας, ιδίως εσείς που έχετε ζήσει, έχετε δουλέψει και, ως κυβέρνηση, έχετε κάνει βήματα στην Ευρώπη, θα ονομάζατε, για να εφαρμόσετε το άρθρο 28 παράγραφος 2, την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως είναι σήμερα και όπως πάει να γίνει «Διεθνή Οργανισμό» στον οποίον εμείς -για να χρησιμοποιήσω τη διατύπωση του Συντάγματος- αναγνωρίζουμε με συνθήκη ή συμφωνία -στα όργανά της δηλαδή- αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα; Είναι ένας οργανισμός που στα όργανά του εμείς ερχόμαστε να αναθέσουμε αρμοδιότητες; Δεν είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Είναι κοινός διεθνής οργανισμός η Ευρωπαϊκή Ένωση ή είναι αυτό που όλοι ομολογούσατε και ομολογούμε, αυτό το κάτι άλλο της ιστορίας και της πορείας του πλανήτη ολόκληρου και της Ευρώπης, ένα πρωτόγνωρο εγχείρημα που έχει προ πολλού ξεκινήσει και είμαστε μέλος του, για να οδηγηθεί σε μια κρατική οντότητα;

Θέλετε, δηλαδή, να δεχθούμε ότι είναι ένας κοινός διεθνής οργανισμός; Και όσοι από εσάς ξέρετε νομικά -και είστε πολλοί και έγκριτοι-, θέλετε να πιστέψουμε ότι θα ταυτίσετε τη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση με τους διεθνείς οργανισμούς που όλοι γνωρίζουμε και η συμμετοχή σ' αυτούς έχει συγκεκριμένες συντεταγμένες και συγκεκριμένες παραμέτρους; Όχι πάλι αυτή η υπεκφυγή! Να είμαστε ειλικρινείς.

Χρειάζεται η απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών, κατά το άρθρο 28 παράγραφος 3 και εδώ είμαστε για να αναλάβουμε τις ευθύνες μας ως Βουλευτές απέναντι στον ελληνικό λαό που μας ψήφισε και μας εμπιστεύτηκε, για να κάνουμε ένα παραπάνω βήμα. Έχουμε άλλα, πολύ πιο σοβαρά, ζητήματα για τα οποία μπορούμε να παραπέμψουμε στο μέλλον σε δημοψήφισμα. Και αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, ποτέ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως κυβέρνηση δεν το χρησιμοποίησε.

Το δημοψήφισμα δεν είναι θεσμός με τον οποίον επειδή το θέλουμε εμείς ή θα ήθελε ο καθένας θα μπορούσε να πετάξει τις δικές του ευθύνες στον ελληνικό λαό. Αν θέλουμε να το χρησιμοποιήσουμε, το άρθρο 44 ορίζει πού μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε. Πάντως, εδώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ποτέ ως κυβέρνηση δεν το φανταζόταν, δεν καταλαβαίνω γιατί το κάνει ως Αντιπολίτευση. Ή μάλλον το καταλαβαίνω. Όμως, τις αμηχανίες και τα προβλήματα των κομμάτων δεν μπορούμε ποτέ να τα λύνουμε σε θεσμικό επίπεδο και μάλιστα σε τόσο υψηλό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Αχιλλέας Κανταρτζής, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας όχι τώρα όψιμα, αλλά σε δύσκολες συνθήκες πρόβαλε τη θέση για δημοψήφισμα, πηγαίνοντας και κόντρα στο ρεύμα. Υπενθυμίζω ότι ήταν το μόνο κόμμα το 1992 που όχι μόνο καταψήφισε τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία ψηφίστηκε από τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και το Συνασπισμό, αλλά ήταν και το μόνο κόμμα που διεκδίκησε τη διενέργεια δημοψηφίσματος, ώστε να αποφασίσει κυρίαρχα ο ελληνικός λαός. Και αυτήν τη θέση μας την επαναλαμβάνουμε σταθερά. Δεν θα ήθελα να αναφέρω περισσότερα πάνω σ' αυτό το θέμα, τα οποία ανέπτυξε αναλυτικά και ολοκληρωμένα και η Γενική Γραμματέας του κόμματός μας που μίλησε προηγουμένως.

Είναι φανερό γιατί οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κεντροδεξιές και κεντροαριστερές, επέλεξαν το δρόμο αγνόησης των δημοψηφισμάτων. Επέλεξαν αυτόν το δρόμο για να αγνοήσουν τη θέληση των λαών, γιατί είχαν την πικρή εμπειρία και της Ολλανδίας και της Γαλλίας, που παρ' όλο ότι η πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων στήριξε το «ναι», οι λαοί της Ευρώπης, οι λαοί των χωρών αυτών, κάτω κι από τις αρνητικές εμπειρίες, ζώντας τις αρνητικές εμπειρίες των πολιτικών της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντέταξαν το «όχι», αντέταξαν το ανάστημά τους.

Άκουσα προηγουμένως τον κύριο Υπουργό να αναφέρεται, όπως και άλλοι ομιλητές, στην προσπάθειά του να υπερασπιστεί την Ευρωσυνθήκη, αλλά και γενικότερα το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ιστορική αποστολή που έχει να επιτελέσει για τη διασφάλιση της ειρήνης, της σταθερότητας, για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα ίδια λόγια με άλλο τρόπο επανέλαβαν ομιλητές και από τα δύο μεγάλα κόμματα, που σήμερα ψηφίζουν «ναι» στην Ευρωσυνθήκη, «ναι» στη νέα μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έρχεται από παρθενογένεση. Έχει παρελθόν, έχει ιστορία και η ιστορία είναι πολύ καλά γνωστή σε όλους. Και μόνο τέτοια δεν είναι. Ειρηνοποιός όπως επιχειρείτε να την εμφανίσετε και εσείς και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δεν ήταν η πολιτική και η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ποιος αλήθεια μπορεί να ξεχάσει το βρώμικο ρόλο που έπαιξε στη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας; Δεν ήταν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι μεγάλες, ισχυρές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτές που μέσα σε μια νύχτα απαίτησαν το διαμελισμό της Γιουγκοσλαβίας; Δεν ήταν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βομβάρδισαν, συμμετέχοντας στις νατοϊκές δυνάμεις, τη Γιουγκοσλαβία στη συνέχεια; Δεν ήταν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτές που πήραν δραστήρια μέρος στον αποκλεισμό της Γιουγκοσλαβίας; Δεν ήταν οι χώρες αυτές που προχώρησαν στο διαμελισμό του Κοσόβου; Δεν είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτή που συμμετέχει με στρατεύματα κατοχής στο Αφγανιστάν και σε μια σειρά άλλες χώρες; Δεν είναι η νέα Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έρχεται να επεκτείνει όλες αυτές τις δραστηριότητες, ενισχύοντας το στρατιωτικό σκέλος, υιοθετώντας το δόγμα του προληπτικού πολέμου του ΝΑΤΟ, για να έχει τη δυνατότητα να επιβάλει τα ιμπεριαλιστικά της σχέδια και στο εξωτερικό και στο εσωτερικό ακόμη της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Ποια είναι η ρήτρα της αλληλεγγύης για την οποία ακούσαμε να υπερηφανεύονται τα δυο κόμματα; Το δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρεμβαίνει ακόμη και στο εσωτερικό των κρατών -μελών για να αποτρέψει, λέει, απειλές τρομοκρατίας. Και όλοι ασφαλώς γνωρίζουμε ποιους εννοεί κάτω απ' αυτόν τον όρο η Ευρωπαϊκή Ένωση: Τα λαϊκά κινήματα. Αυτά είναι που φοβάται. Τους λαούς θέλει να αντιμετωπίσει.

Επομένως, ας μην κοροϊδευόμαστε. Η νέα Ευρωσυνθήκη δεν έρχεται ούτε για να διευρύνει τα δικαιώματα των λαών ούτε για να διευρύνει τα δικαιώματα των εργαζομένων. Έρχεται για να εδραιώσει ακόμη περισσότερο τη θέση του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, να εξασφαλίσει καλύτερες συνθήκες δράσεις για την κερδοφορία και για τον ανταγωνισμό που υπάρχει σήμερα στις διάφορες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Κι αυτά τα μέτρα πάνε μαζί και με την περιστολή των ατομικών δικαιωμάτων. Όσο πιο ελεύθερο θα γίνεται το κεφάλαιο, τόσο περισσότερα δεσμά έρχονται για τους λαούς, για τους εργαζόμενους των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και για τους λαούς των άλλων χωρών της περιοχής.

Πέρα από την ενίσχυση των κατασταλτικών μηχανισμών για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτά το δικαίωμα να καθιερώνει ακόμη και ποινικούς κανόνες, να καθιερώνει και ποινικά αδικήματα. Έτσι δεν έχουμε απλώς την ελληνική νομοθεσία που ποινικοποιεί τους συνδικαλιστικούς πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες των εργαζομένων, αλλά θα έχουμε και την πρόσθετη δυνατότητα του μεγάλου αφεντικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που με τους μεγάλους μηχανισμούς που διαθέτει θα νομοθετεί σε βάρος των λαών.

Μην κοροϊδευόμαστε, για τα δικαιώματα των λαών θα νομοθετήσει; Το είδαμε με τη στάση που κράτησε απέναντι στις απεργίες των εργαζομένων. Πρόσφατες είναι οι δύο αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, που έβγαλαν παράνομες και καταχρηστικές τις κινητοποιήσεις των ναυτεργατών στη Φιλανδία και τις κινητοποιήσεις των οικοδόμων στη Σουηδία. Δεν έχουμε, βλέπετε μόνο τα ελληνικά δικαστήρια, όλο το αυταρχικό οικοδόμημα στο εσωτερικό της χώρας, έχουμε να αντιμετωπίσουμε και το συνολικό αυταρχικό οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πολλά θα μπορούσε να πει κανένας γι' αυτά τα ζητήματα. Δεν μου φτάνει όμως ο χρόνος. Θα πω μόνο το εξής: Ακούσαμε σήμερα πολλούς να κατακεραυνώνουν, περιγράφοντας τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών, οι οποίοι στο παρελθόν ψήφισαν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ ή «έβαλαν πλάτες» και με τον τρόπο τους ανέχθηκαν, μια σειρά άλλες αποφάσεις.

Αλήθεια, η μεταρρυθμιστική Συνθήκη έρχεται από παρθενογένεση; Δεν αξιοποιεί το έδαφος και κυρίως αυτό που δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ που καθιέρωσε τις τέσσερις γνωστές ελευθερίες; Δεν τα γνώριζε η σημερινή ηγεσία του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., όταν η τότε βασική τους συνιστώσα, ο Συνασπισμός, ψήφιζε «ναι» στη Συνθήκη του Μάαστριχτ πως η απελευθέρωση της δράσης του κεφαλαίου θα φέρει όλες αυτές τις συνέπειες για τους εργαζόμενους;

Το Κ.Κ.Ε. δεν περιορίζεται απλά να πει «όχι» στην Ευρωσυνθήκη και να καλλιεργήσει αυταπάτες για μια άλλη δήθεν Ευρώπη που θα μπορούσε να προκύψει με μια άλλη διαχείριση. Είναι φανερό ότι για να έχουμε αλλαγές προς όφελος των λαών δεν υπάρχει άλλος δρόμος από τον δρόμο της απειθαρχίας, της ανυπακοής απέναντι στις πολιτικές που υιοθετούν οι κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι ο άλλος δρόμος προς όφελος των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνδέεται με ανατροπές σε βάρος της εξουσίας των μονοπωλίων και του κεφαλαίου.

Ο άλλος δρόμος προς όφελος των λαών δεν μπορεί να είναι άλλος από τον δρόμο που θα κάνει τους εργαζόμενους πραγματικούς ιδιοκτήτες του πλούτου που παράγεται από τα ίδια τους τα χέρια. Δεν μπορεί να είναι άλλος δρόμος από το δρόμο της λαϊκής εξουσίας και του σοσιαλισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Γεωργιάδης Σπυρίδων Άδωνις, Βουλευτής του ΛΑ.Ο.Σ..

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ λίγη ησυχία. Είναι πολύ κουραστικό, όχι μόνο για τον ομιλητή, αλλά νομίζω για όλους.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, είναι πολλή χαρά για μένα που βρίσκεστε στην Αίθουσα. Είχα παρακολουθήσει μία συνέντευξη που είχατε δώσει στο Ραδιοφωνικό Σταθμό «ΣΚΑΙ» όταν συζητούσαμε για το Ευρωσύνταγμα και για το αν θα πρέπει να γίνει δημοψήφισμα. Σημείωσα με πολύ μεγάλη προσοχή τι είπατε τότε και απ' ό,τι διάβασα στα Πρακτικά, το επαναλάβατε αργότερα και στη Βουλή. Κατά τη γνώμη σας, ο ελληνικός λαός δεν είναι ώριμος για να απαντήσει μ' ένα «ναι» ή μ' ένα «όχι» σ' ένα τόσο σοβαρό θέμα, όσο ήταν τότε το Ευρωσύνταγμα. Αναλόγου σοβαρότητας προφανώς είναι η Συνθήκη που συζητάμε σήμερα.

Ειλικρινά, αυτή η εκτίμηση ότι ο ελληνικός λαός δεν είναι ικανός να απαντά μ' ένα «ναι» ή μ' ένα «όχι» στα σοβαρά ζητήματα, μου δίνει την εντύπωση ότι θεωρείτε πως ο ελληνικός λαός είναι σε μια μόνιμη κατάσταση ανωριμότητας. Πίπτει για μερικά λεπτά κατά τη διάρκεια της τετραετίας, όταν έρχονται οι εκλογές σε κατάσταση ωριμότητας, για να εκλέξει εμάς εδώ κι εσάς στη θέση που είστε, αλλά αμέσως μετά πίπτει εκ νέου στην προτεραία κατάσταση ανωριμότητας.

Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτή είναι μια βαθύτατα αντιδημοκρατική αντίληψη. Δεν πρέπει να κοροϊδευόμαστε μεταξύ μας. Επειδή άκουσα πολλούς συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας να επιχειρηματολογούν, συνταγματικά δήθεν, ότι το προκείμενο θέμα δεν προσφέρεται για δημοψήφισμα, καλό είναι μεταξύ μας να λέμε την αλήθεια.

Είναι προφανές, αφού επί τριάντα χρόνια δεν έχει βρει το πολιτικό μας σύστημα καμμία σοβαρή ευκαιρία για να κάνει δημοψήφισμα, ότι στην πολιτική σας φιλοσοφία δεν είναι το δημοψήφισμα. Δεν θέλετε να μοιράζετε την εξουσία σας με το λαό. Αυτή είναι η αφετηρία. Γιατί είναι προφανές ότι αν ειλικρινώς θεωρούσαμε όλοι σ' αυτή την Αίθουσα ότι το δημοψήφισμα είναι ένα από τα μέτρα που μπορούμε να λάβουμε σε μια δημο-

κρατία στα πράγματι, ιδιαιτέρως σοβαρά ζητήματα, ε τουλάχιστον στη Συνθήκη της Λισσαβώνας όλοι θα συμφωνούσαμε ότι πρέπει να γίνει δημοψήφισμα, γιατί είναι πράγματι μια πολύ σοβαρή στιγμή.

Άκουσα πριν και τον σεβαστό Υπουργό που είπε, και σωστά, ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχασε τόσες πολλές ευκαιρίες για να κάνει δημοψήφισμα, που είναι ο τελευταίος ο οποίος μπορεί να κάνει μαθήματα. Και είναι αληθές αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός. Βέβαια έκανε λάθος. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ έγινε επί Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, δεν έγινε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αλλά και να ήθελε τότε, δεν θα μπορούσε να το είχε κάνει. Είναι αλήθεια πως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε πολλές ευκαιρίες να κάνει δημοψήφισμα και δεν έκανε.

Ερώτηση: Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας που ήρθε στην εξουσία με τον τίτλο ότι θέλει να επανιδρύσει το κράτος καλύπτεται από τη δικαιολογία ότι δεν το έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.;

Δηλαδή επειδή δεν το έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., αυτό είναι επαρκής δικαιολογία για τη Νέα Δημοκρατία για να πει «δεν θα το κάνουμε ούτε εμείς»; Μα, εσείς υποτίθεται ότι ήλθατε στην εξουσία για να αλλάξετε όλα αυτά που έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο παρελθόν. Ήλθατε στην εξουσία για να κάνετε αυτά που δεν έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Άρα, όταν έρχεται ο κ. Παυλόπουλος και λέει «μα, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έκανε τόσα χρόνια, άρα γιατί να κάνουμε εμείς», από μόνος του ακυρώνει όλη τη φιλοσοφία εκλογής της δήθεν νέας διακυβερνήσεως.

Πάμε τώρα στην ουσία της συζητήσεως. Νομίζω ότι η πιο γενναία τοποθέτηση έγινε χθες από τον κ. Βενιζέλο. Ο κ. Βενιζέλος στη συζήτηση περί της αντισυνταγματικότητας έθεσε τη διάσταση στην ορθή της βάση, ότι το θέμα στην ουσία είναι πολιτικό, δεν είναι συνταγματικό. Οι συνταγματολόγοι μπορεί να διαφωνείτε, μπορεί να λέτε άρθρα ή παραγράφους, αλλά τελικά αυτό που συζητάμε είναι ένα πολιτικό θέμα. Θέλουμε να πάμε την Ευρώπη στην α' κατεύθυνση ή στη β' κατεύθυνση; Κύριε Υπουργέ, πράγματι αυτή είναι η ουσία και μπορεί να διαφωνήσουμε, εμείς να λέμε την α', εσείς να λέτε τη β'.

Το μεγάλο ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε εμείς σήμερα δεν είναι αν αυτή η Συνθήκη έχει πράγματα για να μιλήσουμε υπέρ της ή εναντίον της. Προφανώς, ένα τόσο σύνθετο κείμενο έχει και τα δύο. Αυτό που πρέπει να συζητήσουμε σήμερα είναι αν εμείς, βάσει της εντολής που λάβαμε στις εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου 2007 έχουμε τη δικαιοδοσία να ψηφίσουμε αυτή τη Συνθήκη ή όχι. Η δική μας άποψη είναι «όχι» και θέλω να εξηγήσω το γιατί και μ' αυτό θα κλείσω. Διότι όσα νομοσχέδια ψηφίζουμε σ' αυτή την Αίθουσα έχουν ως τελικό κριτή τον ελληνικό λαό. Ο ελληνικός λαός, αν θέλει, επικροτεί αυτά που εμείς ψηφίζουμε επανεκλέγοντας την παρούσα Κυβέρνηση στην εξουσία ή δεν επικροτεί αυτά που ψηφίζουμε και εκλέγει μία νέα κυβέρνηση, η οποία έρχεται με νέους νόμους να αλλάξει αυτά που εμείς ψηφίσαμε. Αυτό ισχύει για όλα όσα ψηφίσαμε μέχρι σήμερα, εκτός απ' αυτό που θα ψηφίσουμε τώρα, διότι, εφόσον βάλουμε την υπογραφή μας σ' αυτήν τη Συνθήκη, ακόμα κι αν θέλουμε, δεν μπορούμε να πάρουμε την υπογραφή μας πίσω.

Εμείς, λοιπόν, πιστεύουμε ότι όσοι βρισκόμαστε σ' αυτήν την Αίθουσα δεν έχουμε τη δημοκρατική νομιμοποίηση να βάλουμε την υπογραφή μας σ' ένα κείμενο χωρίς να ρωτήσουμε τον ελληνικό λαό και το οποίο θα δεσμεύει τον ελληνικό λαό για πάντα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Έχει τελειώσει ο χρόνος σας, παρακαλώ πολύ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, ο κ. Κανταρτζής μίλησε για επτά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Δεν υπάρχει άλλο περιθώριο για κανέναν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Θέλω την ανοχή σας, όπως ο κ. Κανταρτζής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Έξι λεπτά μίλησε ο κ. Κανταρτζής.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εφτάμισι λεπτά μίλησε. Είχατε ξεχάσει να ρυθμίσετε το ρολόι.

Θέλω, λοιπόν, να κλείσω μ' αυτό: Εμείς πιστεύουμε ότι δεν έχουμε το ηθικό δικαίωμα να δεσμεύσουμε τον ελληνικό λαό σε μία τόσο σοβαρή απόφαση, χωρίς να τον ρωτήσουμε. Δεν έχουμε αυτήν τη δημοκρατική νομιμοποίηση, γι' αυτό και καλούμε την Κυβέρνηση να προκηρύξει δημοψήφισμα.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει η κ. Μπενάκη-Ψαρούδα, πρώην Πρόεδρος της Βουλής.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ευχάριστο να λέει κανείς συνέχεια «ησυχία».

Ορίστε, κυρία Μπενάκη, έχετε το λόγο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρώνοντας τη λεγόμενη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη ή Συνθήκη της Λισσαβώνας πιστεύω ακράδαντα –και αυτό νομίζω ότι συμμερίζεται η πλειοψηφία και της Βουλής και οπωσδήποτε του ελληνικού λαού- ότι κάνουμε ένα σημαντικό βήμα μπροστά, ένα σημαντικό βήμα προς την Ευρώπη κι ένα σημαντικό βήμα για τη δική μας εσωτερική ενδυνάμωση των θεσμών και κυρίως για την παρουσία της Ελλάδας στο διεθνή χώρο.

Συζητάμε για τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη ωσάν να επρόκειτο για κάτι καινοφανές, κάτι καινούργιο, ένα δημιούργημα της τελευταίας περιόδου, για το οποίο για πρώτη φορά τώρα ο ελληνικός λαός κι εμείς, η Βουλή, θα κληθούμε να ασχοληθούμε.

Δεν είναι αυτό, κύριοι συνάδελφοι. Η Συνθήκη που αυτήν τη στιγμή έχουμε προ οφθαλμών είναι η συνέχεια της Ευρώπης, η συνέχεια της προσπάθειας που ξεκίνησε πριν από πενήντα χρόνια, η συνέχεια μιας πραγματικά παγκοσμίου σημασίας κίνησης, που δημιουργεί μία καινούργια υπερδύναμη στον παγκόσμιο χώρο. Η Συνθήκη αυτή συμβαίνει να προσφέρει και να βελτιώνει σημαντικά όχι μόνο το θεσμικό οικοδόμημα της Ευρώπης, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει στη θεσμική θωράκιση και στην εθνική θωράκιση της χώρας μας.

Νομίζω ότι δύο είναι τα βασικά στοιχεία που καθιστούν αυτήν τη Συνθήκη εξαιρετικά σημαντική και γι' αυτό πρέπει να την κυρώσουμε. Το ένα αφορά το δικαιοκρατικό περιεχόμενο της Συνθήκης αυτής, διότι γίνεται ένα μεγάλο βήμα προς μία Ευρώπη του δικαίου, προς μία Ευρώπη που στηρίζεται σε αξίες και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν είναι λίγο το ότι στην προμετωπίδα και στο πρώτο κεφάλαιο αυτής της Ένωσης η Συνθήκη μιλάει για αξίες, όχι μόνο δημοκρατικές αξίες, αλλά ταυτόχρονα και αξίες πανανθρώπινου χαρακτήρα, για την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, για την ισότητα, για την ελευθερία, για τα ανθρώπινα δικαιώματα και αυτά, όχι υπό μορφή αορίστων διακηρύξεων, αλλά με απτό και εφαρμόσιμο περιεχόμενο.

Είναι, μάλιστα, εξαιρετικά ενδιαφέρον το ότι ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, που πραγματικά κατοχυρώνει και στην πραγματικότητα ενσαρκώνει αυτές τις αξίες, είναι αναπόσπαστο κομμάτι της Συνθήκης αυτής και με εξαίρεση ενδεχομένως τις δύο χώρες, οι οποίες διατύπωσαν επιφυλάξεις, έχει υποχρεωτική νομική εφαρμογή και ισχύ για όλα τα κράτη της Ευρώπης, εις όφελος ποίου; Εις όφελος των πολιτών της Ευρώπης, εις όφελος του καθενός εξ ημών.

Δεν είναι όμως μόνο αυτό το σημαντικό δικαιοκρατικού χαρακτήρα προσόν της Σύμβασης αυτής. Ο σεβασμός αυτών των αξιών είναι, σύμφωνα με άλλη διάταξη της Συνθήκης, η προϋπόθεση για την ένταξη οιωνδήποτε νέων χωρών στην Ένωση. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, πόση σημασία έχει για την Ελλάδα, ενόψει των συζητήσεων για την ένταξη της γείτονος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το ότι πρώτη και βασική προϋπόθεση της ένταξης μιας χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο σεβασμός και η πλήρης προσαρμογή στις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι η αξιοπρέπεια, η ισότητα, η ελευθερία, τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Επειδή, μάλιστα, αναφέρομαι και σ' αυτό το ευαίσθητο σημείο που αφορά την Ελλάδα, την ένταξη δηλαδή νέων χωρών –και μας ενδιαφέρει η ένταξη της γείτονος- είναι εξαιρετικά

ενδιαφέρον το γεγονός ότι, πέραν του σεβασμού των αξιών και του ευρωπαϊκού κεκτημένου που προϋποτίθεται για μία χώρα, προβλέπεται στη Συνθήκη ότι μπορούν να τεθούν και πρόσθετοι όροι συμμόρφωσης της χώρας αυτής, ώστε να είναι βεβαία η ομαλή και απρόσκοπτη ένταξή της. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι και από μία στενή οπτική γωνία που μας ενδιαφέρει, η Συνθήκη αυτή αποτελεί μία εγγύηση.

Η δεύτερη σημαντική εισφορά αυτής της Συνθήκης είναι ότι ενισχύει και αποκαθιστά τη δημοκρατική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το στοιχείο έχει τονιστεί απ' όλους τους συναδέλφους και αποτελεί προμετωπίδα της Συνθήκης αυτής. Εμένα με ενδιαφέρει η άποψη αυτή, όχι μόνο για την εσωτερική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αποκορύφωμα αυτής της βελτίωσης είναι το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συναποφασίζει με το Συμβούλιο Υπουργών, αλλά κυρίως διότι οι ειδικότερες προβλέψεις της Συνθήκης ενισχύουν τα εθνικά κράτη, δηλαδή ενισχύουν τη βάση της δημοκρατίας, διότι, όπως γνωρίζουμε όλοι, ο φυσικός φορέας της δημοκρατίας είναι το εθνικό κράτος και όταν ενισχύεται το εθνικό κράτος από τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ταυτόχρονα εξυπηρετείται η δημοκρατία.

Όλοι οι συνάδελφοι που τάσσονται με μεγάλη ένταση υπέρ του δημοψηφίσματος -και με μεγάλη απορία βλέπω ότι και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιμένει σ' αυτή την εκδοχή, παρά το γεγονός ότι ψηφίζει τη Συνθήκη- διαπιστώνουν ότι προβλέπεται δημοψήφισμα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τη Συνθήκη –μ' έναν ορισμένο αριθμό υπογραφών μπορεί να προκληθεί δημοψήφισμα. Αλλά κυρίως εκείνο που ενισχύει τα Εθνικά Κοινοβούλια είναι ο τρόπος, με τον οποίο παρεμβαίνουν στο νομοθετικό έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον έλεγχο της αρχής της επικουρικότητας. Και όχι μόνο τα εθνικά κράτη, δια των κοινοβουλίων τους ελέγχουν, μέσω της αρχής της επικουρικότητας, τη νομοθετική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ταυτόχρονα έχουν και δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το γνωστό Δ.Ε.Κ..

Κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός ότι ένα εθνικό κοινοβούλιο μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι μια καινοτομία, η οποία ενισχύει και τη δημοκρατία, αλλά και την ισχύ των εθνικών κρατών. Και ακόμα περισσότερο, τα Εθνικά Κοινοβούλια μπορούν να προσφύγουν, να αντιδράσουν δηλαδή και στον τομέα της αξιολόγησης του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, διότι ειδικά γι' αυτό το χώρο, που είναι τόσο ευαίσθητος για τα ανθρώπινα δικαιώματα, δίδεται η εξουσία στα κοινοβούλια να αξιολογήσουν τη δράση στο πλαίσιο αυτό και να χρησιμοποιήσουν μάλιστα το μηχανισμό της έγκαιρης προειδοποίησης, που είναι η αντίδραση των Εθνικών Κοινοβουλίων στις πρωτοβουλίες αυτές. Η έγκαιρη προειδοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και με λιγότερο αριθμό κοινοβουλίων και ψήφων απ' ό,τι στη συνήθη διαδικασιών.

Άκουσα και πολλές ανησυχίες για το γεγονός ότι μπορεί να δημιουργηθούν θεσμοί που αναφέρονται στα ατομικά δικαιώματα και αποφασίζονται από τις κυβερνήσεις, θέματα που αφορούν φόβους που διατυπώθηκαν για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Κύριοι συνάδελφοι, η ανάθεση των καθηκόντων και οι αρμοδιότητες του Ευρωπαίου Εισαγγελέως είναι ένα από τα θέματα, μαζί με τα οικογενειακά, όπου χρειάζεται ομοφωνία. Επομένως, έχουν ληφθεί όλες οι πρόνοιες, ώστε καμμία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην πραγματοποιείται, αν ταυτόχρονα δεν υπάρχει το φιλτράρισμα από τα Εθνικά Κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις και δεν υπάρχει η πραγματική και γνήσια συγκατάθεση των χωρών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να διατυπώσω και μια απορία ως απλός πολίτης. Ακούω ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτίθεται να ζητήσει δημοψήφισμα. Δεν ξέρω πώς θα προχωρήσει ενδεχομένως. Ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι εδώ και θα μας λύσει τις απορίες. Εκείνο, όμως, που μου δημιουργεί μεγάλη απορία, είναι πώς μπορεί κανείς να ψηφίζει τη Συνθήκη, να ψηφίζει ένα νομοθέτημα, το οποίο ταυτόχρονα αμφισβητεί και το θέτει υπό την κρίση του λαού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Δεν το αμφισβητώ.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Δεν είναι ένας παραλογισμός, δεν είναι μια αντινομία αυτό το πράγμα; Συνέβη και με άλλο νομοσχέδιο, αλλά εκεί καταψηφίστηκε από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. που είχε τη δικαιολογία ότι «επειδή εμείς δεν συμφωνούμε, θέλουμε να προκαλέσουμε το λαό να αποφασίσει, που πιστεύουμε ότι θα μας ακολουθήσει». Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, ψηφίζετε, ως κόμμα τουλάχιστον, τη μεταρρυθμιστική Συνθήκη. Τι νόημα έχει να στρέφεστε προς το λαό και να ζητάτε τη γνώμη του; Είναι ίσως για να του χαϊδέψετε την πλάτη και να του πείτε «Κοίταξε πόσο σ' αγαπάμε, σε ρωτάμε κι εσένα. Εμείς το ψηφίσαμε μεν, αλλά έλα και εσύ να πεις τη γνώμη σου».

Κύριοι συνάδελφοι, αυτή η στάση, νομίζω, δεν είναι σοβαρή. Αυτή είναι τουλάχιστον η ταπεινή μου γνώμη και νομίζω ότι η Βουλή αυτή, με τη συντριπτική πλειοψηφία υπέρ της Συνθήκης που φαίνεται να διαθέτει, θα πρέπει να την κυρώσει, άνευ ετέρου, ώστε να δώσουμε και προς την Ευρώπη, όχι μόνο ένα μάθημα, αλλά και μια εικόνα πρωτοπόρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είμαστε στην πραγματικότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Παπανδρέου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση φέρει ακέραια την ευθύνη, ότι σήμερα συζητάμε ένα σημαντικό θέμα, ενώ η κοινή γνώμη δεν έχει την παραμικρή ενημέρωση. Φέρετε βαριά πολιτική ευθύνη για την απουσία της δημόσιας διαβούλευσης, ενημέρωσης, για την κρίσιμη αυτή εθνική απόφαση. Και αυτό συνιστά μείζον ζήτημα δημοκρατίας, όπως και τόσα άλλα.

Η νεοσυντηρητική Κυβέρνηση θέλει τον ελληνικό λαό αμέτοχο, ανενεργό, απληροφόρητο, στο σκοτάδι, χωρίς τη δύναμη της γνώσης, της διαφάνειας ή έστω της γνώμης. Αντιμετωπίζει η Νέα Δημοκρατία τον Καταστατικό Χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια Συνθήκη που είχε το περίβλημα του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, σα να είναι μια ρουτινιάρικη σύμβαση τεχνικής συνεργασίας, ενώ αντίθετα θα έχει βαρυσήμαντες επιπτώσεις στην Ελλάδα, τον ελληνισμό και τους υπόλοιπους λαούς της Ευρώπης.

Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που είχαν κυρώσει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Μεταξύ της κύρωσης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και της σημερινής Συνθήκης της Λισσαβώνας, διαμεσολάβησε μια περίοδος ευρωπαϊκών διαπραγματεύσεων. Γι' αυτό και η σημερινή συζήτηση συνιστά και υποχρέωση λογοδοσίας της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Καλείται να λογοδοτήσει η Κυβέρνηση για το τι επιδίωξε, το τι πέτυχε σ' αυτή τη νέα διαπραγμάτευση, τι διεκδίκησε και τι πέτυχε για την Ευρώπη και την Ελλάδα.

Η απάντηση είναι, δυστυχώς, πάρα πολύ απλή: Δεν κερδίσατε απολύτως τίποτα. Δεν υπερασπιστήκατε καν το κεκτημένο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, που αυτό εδώ το Κοινοβούλιο είχε επικυρώσει κατά πλειοψηφία. Και βέβαια, ως συνήθως, πουθενά δεν είδαμε τον κύριο πρωθυπουργό να κινείται, να παίρνει πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα μαζί με τις άλλες χώρες που είχαν κυρώσει το Ευρωσύνταγμα, για να υπερασπιστεί τις κατακτήσεις μας. Μάταια αναζητούσαν στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια τον Πρωθυπουργό μας οι Πρωθυπουργοί της Ισπανίας και του Λουξεμβούργου και οι άλλοι ηγέτες των χωρών του «ΝΑΙ», όπως μάταια βέβαια, τον αναζητούν και οι Έλληνες αγρότες στις Βρυξέλλες, όπως είχε υποσχεθεί παλαιότερα. Ήταν απών, ήταν στο περιθώριο, άρα ήταν δεδομένος. Είναι δεδομένος. Όπως και σήμερα, ήταν απούσα η Κυβέρνησή σας στη μάχη για τους εργαζόμενους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου οι νεοσυντηρητικές κυβερνήσεις προωθούν το λεγόμενο flexicurity, δηλαδή ευελιξία και ασφάλεια.

Το μόνο αποτέλεσμα της Νέας Δημοκρατίας στην Ελλάδα, είναι να υπάρχει πολλή ευελιξία και καμμία ασφάλεια. Ευελιξία

για τους μεσάζοντες της ακρίβειας, ευελιξία για τους αγοραστές του δημόσιου πλούτου, ευελιξία στην εφαρμογή των κανόνων στην αγορά, ευελιξία για όσους έχουν το κομματικό μέσο, ευελιξία για τα καρτέλ των ακριβών τιμών, ευελιξία για τους παχυλούς μισθούς των κομματικών διοικητών των Δ.Ε.Κ.Ο., ευελιξία στην ερμηνεία των νόμων και των αρχών για τους ισχυρούς παράγοντες, αλλά καμμία ασφάλεια για το νέο «των 700 ευρώ», το συνταξιούχο, τη νοικοκυρά που βλέπει να εκτινάσσονται οι τιμές, τον ασθενή που πάει στο δημόσιο νοσοκομείο, τον άνεργο, αλλά και τον απροστάτευτο στα STAGES. Αυτή είναι η αλήθεια. Απουσία από κάθε σοβαρή ευρωπαϊκή εξέλιξη.

Γι' αυτό και η σημερινή Συνθήκη δεν έχει ούτε ένα «κόμμα» που να προστέθηκε ή να αφαιρέθηκε μετά από ελληνική πρωτοβουλία. Και είναι η πρώτη φορά που αυτό γίνεται από την εποχή της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Διότι και η Συνθήκη του Άμστερνταμ και η Συνθήκη της Νίκαιας και πάνω απ' όλα η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη είχαν την ελληνική υπογραφή, όχι τύποις, αλλά ουσία. Είχαν ρυθμίσεις που διεκδίκησε και πέτυχε η Ελλάδα, όχι μόνο στενού ελληνικού ενδιαφέροντος, αλλά και ευρωπαϊκού.

Θέλω απλά να θυμίσω δύο απ' αυτά τα σημαντικά για τον πολίτη της Ελλάδας, αλλά και της Ευρώπης, παραδείγματα από τη Συνταγματική Συνθήκη, τα οποία διεκδικήσαμε σκληρά και πετύχαμε. Πρώτον, τη συμπερίληψη της πλήρους απασχόλησης στους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πετύχαμε. Παλέψαμε -και προσπάθησα και προσωπικά, με το Γιώργο Κατηφόρη, που τότε ήταν εκπρόσωπος της Ευρωομάδας από το Προεδρείο της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης να συμπεριληφθεί η πλήρης απασχόληση στους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως τυχαίνει να υπάρχει και στην ανάλογη Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών. Δυστυχώς, η ευρωπαϊκή συντήρηση δεν το έκανε αποδεκτό. Δεν το πετύχαμε, αλλά δώσαμε τη μάχη και θα δίνουμε τη μάχη για την πλήρη απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Θυμίζω, επίσης, τη Ρήτρα Αμοιβαίας Αμυντικής Συνδρομής μεταξύ των κρατών-μελών. Είχαμε σκληρές αντιδράσεις των Άγγλων και πολλών νέων κρατών-μελών ενάντια σε αυτή τη Ρήτρα. Υποστήριζαν ότι το ΝΑΤΟ αρκεί. Είχαμε αντιδράσεις ακόμη και των ιστορικά λεγόμενων «ουδέτερων» βόρειων ή σκανδιναβικών κρατών. Σ' ένα από τα κρισιμότερα Συμβούλια Υπουργών της Διακυβερνητικής, εκεί δηλαδή που γίνεται η διαπραγμάτευση για τη Συνθήκη, πήρα το λόγο και είπα τα εξής απλά στους τότε συναδέλφους μου: «Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει άρθρο στη Συνθήκη που μας υποχρεώνει να είμαστε αλληλέγγυοι μεταξύ μας σε περίπτωση που ένας από εμάς δεχθεί τρομοκρατική επίθεση και να μην υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση αλληλεγγύης σε περίπτωση που κάποιο κράτος-μέλος δεχθεί επίθεση από τρίτο κράτος. Πώς θα το εξηγήσουμε αυτό στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους δικούς μας πολίτες»; Πρότεινα επιτόπου συγκεκριμένη διατύπωση στο σχετικό άρθρο, το σημερινό άρθρο 42, παράγραφος 7 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καταφέραμε να βάλουμε στο νέο Καταστατικό Χάρτη της Ένωσης κάτι που επιδιώκαμε ως εθνικό στόχο από το 1981. Να δημιουργήσουμε τη φύτρα για πραγματική αμυντική αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών της Ένωσης. Και αυτή η φύτρα έχει την υπογραφή της τότε Κυβέρνησης του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος και όλου του επιτελείου, διπλωματών και συνεργατών, που εργάστηκαν νυχθημερόν για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Όταν αγωνίζεσαι, παίρνεις πρωτοβουλίες και προτείνεις, σε παίρνουν στα σοβαρά. Όταν διεκδικείς, πετυχαίνεις. Όλα αυτά και πολλά άλλα ήταν στόχοι που έθεσε η Ελλάδα, προτάσεις που έκανε, πρωτοβουλίες που πήρε, αποτελέσματα που πέτυχε.

Προκαλώ τον κύριο Πρωθυπουργό να μας διαβάσει μια φράση από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, να μας διαβάσει δύο λέξεις και να πει «Εγώ τα πρότεινα, εγώ έπεισα, έτσι υιοθετήθηκαν». Τίποτε συγκεκριμένο δεν θα πει. Θα μας πει μόνο ότι συμμετείχε δημιουργικά και εποικοδομητικά, αυτά που λένε όσοι δεν έχουν κάνει απολύτως τίποτε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**)

Δεν κατηγορώ τον κύριο Πρωθυπουργό για το τι δεν πέτυχε. Τον κατηγορώ για το ότι ούτε καν προσπάθησε, για το ότι ήταν απών από κάθε διαπραγμάτευση, όπως είναι απών από κάθε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, περιοριζόμενος πάντα σε δύο γραμμές για την εσωτερική κατανάλωση. Αυτή είναι, δυστυχώς, η κατάντια της ευρωπαϊκής πολιτικής επί Νέας Δημοκρατίας. Είναι το μοιραίο αποτέλεσμα μιας μικροπολιτικής εσωστρέφειας, που αγνοεί ό,τι δεν μετριέται σε δημοσκοπήσεις, που δεν ενδιαφέρεται για ό,τι δεν εξυπηρετεί την εσωτερική δημαγωγία, που ούτε διανοείται να παλέψει για κάτι που δεν έχει κομματικό όφελος. Είναι η πολιτική της μοιρολατρίας και της παραίτησης, παραίτησης δια της απουσίας.

Μην έχετε καμμία ψευδαίσθηση. Το μειωμένο κύρος, τα χαμένα ερείσματα, δεν συμψηφίζονται με τα ωραία λόγια ευγενών επισκεπτών που κάνουν τη δουλειά τους για τη χώρα τους. Ευχάριστα ηχούν οι αναφορές για την Αρχαία Ελλάδα και μας τιμούν οι αναφορές στις ελληνικές καταγωγές, αλλά απουσιάζουν οι αναφορές στη σύγχρονη παρουσία μας, ενώ ξέρουμε καλά τι θέλουν οι άλλοι από εμάς. Το μειωμένο μας κύρος, μειώνει καθοριστικά τις διαπραγματευτικές δυνατότητες σε εθνικά και οικονομικά θέματα ζωτικής σημασίας για την Ελλάδα.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να επαναλάβω και τη θέση μας για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη σταθερή θέση που πρέπει να έχει η χώρα μας για το θέμα αυτό, παρά τον προβληματισμό που αναπτύσσεται σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, όπως στη Γαλλία που μας είπε και ο κ. Σαρκοζί.

Θα ήθελα να επισημάνω με ιδιαίτερη έμφαση κάποια ακόμα σημεία. Στην Τουρκία, στη Μέση Ανατολή και στον Περσικό Κόλπο καθημερινά η ένταση αυξάνεται. Στην Τουρκία, η δημοκρατική διαδικασία έχει μεταφερθεί πραξικοπηματικά στις αίθουσες του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Κανένας δεν γνωρίζει εάν ο πρόσφατα εκλεγμένος Πρωθυπουργός και η κυβέρνηση θα συνεχίσουν να ασκούν τα συνταγματικά τους καθήκοντα, εάν θα γίνει σεβαστή η λαϊκή βούληση ή εάν θα έχουμε στην ουσία ένα δικαστικό πραξικόπημα με τη στήριξη του στρατιωτικού κατεστημένου.

Στο Λίβανο, στα παλαιστινιακά εδάφη, σχεδόν καθημερινά ξεσπούν επεισόδια ένοπλης βίας. Ιδιαίτερα δε τις τελευταίες μέρες και με αφορμή του πυρηνικού προγράμματος, το Ιράν απειλείται με κυρώσεις, με αντίποινα και σε ακραίες περιπτώσεις ακόμα και με στρατιωτική πυρηνική επέμβαση.

Τίποτε δεν συνηγορεί ότι αυτή η διεθνής ένταση θα εκτονωθεί σύντομα. Πώς θα ήταν δυνατόν να εκτονωθεί, όταν καθημερινά η ανάγκη για πετρέλαιο και φυσικό αέριο γίνεται μεγαλύτερη; Ο Περσικός Κόλπος και οι περιοχές του Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας, που συνορεύουν ή είναι κοντά στην Τουρκία και στο Ιράν, είναι πλούσιες σε κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου. Όλη η περιοχή από τη Μαύρη Θάλασσα, τα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο είναι σημαντική και κρίσιμη για την ασφαλή μεταφορά των καυσίμων στον υπόλοιπο κόσμο.

Έχετε υποχρέωση να διαχειριστείτε αυτή τη διεθνή ένταση και τη γεωπολιτική και γεωοικονομική πραγματικότητα, κατά τρόπο που και τα συμφέροντα του ελληνικού λαού να υπερασπίζεστε και την ειρήνη στα βόρεια και ανατολικά σύνορα της χώρας να εξασφαλίζετε. Μην εμπλακείτε σε αυτή την τεράστια γεωπολιτική σύγκρουση οικονομικών συμφερόντων και αναδιανομής των σφαιρών επιρροής, αναζητώντας πρόσκαιρα επικοινωνιακά οφέλη. Η πρόσφατη ελληνική ιστορία διδάσκει ότι σε ανάλογες ιστορικές περιόδους και καταστάσεις του πρόσφατου παρελθόντος, ο φιλειρηνικός ελληνικός λαός πλήρωσε τέτοιες αναίτιες εμπλοκές. Συνταχθείτε με τις διεθνείς φιλειρηνικές πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις και προωθείστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς, όπου συμμετέχουμε, θέσεις και προτάσεις, που και τη διεθνή ένταση θα αποκλιμακώσουν και την ειρήνη και τη δημοκρατία στην περιοχή θα διευρύνουν. Εάν εσείς κάνετε αυτή την επιλο-

γή, θα μας βρείτε αρωγούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Συνθήκη που καλούμαστε σήμερα να κυρώσουμε, είναι χωρίς αμφιβολία ένας συμβιβασμός, με χαμηλότερο κοινό παρανομαστή απ' ότι το Σύνταγμα. Εάν κάναμε τρία βήματα μπροστά με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, κάνουμε ένα βήμα πίσω με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Δεν μας ικανοποιεί όσο θέλαμε, δεν μας αρκεί ούτε συνιστά ένα μεγάλο βήμα εξόδου από το τέλμα στο οποίο έχει περιέλθει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα μάλιστα, η Ευρώπη θα έπρεπε να θέσει νέους στόχους στην ενοποιητική της πορεία, πολιτικούς στόχους, που αφορούν την ίδια, αλλά και την ανθρωπότητα.

Ο πολιτικός σχηματισμός που λέγεται Ευρωπαϊκή Ένωση, σήμερα θα έπρεπε να παίξει τον ιστορικό του ρόλο. Πρώτον, κάνοντας την πράσινη οικονομία και το περιβάλλον κυρίαρχο πολιτικό διακύβευμα σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως πρωτοπορία να οδηγήσει την ανθρωπότητα σε μια νέα αναπτυξιακή τροχιά, που θα την απαλλάξει από την πλήρη εξάρτησή της από τον ορυκτό πλούτο. Αυτή θα ήταν και η πιο έξυπνη, αποτελεσματική και ανταγωνιστική απάντηση στο φθηνό ανταγωνισμό από την Κίνα, την Ινδία, αλλά ακόμη και από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Θα ήταν όμως και μια απάντηση ειρήνης στις παρεπόμενες συγκρούσεις.

Δεύτερον, θα έπρεπε να προετοιμάσει τους Ευρωπαίους πολίτες γι' αυτή τη νέα βιομηχανική επανάσταση, διασφαλίζοντας, πρώτον κοινωνική συνοχή και ασφάλεια για τους πολίτες, δεύτερον την καταπολέμηση της ανισότητας και της φτώχειας, τρίτον τη δημοκρατική ένταξη των μεταναστών, την εγγύηση της συμμετοχής τους, αλλά και του Ευρωπαίου πολίτη με τη ριζική εμβάθυνση της δημοκρατίας στην Ευρώπη και τέλος, την γενναία επένδυση στην εκπαίδευση και την παιδεία, την καινοτομία, τον πολιτισμό, ως βασικό στοιχείο πλεονεκτήματος για τους ευρωπαϊκούς λαούς.

Επίσης, θα έπρεπε τουλάχιστον να ανακτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση τον ρόλο της στην ευρύτερη περιφέρεια, με κύριους άξονες την ένταξη των χωρών των Βαλκανίων και την πρωτοβουλία για την επίλυση μεγάλων προβλημάτων που ταλανίζουν την περιοχή, όπως είναι το Κυπριακό, το Μεσανατολικό, αλλά και την προώθηση συνεργασιών στη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα.

Παρ' ότι εμείς οραματιζόμαστε μια άλλη Ευρώπη, δεν χαρίζουμε από την άλλη σε κανέναν τις κατακτήσεις μας, σημαντικές επιτυχίες για τις οποίες συμβάλαμε καθοριστικά ως Κυβέρνηση της Ελλάδας. Καταφέραμε, η Συνθήκη της Λισσαβώνας να μας πηγαίνει σε μια πιο δημοκρατική Ευρώπη με την κατοχύρωση της δυνατότητας λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας, την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, τη λήψη των αποφάσεων με πιο λιτό, πιο κατανοητό για τους πολίτες τρόπο. Μας πηγαίνει η Συνθήκη σε μια πιο κοινωνική Ευρώπη, με την κατοχύρωση της πλήρους απασχόλησης ως βασικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εισαγωγή της οριζόντιας κοινωνικής ρήτρας σε όλες τις πολιτικές της Ένωσης. Παντού δηλαδή, σε κάθε τομέα η κοινωνική ευαισθησία, τα κοινωνικά προβλήματα, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τις αποφάσεις και τις προτάσεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τελικά, την κατοχύρωση της ισότητας ανδρών και γυναικών ως θεμελιώδη αξία της Ευρώπης. Μας πηγαίνει σε μια Ευρώπη με ισχυρότερη φωνή στον κόσμο, με την προσωποποίηση της Ένωσης σε δύο βασικά αξιώματα, του μονίμου Προέδρου, πλέον, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ύπατου Εκπροσώπου για την εξωτερική πολιτική, και με τη ρήτρα της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και την εισαγωγή της ρήτρας αμοιβαίας αμυντικής συνδρομής.

Γι' αυτούς τους λόγους κι εμείς σήμερα, οι Βουλευτές του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, περήφανοι για τη συνεισφορά μας στη διαμόρφωση αυτής της πιο δημοκρατικής, της πιο κοινωνικής, της πιο ισχυρής Ευρώπης, εκφράζοντας ταυτόχρονα την κριτική μας στα ελλείμματα και τις οπισθοδρομήσεις της Συνθήκης της Λισσαβώνας, εμείς σήμερα ψηφίζουμε «ναι», γιατί η Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι μια καλύτερη αφετηρία, για να αγωνιστούμε να αλλάξει η Ευρώπη, για να αγωνιστούμε για την Ευρώπη που θέλουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για εύκολες δημαγωγίες. Όποιος ψηφίζει «ναι», εξηγεί το «ναι» του, λογοδοτεί για τη συνεισφορά του και δεσμεύεται για την Ευρώπη για την οποία αγωνίζεται. Όποιος ψηφίζει «όχι», οφείλει να εξηγήσει στον ελληνικό λαό γιατί θέλει να τον καθηλώσει στην Ευρώπη του χθες, οφείλει να εξηγήσει γιατί του λέει να πορευθεί και άλλα χρόνια στη βάση της Συνθήκης του Μάαστριχ, όπως εξελίχθηκε μετά το Άμστερνταμ και τη Νίκαια.

Γιατί αυτό λέτε κύριοι συνάδελφοι του Συνασπισμού. Λέτε, δηλαδή, να μείνουμε καθηλωμένοι στην Ευρώπη του Μάαστριχ, που εσείς βεβαίως ψηφίσατε και να μην προχωρήσουμε στη σίγουρα όχι ιδανική, αλλά πάντως πιο κοινωνική και πιο δημοκρατική Ευρώπη της Λισσαβώνας. Γιατί αυτό είναι το δίλλημα στο οποίο σήμερα απαντάμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Οι συνάδελφοι, βέβαια, του Κομμουνιστικού Κόμματος, δεν χρειάζεται να εξηγήσουν τίποτε. Είναι σταθερά κατά της Ευρώπης. Ποτέ δεν ένιωσαν την ανάγκη να εξηγήσουν στον ελληνικό λαό γιατί όλες οι τέως κομμουνιστικές χώρες αγωνίζονται να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Οι εξουσίες τους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Για το Κομμουνιστικό Κόμμα, είναι αρκετό να λέει να φύγει η Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και να μη μπει η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά και εσείς κρίνεστε από τον ελληνικό λαό.

Και δυστυχώς, ο Συνασπισμός της κάποτε ευρωκομμουνιστικής παράδοσης, σήμερα κατέληξε, δέσμιος ίσως των άλλων συνιστωσών του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., να υπερασπίζεται την καθήλωση στο χθες του Μάαστριχ, παρέα με το ΛΑ.Ο.Σ. και τις πιο δεξιές συντηρητικές δυνάμεις της Ευρώπης. Να λέει δηλαδή, «ναι» στο μονεταριστικό Μάαστριχ, αλλά «όχι» στη Λισσαβώνα με τις ανεπαρκείς, αλλά οπωσδήποτε σημαντικές προόδους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Αυτά δεν πείθουν κανέναν προοδευτικό πολίτη. Εμείς έχουμε επανειλημμένως προσκαλέσει τον Συνασπισμό σε συζήτηση γι' αυτά τα θέματα, αλλά, δυστυχώς, από τη μια βλέπουμε τη μοιρολατρική πολιτική της παραίτησης δια της απουσίας της Νέας Δημοκρατίας και από την άλλη την εξίσου μοιρολατρική στάση της άλλης Αριστεράς, της παραίτησης μέσω της πλήρους άρνησης. Η δική μας στάση είναι διαφορετική. Είναι του αγώνα, είναι της διεκδίκησης, είναι της κατάκτησης με προτάσεις, με πρωτοβουλίες και με παρουσία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. απέναντι στην ευρωπαϊκή περιθωριοποίηση της Νέας Δημοκρατίας και απέναντι στον ευρωπαϊκό φοβικό απομονωτισμό της άλλης Αριστεράς, παραμένει η αξιόπιστη διεκδικητική δύναμη ευθύνης και δύναμη αλλαγής για την Ελλάδα και την Ευρώπη. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το «ναι» που λέμε σήμερα στη Συνθήκη της Λισσαβώνας, δεν είναι το τέλος μιας πορείας. Είναι η αφετηρία μιας νέας προσπάθειας, ενός νέου αγώνα των προοδευτικών δυνάμεων για να αλλάξουμε την Ευρώπη, να δώσουμε νέα πνοή στο ενοποιητικό εγχείρημα, να δώσουμε νέο όραμα στους ευρωπαϊκούς λαούς, όραμα ελευθερίας, ισότητας, αλληλεγγύης, σεβασμού του περιβάλλοντος, ευρωπαϊκής, δίκαιης κοινωνίας, πρωτοπορίας της Ευρώπης στον αγώνα για μια παγκόσμια ειρηνική, δημοκρατική διακυβέρνηση. Είναι αφετηρία για να αλλάξουμε ριζοσπαστικά την Ευρώπη που για πολλά χρόνια δείχνει να φροντίζει τα κεφάλαια περισσότερο από τους εργαζόμενους, που δείχνει να μη νοιάζεται για τις αγωνίες της ανεργίας και της ακρίβειας των ευρωπαίων πολιτών. Είναι για εμάς αφετηρία για την επανένωση της ηπείρου, για μια νέα εποχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωρίζοντας ότι μετά την εμπέδωση της ειρήνης μέσω της διεύρυνσης στην ευρωπαϊκή ήπειρο, όραμα και στόχος γίνεται μια Ευρώπη δημοκρατική, κοινωνικά δίκαιη, μαχητής και εγγυητής για την κοινωνική δικαιοσύνη στον κόσμο ολόκληρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτήν την Ευρώπη μπορούμε

να την διεκδικήσουμε μόνο μαζί με τους Έλληνες πολίτες, όχι ερήμην τους, μαζί με τον ελληνικό λαό, όχι ερήμην του ελληνικού λαού. Επιτέλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν δικαιούμαστε να αγνοούμε την τεράστια κρίση νομιμοποίησης του πολιτικού συστήματος, να κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε ότι οι πολίτες αμφισβητούν θεσμούς και κόμματα, ότι νοιώθουν πως δεν ακούγονται, δεν εκπροσωπούνται, δεν λαμβάνονται υπόψη.

Στη χώρα μας, η κρίση αυτή έχει αγγίξει ακραία όρια, λόγω της δικής σας πολιτικής, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Το Κοινοβούλιο έχει υποβαθμιστεί όσο ποτέ. Μέχρι και αλλοίωση ψηφοφορίας είδαμε στη διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος. Δεν σας αρέσει να το ακούτε. Θα τα ξανακούτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Θα τα ξανακούτε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, διότι είναι μια παραβίαση βασικών δημοκρατικών αρχών, που πληγώνει τη χώρα.

Η δικαιοσύνη καταρρακώνεται από τις διαρκείς απόπειρες χειραγώγησης. Οι ανεξάρτητες αρχές απαξιώνονται και υπονομεύονται, για να βοηθηθούν κάποιοι. Κατηγορίες «μαύρου» πολιτικού χρήματος μένουν αναπάντητες. Ούτε εξεταστική επιτροπή, τίποτε. Αρνείστε επιδεικτικά, κύριε Πρωθυπουργέ –και είναι δική σας πια προσωπική ευθύνη- και επίμονα να μη δεχθείτε για τη SIEMENS, εδώ και τώρα, εξεταστική επιτροπή. Εδώ και τώρα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Να τελειώνει αυτός ο διασυρμός του πολιτικού κόσμου. Τι φοβάστε;

Αν η Ελλάδα δεν ξανακερδίσει τους πολίτες, αν δεν τους πείσει για μια νέα εμπιστοσύνη στους δημοκρατικούς μας θεσμούς, δεν θα ανταποκριθούμε στις μεγάλες προκλήσεις που έχει η χώρα μας μπροστά της σε παγκόσμιο επίπεδο, δεν θα μπορέσουμε να κινητοποιήσουμε τις δυνάμεις του λαού και ιδίως της νέας γενιάς. Γι' αυτό και εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., επιμένουμε σε κάθε πρόταση που ενισχύει τη διαφάνεια του πολιτικού συστήματος, που απαντά στη διαφθορά, που ενισχύει τους θεσμούς και πάνω από όλα τη δημοκρατική συμμετοχή. Γι' αυτό και ζητήσαμε στην αναθεώρηση του Συντάγματος, τη διεύρυνση θεσμών άμεσης δημοκρατίας. Γι' αυτό ζητήσαμε δημοψήφισμα για τις μεγάλες αποφάσεις που πρέπει να πάρει ο λαός μας.

Γι' αυτό και μέσα στο κόμμα μας προχωρήσαμε σε εμβάθυνση των δημοκρατικών μας θεσμών, ακόμα και στην άμεση εκλογή του Προέδρου του κόμματος. Δεν υπάρχει διέξοδος στο πολιτικό πρόβλημα της χώρας χωρίς την προσφυγή στον λαό, χωρίς την ενδυνάμωση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του, χωρίς την ενίσχυση της συμμετοχής του σε κάθε πτυχή του δημόσιου βίου. Αλλιώς θα έχουμε μεγαλύτερη ανισότητα, μεγαλύτερα αδιέξοδα, μεγαλύτερη πόλωση, περισσότερες συγκρούσεις στην ελληνική κοινωνία και αδυναμία να αντιμετωπίσουμε τα πραγματικά προβλήματα.

Το ίδιο ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχει αποκοπεί το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ενοποίησης από τη νομιμοποιητική δύναμη, που δίνει η συνειδητή και άμεση απόφαση του ελληνικού λαού. Γι' αυτό ζητάμε να γίνει δημοψήφισμα. Ζητάμε να αποφασίσει ο ελληνικός λαός, γιατί μόνο αυτός έχει τη δύναμη να δώσει πνοή στο ενοποιητικό εγχείρημα. Μόνο έτσι μπορεί να υπάρξει πραγματικά βαθιά ενημέρωση και πραγματικός δημόσιος διάλογος. Χρειάζεται ο πολίτης να είναι ενημερωμένος και η κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας μέσα από ένα δημοψήφισμα, είναι η καλύτερη ευκαιρία να ενημερωθεί ο Έλληνας πολίτης για τις εξελίξεις στην Ευρώπη. Θα ανάγκαζε την Κυβέρνηση, επιτέλους, να επενδύσει σε μια τέτοια καμπάνια ενημέρωσης, θα ξεκινούσε, επιτέλους, ο διάλογος με τον πολίτη, που τόσο τον έχει ανάγκη σήμερα η ελληνική κοινωνία. Και είμαι πεπεισμένος ότι με τη σωστή ενημέρωση, το σωστό διάλογο, ο ελληνικός λαός θα δώσει με τη συντριπτική του πλειοψηφία τη στήριξή του προς τη Συνθήκη.

Εμείς δεν φοβόμαστε, κυρία Μπενάκη, τον ελληνικό λαό, δεν φοβόμαστε τις αποφάσεις του ελληνικού λαού. Ή θα ερχόταν να επικυρώσει δημοκρατικά τις αποφάσεις του Κοινοβουλίου ή, βεβαίως, θα υπερίσχυε λέγοντας «όχι». Η θέση η δικιά μας πάντως, είναι ξεκάθαρη: «Ναι» στη Συνθήκη, «ναι» στο δημοψήφισμα. Μόνο έτσι θα κάνουμε ξανά τον ελληνικό λαό πρωταγωνιστή της ευρωπαϊκής του προοπτικής.

Ζητάμε δημοψήφισμα για τη Συνθήκη της Λισσαβώνας και είμαστε απόλυτα συνεπείς, γιατί και στην Ευρώπη ζητήσαμε και πετύχαμε κατοχύρωση θεσμών άμεσης δημοκρατίας. Και υπενθυμίζω: Ζητήσαμε και πετύχαμε το δικαίωμα της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας για τους ευρωπαίους πολίτες. Έχει δικαίωμα ένας αριθμός υπογραφόντων πολιτών, να απαιτήσουν συγκεκριμένες διαδικασίες διαβούλευσης και αποφάσεων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το δημοψήφισμα για τη Συνθήκη, δεν το ανακαλύψαμε σήμερα. Το ζήτησα ως Υπουργός Εξωτερικών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όταν ήδη το 2003 παρουσίαζα εδώ, στη Βουλή, αυτή τη διαπραγμάτευση για τη Συνταγματική Συνθήκη. Και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το αποφάσισε στο Συνέδριό του, το απαίτησε σύσσωμη η Κοινοβουλευτική Ομάδα το 2005, το ζητά και σήμερα.

Φοβάται η Κυβέρνηση δημοψήφισμα, φοβάται γιατί στην πραγματικότητα δεν έχει εμπιστοσύνη στον ελληνικό λαό. Φοβάται και δεν βλέπει τη δύναμη, πραγματικά, ενός δημοψηφίσματος. Σκεφτείτε, μόνο μια στιγμή, αυτό που ζήσαμε τα προηγούμενα χρόνια, ποιες ήταν οι πρωταγωνίστριες χώρες που υπερασπίστηκαν τις κατακτήσεις του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Ήταν η Ισπανία και το Λουξεμβούργο, ήταν δηλαδή, οι χώρες που είχαν κυρώσει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα με δημοψήφισμα. Αυτές ήταν οι επικεφαλής της μιας πλευράς της διαπραγμάτευσης. Ηγήθηκαν, αν θέλετε, αυτής της διαπραγμάτευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα μπορούσε να είναι και η Ελλάδα ηγετικά μέσα στις χώρες αυτές, αν είχε κυρώσει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα με δημοψήφισμα, όπως το είχαμε ζητήσει το 2005, εδώ, στη Βουλή. Αυτά όμως δεν τα καταλαβαίνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Λέει, όμως, «όχι» και για έναν άλλο λόγο, γιατί δημοψήφισμα σημαίνει διαφάνεια, σημαίνει ενημέρωση του ελληνικού λαού και δυσκολεύει τις φθηνές δημαγωγίες σαν αυτές που διαρκώς χρησιμοποιεί η Κυβέρνηση. Τι άλλο από φθηνή δημαγωγία ήταν ο τραγέλαφος του «βασικού μετόχου» με τη δήθεν υπεράσπιση του ελληνικού Συντάγματος απέναντι στις δήθεν κακές ευρωπαϊκές συνθήκες; Τι ήταν οι λαϊκιστικές κορώνες, όταν διαπιστώθηκε ότι το ασφαλιστικό που εσείς φέρατε παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο; Βολεύει την Κυβέρνηση, κάθε φορά που δυσκολεύεται, να τα φορτώνει στην Ευρώπη. Δεν έχει πια κανέναν δισταγμό να υιοθετεί τον πιο αντιδραστικό, ψευδεπίγραφο, αντιευρωπαϊκό λόγο για μικροκομματικά οφέλη. Και αυτά, βέβαια, τα πληρώνει κανείς σ' ένα δημοψήφισμα.

Αυτή τη δημαγωγία υπερασπίζεται με το «όχι» η Νέα Δημοκρατία στο δημοψήφισμα, για να έχει τη δυνατότητα να αφήνει να εννοηθεί ο κ. Πρωθυπουργός, ότι με μια επιστολή ακόμα και για την ακρίβεια, φταίει η Ευρώπη, όταν από το 4,9 –πρωτοφανής πληθωρισμός- από αυτό το 4,9, μόνο το 0,7, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, είναι εισαγόμενο. Εσείς πήγατε να το εξάγετε στην Ευρώπη με την επιστολή του κυρίου Πρωθυπουργού, αλλά τα νούμερα, οι αριθμοί, σας διαψεύδουν. Μόνο το 0,7 είναι εισαγόμενο. Και όταν πήγατε, κύριε Πρωθυπουργέ, στην Αυστρία, για να ακούσετε τον ομόλογό σας να σας μιλάει γι' αυτά τα θέματα, σας είπε ότι εθνικά είναι τα μέτρα που πρέπει να λάβετε, αυτά που δεν τολμάτε να πάρετε και στέλνετε απλώς επιστολές.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ζητά να διεξαχθεί δημοψήφισμα στη χώρα μας. Αύριο ψηφίζει η Ιρλανδία. Ευχόμαστε να πει το «ναι» για να ανοίξει το δρόμο της επικύρωσης. Μην μας απαντήσετε με το επιχείρημα ότι σε άλλες χώρες δεν θα γίνει δημοψήφισμα. Όλες σχεδόν οι ευρωπαϊκές χώρες, που το Σύνταγμά τους προβλέπει τη δυνατότητα δημοψηφίσματος, το έχουν διεξάγει σε κάποια στιγμή της ευρωπαϊκής τους πορείας. Αναφέρω, θυμίζω: Δανία, Τσεχία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο είτε κατά τη φάση της ένταξής τους, είτε για τη Συν-

θήκη, για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα είτε για άλλη κυρωτική διαδικασία αφορούσα την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θεωρούμε, λοιπόν, αναγκαίο το δημοψήφισμα. Η Ελλάδα, ενώ έχει τη δυνατότητα συνταγματικά, δεν το έχει κάνει ούτε κατά την ένταξη. Και να θυμίσω ότι, ο Ανδρέας Παπανδρέου είχε ζητήσει τότε δημοψήφισμα. Βέβαια, θέλω να υπενθυμίσω και στον κ. Παυλόπουλο και την άλλη πλευρά της ιστορίας. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, φέρθηκε υπεύθυνα, όταν ανέλαβε την κυβέρνηση, διότι δεν ήθελε να συγκρουστεί πολιτειακά, να υπάρχει μια πολιτειακή σύγκρουση, με τον τότε Πρόεδρο της χώρας, τον κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος -αν θυμάστε, βεβαίως έχει αλλάξει αυτό συνταγματικά- είχε και περαιτέρω αρμοδιότητες για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Αλλά, πέραν τούτου, αυτό το οποίο εμείς κάναμε, είναι ότι αναλάβαμε μια εκστρατεία μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να διασφαλίσουμε συμφέροντα, τα οποία δεν μπορούσε να διασφαλίσει η Νέα Δημοκρατία...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

...με τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, με τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, με σειρά κοινωνικών ζητημάτων. Επικαλείστε συνεχώς την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ξεχνάτε όμως ότι οι αγώνες και τα θετικά αποτελέσματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν ήρθαν από την ένταξή μας σε μια ελεύθερη αγορά που ουσιαστικά θα κατεδάφιζε τις δικές μας επιχειρήσεις, αλλά ήρθε από την πάλη για τη στήριξη των κοινωνικών, περιφερειακών, αναπτυξιακών μας αναγκών, μέσα από τη χρηματοδότηση, τη μείωση της ψαλίδας και της ανισότητας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., για άλλη μια φορά ζητά δημοψήφισμα. Θεωρούμε αναγκαίο το δημοψήφισμα και σε αυτήν τη συγκυρία, και το ζητάμε με την πεποίθηση ότι η Ευρώπη που θέλουμε και η θέση της Ελλάδας μέσα σε αυτή, χτίζεται μόνο με την ισχυρή φωνή του ελληνικού λαού. Αυτή είναι η ξεκάθαρη θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αποτελεί ξεκάθαρη δικιά μας διαχωριστική γραμμή από τη Δεξιά και την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Η εμβάθυνση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, αποτελεί, φίλες και φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, και δικό μου πολιτικό στοίχημα. Δεν πιστεύω στα παλιά πρότυπα ηγετών. Ο 21ος αιώνας απαιτεί ηγέτες που στηρίζουν και αγωνίζονται για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοκρατική συμμετοχή των πολιτών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Συνειδητή συμμετοχή ενημερωμένων πολιτών. Αυτή είναι η δικιά μου δημοκρατική παράδοση. Αυτός είμαι και θα είμαι. Αλλά αυτό πηγάζει από τις δημοκρατικές παραδόσεις και αξίες του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος. Αυτή είναι η προοπτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και αυτή είναι η δέσμευσή μας για το πώς, διαφορετικά, υπεύθυνα και με σεβασμό στην αξιοπρέπεια του Έλληνα πολίτη, θα κυβερνήσουμε αύριο τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τον κ. Παπανδρέου.

Το λόγο έχει η Υπουργός Εξωτερικών, η κ. Ντόρα Μπακογιάννη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ (Υπουργός Εξωτερικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ομολογώ ότι εμένα τουλάχιστον –ελπίζω εσείς να καταλάβατε λίγο καλύτερα, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ.- με μπέρδεψε απόλυτα ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Να σας τα ξαναπούμε, αν θέλετε! Να τα εμπεδώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν θα αρχίσετε με διακοπές!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ (Υπουργός Εξωτερικών): Ομολογώ ότι αυτό το οποίο ανεδείχθη είναι ο εσωτερικός διχασμός, ο οποίος υπάρχει μέσα στην παράταξή σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρία Μπακογιάννη, σταματήστε λίγο. Δεν μπορούμε να μιλάμε έτσι. Όσοι θέλετε παραμείνετε. Οι άλλοι να εξέλθετε της Αιθούσης. Και καμμία διακοπή. Όπως ακούστηκε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έτσι θα ακουστεί και η Υπουργός Εξωτερικών. Καμμία απολύτως διακοπή. Σας παρακαλώ πολύ.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ (Υπουργός Εξωτερικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «δύο καρπούζια δεν χωράνε σε μία μασχάλη». Αυτή είναι μια πολύ απλή αλήθεια. Τη γνωρίζει ο σοφός λαός μας και τη γνωρίζουμε όλοι όσοι κάνουμε πολιτική. Δύο πολιτικές ταυτόχρονα δεν μπορεί να ακολουθηθούν. Εδώ υπάρχει μια πραγματικότητα την οποία συζητάμε και αυτή είναι η Συνθήκη της Λισσαβώνας.

Άκουσα τον Πρόεδρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με πολύ μεγάλη προσοχή. Άκουσα πολλά, με τα οποία συμφωνώ. Άκουσα και πολλά τα οποία με εξέπληξαν. Το πρώτο που με εξέπληξε ήταν ότι προσπάθησε να μας πείσει πως χάρη στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. η Ελλάδα βρίσκεται μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα και ότι δεν διαφώνησε ο μακαρίτης Ανδρέας Παπανδρέου με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή διότι, λέει, είχε εξουσίες ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αυτό είναι τουλάχιστον περίεργο για όσους από εμάς θυμούνται εκείνη την ιστορία.

Το δεύτερο είναι ότι οι αρχές και οι αξίες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιβάλλουν, λέει, δημοψήφισμα. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν οι αρχές και οι αξίες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επέβαλαν δημοψηφίσματα οκτώ χρόνια που ήσασταν στην Κυβέρνηση, γιατί δεν κάνατε ένα δημοψήφισμα; Γιατί δεν δείξατε μία φορά την ίδια ευαισθησία; Και έρχεσθε σήμερα που υπάρχει εσωτερικό θέμα για να μας πείτε ότι θα ψηφίσετε σήμερα το βράδυ, ότι συμφωνείτε με τη Συνθήκη, ότι είναι μια Συνθήκη που κάνει σημαντικά βήματα προς τα μπρος, πλην όμως πρέπει να γίνει και δημοψήφισμα, γιατί δεν υπάρχει νομιμοποίηση. Μα, τώρα εξελέγη αυτή η Βουλή. Τώρα αυτή η Βουλή έχει νωπή τη δημοκρατική της νομιμοποίηση. Και αυτή τη στιγμή ερχόμαστε να συζητήσουμε μία Συνθήκη για την οποία συμφωνούμε όλοι ότι είναι ένα βήμα προς τα εμπρός.

Ταυτόχρονα, όμως, νιώθετε την ανάγκη να ζητήσετε και ένα δημοψήφισμα το οποίο τι θα κάνει; Θα επικυρώσει τη σημερινή σας ψήφο; Θα αρνηθεί τη σημερινή σας ψήφο; Εγώ δεν είμαι κατά των δημοψηφισμάτων. Θεωρώ όμως ότι αυτή η Συνθήκη είναι μία Συνθήκη η οποία, όπως έχει διαμορφωθεί, χρήζει μεγάλης και σοβαρής συζήτησης στη Βουλή των Ελλήνων, η οποία έγινε, ενημέρωσης του ελληνικού λαού, η οποία έγινε. Δέχομαι ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε πολύ περισσότερες κουβέντες και θα τις κάνουμε κατά τη διάρκεια των Ευρωεκλογών. Θεωρώ όμως ότι τα πυροτεχνήματα τα οποία ακούστηκαν σήμερα το βράδυ στη Βουλή είναι παντελώς περιττά. Και δεν μπορεί κάθε φορά να βρισκόμαστε μπροστά στα ίδια διλήμματα, όταν θέλουμε να ξεπεράσουμε εσωκομματικά μας προβλήματα. Αυτή τη στιγμή μιλάμε για κάτι πάρα πολύ σοβαρό.

Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη είναι μια πολύ σοβαρή απόφαση που θα πάρει η Βουλή των Ελλήνων και δεν μπορεί να χρησιμοποιείται αυτή η Συνθήκη για να καλύψει τα οποιαδήποτε κομματικά θέματα τα οποία έχουμε, με μικροκομματική λογική. Λυπάμαι γι' αυτό, γιατί πράγματι είναι μια ιστορική στιγμή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρώπη μπαίνει και γυρίζει σελίδα. Είναι μία στιγμή για ολόκληρη την Ευρώπη όπου κουβεντιάζεται το μέλλον της. Ακούστηκαν σε αυτή την Αίθουσα πολλά και σοβαρά επιχειρήματα. Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Ευρώπη έχει γίνει μία δύναμη διαφορετική. Έχει γίνει μία δύναμη –επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω τις λέξεις- ηθική και κοινωνική. Η Ευρώπη είναι ο κύριος χώρος προστασίας και ανάδειξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών κατακτήσεων. Αυτή τη μεγάλη δύναμη της Ευρώπης, αυτό που αποκαλούμε ήπια δύναμη σκιάζουν πράγματι –ακούστηκε εδώ μέσα- μεγάλες παγκόσμιες εξελίξεις. Επίσης, τη σκιάζουν και οι ίδιες οι αδυναμίες της Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από πολλές πλευρές η συγκριτική θέση της Ευρώπης στο σύστημα παγκόσμιας ισχύος έχει επιδεινωθεί. Το ποσοστό πλέον του πληθυσμού της είναι πολύ μικρό σε σχέση με τον συνολικό παγκόσμιο πληθυσμό. Τη στρατιωτική και πολιτική της ισχύ υποκατέστησε κατά ένα μεγάλο μέρος η ισχύς των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Και αυτό δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα της θέσεως που βρέθηκαν οι Ηνωμένες

Πολιτείες Αμερικής μεταπολεμικώς. Ήταν και συνέπεια του μεγάλου ηθικού διλήμματος των Ευρωπαίων που προέκυψε από την οδυνηρή εμπειρία τόσων πολέμων και συγκρούσεων στο έδαφος της ηπείρου τους. Η Ευρώπη ιδιαίτερα όλον τον τελευταίο καιρό έγινε μια διστακτική δύναμη. Αναλογιζόμασταν πάντα όχι μόνο τις στρατιωτικές και τις γεωπολιτικές αλλά κυρίως τις ηθικές και άλλες συνέπειες της οποιασδήποτε παρέμβασής μας. Το αποτέλεσμα ήταν ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής απεφάσιζαν κάτι με τρόπο στον οποίο πολλές φορές είτε διαφωνούσαμε είτε πάντως δεν μας ενθουσίαζε και συνήθως οι Ευρωπαίοι ήταν διστακτικοί συμμέτοχοι ή απέχοντες.

Όμως τα τελευταία χρόνια έχει γίνει συνείδηση ότι αυτό που χρειαζόμαστε είναι μία ισχυρή Ευρώπη, μια Ευρώπη ικανή να παίρνει αποφάσεις, να τις εφαρμόζει, να τις αυξάνει συνεχώς. Πολιτικά προβλήματα μείζονος σημασίας στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή, στον Καύκασο, στην Αφρική, ακόμα και μεγάλες φυσικές καταστροφές που πλήττουν πολλές περιοχές του πλανήτη μας καθιστούν πλέον αναγκαία την παρουσία και την παρέμβαση της Ευρώπης και την κάνουν συνεχώς μεγαλύτερη. Και ενώ αυτό συμβαίνει, η Ευρώπη για μια σειρά από λόγους που ακούστηκαν εδώ μέσα στη Βουλή ζει μια μακρά περίοδο εσωστρέφειας. Αυτή η εσωστρέφεια επιτάθηκε από το πρόβλημα και από τη μεγάλη καθυστέρηση της Συνταγματικής Συνθήκης που προκάλεσαν το Γαλλικό και το Ολλανδικό δημοψήφισμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ όμως αυτά συμβαίνουν στην Ευρώπη, στην παγκόσμια σκηνή η κατάσταση αλλάζει ριζικά. Η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία, η Ιαπωνία, ακόμη και οι χώρες της Λατινικής Αμερικής διεκδικούν και επιτυγχάνουν ένα νέο ρόλο στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής αντιμετωπίζουν πολιτικές δυσκολίες στο εσωτερικό τους, σε διάφορα παγκόσμια μέτωπα και οικονομικές δυσκολίες που αντανακλώνται στη σημερινή θέση του δολαρίου. Βρισκόμαστε σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή.

Η ανάγκη για μια ισχυρή Ευρώπη είναι αδήριτη. Στην ανάγκη αυτή ανταποκρίνεται και σπεύδω να ξεκαθαρίσω όχι πλήρως η Συνθήκη της Λισσαβώνας. Ακούστηκε ότι είναι προϊόν συμβιβασμού. Είναι προϊόν συμβιβασμού αλλά ο συμβιβασμός, η συνεννόηση δεν είναι ο τρόπος με τον οποίο προχώρησε η Ευρώπη επί μισό και πλέον αιώνα; Δεν αφήσαμε τα όπλα για να συζητήσουμε; Δεν ξεχάσαμε τους πολέμους για να βρίσκουμε τη χρυσή τομή για το μέλλον μας; Τι άλλο από ένα ιστορικό συμβιβασμό, από έναν πολιτικό συμβιβασμό μπορούσε να είναι οτιδήποτε σχετίζεται με τα μεγάλα βήματα που πρέπει να κάνει η Ευρώπη;

Με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας την οποία καλούμεθα τώρα να κυρώσουμε πετύχαμε παρά το ότι την αμφισβητεί ο κ. Παπανδρέου την ενεργό συμμετοχή της Ελλάδας, το μεγαλύτερο μέρος των ισορροπιών που είχαν επιτευχθεί στη Συνταγματική Συνθήκη. Η Ευρώπη με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας γίνεται πιο δημοκρατική, πιο αποτελεσματική και πιο αξιόπιστη στην παγκόσμια σκηνή. Πιο δημοκρατική –και νομίζω ότι συμφωνεί η μεγάλη πλειοψηφία της Βουλής- διότι ενδυναμώνεται ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποδίδεται νέος αναβαθμισμένος ρόλος στα Εθνικά Κοινοβούλια. Θα λειτουργούν πλέον ως αναπόσπαστο τμήμα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και ως θεματοφύλακες της αρχής της επικουρικότητας. Η γνώμη τους θα λαμβάνεται υπ' όψιν από τα πρώτα ήδη στάδια της διαδικασίας. Και όπως είπα στην επιτροπή είμαι απολύτως βέβαιη ότι η Βουλή των Ελλήνων θα κινηθεί με γνώμονα τόσο τα συμφέροντα της πατρίδας μας όσο και εκείνα της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας στην οποία ανήκουμε.

Η δημοκρατική νομιμοποίηση της Ένωσης ενισχύεται και με την υιοθέτηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ως νομικά πλέον δεσμευτικού κειμένου έστω και με τη μορφή ενσωματώσεως του σχετικού πρωτοκόλλου. Υπενθυμίζω τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων και ερωτημάτων προς την επιτροπή με τη συλλογή ενός εκατομμυρίου υπογραφών από πολίτες των κρατών-μελών της Ένωσης. Θυμίζω επίσης το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών και των ευρωπαϊκών κεντρικών θεσμών.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω ότι για πρώτη φορά δίνεται η δυνατότητα και σ' ένα κράτος-μέλος να αποχωρήσει από την Ένωση, αν αυτό επιθυμεί, αν παραδείγματος χάριν το Κομμουνιστικό Κόμμα πάρει απόλυτη πλειοψηφία και πειστεί ο ελληνικός λαός για την πολιτική του.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη νέα συνθήκη η Ένωση δεν γίνεται μόνο πιο δημοκρατική, γίνεται και πιο αποτελεσματική. Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφάσεων θα λαμβάνεται πλέον με ειδική πλειοψηφία.

Γνωρίζετε τη διπλή αρχή, 55% των κρατών-μελών και 65% του πληθυσμού της Ένωσης. Για να μην μπορεί όμως ένας μικρός αριθμός μεγάλων κρατών να εμποδίζει τη λήψη των αποφάσεων, ορίζεται ότι η μειοψηφία αρνησικυρίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα κράτη-μέλη, διαφορετικά θα θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία, ακόμη και όταν δεν πληρούται το κριτήριο του πληθυσμού.

Η ειδική πλειοψηφία επιπλέον επεκτείνεται και σε νέους τομείς πολιτικής. Έτσι για τα μεγάλα παγκόσμια θέματα, που σας ανέφερα στην αρχή, θα έχουμε μια πιο αποτελεσματική διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για τα κολοσσιαία θέματα, όπως η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η ενεργειακή επάρκεια, η επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια και για πολλά άλλα ακόμα θα μπορούμε πλέον να παίρνουμε γρήγορες και αποτελεσματικές αποφάσεις.

Η νέα αποτελεσματικότητα της Ένωσης ως απόρροια των προνοιών της Συνθήκης της Λισσαβώνας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καθίσταται ακόμη πιο ορατή με τη θεσμοθέτηση Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα εκλέγεται για περίοδο δυόμισι ετών. Εξασφαλίζεται έτσι η συνέχεια και η σταθερότητα της λειτουργίας του συμβουλίου.

Απομένει βέβαια να δούμε -γιατί στη συνθήκη δεν είναι όλα ρόδινα και εγώ δεν θέλω να το κρύψω από τη Βουλή των Ελλήνων- πώς θα βρεθεί η ισορροπία ανάμεσα στον πρόεδρο της επιτροπής και τον πρόεδρο της εκ περιτροπής προεδρίας.

Η Ελλάδα θέλει να συνεχίσει να έχει ουσιαστικό ρόλο ο πρόεδρος της εκ περιτροπής προεδρίας. Βεβαίως το σημαντικότερο ρόλο για την επιτυχία του θεσμού θα παίξει η προσωπικότητα του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Για αυτό και δηλώνω κατηγορηματικά, ενώπιον της Βουλής, ότι η Ελλάδα θα υποστηρίξει υποψήφιο μόνο από χώρα που συμμετέχει ενεργά σ' όλες τις δράσεις της Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Συνθήκη της Λισσαβώνας λύνει και το πρόβλημα που κατά τον ισχυρισμό του αντιμετώπισε ο Χένρι Κίσινγκερ, δηλαδή ότι δεν ήξερε ποιον να πάρει τηλέφωνο για θέματα εξωτερικής πολιτικής της Ευρώπης.

Δημιουργείται η θέση του υπάτου εκπροσώπου για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Ο ύπατος εκπρόσωπος θα είναι ταυτόχρονα και αντιπρόεδρος και θα προεδρεύει στα συμβούλια εξωτερικών σχέσεων. Το έργο του θα στηρίζεται από μια νέα υπηρεσία, η οποία πρέπει τώρα να δημιουργηθεί πολύ πιο αποτελεσματικά απ' ό,τι είναι σήμερα και αυτή η υπηρεσία Ευρωπαϊκής Εξωτερικής Δράσης θα συντελεί στην άσκηση μιας συνεκτικότερης εξωτερικής πολιτικής. Αναφέρθηκαν νωρίτερα οι συνάδελφοι στη σημασία που έχει η ενιαία προσωπικότητα της Ευρώπης.

Τέλος, οι μεταβολές που γίνονται στο τομέα της Κ.Ε.Π.Α. θα προσδώσουν στην Ευρώπη βαρύνουσα δύναμη. Στον τομέα αυτό θα ήθελα να σημειώσω ότι δημιουργείται πλέον μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στον αμυντικό τομέα. Εμπλουτίζονται οι προβλεπόμενες κατηγορίες αποστολών διαχείρισης κρίσεων, το κυριότερο δε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι εισάγεται για πρώτη φορά η ρήτρα αλληλεγγύης, αλλά κυρίως η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής. Νομίζω ότι η Βουλή των Ελλήνων αντιλαμβάνεται πόσο πολύ σημαντική για μια χώρα σαν την Ελλάδα είναι η ρήτρα αυτή.

Σας εξήγησα γιατί η Ευρώπη γίνεται πιο δημοκρατική και πιο αποτελεσματική. Γίνεται όμως ταυτόχρονα και πιο αξιόπιστη. Η ικανότητά της να μιλάει με μια φωνή, η ταχύτητα λήψης αποφάσεων, που ήταν το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετώπιζαν κάθε λίγο και λιγάκι οι λαοί μας, η πολιτική νομιμοποίηση των

αποφάσεων με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού και των Εθνικών Κοινοβουλίων, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των οποίων η Ευρώπη είναι ο κύριος υπερασπιστής, αλλά και τέλος η νέα βαρύτητα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας ενισχύουν σημαντικά την παρουσία, το ρόλο και την αποτελεσματικότητα της Ευρώπης στα παγκόσμια πράγματα.

Για να επιτευχθεί ο διπλός αυτός στόχος μιας Ευρώπης δημοκρατικής, πιο αποτελεσματικής και πιο αξιόπιστης, η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακολούθησε μια πολιτική αρχών και στρατηγικών επιλογών. Ακολουθώντας αυτές ακριβώς τις αρχές και τις στρατηγικές επιλογές μας, από την εποχή ήδη του Κωνσταντίνου Καραμανλή, όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις πέτυχαν να βρίσκεται σήμερα η Ελλάδα στον πυρήνα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Συμμετέχουμε σ' όλες τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ίδια πολιτική αρχών και στρατηγικών επιλογών υπήρξε ο γνώμονας και της τακτικής που ακολουθήσαμε κατά τη διαπραγμάτευση της Συνταγματικής όσο και της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

Η Ελλάδα υπήρξε πρωτοπόρος στο να διατηρηθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της ουσίας των ισορροπιών της Συνταγματικής Συνθήκης. Λυπήθηκα δε ιδιαίτερα με την εμμονή κάποιων σ' αυτήν την Αίθουσα να μετατρέψουν τη Συνθήκη της Λισσαβώνας σε αντικείμενο μικροπολιτικής και μικροκομματικής εκμετάλλευσης.

Η ευρωπαϊκή τροχιά της Ελλάδος μας έφερε από το σκοτάδι της δικτατορίας στο φως της δημοκρατίας. Έχουμε βιώσει τριάντα χρόνια ασφάλειας, σταθερότητας και προόδου και αυτά σε μεγάλο βαθμό τα οφείλουμε στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Και δεν μιλώ για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία και μόνο.

Μιλώ για το ευρωπαϊκό κεκτημένο, που έχουμε ενσωματώσει στη νομοθεσία μας, για την προστασία και την υποστήριξη του εργαζόμενου, του αγρότη, του επιχειρηματία. Μιλώ για τη θέση μας στην ευρύτερη περιοχή, για τα θέματα τα οποία μας απασχολούν περισσότερο εμάς, τα θέματα της διεύρυνσης.

Τους τελευταίους μήνες κάποιοι αρέσκονται στον εύκολο λαϊκισμό, χρησιμοποιώντας την Ευρώπη ως το μόνιμο και εύκολο αποδιοπομπαίο τράγο. Ως αυτόκλητοι κατήγοροι δείχνουν συνέχεια με το δάχτυλο και με ολίγη πρόσφατη έπαρση την Ευρώπη.

Δείχνουν ότι ξεχνάνε ότι όλοι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κρινόμαστε για τα λόγια και τα έργα μας και μην έχετε καμμία αμφιβολία ότι θα κριθούμε και για την πολιτική μας στάση και συμπεριφορά απόψε, σ' αυτήν την ψηφοφορία.

Υπήρξαν και υπάρχουν ιστορικές στιγμές στην πορεία της Μεταπολίτευσης, στιγμές ορόσημα, που καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό τη διαδρομή της χώρας. Διότι πρέπει να θυμηθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι θα ήταν η Ελλάδα εκτός Ε.Ο.Κ., εκτός Μάαστριχτ, εκτός Ευρωζώνης. Άκουσα σήμερα ομιλητές, οι οποίοι περίπου για όλα όσα γίνονται παγκοσμίως ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λένε ότι φταίει τελικώς μόνο η Ευρώπη.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα κάποιες στιγμές κληθήκαμε να πούμε ένα μεγάλο «ναι» ή ένα μεγάλο «όχι» και κάποιοι εδώ μέσα ήταν πάντοτε αρνητικοί, είχαν πάντοτε μια στείρα άρνηση. Δεν με εκπλήσσει λοιπόν η σημερινή συμπεριφορά, αλλά κακά τα ψέματα, ο λαϊκισμός δεν έχει μακριά ποδάρια, όπως λένε στο δικό μου χωριό.

Ο κόσμος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλάζει και οι Έλληνες που μας βλέπουν γνωρίζουν ότι το μεγάλο στήριγμα για τα θέματα τα οποία τους απασχολούν, με όλες τις αδυναμίες, με όλες τις δυσκολίες, με όλα τα πισωγυρίσματα, είναι αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Γνωρίζουν επίσης πολύ καλά ότι με αυτήν τη Συνταγματική Συνθήκη δεν γίνεται το τέλειο. Ναι, είναι ένας συμβιβασμός, αλλά γίνεται ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός.

Έχουμε υποχρέωση, κατά τη γνώμη μου, όλοι να μην κρυβόμαστε πίσω από τα μικρά κομματικά μας συμφέροντα, αλλά με παρρησία και θάρρος να πούμε στον ελληνικό λαό τα καλά αυτής της Ευρώπης και να μην ακολουθούμε τη γνωστή πολιτική, όπου όλα τα κακά τα χρεώνουμε κάπου αλλού και εμείς είμαστε οι μόνοι οι οποίοι γνωρίζουμε τις μαγικές λύσεις σ' όλα τα προβλήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσετε τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Σας καλώ να το κάνετε, διότι πιστεύω βαθύτατα ότι είναι προς όφελος του ελληνικού λαού, προς όφελος της Ευρώπης και σε τελική ανάλυση είναι ένα σημαντικότατο βήμα προς τα εμπρός.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Λιβανός. Θα παρακαλέσω να περιοριστείτε στα πέντε λεπτά για να δοθεί η δυνατότητα να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι που είναι εγγεγραμμένοι.

Ορίστε, κύριε Λιβανέ, έχετε το λόγο.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΛΙΒΑΝΟΣ: Έχω απόλυτο σεβασμό στο θεσμικό ρόλο του Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και βεβαίως απόλυτο σεβασμό και στο πρόσωπο του κ. Παπανδρέου. Εξεπλάγην όμως κι εγώ, όπως και η Υπουργός Εξωτερικών, με πολλά απ' αυτά τα οποία είπε και –αν μου επιτρέπετε- αν και νέος Βουλευτής, θα πάρω το ρίσκο να αναφερθώ σε τρία απ' αυτά.

Πήγε πολύ πίσω ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αναφέρθηκε σε κρίση νομιμοποίησης του πολιτικού συστήματος, σε αντιδημοκρατική ψηφοφορία που έγινε μέσα στο Κοινοβούλιο. Μίλησε για χειραγώγηση της δικαιοσύνης. Αναφέρθηκε στη «SIEMENS». Μίλησε για τις ελεγκτικές αρχές. Πήγε πίσω μέχρι το «Βασικό Μέτοχο».

Μία απλή ερώτηση θέλω να κάνω. Αν όλα αυτά είναι θέματα συζήτησης στο σημερινό πλαίσιο που ήρθαμε εδώ για να εγκρίνουμε τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, γιατί τότε δεν κάθισαν εδώ και στη Συνταγματική Αναθεώρηση να κάνουν αυτές τις συζητήσεις και για άλλα πολλά θέματα;

Επίσης, γιατί δεν ακούγονται περισσότερο στα πλαίσια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κάποιες φωνές εντός της Βουλής που ακούγονται εκτός; Κάποιοι σημαντικοί πολιτικοί άντρες του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις τελευταίες ημέρες έχουν εκφραστεί για πολλά απ' αυτά τα θέματα, αλλά και για τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, διαφορετικά απ' αυτά τα οποία μας είπε ο κ. Παπανδρέου πριν από λίγο.

Ταυτόχρονα, ο κ. Παπανδρέου μίλησε για την απουσία του Πρωθυπουργού από τα ευρωπαϊκά φόρα. Νομίζω ότι όλοι οι Έλληνες είμαστε υπερήφανοι για την πορεία του Πρωθυπουργού αυτά τα χρόνια. Όλοι οι Έλληνες είμαστε υπερήφανοι για την πορεία του Πρωθυπουργού στα ευρωπαϊκά ακριβώς φόρα, κυρίως στον τρόπο που χειρίστηκε τη διαχείριση και τα κονδύλια του Ε.Σ.Π.Α..

Για το συγκεκριμένο θέμα, στον τρόπο που προτείναμε και «επιβάλαμε» το θέμα του τουρισμού στη Συνθήκη της Λισσαβώνας, το θέμα της ρήτρας της αμοιβαίας συνδρομής και συνολικά για την πορεία της Κυβέρνησης και το πώς έχει αντιμετωπίσει τα ευρωπαϊκά ζητήματα, την πορεία προς την ολοκλήρωση της Ευρώπης θεωρώ ότι η πλειοψηφία των Ελλήνων και βεβαίως εμείς οι Βουλευτές της Πλειοψηφίας είμαστε υπερήφανοι.

Ετέθη χθες από τον πρώην Υπουργό τον κ. Σαμαρά ένα θέμα, το οποίο έχει τεθεί στον ευρωπαϊκό δημόσιο διάλογο που αφορά στη θέση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και στον πολιτικό της ρόλο. Έχουν αναφερθεί σ' αυτό μεγάλοι πολιτικοί ηγέτες της Ευρώπης, πέραν του κ. Σαρκοζί, όπως ο κ. Θαπατέρο.

Αναφέρθηκε για λίγο και ο κ. Σημίτης πριν στη δική του ομιλία. Ποια είναι η θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πάνω στο θέμα αυτό που αφορά, βεβαίως, το μέλλον της Ευρώπης;

Επίσης, ένα τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω είναι το δημοψήφισμα. Ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. –και εγώ ως νέος Βουλευτές είμαι υπερήφανος που θα υπερψηφίσω τη Συνθήκη της Λισσαβώνας σήμερα- είπε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως έχουν πει όλες αυτές τις ημέρες και οι συνάδελφοι στις επιτροπές και εδώ, θα ψηφίσει τη συνθήκη αυτή.

Ζήτησε, όμως, ταυτόχρονα δημοψήφισμα. Μας είπε ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου δεν ήθελε να κοντραριστεί κατ' ουσίαν με τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας και γι' αυτό δεν έβαλε

τότε το θέμα του δημοψηφίσματος, για να μην έχουμε πολιτειακή κρίση.

Μα, σε ποια στιγμή όντως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρότεινε ή έβαλε το δημοψήφισμα μπροστά σαν μια δημοκρατική διαδικασία; Σε ποια στιγμή της πρωθυπουργίας του Ανδρέα Παπανδρέου ή του Κώστα Σημίτη ετέθη ένα τέτοιο θέμα; Και τελικά, πόσοι πραγματικά από τα στελέχη πρώτης γραμμής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σήμερα θέλουν ένα δημοψήφισμα για το θέμα της επικύρωσης της Συνθήκης της Λισσαβώνας;

Και ένα τελικό ερώτημα: Ποιο θα ήταν το ερώτημα, το οποίο θα έμπαινε σε ένα τέτοιο δημοψήφισμα και πόσο εύκολο είναι να απαντηθεί ένα τόσο σοβαρό θέμα με ένα απλό «ναι» ή με ένα απλό «όχι»;

Δυστυχώς, δεν έχω το χρόνο να αναφερθώ σε αυτά, τα οποία είχα σχεδιάσει. Θέλω μόνο να πω ότι συνολικά, όπως οι περισσότεροι ομιλητές χθες και σήμερα, πιστεύω κι εγώ ότι το βήμα το οποίο γίνεται με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας προς την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μικρό. Είναι, όμως, ένα βήμα σταθερό, ένα βήμα σημαντικό και προσωπικά αισθάνομαι υπερήφανος που στην πρώτη μου θητεία έχω τη δυνατότητα να υπερψηφίσω αυτήν τη συνθήκη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λιβανό.

Το λόγο έχει ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, διαχρονικά η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εκφράζει τίποτε άλλο παρά τα κοινά συμφέροντα των καπιταλιστικών κρατών-μελών της. Έχει ως στόχο την ενίσχυση, τη στήριξη των μονοπωλίων και τη μεγέθυνσή τους και μάλιστα σε συνθήκες όξυνσης του ανταγωνισμού, περιοδικών οικονομικών κρίσεων, ανακατατάξεων στο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων, λόγω ακριβώς της ανισόμετρης καπιταλιστικής ανάπτυξης, αλλά και των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων, οι οποίες οξύνονται.

Το κόκκινο νήμα, το συνεκτικό στοιχείο αυτής της διακρατικής συμμαχίας είναι η εφαρμογή των πολιτικών που εξυπηρετούν τις στρατηγικές ανάγκες του κεφαλαίου, σε συνδυασμό ταυτόχρονα με τη νομιμοποίηση μιας ολομέτωπης συνολικής επίθεσης ενάντια στα εργασιακά, λαϊκά δικαιώματα και κατακτήσεις.

Σταθμός αυτής της πορείας είναι βεβαίως η Συνθήκη του Μάαστριχτ με τις γνωστές τέσσερις ελευθερίες ασύδοτης δράσης της πλουτοκρατίας, η οποία και καθόρισε το συνολικό συνεκτικό πλαίσιο των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων, τις οποίες με ευλάβεια προωθούν οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών.

Αυτό το πλαίσιο εξειδικεύτηκε βεβαίως από τη στρατηγική της Λισσαβώνας το 2000 με κύρια χαρακτηριστικά να μετατραπεί η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ελκυστικό τόπο επενδύσεως, δηλαδή μέσω της απελευθέρωσης των αγορών, τις ιδιωτικοποιήσεις, τη συγκέντρωση των επιχειρήσεων και την ακρίβεια ταυτόχρονα, μέσα από φορολογικά και αναπτυξιακά κίνητρα προς το μεγάλο κεφάλαιο, μέσα από την απαλλαγή από τα όποια χωροταξικά ή περιβαλλοντολογικά εμπόδια υπήρχαν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής δράσης –αυτό, άλλωστε, είναι και το περιεχόμενο της αειφόρου ή της πράσινης ανάπτυξης- και βεβαίως, τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών μέσα από την αξιοποίηση των κοινοτικών πλαισίων στήριξης, υποδομές για να προσελκύσουν επενδύσεις.

Δεύτερον, το πλαίσιο αυτό εξειδικεύτηκε με την υποταγή της έρευνας και της παιδείας γενικότερα στις ανάγκες των επιχειρήσεων και της αγοράς, την επέκταση της δράσης του κεφαλαίου σε αυτούς τους τομείς, μια διαδικασία μέσω της οποίας εμπορευματοποιούνται ακόμη περισσότερο τα κοινωνικά αγαθά –η παιδεία, η υγεία, η πρόνοια, η ασφάλιση- που είναι απαραίτητα για την αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης, μέσα από τη συμπίεση της τιμής της εργατικής δύναμης, την αύξηση του βαθμού απασχόλησης, μέσα από την ανατροπή της όποιας σχετικής σταθερότητας στην απασχόληση, με την επέκταση του ωρομισθίου, των ενοικιαζόμενων μισθωτών από επιχείρηση σε επιχείρηση, τη χρησιμοποίηση εργατικής δύναμης με νέους δυσμενέστερους όρους ασφάλισης, τη φθηνότερη εργασία των μεταναστών.

Αυτά ακριβώς προωθεί και η Οδηγία του Μπολκεστάιν και η ευελφάλεια, αλλά και οι αποφάσεις της 14ης Μαρτίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Κορυφής για γενίκευση των ελαστικών και μερικών μορφών απασχόλησης που κατοχυρώθηκαν ουσιαστικά και με τη χθεσινή απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης.

Και βεβαίως μέσα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική, από τις διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες του Π.Ο.Ε. οδηγούμαστε στον περιορισμό της αγροτικής παραγωγής, στο ξεκλήρισμα της φτωχομεσαίας αγροτιάς, στη διατροφική εξάρτηση με τα γνωστά διατροφικά σκάνδαλα. Είναι μια στρατηγική επιλογή αυτή για τη διασφάλιση φθηνής πρώτης ύλης για τις βιομηχανίες, αλλά και νέων αγορών για τα εμπορεύματα των ευρωενωσιακών μονοπωλίων.

Ο αντιδραστικός χαρακτήρας αυτών των οικονομικών διαδικασιών της ευρωπαϊκής ενοποίησης αντανακλάται και στον αντιδραστικό χαρακτήρα των θεσμών της. Ενιαία είναι η ταξικότητα τόσο στις οικονομικές όσο και στις πολιτικές διεργασίες. Εξάλλου, αυτό αναφέρεται και στο άρθρο 2 της συνθήκης που συζητάμε, όπου ουσιαστικά μετατρέπει σε υπέρτατη αρχή την άκρως ανταγωνιστική οικονομία της αγοράς.

Γι' αυτό ακριβώς, για να αντιμετωπίσει τις λαϊκές αντιδράσεις, προσπαθεί να θωρακίσει το σύστημα μέσα από τη στρατιωτικοποίηση, την ενίσχυση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο των μηχανισμών καταστολής, την ενίσχυση του αντικομμουνισμού.

Αυτά, κυρίες και κύριοι, αποδεικνύουν τον ταξικό χαρακτήρα των επιλογών της ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ., αποδεικνύουν τη χρεωκοπία των οπορτουνιστικών αντιλήψεων περί Ε.Ο.Κ. των λαών, περί ρύθμισης των αγορών, τη θεσμολαγνεία περί ευρωπαϊκής ενοποίησης ως πανάκεια στη λύση των προβλημάτων. Αυτές οι αντιλήψεις αντικειμενικά οδηγούν στη χειραγώγηση του εργατικού κινήματος.

Κριτήριο για το λαό, κατά τη γνώμη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, πρέπει να είναι η στάση κάθε κόμματος απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ή με το θύμα θα είσαι –με τους λαούς- ή με το θύτη –την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω με μία φράση, κύριε Πρόεδρε.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προέβλεψε και προειδοποίησε ότι η ένταξη, η προσαρμογή και η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μονόδρομος για τα συμφέροντα του κεφαλαίου. Αποτελεί παράγοντα όξυνσης των λαϊκών προβλημάτων και χειροτέρευσης της θέσης των λαϊκών στρωμάτων.

Αυτό επιβεβαιώθηκε. Η απειθαρχία, η ανυπακοή, η ρήξη αποτελεί μονόδρομο για την εργατική τάξη και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα και τη νεολαία για τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού. Δικαιώνεται από τις ίδιες τις εξελίξεις η θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας περί αποδέσμευσης από τα ιμπεριαλιστικά δεσμά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό, βεβαίως, δε σημαίνει απομόνωση. Σημαίνει ισότιμες, διακρατικές οικονομικές σχέσεις.

Γι' αυτό ζητάμε δημοψήφισμα, για να εκφραστεί ένα διπλό, μαζικό, παλλαϊκό «ΟΧΙ» και στη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβώνας, αλλά και στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Καραθανασόπουλο.

Το λόγο έχει ο κ. Θαλασσινός, πάντα με την παράκληση να τηρήσετε το πεντάλεπτο.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, η πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση είναι μια συνεχής διαδικασία, η οποία ξεκίνησε πριν από μισό αιώνα περίπου, από την ίδρυση τότε της Ε.Ο.Κ. Σε αυτό το διάστημα, υπήρξαν στιγμές, κατά τις οποίες η πορεία της Ένωσης ήταν δυναμική και ενθουσιώδης και άλλες, κατά τις οποίες η

πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση συνάντησε σφοδρές αντιδράσεις, αντιμετωπίστηκε με σκεπτικισμό και αρκετές φορές ακόμη και με φόβο.

Όμως, τουλάχιστον μέχρι στιγμής, έχει αποδειχθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δύναμη και την ικανότητα, εάν θέλετε, να βρίσκει τη χρυσή τομή και να ξεπερνά αντιδράσεις και εμπόδια που αρχικά φαίνονται ανυπέρβλητα.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι μέχρι σήμερα έχουν γίνει πάρα πολλά στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκτιμώ ότι οι οραματιστές και ιδρυτές της τότε Ε.Ο.Κ. δεν θα μπορούσαν να φανταστούν την εξέλιξή της σε τέτοιο επίπεδο. Μία τέτοια από τις αντιδράσεις που προανέφερα ήταν και η αποτυχία της επικύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης από εννέα εκ των είκοσι επτά κρατών-μελών.

Και ενώ τότε πολλοί μίλησαν για ισχυρό ράπισμα -και ακούγονται σήμερα και φωνές, είναι οι ίδιοι οι οποίοι αντιμάχονταν τότε και τη Συνταγματική Συνθήκη- εκτίμησή μου είναι ότι με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδεικνύει ότι μπορεί να προχωρήσει μπροστά, συνθέτοντας θέσεις και απόψεις και των είκοσι επτά κρατών-μελών, κάτι που προφανώς δεν είναι εύκολο.

Κύριε Πρόεδρε, στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω ότι η ιστορικά δικαιωμένη στρατηγική επιλογή του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή για την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας δίνει σήμερα τη δυνατότητα και το δικαίωμα να μιλάμε και να συζητάμε τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, η οποία αποτελεί, όπως είπαν σχεδόν όλοι οι προλαλήσαντες συνάδελφοί μου, ένα ακόμα θετικό βήμα στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Πιστεύω ότι η συνθήκη αυτή είναι το προϊόν ενός γόνιμου συγκερασμού της ανάγκης για την περαιτέρω απλοποίηση και εκσυγχρονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του σκεπτικισμού που προκάλεσε η εντύπωση ότι με τη Συνταγματική Συνθήκη τάχα θα προέκυπτε ένα κράτος με ομοσπονδιακή δομή. Συνεπώς μολονότι με την μεταρρυθμιστική συνθήκη υιοθετούνται πολλές από τις διατάξεις της Συνταγματικής Συνθήκης, εν τούτοις αποφεύγονται διατάξεις και διατυπώσεις που είχαν προκαλέσει τότε αντιδράσεις.

Πιστεύω βαθύτατα ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι κάτι το απρόσωπο που δρά μόνο στις Βρυξέλλες, ακόμη και εάν προσπαθούν ορισμένοι να την εμφανίσουν ως κάτι τέτοιο. Αν και θεσμικά φαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μακριά από τον ευρωπαίο πολίτη, στην πράξη, όμως, με τις κοινές πολιτικές και αποφάσεις της, είναι περισσότερο κοντά στους πολίτες από ό,τι νομίζουμε.

Είναι πολλές οι παράμετροι που διέπουν τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη. Θα επικεντρωθώ, λόγω του λίγου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου, στα εξής τα οποία πιστεύω ότι έχουν και πρακτική αξία.

Κατ' αρχάς, υπογραμμίζεται η φύση της Ένωσης ως Κοινότητας αξιών και όχι ως Κοινότητας η οποία περιορίζεται στην οικονομική και νομισματική ενοποίηση της Ευρώπης. Υπό το πρίσμα των νέων συνθηκών, η συγκεκριμένη διατύπωση δίνει και το στίγμα για το πώς πρέπει να πορευθεί η Ευρώπη στο μέλλον.

Τα Εθνικά Κοινοβούλια συμμετέχουν στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως χάρη στο νέο μηχανισμό ελέγχου τήρησης της αρχής της επικουρικότητας.

Υιοθετείται η πρόβλεψη της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών-μελών και υπάρχει ρητή αναφορά για τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων. Και για εμάς, τους ακρίτες νησιώτες, είναι πάρα πολύ σημαντική η διάταξη αυτή, γιατί εμείς καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε και να διαχειριστούμε σε πρώτη φάση -παραδειγματικά το αναφέρω- το διογκούμενο μεταναστευτικό ρεύμα.

Παραμένει γεγονός ζωτικής σημασίας για τους νησιώτες η εδαφική διάσταση, στο πλαίσιο προαγωγής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Ένωσης, η με ρητή αναφορά στις νησιωτικές και ορεινές περιοχές. Μάλιστα, η σαφής διατύπωση στο εν λόγω άρθρο, το άρθρο 158 εδάφιο γ', δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ουσιαστική ενσωμάτωση των νησιωτικών περιοχών στην εσωτερική αγορά με δίκαιους όρους. Και δίκαιοι όροι πρακτικά σημαίνουν το ξεκίνημα της διαδικασίας για την άμβλυνση των χωρικών, διαρθρωτικών και δημογραφικών μειονεκτημάτων του νησιωτικού χώρου. Είναι προφανές ότι η διατύπωση αυτή έχει λάβει υπ'όψιν της ως ένα βαθμό τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στη νησιωτική Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πιστεύω, ότι με την υπό συζήτηση Συνθήκη της Λισσαβώνας γίνεται ένα ακόμη θετικό και ταυτόχρονα σημαντικό βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ακόμη, ότι ως λαός και ως πολιτεία έχουμε θέση σε αυτό το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, που μας δίνει την ευκαιρία και δυνατότητα μαζί όλοι να επιδιώξουμε την αειφόρο ανάπτυξη στο πλαίσιο της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό και υπερψηφίζω την κύρωσή της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Θαλασσινό.

Το λόγο έχει η κ. Κανέλλη.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πέντε λεπτά δεν αρκούν για να ανοίξει κάποιος την κερκόπορτα.

Κυρία Υπουργέ, σας άκουσα να μιλάτε για ηθική. Η ηθική είναι χαρακτηριστική έλλειψη επιχειρημάτων. Ηθική ακούσαμε εδώ, οράματα ακούσαμε, ακούσαμε τον Πρώην Πρωθυπουργό να λέει ότι δεν πρέπει να γίνει δημοψήφισμα. Εμμέσως το είπε. Η επιστολή κυκλοφορεί. Την ξέρουμε όλοι.

Να διαβάσω τι έλεγε ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όταν ήταν Πρωθυπουργός, στις 5 Μαρτίου του 2005; Έλεγε: «Εμείς στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτείνουμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος ακριβώς για να υπάρχει αυτή η ενημέρωση, η οποία θα βοηθήσει τη δημιουργία μιας καλύτερης δυναμικής για το νέο ευρωπαϊκό Σύνταγμα».

Θα μας τρελάνετε εδώ μέσα! Είσαστε δύο κόμματα μεγάλα, συμφωνείτε και τα δύο με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν εξηγείτε τίποτε. Δεν έχει ακουστεί εδώ πέρα κουβέντα στον ελληνικό λαό ότι θα αποκτήσει, για παράδειγμα, ευρωπαϊκή υπηκοότητα. Θα γίνουμε τί; Θα έχουμε τί; Δύο υπηκοότητες; Θα είμαστε εσωτερικοί μετανάστες;

Η δομή και η λειτουργία, ειδικά στο ζήτημα των εξωτερικών σχέσεων και της δικαιοσύνης, είναι νεοφεουδαρχική με όρους και μεθόδους 21ου αιώνα. Στη φεουδαρχία είχαμε αυτοκράτορες και βασάλους. Εδώ θα έχουμε Κομισιόν, Συμβούλιο και θα έχουμε και Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια, για τα οποία ψέματα λέτε ότι αναβαθμίζονται. Όχι απλώς δεν αναβαθμίζονται, αλλά η λειτουργία τους θα διατηρείται -και είναι κατάργηση της λαϊκής κυριαρχίας- υπό την αίρεση της καλής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 8C.

Γι' αυτήν την ηθική μας μιλάτε; Τι πάει να πει καλή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πάσα εξωτερική σχέση συνεπάγεται έγκριση, στην πραγματικότητα.

Πείτε μου, τι κοινά συμφέροντα έχουν τρεις Βαλτικές χώρες, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, το Βέλγιο και η Σουηδία, εκτός νομισματικής Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ακόμα και για την ενεργειακή πολιτική, ο τρόπος με τον οποίο θα συνάπτονται οι συμβάσεις συνεπάγεται στο άρμα της απόφασης των ελίτ των ευρωπαϊκών κρατών.

Μιλάτε για ηθική;

Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν εδώ πέρα κουβέντες περί ηθικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μία Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία διατείνεται ότι είναι ειρηνική; Ποιός βομβάρδισε από το Αβιάνο, δηλαδή; Τι έδαφος είναι τα Βαλκάνια; Το αίμα που έρρεε από το 1992, τίνος είναι; Δεν είναι ευρωπαϊκό αίμα; Όταν τα Στέλθ υπερίπταντο του ευρωπαϊκού χώρου, τι ήταν; Στα πλαίσια της ανθρωπιστικής πολιτικής;

Μιλάτε για ηθική σε μία Ευρώπη η οποία διαρρηγνύει τα ιμάτιά της και διακινεί αντικομμουνιστικό μανιφέστο και έχει το 1/3 των χωρών της πολιτειακά με βασιλεία.

Αντιβασιλικό μανιφέστο δεν υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντικομμουνιστικό μανιφέστο υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει. Και νομίζετε ότι είναι σε χειμερία νάρκη το εργατικό κίνημα στην Ευρώπη και ότι οι εργαζόμενοι δεν έχουν καταλάβει, δεν έχουν συσσωρεύσει εμπειρία.

Φοβάστε το δημοψήφισμα όλοι σας. Μα, γιατί φοβάστε το δημοψήφισμα; Η κυρία Υπουργός, όπως και πολλοί ομιλητές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., μίλησαν για καθυστέρηση. Προς τι η βία και η βιασύνη; Γιατί;

Βιάζεστε να παρέμβετε και να αποκτήσετε νομιμοποίηση ενιαίας εμφάνισης, ενιαίου στρατού; Ποιου ενιαίου στρατού; Αυτού στον οποίο εξασφάλισαν οι Αμερικανοί τη συμμετοχή των Πολωνών, αγοράζοντας στην πραγματικότητα και εκβιάζοντας την κρατική εταιρεία πετρελαίου, για να αποκτήσουν οκτώ χιλιάδες στρατιώτες και να τους στείλουν στο Ιράκ; Ή δεν ήταν ο Σαρκοζί εδώ να πει αυτά που είπε, για να καταλάβουμε για ποια ανεξάρτητη Ευρώπη μιλάμε; Δηλαδή πουλάμε στον ελληνικό λαό, τάχα μου, δήθεν διά της ενοποίησης την ανεξαρτητοποίηση από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Με τι διαδικασίες; Με τις διαδικασίες νομιμοποίησης της ναζιστικής μεραρχίας στις βαλτικές χώρες; Με τον κ. Κέπα να πηγαίνει να καταθέτει στεφάνι στους αποκατεστημένους Ναζί; Γι' αυτήν την ηθική μιλάμε στην Ευρώπη; Για ποια ηθική μιλάμε;

Αποκαταστάθηκαν ή δεν αποκαταστάθηκαν οι Ναζί; Διώκονται ή δεν διώκονται στις βαλτικές χώρες άνθρωποι που πολέμησαν και έδωσαν το αίμα τους, για να μην περάσει ο φασισμός; Αντικαταστάθηκε ή δεν αντικαταστάθηκε η 9η Μαΐου από τη γιορτή του ευρώ, ενός ευρώ που μόνο το ακούνε οι Ευρωπαίοι και το ονομάζουν teuro; Όποια χώρα έχει μια στοιχειώδη προκοπή είναι εκτός της νομισματικής ένωσης μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συζητήσεις για οράματα και για ηθικές; Βεβαίως, είναι τα οράματα και η ηθική των ευρωπαϊκών ελίτ. Δεν θέλετε δημοψήφισμα, γιατί φοβάστε το διογκούμενο λαϊκό ρεύμα αγανάκτησης.

Έχουμε ένα νεκρό, κύριε Πρόεδρε, ή μάλλον δύο νεκρούς –έναν στην Πορτογαλία και έναν στην Ισπανία- από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου και το χρηματοπιστωτικό αμερικάνικο και ευρωπαϊκό παιχνίδι της πλουτοκρατίας. Όμως, εδώ δεν μπορείτε να πουλήσετε την ηθική ως αντιπλουτοκρατική. Και ο Χίτλερ πλουτοκράτης ήταν. Τι ήταν δημοκράτης; Ή είσαι καπιταλίστας ή δεν είσαι. Ή είσαι εργάτης ή δεν είσαι. Παραμένει ταξική υπόθεση και κάθε επίκληση οράματος και ηθικής, ειδικά σε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είναι κυριολεκτικά φερετζές καπιταλιστικής και ιμπεριαλιστικής πολιτικής, στην οποία η Ελλάδα θέλει να συμμετάσχει με όρους –τάχα μου δήθεν- ισότιμης ελίτ, μαζί με της ελίτ των αποικιοκρατών που συγκροτούν αυτήν τη στιγμή την ιερά συμμαχία των Βρυξελλών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Κανέλλη.

Το λόγο έχει ο κ. Μαρκόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συμμετέχοντας σε αυτήν τη συζήτηση και παρακολουθώντας το διάλογο μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, θέλω να κάνω δύο διαπιστώσεις.

Πρώτα απ' όλα δεν άκουσα, παρά από πολύ λίγους ομιλητές, όταν μιλάμε για την Ευρωπαϊκή Ένωση να συνειδητοποιούμε για ποια Ευρωπαϊκή Ένωση μιλάμε, πώς τη διαχειριστήκαμε, τι προσέφερε στην Ελλάδα, τι μπορεί να προσφέρει στην Ελλάδα, γιατί βρισκόμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και γιατί έχουμε επιλέξει η πλειοψηφία του ελληνικού Κοινοβουλίου -οι αντιρρήσεις είναι αποδεκτές- να συμμετέχουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καλώς ή κακώς η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα χρηματοδοτικά πρωτόκολλα ήταν η μεγαλύτερη προωθητική δύναμη, μετά το σχέδιο Μάρσαλ, μεταμόρφωσης της Ελλάδος. Αυτό –νομίζω- είναι αποδεκτό από τους περισσότερους σε αυτήν την Αίθουσα. Βεβαίως, μπορούμε να διαφωνούμε για τον τρόπο με τον οποίο τα διαχειριστήκαμε, γιατί πολλές φορές τα διαχειριστήκαμε –και δεν είναι η Νέα Δημοκρατία που συμμετείχε σε αυτήν τη διαχείριση- μ' ένα πρότυπο ολίγον «βαλκανικού καπιταλισμού», με μια νομενκλατούρα, η οποία τα χρησιμοποίησε περισσότερο προς όφελός της και λιγότερο προς το κράτος. Όμως, αυτά έχουν κριθεί.

Σημασία έχει η δική μας συμμετοχή προς τα ευρωπαϊκά τεκταινόμενα, η δική μας συμμετοχή σε αυτήν τη νέα Μεταρρυθμιστική Συνθήκη. Να διακρίνουμε ποιος είναι ο ρόλος ο δικός μας, προς τα πού βαδίζουμε, τι ρόλο θα παίξουμε στη διαμόρφωσή της, πού κάναμε –αν κάναμε- κάποιες υποχωρήσεις και πώς θα προχωρήσουμε από εδώ και στο εξής.

Ποιες είναι άραγε οι σοβαρότερες αιτίες για τις οποίες διαμαρτύρονται οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι στους δρόμους, κάνουν διαδηλώσεις και, εν πάση περιπτώσει, έχουν θορυβώδεις, όπως δικαιούνται από τη δημοκρατία, αντιδράσεις. Είναι κυρίως τα οικονομικά και τα κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν. Αυτή η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη κάνει ένα μεγαλύτερο βήμα, βάζει ένα λιθαράκι στη δημοκρατική προστασία των κοινωνικών ομάδων ή, αν το θέλετε, στη διαδικασία της συναπόφασης της μεγαλύτερης πλειοψηφίας για ζητήματα που μας απασχολούν; Η εκτίμησή μου είναι ότι βάζει.

Παραδείγματος χάριν, στα ζητήματα της γεωργίας και της αλιείας διαφαίνεται εδώ ότι η ομοφωνία του Συμβουλίου μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για πρώτη φορά παίζει σημαντικό ρόλο. Και όμως, ζήσαμε τους τελευταίους μήνες και τα δύο τελευταία χρόνια και το ζούμε και αυτές τις μέρες τις πολύ μεγάλες διαμαρτυρίες οι οποίες προκύπτουν από αποφάσεις που ελήφθησαν με έλλειμμα –ενδεχομένως- πλειοψηφίας στα αντίστοιχα όργανα.

Παίζει ρόλο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η ομοφωνία και η συναπόφαση σε ζητήματα, όπως είναι η εμπορευματικότητα των οπτικοακουστικών μέσων, η εμπορικότητα πολιτιστικών αγαθών ή ορισμένων υπηρεσιών υγείας; Παίζει. Δεν έπαιζε. Άρα, έχουμε κάνει ένα βήμα.

Και τα δηλώνω αυτά, γιατί τα μεγαλύτερα ζητήματα για τα οποία θα μπορούσαν οι Ευρωπαίοι πολίτες να διαφωνήσουν με αυτήν τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι αυτά και λιγότερο η εξωτερική ή αμυντική πολιτική. Είναι γνωστό σε αυτήν την Αίθουσα, με όρους εξωτερικής πολιτικής, ότι οι κυβερνήσεις αλλάζουν για ζητήματα οικονομίας και όχι τόσο για ζητήματα πολιτικών ή, αν το θέλετε, ισορροπιών ζωνών επιρροής.

Δυστυχώς, όμως, κάναμε αυτήν τη συζήτηση με όρους εσωτερικής πολιτικής. Δεν εμβαθύναμε σε αυτήν τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη. Και αυτό νομίζω πως είναι ένα πολύ σοβαρό έλλειμμα των πολιτικών δυνάμεων όσων τουλάχιστον επέλεξαν –δεν ήταν η Κυβέρνηση και, ασφαλώς, δεν ήταν η κοινοβουλευτική ομάδα της Νέας Δημοκρατίας- αυτόν το δρόμο.

Έχουμε όλες τις άλλες μέρες του χρόνου και μπροστά μας ένα πολύ μεγάλο υπόλοιπο αυτής της τετραετίας να διαφωνήσουμε στα άλλα ζητήματα. Όμως, η Ευρώπη είναι –θα έλεγα- η στέγη κάτω από την οποία έχουμε όλοι ή, εν πάση περιπτώσει, οι περισσότεροι σε αυτήν την Αίθουσα αποδεχθεί ότι κάνουμε τον ιδεολογικό ή πολιτικό μας αγώνα, προσπαθώντας να διαμορφώσουμε ένα καλύτερο αύριο για τους πολίτες.

Και βεβαίως, συμμετείχε η Ελλάδα με πρωτοβουλία, ιδιαίτερα για τις νησιωτικές περιοχές. Το έκανε και στο ελληνικό Σύνταγμα. Το έκανε και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το έκανε, διότι υπήρχε όρος για ορισμένες νησιωτικές περιοχές με αστερίσκους και όμως μπήκαν όλοι. Αυτό για μας, όπως η τόνωση και ο τονισμός του τουρισμού, το περιβάλλον, η αλληλεγγύη της ενεργειακής πολιτικής, είναι πολύ σημαντικά γεγονότα, αν ζήσουμε με όρους εσωτερικής πολιτικής τους προβληματισμούς και τους ανταγωνισμούς που έχουμε εδώ σε αυτήν την Αίθουσα τα κοινοβουλευτικά κόμματα στην Ελλάδα γι' αυτά τα ζητήματα για τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει θετικά βήματα.

Με αυτούς τους όρους και με αυτά τα λίγα λόγια που είχα να πω, θέλω να πω ότι αυτή η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα. Το πώς θα τη διαχειριστούμε και πώς θα πολιτευτούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι καθαρά θέμα των κυβερνήσεων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το λέω αυτό στον αντίποδα αυτών που ζητούν δημοψήφισμα

έξι με επτά μήνες μετά τις τελευταίες εκλογές. Θα θυμίσω μόνο ένα, κύριε Πρόεδρε, για να μην κάνω κατάχρηση του χρόνου: Στη μεγαλύτερη απόφαση, που αποτελούσε –αν το θέλετε- την κορυφαία μας δράση, στην ουσιαστική είσοδο στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Νομισματική Ένωση της Ευρώπης και η είσοδος και η ισορροπία και ισοτιμία του δικού μας νομίσματος με το ευρώ έγιναν όχι με όρους δημοψηφίσματος, αλλά ούτε καν με όρους πολιτικής συζήτησης και συνεννόησης μεταξύ των κομμάτων. Αυτό γι' αυτούς που σήμερα κόπτονται για δημοψήφισμα μετά, βεβαίως, την υπερψήφιση της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Μαρκόπουλο.

Το λόγο έχει ο κ. Κοντογιάννης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από οποιαδήποτε αναφορά στην Ευρωσυνθήκη, θέλω απ' αυτό το Βήμα να ευχαριστήσω όλους εσάς για το ενδιαφέρον που επιδείξατε τις τελευταίες ημέρες στον τόπο μου μετά τη νέα καταστροφή που υπέστη, τη δεύτερη μέσα στους δέκα τελευταίους μήνες, καθώς επίσης και τον κρατικό μηχανισμό για την άμεση αντίδρασή του.

Η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τις καταστροφές του περασμένου Αυγούστου πιστεύω ότι θα αξιοποιηθεί για την παράκαμψη γραφειοκρατικών διαδικασιών και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των πληγέντων.

Θέλω, όμως, να επισημάνω ότι μετά τις φωτιές και τον εγκέλαδο το χειρότερο κακό που μπορεί να βρει την Ηλεία είναι οι κάθε μορφής κινδυνολογίες που, δυστυχώς, ορισμένες φορές εκπέμπονται και από χείλη επιστημόνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας διαβεβαιώσω και εσάς και το σύνολο του ελληνικού λαού που μας ακούει ότι η Ηλεία παραμένει ένας ασφαλής προορισμός για κάθε τουριστική δραστηριότητα. Τα τουριστικά καταλύματα, που όλα είναι σύγχρονα κτήρια, δεν έχουν υποστεί ζημιές. Επενδύουμε στον τουρισμό, για να ανασυγκροτήσουμε την περιοχή μας και η μεγαλύτερη συμβολή στην προσπάθεια ανασυγκρότησης που κάνουμε είναι η δημιουργία κλίματος ασφάλειας και όχι η δημιουργία κλίματος ανησυχίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο σημερινός κόσμος είναι τεράστιες. Με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποκτήσει θεσμούς και βελτιωμένες λειτουργίες, που θα της επιτρέψουν όχι απλά να αντεπεξέλθει στο ολοένα και πιο σύνθετο παγκόσμιο σκηνικό, αλλά να πρωταγωνιστήσει στις διεθνείς εξελίξεις.

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας διατηρώντας τις τομές της Συνταγματικής Συνθήκης, περιέχει σημαντικές και ουσιαστικές βελτιώσεις προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μιας Ευρώπης των δικαιωμάτων και των αξιών, της ελευθερίας, της Δημοκρατίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας. Προωθεί τις αξίες της Ένωσης, ενσωματώνει το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο ευρωπαϊκό πρωτογενές δίκαιο και διασφαλίζει καλύτερη προστασία στους Ευρωπαίους πολίτες.

Ο πολίτης και η αντιμετώπιση των προβλημάτων του, όπως αυτά προκύπτουν στη σύγχρονη εποχή που ζούμε, βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της συνθήκης.

Πέρα από τη δημιουργία μιας κοινότητας αξιών, αυτό που χαρακτηρίζει τη Συνθήκη της Λισσαβώνας είναι η προσπάθεια δημιουργίας μιας λειτουργικής και αποτελεσματικής Ένωσης. Μέσα από απλουστευμένες διαδικασίες και βελτιωμένα θεσμικά όργανα βελτιώνει τη λειτουργία και την ικανότητα παρέμβασης σε τομείς που χρήζουν άμεση δράση, επιβεβαιώνοντας, όμως, παράλληλα την αρχή του τεκμηρίου της αρμοδιότητας υπέρ των κρατών.

Με τη Συνθήκη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανάγεται σε βασικό θεσμικό όργανο της Ευρώπης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποκτώντας ενιαία νομική προσωπικότητα ενισχύει ακόμη περισσότερο την παρουσία της στη διεθνή σκηνή. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Ιδιαίτερα σημαντική πιστεύω για την Ελλάδα είναι και η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής και αναφοράς στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, καθώς και η αναφορά στις νησιωτικές και ορεινές περιοχές, η οποία αποτέλεσε επιδίωξη της Κυβέρνησης και η οποία τελικά επετεύχθη.

Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της Συνθήκης της Λισσαβώνας επιβεβαιώνεται και με τη ρήτρα αλληλεγγύης και τη λειτουργία βεβαίως του Ταμείου Αλληλεγγύης, στόχος του οποίου είναι η ενίσχυση των κρατών-μελών που τυχόν δεχθούν τρομοκρατικό χτύπημα ή πληγούν από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Και αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας.

Εγώ που προέρχομαι από μια περιοχή, που επλήγη δυο φορές μέσα σε δέκα μήνες από φυσικές καταστροφές, μπορώ να καταλάβω τη σημασία της λειτουργίας αυτού του θεσμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πυροτεχνήματα που ακούσαμε νωρίτερα για δημοψήφισμα από τον Πρόεδρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., εκτός των άλλων πιστεύω ότι είναι και συνταγματικά επικίνδυνα. Θα θέσω ένα ερώτημα:

Αυτοί που σήμερα ζητούν δημοψήφισμα, αν και θα ψηφίσουν υπέρ της Συνθήκης, έχουν σκεφθεί σε ποιες περιπέτειες θα εμπλέξουν τη χώρα στην απίθανη περίπτωση που ο λαός ψηφίσει αντίθετα στην απόφαση της Βουλής; Τότε δεν θα ισχύει η απόφαση της Βουλής; Και με βάση ποια διάταξη του Συντάγματος δεν θα ισχύει;

Αντί, λοιπόν, να εξαπολύουμε φωτοβολίδες για να καλύψουμε εσωκομματικά μας προβλήματα, ας γίνουμε πιο υπεύθυνοι. Αποφασίστε τι θέλετε και ας προχωρήσουμε για τη δημιουργία της Ευρώπης που όλοι ονειρευόμαστε.

Με τη Συνθήκη η Ευρωπαϊκή Ένωση περνάει σε άλλη εποχή χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση. Μπορούν και πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά.

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας δεν προσφέρει απλά ένα σημαντικό πλαίσιο για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά τα θεμέλια πάνω στα οποία θα χτισθεί ένα ισχυρό οικοδόμημα, το οποίο θα χαρακτηρίζεται από οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Ένα οικοδόμημα στέρεο που θα μπορεί να αντιμετωπίσει όλες τις προκλήσεις του μέλλοντος και στο κέντρο του οποίου βρίσκεται ο ίδιος ο Ευρωπαίος πολίτης, δυνατός, ασφαλής και ελεύθερος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κοντογιάννη.

Ο κ. Πολατίδης έχει το λόγο. Θα παρακαλέσω να μειώσουμε ακόμη περισσότερο το χρόνο για να εξαντληθεί ο κατάλογος.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το παρόν νομοσχέδιο είναι το σημαντικότερο που έχει έρθει προς συζήτηση κατά τη γνώμη μου στη Βουλή των Ελλήνων τα τελευταία χρόνια. Και είναι τέτοιο διότι η αποδοχή της Συνθήκης θα αποτελέσει την αρχή του τέλους του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους, όπως αυτό υπάρχει από το 1830. Και θα είναι το όνειδος αυτής της γενιάς η απεμπόληση της ανεξαρτησίας της Ελλάδος, για την οποία άλλες γενιές θυσίασαν τα πάντα.

Η σημερινή Κυβέρνηση θεωρεί την όποια εθνική ανεξαρτησία έχει η Ελλάδα ένα δυσβάσταχτο βάρος από το οποίο προσπαθεί να απεμπλακεί. Θέλει να εκχωρήσει τα κυριαρχικά δικαιώματα στη γραφειοκρατία των Βρυξελλών έτσι ώστε να μην μπορεί να της ζητήσει οποιαδήποτε ευθύνη κανείς. Είναι άλλωστε γνωστό σε όλους σ' αυτήν την Αίθουσα ότι η επίκληση εντολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η μόνιμη αιτιολόγηση της λήψεως κάποιων μέτρων. Όλα τα επιχειρήματα που προβάλλονται είναι ανίσχυρα. Φρόντισε δε η Κυβέρνηση να είναι η πρώτη που εξεφράσθη θετικά προς τη συνθήκη πριν ακόμη μελετήσει το κείμενο αλλά και τις επιπτώσεις του. Άλλωστε, όπως έχει δηλώσει στη Βουλή διά του Υπουργού Δικαιοσύνης, θεωρεί ότι η εθνική κυριαρχία δημιουργεί πάρα πολλά και σοβαρά προβλήματα.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν οι δυνάμεις που θέλουν πάση θυσία να επιβάλουν το ευρωπαϊκό υπερκράτος, την απόρριψη του Ευρωσυντάγματος από τους λαούς της Γαλλίας και της Ολλανδίας,

κατέθεσαν το νέο σχέδιο διατηρώντας όλες τις παλιές διατάξεις αλλά φροντίζοντας να απαλείψουν τη λέξη «Σύνταγμα» και δίνοντας νομικές οδηγίες στις κυβερνήσεις για το πώς θα αποφύγουν τα νέα δημοψηφίσματα, τη σκόπελο των νέων δημοψηφισμάτων.

Τα Κοινοβούλια της Ευρώπης δυστυχώς είναι ευάλωτα σε πιέσεις και γι' αυτό το λόγο θεωρείται βεβαία η αποδοχή της Ευρωσυνθήκης απ' αυτά, ενώ επίσης δεδομένη είναι η απόρριψή της από τα δημοψηφίσματα των λαών εάν ποτέ ετίθετο αυτό το θέμα.

Ακούσαμε επιχειρήματα ιδιαιτέρως από την πλευρά της Πλειοψηφίας γιατί δεν πρέπει να γίνει δημοψήφισμα. Πολλά εξ αυτών ήταν έωλα και τα σοβαρότερα απ' αυτά είναι δυο και σ' αυτά θέλω να αναφερθώ.

Το πρώτο, το δημοψήφισμα είναι προσβολή του Κοινοβουλίου, καθώς η υιοθέτησή του υπονοεί ότι αυτό δεν έχει τη δημοκρατική νομιμοποίηση να αποφασίζει. Η επιλογή ενός κυβερνητικού προγράμματος από ένα μικρό αριθμό άλλων, γίνεται με κριτήρια περίπλοκα και δεν σημαίνει την άνευ όρων παράδοση οποιασδήποτε εξουσίας στο Κοινοβούλιο. Άλλωστε η Βουλή δεν είναι ασύδοτη. Υπάρχει το Σύνταγμα, υπάρχουν θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος, οι οποίες ακόμη και ομόφωνη απόφαση της Βουλής δεν μπορεί να τις αλλάξει. Εκεί δεν σημαίνει ότι υπάρχει περιορισμός της εξουσίας του Κοινοβουλίου, αλλά υπάρχουν σαφή όρια μέσα στα οποία είναι νόμιμη αυτή η εξουσία.

Κύριοι Βουλευτές, πολλοί από τους υποστηρικτές της Ευρωσυνθήκης θεωρούν ότι η αποδοχή της θα μετατρέψει την Ευρωπαϊκή Ένωση περίπου σε ένα αντίγραφο των Η.Π.Α. Η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση και ακόμη περισσότερο μετά την υιοθέτηση της Συνθήκης, μοιάζει πιο πολύ με τη Σοβιετική Ένωση και λιγότερο με τις Η.Π.Α. Μια πανίσχυρη επιτροπή, μια ασύδοτη γραφειοκρατία, νομενκλατούρα και κάποια τοπικά κοινοβούλια με διακοσμητικό ρόλο.

Χωρίς να θεωρώ το πολιτικό σύστημα των Η.Π.Α. πρότυπο σε αντίθεση με πολλά κόμματα του Κοινοβουλίου, θα υπενθυμίσω ότι ακόμη και οι ψηφισμένοι νόμοι από τα Κοινοβούλια των Η.Π.Α. μπορούν να προβληθούν σε δημοψήφισμα από το λαό και να μην ισχύσουν.

Σε κάποια κρίσιμη καμπή του επαναστατικού αγώνα του 1821 κάποιοι θεώρησαν ότι θα ήταν καλύτερο για την Ελλάδα να επιδιώξει να γίνει προτεκτοράτο της Αγγλίας, να αλλάξει δηλαδή τον έναν τύραννο με έναν άλλον. Και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης τους απάντησε «ο Θεός έβαλε την υπογραφή του για την ανεξαρτησία της Ελλάδος και δεν την παίρνει πίσω». Με τη σημερινή μας ψήφο θα αποφασίσουμε εάν ο Γέρος του Μοριά είχε δίκιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από το ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας ευχαριστώ.

Είναι ακόμη να μιλήσουν τέσσερις συνάδελφοι. Επειδή θα μιλήσει ο Πρωθυπουργός και θα κλείσει η συζήτηση στις δώδεκα η ώρα, επαναλαμβάνω την παράκληση να περιοριστεί ο χρόνος ομιλίας στο τρίλεπτο. Διαφορετικά θα στερηθούν της δυνατότητας να μιλήσουν οι δυο τελευταίοι ομιλητές. Και αυτό το λέω ιδιαίτερα στο συμπολίτη μου τον κ. Γκατζή.

Ορίστε, κύριε Γκατζή, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όσο φιλότιμο και αν διαθέτει κάποιος, δεν μπορεί να πειθαρχήσει σε μια τέτοια κατάσταση, όταν οι ομιλητές του Κ.Κ.Ε. είναι πολύ λίγοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ανήκετε σε πολύ πειθαρχημένο κόμμα και θα τα καταφέρετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Από πολλές πλευρές ειπώθηκε ότι η συνθήκη αυτή αναβαθμίζει τα Εθνικά Κοινοβούλια. Είναι όμως έτσι; Απεναντίας, λέμε εμείς, περιορίζει ακόμη περισσότερο τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών-μελών. Απονέμονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση αρμοδιότητες σχεδόν στο σύνολο των τομέων άσκησης πολιτικής ενός κράτους, ακόμη και σε τομείς όπως είναι η κοινωνική ασφάλεια, η προστασία των εργαζομένων και αυτών που μετακινούνται στο εσωτερικό, η ενέργεια, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός. Μοναδικός στόχος –έχει ειπωθεί και από άλλους συντρόφους μου ομιλητές- είναι να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο οι μηχανισμοί της οικονομικής κυριαρχίας του μεγάλου κεφαλαίου και της πολιτικής εξουσίας απέναντι στους εργαζόμενους, γενικότερα στα λαϊκά στρώματα.

Δεύτερον, κατοχυρώνει την υπεροχή του κοινοτικού απέναντι στα εθνικά δίκαια των κρατών-μελών χρησιμοποιώντας τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και μάλιστα με το μανδύα τής δήθεν ανεξάρτητης αρχής που επιβάλλει το Κοινοτικό Δίκαιο.

Τρίτον, οι υποστηρικτές του ευρωμονόδρομου αντιτάσσουν το επιχείρημα ότι με αυτήν την ευρωσυνθήκη ενισχύονται πραγματικά και όχι εικονικά τα εθνικά κοινοβούλια, αφού αποκτούν το δικαίωμα, λέει, να ελέγχουν εάν η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σέβεται τη λεγόμενη αρχή της επικουρικότητας, δηλαδή το αποκλειστικό δικαίωμα των κρατών-μελών να νομοθετούν αυτά και όχι η Ευρωπαϊκή Ένωση σε κάποιους τομείς.

Μια πρώτη παρατήρηση είναι ότι οι τομείς της αποκλειστικής εθνικής αρμοδιότητας γίνονται πλέον ελάχιστοι. Δεύτερον, το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να το ασκήσει το εθνικό κοινοβούλιο, αλλά μόνο αν συγκεντρωθούν εννέα τουλάχιστον κοινοβούλια, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, τα οποία θα έχουν το ίδιο ακριβώς πρόβλημα. Και ακόμη, αν συγκεντρωθεί αυτός ο αριθμός και κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση το αίτημα, τότε πια δεν έχει καμμία υποχρέωση η Ευρωπαϊκή Ένωση να τους λάβει υπ'όψιν, παρά μόνο να τους δώσει το δικαίωμα να πουν γιατί διαφωνούν και από εκεί και πέρα έληξε. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, για ποια δημοκρατία μιλάμε, για ποιο εθνικό κοινοβούλιο μιλάμε. Και το έχουμε ζήσει εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, και σε παρόμοιες άλλες περιπτώσεις, που το Ελληνικό Κοινοβούλιο και με νόμο αντιτάχθηκε στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι τελικά ο «Βασικός Μέτοχος» που είχαμε για τις μεγάλες επιχειρήσεις, κατασκευαστικές ιδιαίτερα, και με τα Μ.Μ.Ε..

Επίσης ακούστηκε εδώ, κύριοι Βουλευτές, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να είναι οικονομική, αλλά στοχεύει στο να υλοποιήσει ακόμη περισσότερο την κοινωνική πολιτική και να κατοχυρώσει δημοκρατικά δικαιώματα. Ένα μόνο παράδειγμα θα αναφέρω, επειδή επικαλέστηκαν πάρα πολλοί ομιλητές τη Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Τι λέει στο τέλος της σελίδας 343; Αναφέρεται στο δικαίωμα της εκπαίδευσης και λέει: «Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ευχέρεια δωρεάν παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης». Τι λέει το ελληνικό Σύνταγμα στο άρθρο 16; «Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της στα κρατικά εκπαιδευτήρια». Ένα μόνο παράδειγμα αναφέρω. Οι σύντροφοί μου ομιλητές και η Γενική Γραμματέας του κόμματός μας αναφέρθηκαν με χαρακτηριστικά παραδείγματα στον αντιδραστικό ρόλο, στον επεκτατικό ρόλο, στον ιμπεριαλιστικό ρόλο της πολιτικής αυτής και γι' αυτό εμείς αντιτασσόμαστε και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σ' αυτήν τη συνθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστώ για την κατανόηση.

Ο κ. Πλεύρης έχει το λόγο. Παρακαλώ να μείνετε στο τρίλεπτο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς στο Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό δεν είμαστε κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θέλουν να παρουσιάσουν κάποιοι. Όμως, το θέμα είναι ποια Ευρωπαϊκή Ένωση θέλουμε. Θέλουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματικά «κιμαδοποιημένων» λαών, που ουσιαστικά εξυπηρετούνται τα συμφέροντα μερικών κυρίαρχων κρατών, που μπορούν ουσιαστικά να ελέγχουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και εν τέλει κάποιων πολυεθνικών, που διοικούν αυτά τα κράτη, ή θέλουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα σέβεται τα εθνικά κράτη;

Κάποιοι εδώ μέσα πιστεύουν –και ιδεολογικά το πιστεύουν- ότι ο κύκλος των εθνικών κρατών έχει τελειώσει και ότι πρέπει να οδηγηθούμε σε υπερεθνικά κράτη, με μόνη μας πατρίδα την Ευρώπη. Εμείς δεν θεωρούμε ότι τα εθνικά κράτη έχουν κάνει τον κύκλο τους και δεν μπορούν κάποιοι να επιβάλλουν ότι έχει ολοκληρωθεί αυτός ο κύκλος. Όταν ερχόμαστε αυτήν τη στιγμή και φέρνουμε μια ευρωπαϊκή συνθήκη, που ευθέως λέει κάτι

που ουσιαστικά ίσχυε στην πράξη τόσα χρόνια, αλλά τώρα κατοχυρώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Δίκαιο υπερέχει του Εσωτερικού Δικαίου, ότι γίνεται σεβαστή η νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που δεν αναγνωρίζει τα Συντάγματα των κρατών-μελών, τότε για ποιο συνταγματικά συμβατό της ευρωπαϊκής συνθήκης μιλάμε; Είναι βέβαιο ότι αυτήν τη στιγμή με την ευρωπαϊκή συνθήκη αποδεχόμαστε ότι το Σύνταγμα είναι κατώτερο του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Αυτό το δικαίωμα δεν το έχουμε, διότι μας το απαγορεύει το Σύνταγμα, όχι με οποιαδήποτε πλειοψηφία, αλλά σε νομικό επίπεδο ούτε με δημοψήφισμα δεν μπορεί να γίνει. Οπότε ερχόμαστε και λέμε σ' αυτό το κρίσιμο θέμα: «Γιατί φοβόσαστε να αποφασίσει ο ελληνικός λαός;». Και πραγματικά μας προκαλεί εντύπωση η επιχειρηματολογία τι θα συμβεί αν ο ελληνικός λαός πει «όχι». Προφανώς, αφού ισχύει η λαϊκή κυριαρχία, δεν πρέπει να εφαρμοστεί η ευρωπαϊκή συνθήκη. Και μην κινδυνολογείτε. Δεν κινδυνεύει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί και για το Ευρωσύνταγμα είπαμε «όχι» και δεν έπαθε τίποτα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κινδυνολογείτε όταν λέτε «Ή ευρωπαϊκή συνθήκη ή Ελλάδα πριν την Ευρωπαϊκή Ένωση». «Ναι» στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα σέβεται τα εθνικά κράτη, σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση των εθνών και όχι των πολυεθνικών.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε -και θα είμαι συνεπέστατος στο χρόνο μου- θέλω να εκφράσω τη δυσαρέσκειά μου, τουλάχιστον, γιατί η Κυβέρνηση δεν επιχείρησε τρεις, τέσσερις μήνες να κάνει μια ενημέρωση στον ελληνικό λαό. Δεν θέλετε δημοψήφισμα. Είναι δυνατόν όμως να περνάμε μια συνθήκη σε δυο συνεδριάσεις; Γιατί δεν ενημερώνετε τον ελληνικό λαό, να ξέρει τουλάχιστον τι ισχύει αύριο;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Ο κ. Βορίδης έχει το λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένα βασικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί και νομίζω είναι αρκετά απλό: Υπάρχει περιορισμός της εθνικής κυριαρχίας με αυτήν τη συνθήκη που ψηφίζουμε, ναι ή όχι; Εγώ εκείνο που λέω είναι ότι ο περιορισμός αποκρυσταλλώνεται και γίνεται απολύτως σαφής σε ένα νομικό επίπεδο, μιας και αποκτά η Ευρωπαϊκή Ένωση νομική προσωπικότητα, επιβεβαιώνεται η κυριαρχία του Ευρωπαϊκού Δικαίου έναντι των εθνικών δικαίων, πολλές φορές ακόμη και των Συνταγμάτων. Σε πολιτικό επίπεδο, μιας και η Ευρώπη αποκτά Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αλλά και αυτόν τον υψηλό αντιπρόσωπο για τις εξωτερικές υποθέσεις και για την πολιτική για την ασφάλεια και, βεβαίως, σε ένα θεσμικό επίπεδο με το γεγονός ότι για πρώτη φορά καταργείται το βέτο και, δεύτερον, η Ευρώπη αποκτά τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας. Άρα τα πράγματα είναι απλά. Υπάρχει περιορισμός της εθνικής κυριαρχίας.

Δεύτερο ερώτημα: Έχει γίνει αυτός ο περιορισμός εθνικής κυριαρχίας με τη συναίνεση των λαών; Αρνείστε το δημοψήφισμα λέγοντας ότι και τα κοινοβούλια έχουν δημοκρατική νομιμοποίηση. Βεβαίως. Αλλά για ένα τόσο σημαντικό θέμα είναι προφανές ότι δεν αρκεί η νομιμοποίηση των εθνικών κοινοβουλίων. Και επιτρέψτε μου να δηλώσω την απογοήτευσή μου για όλη αυτή τη διαδικασία. Δεν είναι δυνατόν ένα τόσο σημαντικό ζήτημα να μην απασχολεί την ελληνική κοινή γνώμη, να μην απασχολεί τα Μ.Μ.Ε., να μη γίνεται μια μεγάλη δημόσια συζήτηση, παρά να τελειώνει τάχιστα μέσα σε μια κοινοβουλευτική διαδικασία δύο συνεδριάσεων. Είναι πρόβλημα για το πολιτικό σύστημα, είναι πρόβλημα για τον πολιτικό κόσμο. Δείχνει το πού έχουμε οδηγήσει τους ίδιους μας τους εαυτούς και τον ίδιο μας τον τόπο.

Τρίτον -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- έχει δύο φορές αποπειραθεί στο παρελθόν να εγκατασταθεί στην Ευρώπη μια ευρωπαϊκή αυτοκρατορία. Την πρώτη απόπειρα την έκανε ένας ολοκληρωτισμός: η Γερμανία του Χίτλερ. Τη δεύτερη φορά αποπειράθηκε να γίνει από ένα δεύτερο ολοκληρωτισμό: από την Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών. Και τις δύο φορές αυτή η απόπειρα κατέρρευσε. Αν αποπειράστε να οικοδομήσετε μια νέα ευρωπαϊκή αυτοκρατορία χωρίς τη θέληση των λαών, θα καταρρεύσει ξανά και θα αναδυθούν ισχυρότερα τα εθνικά κράτη μέσα από αυτήν τη διαδικασία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βορίδη.

Θέλω να θυμίσω στο Σώμα ότι το Προεδρείο ήταν στη διάθεση των Βουλευτών να συνεδριάσουμε και ακόμη μια φορά. Όμως οι Βουλευτές που είναι εγγεγραμμένοι, είναι πενήντα δύο και το λόγο έχει η κ. Διαμαντοπούλου, με την αγόρευση της οποίας εξαντλείται και ο κατάλογος. Το λέω για την κοινοβουλευτική τάξη.

Ορίστε, κυρία Διαμαντοπούλου, έχετε το λόγο.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μια και είμαι η τελευταία ομιλήτρια, ίσως αξίζει να κάνω μια εισήγηση-τοποθέτηση περισσότερο πολιτική, μετά από όσα ακούστηκαν, που πραγματικά νομίζω ότι είχαν ενδιαφέρον, γιατί κατέγραψαν και τις σημαντικά διαφορετικές απόψεις που υπάρχουν σε αυτήν την Αίθουσα.

Το ευρωπαϊκό εγχείρημα δεν υπήρξε ποτέ αποτέλεσμα λαϊκών αγώνων, λαϊκών εξεγέρσεων, μεγάλων λαϊκών αιτημάτων. Το ευρωπαϊκό εγχείρημα ήταν αποτέλεσμα σχεδιασμού και δράσης μεγάλων πολιτικών ηγετών, διανοούμενων και ικανών γραφειοκρατών, οι οποίοι βήμα-βήμα έχτισαν την Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και πενήντα χρόνια, ξεκινώντας από μία βασική αρχή, ότι τα συντρίμμια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου άφησαν πίσω τους μία Ευρώπη ερειπωμένη και η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν απάντηση στον πόλεμο, η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν ένα μεγάλο όραμα των λαών της Ευρώπης για ειρήνη και ανάπτυξη.

Η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει σαν στόχο να αντιμετωπίσει τον πόλεμο, έχει σαν στόχο να αντιμετωπίσει την παγκοσμιοποίηση, ένα εξαιρετικό πολύπλοκο θέμα, το οποίο καμμία χώρα δεν μπορεί μόνη της να αντιμετωπίσει. Η οικονομική κρίση, το ενεργειακό πρόβλημα, οι γεωπολιτικές αλλαγές, οι τεράστιες αλλαγές στην αγορά εργασίας που έρχονται από μεγάλες πιέσεις που έχουμε από Ινδία, Κίνα και από άλλες χώρες της Ασίας δημιουργούν την αναγκαιότητα συνεργασίας των χωρών της Ευρώπης, ώστε μία νέα, ισχυρή Ευρώπη να παίξει ένα νέο ρόλο στον κόσμο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**)

Αυτή η συνθήκη δίνει αυτήν τη δυνατότητα, δίνει αυτήν τη δυναμική που χρειάζεται η Ευρώπη των είκοσι επτά, ώστε να παίξει έναν παγκόσμιο ρυθμιστικό ρόλο στο διεθνές σύστημα, αλλά και να εξασφαλίσει την ασφάλεια και την κοινωνική συνοχή των πολιτών της;

Εγώ πρέπει να πω ότι ψηφίζω αυτήν τη συνθήκη με πολύ βαριά καρδιά. Ψηφίζω τη συνθήκη, γιατί θεωρώ ότι βάζει τέλος σε μία θεσμική κρίση και γιατί πραγματικά διατηρεί σημαντικές θεσμικές καινοτομίες που αναπτύχθηκαν και τεκμηριώθηκαν από πολλούς συναδέλφους. Θεωρώ ότι είναι σημαντικά ζητήματα και το θέμα της ενιαίας νομικής προσωπικότητας και το θέμα του σταθερού Προέδρου και του Ύπατου εκπροσώπου εξωτερικών. Η καθιέρωση της διπλής πλειοψηφίας, ο ενισχυμένος ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά και ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων δίνουν τη δυνατότητα σ' ένα βήμα προς τα εμπρός, όσον αφορά μία σχετική δημοκρατικοποίηση της Ευρώπης.

Την ίδια στιγμή όμως το κάνω αυτό με βαριά καρδιά, γιατί αυτό που έμεινε από τη συνθήκη που συζητούσαμε είναι κάτι πολύ διαφορετικό. Νομίζω ότι και πολλά αριστερά κόμματα στην Ευρώπη -αλλά και σ' αυτήν την Αίθουσα- αυτό που πρέπει να παραδεχθούμε είναι ότι η συνθήκη που ψηφίζουμε σήμερα είναι κάτι λιγότερο από τη συνθήκη που ήταν στο τραπέζι ένα χρόνο μπροστά και είναι κάτι λιγότερο σ' ό,τι αφορά και τη δημοκρατία και την κοινωνική Ευρώπη.

Σήμερα έχουμε μπροστά μας ένα περίπλοκο κείμενο, γεμάτο αστερίσκους, υποσημειώσεις και εξαιρέσεις, ένα κείμενο το οποίο κατά την άποψή μου έχει ένα εξαιρετικά προβληματικό

στοιχείο, ότι πιστοποιεί την Ευρώπη των δύο ταχυτήτων γιατί έχει έναν υπερβολικά μεγάλο αριθμό εξαιρέσεων και opt-outs τα οποία βεβαίως επέβαλε η βρετανική κυβέρνηση. Υπήρχε μία μεγάλη ευκαιρία να γίνει ένα σημαντικό άλμα προς τα εμπρός. Αυτό το άλμα δεν μπορεί να γίνει πλέον ούτε μέσα από τα κοινοβούλια ούτε μόνο μέσα από τους διανοούμενους και τις κινητήριες δυνάμεις της Ευρώπης, πολιτικές, ακαδημαϊκές, οικονομικές. Χρειάζεται μία πολύ πιο ισχυρή βούληση των ίδιων των λαών, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία αναγκαιότητα όσο ποτέ.

Ας ελπίσουμε ότι δεν θα δημιουργηθεί ένα τεράστιο πρόβλημα στην Ιρλανδία. Το δημοψήφισμα στην Ιρλανδία ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα μάς φέρνει μπροστά σ' ένα δίλημμα, το οποίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε την επόμενη περίοδο. Το δίλημμα αυτό είναι, αν στην Ευρώπη των είκοσι επτά μπορούν αυτοί που δεν θέλουν να σταματούν αυτούς που θέλουν και μπορούν, γιατί το ζητούμενο κατά την άποψή μου είναι ότι η Ευρώπη θα πρέπει να προχωρήσει μπροστά. Αυτό απαιτεί έναν ισχυρό πυρήνα κρατών. Δεν υπάρχει πια η γαλλογερμανική συμμαχία, δεν υπάρχουν οι δυνάμεις που ωθούσαν την Ευρώπη μπροστά. Χρειάζεται μία ισχυρή δυναμική κρατών που θα ξαναδώσουν στην Ευρώπη την αίγλη της Ευρώπης της σοσιαλδημοκρατίας των δεκαετιών του '70 και του '80, γιατί σ' αυτόν τον πολύ στείρο αντιευρωπαϊσμό που ακούσαμε -κυρίως από την Αριστερά- ας μην ξεχνάμε και ας μην αποσιωπούμε ότι η Ευρώπη των σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων του '70 και του '80 έδωσε στον πλανήτη το πιο εξελιγμένο και προστατευμένο πολιτικό σύστημα και την πιο προστατευμένη κοινωνία που υπήρξε μέχρι σήμερα, βεβαίως πάντα συγκριτικά, όχι με την ουτοπία που θα θέλαμε.

Η Ευρώπη των δεκαετιών του '70 και του '80 είχε τις πιο ισχυρές δημοκρατίες, το πιο ισχυρό κοινωνικό κράτος, την πιο προστατευμένη αγορά εργασίας, τη μεγαλύτερη προστασία των κοινωνικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων και αυτά όλα τα ξεχνάμε. Ξαφνικά έχουμε να επιτεθούμε στην Ευρώπη με τα μεγαλύτερα επιτεύγματα. Η σημερινή Ευρώπη, που είναι η Ευρώπη της πλειοψηφίας των συντηρητικών κομμάτων είναι η Ευρώπη που προχωρεί και επιχειρεί πισωγυρίσματα, είναι η Ευρώπη που προσπαθεί να φέρει την οδηγία που επί χρόνια προσπαθούν κάποιοι να φέρουν στο τραπέζι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δεν μπορούσαν. Σήμερα η Ευρώπη των συντηρητικών κυβερνήσεων τη φέρνει για να χτυπήσει την καρδιά του μεγαλύτερου επιτεύγματος που ήταν το κοινωνικό κράτος.

Αυτό που θέλουμε και είναι το επόμενο μεγάλο πολιτικό δίλημμα του αύριο είναι μία ομάδα κρατών που πιστεύουν σε μία Ευρώπη ισχυρή σε παγκόσμιο επίπεδο και κυρίως σε μία Ευρώπη η οποία διαφυλάσσει το μεγαλύτερό της επίτευγμα, πολιτισμικό, οικονομικό και κοινωνικό, το κοινωνικό της κράτος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει ο Πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι λαοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκονται και πάλι μπροστά σ' ένα νέο σταυροδρόμι. Τα δεδομένα που διαμορφώνονται στο παγκόσμιο περιβάλλον - η κλιματική αλλαγή, τα ενεργειακά ζητήματα, οι αναταράξεις στις παγκόσμιες αγορές, η ακρίβεια, η μετανάστευση, οι δημογραφικές εξελίξεις- απαιτούν διαρκείς προσαρμογές_ απαιτούν, προπάντων, συστράτευση, συνένωση δυνάμεων και σύνθεση απόψεων. Βασικό ζητούμενο είναι η δημιουργία μιας Ευρώπης που, όσο διευρύνεται, τόσο περισσότερο να θωρακίζεται θεσμικά και να ενοποιείται πολιτικά_ μιας Ευρώπης που να γίνεται ολοένα και πιο αποτελεσματική, πιο αξιόπιστη, πιο συμμετοχική, πιο ισχυρή στο σύγχρονο κόσμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι ένα ακόμα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Η υπογραφή της τον περασμένο Δεκέμβριο σηματοδότησε την ολοκλήρωση μιας μακράς, επίπονης, αλλά καθοριστικής, διαδικασίας για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χώρα μας διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στις προσπάθειες που έγιναν, και είμαστε ικανοποιημένοι που μπορέσαμε όλοι μαζί οι Ευρωπαίοι εταίροι να χαράξουμε το τέλος της εσωστρέφειας, το τέλος της καθήλωσης που είχε επέλθει τα προηγούμενα χρόνια.

Η Ελλάδα προσδοκά σήμερα την ταχεία κύρωση της Συνθήκης απ' όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης, έτσι ώστε να μην υπάρξει καμία καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα για την πλήρη εφαρμογή της. Στόχος είναι να εργαστούμε όλοι μαζί οι λαοί της Ευρώπης με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και μεγαλύτερη ταχύτητα, για την αντιμετώπιση των σοβαρών, των μεγάλων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σήμερα όλες οι χώρες, όλες οι κοινωνίες της Ένωσης.

Είναι γεγονός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη δεν υιοθετεί το σύνολο των επιδιώξεων και των στόχων καμιάς χώρας-μέλους. Είναι, άλλωστε, ένας καθαρός πολιτικός συμβιβασμός, μια συμφωνία με βάση τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή των χωρών-μελών της Ένωσης. Και βέβαια –το ξέρουμε όλοι αυτό-, δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος, κανένας άλλος δρόμος που να διασφαλίζει την κοινή πορεία. Αυτός είναι ο δρόμος που ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα, αυτή είναι η διαδικασία που οδήγησε το ενοποιητικό εγχείρημα στις έως τώρα επιτυχίες. Αδυναμίες, πράγματι, μπορεί να υπάρχουν_ αναμφίβολα, όμως, η νέα Συνθήκη είναι ένας σημαντικός σταθμός στη διαλεκτική αναζήτηση κοινών τόπων για την Ευρώπη που θέλουμε.

Είναι, μάλιστα, ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι περιλαμβάνει στις διατάξεις της τις βασικότερες ρυθμίσεις της Συνταγματικής Συνθήκης, την οποία είχε κυρώσει και η Βουλή των Ελλήνων. Είναι, με άλλα λόγια, ένα στέρεο βήμα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την περίοδο περίσκεψης, ένα αναγκαίο - μετά τη διεύρυνση- αλλά και σημαντικό βήμα προόδου.

Βασικοί στόχοι της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ευρωπαϊκών πολιτικών, η εύρυθμη και διαφανέστερη λειτουργία των θεσμών, η μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη εξασφαλίζει ακόμη καλύτερες συνθήκες σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών. Προωθεί ως απαρέγκλιτους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, της ευημερίας των πολιτών. Επιβεβαιώνει ότι η σύγχρονη Ευρώπη μπορεί και πρέπει να προσεγγίζει ολοένα και περισσότερο τους πολίτες της. Αποδεικνύει ότι οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνούν, σταδιακά, τη νομισματική και την οικονομική ενοποίηση και αποκτούν πιο στέρεες, πιο πολιτικές βάσεις. Δρομολογεί κανόνες και λειτουργίες που βάζουν την Ένωση στην τροχιά της πολιτικής ενοποίησης. Ενδυναμώνει τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και καθιστά την Ένωση αποτελεσματικότερη μπροστά στις νέες προκλήσεις. Ενισχύει τη δημοκρατική νομιμοποίησή της και αναβαθμίζει τον κοινοβουλευτισμό.

Ενδυναμώνεται τόσο ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όσο και η ενεργός συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην όλη κοινοτική διαδικασία και, κυρίως, στην ευρωπαϊκή νομοθετική λειτουργία. Ανατίθεται στα εθνικά κοινοβούλια ένας σημαντικά αναβαθμισμένος ρόλος και θεσμοθετείται η συνεργασία τους με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Καθιερώνεται το δικαίωμά τους να ενημερώνονται απευθείας από τα κοινοτικά όργανα, χωρίς τη διαμεσολάβηση των κυβερνήσεων.

Εγκαθιδρύονται μηχανισμοί για τον έλεγχο των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Παρέχεται στα εθνικά κοινοβούλια η δυνατότητα να προβάλλουν αντιρρήσεις για τη συμβατότητα μιας νομοθετικής πρότασης, με την αρχή της επικουρικότητας. Ενισχύεται, έτσι, ο δημοκρατικός χαρακτήρας της Ένωσης και διευρύνεται η νομιμοποίηση της λειτουργίας της.

Είναι μάλιστα εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός ότι προωθείται, παράλληλα, η ενσωμάτωση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ως νομικά δεσμευτικού κειμένου. Και αυτό είναι μια σημαντική κατάκτηση Δημοκρατίας για την Ευρώπη του κοινού

μέλλοντος, μια κατάκτηση που φέρνει την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της.

Σημαντική εξέλιξη, ακόμη, συνιστά η θεσμοθέτηση μόνιμου Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Είναι μια ουσιαστική καινοτομία, που έρχεται να ενισχύσει την ενιαία εικόνα της Ένωσης και να συμβάλει στην αποτελεσματικότητά της.

Σημαντική, όμως, είναι και η καθιέρωση μόνιμης Προεδρίας στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, με την υιοθέτηση του θεσμού του Υπάτου Εκπροσώπου. Και αυτό, διότι ανοίγει καινούργιους δρόμους στο στόχο μας για μια κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος θα έχει στη διάθεσή του ένα νέο κοινοτικό όργανο, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, που και αυτή θα συμβάλλει δημιουργικά στην άσκηση μιας πιο συνεκτικής, μιας πιο «κοινής» εξωτερικής πολιτικής.

Υπογραμμίζω, ακόμη, την αναγνώριση νομικής προσωπικότητας της Ένωσης, την απλοποίηση των διαδικασιών στη λήψη των αποφάσεων, την επέκταση των περιπτώσεων στις οποίες εφαρμόζεται η αρχή της ειδικής πλειοψηφίας.

Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζει τόσο την ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητας, όσο και το σεβασμό των ιδιαίτερων συμφερόντων των χωρών-μελών της Ένωσης. Έχουμε, άλλωστε, στη διάθεσή μας όλες τις αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες για να προασπίζουμε τα συμφέροντα της πατρίδας μας. Είμαστε στον κεντρικό πυρήνα της Ένωσης. Είμαστε ενεργοί συμμέτοχοι στην επιδίωξη στενότερης συνεργασίας, για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρώπη είναι το παρόν και το μέλλον για όλους τους λαούς της και, βέβαια, για όλες τις Ελληνίδες και όλους τους Έλληνες. Η ισότιμη συμμετοχή μας στην ένωση των κρατών και των λαών της Ευρώπης συνέβαλε καθοριστικά στην κατοχύρωση της Δημοκρατίας, της πολιτικής σταθερότητας, του ομαλού πολιτικού βίου. Η φωνή της πατρίδας μας ενισχύθηκε. Η παρουσία μας στον άμεσο γεωγραφικό περίγυρο, αλλά και στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, ενισχύθηκε, και μάλιστα σημαντικά. Μετέχουμε ισότιμα στη διαμόρφωση και τη λήψη αποφάσεων που αφορούν ολόκληρη την ήπειρό μας. Υπερασπιζόμαστε πιο αποτελεσματικά τα εθνικά μας δίκαια, την ειρήνη και την ασφάλεια ολόκληρης της περιοχής. Έχουμε σημαντική οικονομική συνδρομή για τη δημιουργία μεγάλων έργων υποδομής και τη στήριξη του αγροτικού κόσμου. Έχουμε τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουμε αποτελεσματικότερα τις μεγάλες παγκόσμιες προκλήσεις, αλλά και να αξιοποιούμε καλύτερα τις ευκαιρίες που διαγράφονται στο νέο, παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Με άλλα λόγια, η Ευρώπη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δύναμη για όλα τα μέλη της, για τη δημοκρατία, την πολιτική ομαλότητα, τη σταθερότητα, την ασφάλεια, την ειρήνη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

Είναι δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη, την περιφερειακή και κοινωνική σύγκλιση, την πρόοδο κάθε χώρας-μέλους της. Είναι δύναμη απέναντι στις μεγάλες παγκόσμιες προκλήσεις και τις δυσμενείς διεθνείς συγκυρίες.

Θέλουμε να προχωρήσει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Θέλουμε την Ευρώπη να δίνει ακόμη μεγαλύτερη έμφαση στην κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας. Θέλουμε την Ευρώπη να είναι πιο πολιτική, να λειτουργεί περισσότερο δημοκρατικά και αλληλέγγυα, να δίνει ακόμη μεγαλύτερη έμφαση στην κοινωνική της διάσταση. Θέλουμε την Ευρώπη να αφουγκράζεται τις ανησυχίες, τις αγωνίες, τις προσδοκίες όλων των πολιτών της.

Για όλους αυτούς τους λόγους, οι Ελληνίδες και οι Έλληνες θα θέλαμε πολύ περισσότερα απ' όσα διασφαλίζονται με τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη, τη Συνθήκη της Λισσαβόνας. Πιστεύουμε ωστόσο ότι τα βήματα που γίνονται με τη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη, όσο και αν δεν είναι επαρκή, για μας τουλάχιστον είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Πιστεύουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έδωσε πολλά σε ολόκληρη την ήπειρό μας και μπορεί να δώσει ακόμη περισσότερα, στα χρόνια που έρχονται. Πιστεύουμε ότι τα κράτη και οι λαοί της Ευρώπης μπορούμε να βρεθούμε πιο κοντά, να χτίσουμε όλοι μαζί την Ευρώπη των ενεργών πολιτών, των πολιτών που αποκτούν ουσιαστικό λόγο στις αποφάσεις της Ένωσης, των πολιτών που συνειδητοποιούν ότι το ευρωπαϊκό όραμα αφορά την πρόοδο όλων, και συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της κοινής πορείας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο «κοινότητα κοινών συμφερόντων»! Είναι πρωτίστως κοινότητα αξιών και ιδεών, με επίκεντρο τον πολίτη, τις σύγχρονες ανάγκες του και τα αιτήματά του. Η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι ο δρόμος για να έρθουν οι πολίτες της Ένωσης πιο κοντά στην Ευρωπαϊκή Ιδέα, πιο κοντά στη δομή και τη λειτουργία των θεσμών της, πιο κοντά στις αποφάσεις που λαμβάνονται από αποτελεσματικούς θεσμούς με αντιπροσωπευτικότητα και δημοκρατικότητα. Η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη είναι ο ρεαλιστικός δρόμος για την Ευρώπη του 21ου αιώνα, ο δρόμος για ένα καλύτερο ευρωπαϊκό μέλλον, δρόμος αλληλεγγύης, σταθερότητας και συλλογικής προόδου για όλους τους λαούς της Ευρώπης_ δρόμος που, πάνω απ' όλα, υπηρετεί τα συμφέροντα όλων των Ελληνίδων και όλων των Ελλήνων.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς διατάξεις» και θα διεξαχθεί ονομαστική ψηφοφορία.

Σας γνωρίζω ότι μίλησαν όλοι -και οι πενήντα- οι συνάδελφοι Βουλευτές που είχαν εγγραφεί, οι Αρχηγοί των κομμάτων και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Εισερχόμαστε στην ονομαστική ψηφοφορία.

Οι αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο λέγουν «ΝΑΙ».

Οι μη αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο λέγουν «ΟΧΙ».

Οι αρνούμενοι ψήφο λέγουν «ΠΑΡΩΝ».

Καλούνται επί του καταλόγου ο Βουλευτής Κωνσταντίνος Γκιουλέκας από τη Νέα Δημοκρατία και ο Βουλευτής Δημήτριος Λιντζέρης από το ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Σας ενημερώνω ότι έχουν έρθει στο Προεδρείο τηλεομοιοτυπίες (φαξ) συναδέλφων σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, με τις οποίες γνωστοποιούν την ψήφο τους επί του νομοσχεδίου. Οι ψήφοι αυτές θα ανακοινωθούν και θα συνυπολογιστούν στην καταμέτρηση, η οποία θα ακολουθήσει.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Υπάρχει συνάδελφος, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Οι επιστολές, οι οποίες απεστάλησαν στο Προεδρείο από τους συναδέλφους σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος πρώην Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδης Έβερτ με επιστολή του γνωρίζει στον Πρόεδρο του Σώματος ότι λόγω εκτάκτου προσωπικού κωλύματος δεν μπορεί να παραστεί στην ψηφοφορία για την κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας και ότι εάν ήτο παρών θα ψήφιζε υπέρ της κύρωσης της συνθήκης.

Η ψήφος αυτή δεν προσμετράται στο αποτέλεσμα της ονομαστικής ψηφοφορίας.

Ο συνάδελφος κ. Καμμένος μόλις μας ειδοποίησε ότι λόγω ασθενείας δεν μπόρεσε να παρευρεθεί και ότι εάν ήταν εδώ θα ψήφιζε «ΝΑΙ».

Η ψήφος αυτή δεν προσμετράται στο αποτέλεσμα της ονομαστικής ψηφοφορίας.

Ο συνάδελφος κ. Νικόλαος Παπαδημάτος ευρισκόμενος εκτάκτως στο εξωτερικό, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, για οικογενειακούς λόγους, με επιστολή του γνωρίζει στον Πρόεδρο του Σώματος ότι στην ονομαστική ψηφοφορία που διεξάγεται σήμερα στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις» εάν συμμετείχε και ήταν εδώ θα ψήφιζε «ΝΑΙ».

Παρακαλώ να καταχωριστεί στα Πρακτικά. Η ψήφος αυτή δεν προσμετράται στο αποτέλεσμα της ονομαστικής ψηφοφορίας.

Η επιστολή του κ. Παπαδημάτου έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας.

Ψήφισαν συνολικά 292 Βουλευτές.

Υπέρ της κυρώσεως της συνθήκης, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 250 Βουλευτές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κατά της κυρώσεως της συνθήκης, δηλαδή «ΟΧΙ», ψήφισαν 42 Βουλευτές.

«ΠΑΡΩΝ» δεν ψήφισε κανείς Βουλευτής, σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

«Ονομαστική ψηφοφορία επί της κυρώσεως της Συνθήκης της Λισσαβώνας

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ		
Έβερτ Μιλτιάδης	-	
Σουφλιάς Γεώργιος	+	
Ρουσόπουλος Θεόδωρος	+	
Χηνοφώτης Παναγιώτης	+	
Πατριανάκου Φεβρωνία	+	
Κατσέλη Λούκα	+	
Παπαδημητρίου Γεώργιος	+	
Ραγκούσης Ιωάννης	+	
Δραγώνα Θάλεια	+	
Κουβέλης Σπυρίδων	+	
Καζάκος Κωνσταντίνος		+
Μπανιάς Ιωάννης		+
Α' ΑΘΗΝΩΝ		
Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)	+	
Αβραμόπουλος Δημήτριος	+	
Αλογοσκούφης Γεώργιος	+	
Παυλόπουλος Προκόπιος	+	
Βουλγαράκης Γεώργιος	+	
Πιπιλή Φωτεινή	+	
Μπενάκη-Ψαρούδα Άννα	+	
Σκανδαλίδης Κωνσταντίνος	+	
Διαμαντοπούλου Άννα	+	
Παπουτσής Χρήστος	+	
Ράπτη Αναστασία - Συλβάνα	+	
Αλευράς Αθανάσιος (Νάσος)	+	
Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)		+
Καφαντάρη Ευθαλία (Λίλα)		+
Φιλίνη Άννα	-	
Κοροβέσης Περικλής - Ηλίας		+
Πλεύρης Αθανάσιος		+
Β' ΑΘΗΝΩΝ		
Μητσοτάκης Κυριάκος	+	
Μεϊμαράκης Ευάγγελος -Βασίλειος	+	
Γιακουμάτος Γεράσιμος	+	
Ζαγορίτης Ελευθέριος (Λευτέρης)	+	
Λιάπης Μιχάλης -Γιώργος	+	
Σπηλιωτόπουλος Αριστόβουλος (Άρης)	+	
Χατζηδάκης Κωνσταντίνος	+	
Παπακώστα-Σιδηροπούλου Κατερίνα	+	
Πετραλιά-Πάλλη Φάνη	+	
Καμμένος Παναγιώτης (Πάνος)	_	
Ντινόπουλος Αργύριος	+	
Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης	+	
Πολύδωρας Βύρων	+	
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος)	+	
Σταθάκης Αριστοτέλης (Άρης)	+	
Κασίμης Θεόδωρος	+	
Παπαθανασίου Γιάννης	+	
Λοβέρδος Ανδρέας	+	
Ανδρουλάκης Δημήτριος (Μίμης)	+	
Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ	+	
Αποστολάκη Ελένη-Μαρία (Μιλένα)	+	
Δημαράς Ιωάννης	+	
Δαμανάκη Μαρία	+	
Κακλαμάνης Απόστολος	+	
Ευθυμίου Πέτρος	+	
Παπανδρέου Βασιλική (Βάσω)	+	
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος (Αλέκος)	+	
Γείτονας Κωνσταντίνος	+	
Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα (Μαριλίζα)	+	
Σακοράφα Σοφία	+	
Χυτήρης Τηλέμαχος	+	
Παπαρήγα Αλεξάνδρα		+
Χαλβατζής Σπυρίδων		+
Μαυρίκος Γεώργιος		+
Πρωτούλης Ιωάννης		+
Μελά Παναγιώτα - Εύα		+
Κουβέλης Φώτιος-Φανούριος		+
Δραγασάκης Ιωάννης		+
Παπαγιαννάκης Μιχαήλ	-	
Ψαριανός Γρηγόριος	-	
Γεωργιάδης Σπυρίδων - Άδωνις		+
Αϊβαλιώτης Κωνσταντίνος		+
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ		
Μαγγίνας Βασίλειος	+	
Σαλμάς Μάριος	+	
Λιβανός Σπυρίδωνας - Παναγιώτης (Σπήλιος)	+	
Σταμάτης Δημήτριος	+	
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)	+	
Βερελής Χρήστος	+	
Γιαννακά Σοφία	+	
Μωραΐτης Νικόλαος		+
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ		
Μανώλης Ιωάννης	+	
Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)	+	
Μανιάτης Ιωάννης	+	
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ		
Τατούλης Πέτρος	+	
Λυκουρέντζος Ανδρέας	+	
Ρέππας Δημήτριος	+	
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ		
Παπασιώζος Κωνσταντίνος	+	
Παπαγεωργίου Γεώργιος	+	
Τσιρώνης Δημήτριος	+	
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		
Βλάχος Γεώργιος	+	
Δούκας Πέτρος	+	
Καντερές Νικόλαος	+	
Σταύρου Απόστολος	+	
Μπούρας Αθανάσιος	+	
Πάγκαλος Θεόδωρος	+	
Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή (Εύη)	+	
Οικονόμου Βασίλειος	+	
Βρεττός Κωνσταντίνος (Ντίνος)	+	
Γκιόκας Ιωάννης		+
Λεβέντης Αθανάσιος		+
Βορίδης Μαυρουδής (Μάκης)		+
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ		
Μπεκίρης Μιχαήλ	+	

Παπαδημάτος Νικόλαος	–	
Ράγιου-Μεντζελοπούλου Αναστασία (Νατάσα)	+	
Παπανδρέου Γεώργιος	+	
Κατσιφάρας Απόστολος	+	
Βέρρας Μιλτιάδης	+	
Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος	+	
Καραθανασόπουλος Νικόλαος		+
Τσούκαλης Νικόλαος	–	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
Μπασιάκος Ευάγγελος	+	
Γιαννάκης Μιχαήλ	+	
Κουτσούμπας Ανδρέας	+	
Τόγιας Βασίλειος	+	
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ		
Φώλιας Χρήστος	+	
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ		
Δαϊλάκης Σταύρος	+	
Τζίμας Μαργαρίτης	+	
Αηδόνης Χρήστος	+	
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ		
Παυλίδης Αριστοτέλης	+	
Βαληνάκης Ιωάννης	+	
Καραμάριος Αναστάσιος	+	
Νικητιάδης Γεώργιος	+	
Ζωΐδης Νικόλαος	+	
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ		
Δερμεντζόπουλος Αλέξανδρος	+	
Γεροντόπουλος Κυριάκος	+	
Κελέτσης Σταύρος	+	
Ντόλιος Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
Κεδίκογλου Συμεών (Σίμος)	+	
Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος	+	
Λιάσκος Αναστάσιος	+	
Περλεπέ-Σηφουνάκη Αικατερίνη	+	
Παπαγεωργίου Γεώργιος	+	
Μαρίνος Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
Καρανίκας Ηλίας	–	
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ		
Βαρβαρίγος Δημήτριος	+	
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ		
Κοντογιάννης Γεώργιος	+	
Κανελλοπούλου Κρινιώ	+	
Αδρακτάς Παναγιώτης	+	
Τζαβάρας Κωνσταντίνος	+	
Κουτσούκος Γιάννης	+	
Κατρίνης Μιχάλης	+	
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ		
Χαλκίδης Μιχαήλ	+	
Φωτιάδης Ηλίας	+	
Τσαβδαρίδης Λάζαρος	+	
Σιδηρόπουλος Αναστάσιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ	+	
Αυγενάκης Ελευθέριος	+	
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος	+	
Κεγκέρογλου Βασίλειος	+	
Στρατάκης Εμμανουήλ	+	
Σκουλάς Ιωάννης	+	
Σκραφνάκη Μαρία	+	
Αλαβάνος Αλέξανδρος		+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ		
Μπέζας Αντώνιος	+	
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
Καραμανλής Κωνσταντίνος	+	
Γκιουλέκας Κωνσταντίνος	+	
Ιωαννίδης Ιωάννης	+	
Ορφανός Γεώργιος	+	
Ράπτη Ελένη	+	
Καλαφάτης Σταύρος	+	
Τζιτζικώστας Απόστολος - Ιωάννης	+	
Βενιζέλος Ευάγγελος	+	
Καστανίδης Χαράλαμπος	+	
Αράπογλου Χρυσή	+	
Καϊλή Ευδοξία - Εύα	+	
Μαγκριώτης Ιωάννης	+	
Ζιώγας Ιωάννης		+
Καλαντίδου Σοφία		+
Κουράκης Αναστάσιος		+
Καρατζαφέρης Γεώργιος		+
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
Καράογλου Θεόδωρος	+	
Σαλαγκούδης Γεώργιος	+	
Ρεγκούζας Αδάμ	+	
Γερανίδης Βασίλειος	+	
Τσιόκας Θεοχάρης	+	
Αμμανατίδου - Πασχαλίδου Ευαγγελία (Λίτσα)		+
Βελόπουλος Κυριάκος		+
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ		
Καλογιάννης Σταύρος	+	
Τασούλας Κωνσταντίνος	+	
Παντούλας Μιχαήλ	+	
Αργύρης Ευάγγελος	+	
Αλυσανδράκης Κωνσταντίνος		+
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ		
Καλαντζής Γεώργιος	+	
Παναγιωτόπουλος Νικόλαος	+	
Χριστοφιλογιάννης Δημήτριος	+	
Τιμοσίδης Μιχαήλ	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ		
Σιούφας Δημήτριος	+	
Τσιάρας Κωνσταντίνος	+	
Ταλιαδούρος Σπυρίδων	+	
Αναγνωστόπουλος Γεώργιος	+	
Ρόβλιας Κωνσταντίνος	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ		
Μπουζάλη Βίβιαν	+	
Πετσάλνικος Φίλιππος	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ		
Δένδιας Νικόλαος-Γεώργιος	+	
Γκερέκου Αγγελική (Άντζελα)	+	
Χαραλάμπους Χαράλαμπος		+
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ		
Παρίσης Αλέξανδρος	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ		
Κιλτίδης Κωνσταντίνος	+	
Τσιτουρίδης Σάββας	+	
Φλωρίδης Γεώργιος	+	

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ		
Κασαπίδης Γεώργιος	+	
Τσιαρτσιώνης Νικόλαος	+	
Παπαδόπουλος Μιχάλης	+	
Παπακωνσταντίνου Γεώργιος	+	
Αθανασιάδης Αλέξανδρος	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
Παπαληγούρας Αναστάσιος-Πέτρος	+	
Κόρκα-Κώνστα Αθηνά	+	
Κόλλιας Κωνσταντίνος	+	
Μπεγλίτης Παναγιώτης	+	
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ		
Βρούτσης Ιωάννης	+	
Μανούσου - Μπινοπούλου Αριάδνη	+	
Ρήγας Παναγιώτης	+	
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ		
Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+	
Αποστολάκος Γρηγόριος	+	
Γρηγοράκος Λεωνίδας	+	
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ		
Χαρακόπουλος Μάξιμος	+	
Ζώης Χρήστος	+	
Αγοραστός Κωνσταντίνος	+	
Έξαρχος Βασίλειος	+	
Νασιώκας Έκτορας	+	
Σαχινίδης Φίλιππος	+	
Σκυλλάκος Αντώνιος		+
Ροντούλης Αστέριος		+
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ		
Πλακιωτάκης Ιωάννης	+	
Καρχιμάκης Μιχαήλ	+	
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ		
Γιαννέλλης-Θεοδοσιάδης Ιωάννης	+	
Σηφουνάκης Νικόλαος	+	
Σκοπελίτης Σταύρος		+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ		
Σολδάτος Θεόδωρος	+	
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		
Νάκος Αθανάσιος	+	
Σούρλας Γεώργιος	+	
Καρτάλης Κωνσταντίνος	+	
Ζήση Ροδούλα	+	
Γκατζής Νικόλαος		+
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		
Λαμπρόπουλος Ιωάννης	+	
Σαμαράς Αντώνιος	+	
Σαμπαζιώτης Δημήτριος	+	
Καλαντζάκου Σοφία	+	
Κουσελάς Δημήτριος	+	
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		
Κοντός Αλέξανδρος	+	
Μάντατζη Τσετίν	+	
Σγουρίδης Παναγιώτης	+	
Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
Μιχαλολιάκος Βασίλειος	+	
Μελάς Παναγιώτης	+	
Σημίτης Κωνσταντίνος	+	
Μανωλάκου Διαμάντω		+
Δρίτσας Θεόδωρος		+
Αποστολάτος Βαΐτσης (Βάης)		+
Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
Τραγάκης Ιωάννης	+	
Νεράντζης Αναστάσιος	+	
Νιώτης Γρηγόρης	+	
Λιντζέρης Δημήτριος	+	
Διαμαντίδης Ιωάννης	+	
Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα)		+
Λαφαζάνης Παναγιώτης		+
Αράπογλου Δήμητρα		+
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ		
Καρασμάνης Γεώργιος	+	
Τζαμτζής Ιορδάνης (Δάνης)	+	
Φουντουκίδου - Θεοδωρίδου Παρθένα	+	
Τζάκρη Θεοδώρα	+	
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ		
Κωνσταντόπουλος Γεώργιος	+	
Κουκοδήμος Κωνσταντίνος	+	
Καρπούζας Αντώνιος	+	
Αμοιρίδης Ιωάννης	+	
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ		
Τρυφωνίδης Γεώργιος	+	
Παπαχρήστος Ευάγγελος	+	
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ		
Κεφαλογιάννη Όλγα	+	
Λαμπίρης Ηλίας	+	
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ		
Στυλιανίδης Ευριπίδης	+	
Χατζή Οσμάν Αχμέτ	+	
Πεταλωτής Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ		
Θαλασσινός Θαλασσινός	+	
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ		
Καραμανλής Αχιλλέας	+	
Κόλλια-Τσαρουχά Μαρία	+	
Λεονταρίδης Θεόφιλος	+	
Καριπίδης Αναστάσιος	+	
Κουτμερίδης Ευστάθιος	+	
Μπόλαρης Μάρκος	+	
Πολατίδης Ηλίας		+
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ		
Χατζηγάκης Σωτήριος	+	
Λέγκας Νικόλαος	+	
Χάϊδος Χρήστος	+	
Μερεντίτη Αθανασία (Σούλα)	+	
Κανταρτζής Αχιλλέας		+
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ		
Γιαννόπουλος Αθανάσιος	+	
Σταϊκούρας Χρήστος	+	
Σταυρογιάννης Νικόλαος	+	
Καλλιώρας Ηλίας	+	
Αντωνίου Αντωνία (Τόνια)	+	
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ		
Κωνσταντινίδης Ευστάθιος	+	
Λιάνης Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ		
Μπούγας Ιωάννης	+	
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		
Βαγιωνάς Γεώργιος	+	
Φλωρίνης Αθηναίος	+	

Δριβελέγκας Ιωάννης	+
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	
Μαρκογιαννάκης Χρήστος	+
Βολουδάκης Μανούσος - Κωνσταντίνος	+
Νικηφοράκης Στυλιανός	+
Σκουλάκης Εμμανουήλ	+
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	
Κοσμίδης Ιωάννης	+
Τσουρή Ελπίδα	+

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	«ΝΑΙ»	250
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	«ΟΧΙ»	42
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ:		292

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ»**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις» έγινε δεκτό κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του κατά πλειοψηφία και έχει ως εξής:

«Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις

Άρθρο πρώτο

Κυρώνονται, κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Συνθήκη της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις, τα σχετικά Πρωτόκολλα και Παραρτήματα που προσαρτώνται στις ανωτέρω Συνθήκες, καθώς και οι Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, που υπογράφηκαν στη Λισσαβώνα στις 13 Δεκεμβρίου 2007, μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, του Βασιλείου της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

1. Με τα διατάγματα και τις λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 1, 2 και 4 του ν. 1338/1983 (ΦΕΚ 34 Α'), όπως τροποποιήθηκαν μεταγενεστέρως και ισχύουν σήμερα, καθώς και του άρθρου 48 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α'), μπορεί να ρυθμίζεται αναλόγως κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, των σχετικών Πρωτοκόλλων και Παραρτημάτων και των Δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, καθώς και κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των πράξεων, που εκδίδονται κάθε φορά από τα όργανα της Ένωσης. Με τον ίδιο τρόπο, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην ανάπτυξη των νησιών και έχουν σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 158 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όπως τροποποιείται με τη Συνθήκη που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, καθώς και των σχετικών Δηλώσεων.

2. Με τις παραπάνω κανονιστικές πράξεις επέρχονται οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων που είναι αντίθετες προς τη ρύθμιση, η οποία προβλέπεται από τη Συνθήκη που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις των οργάνων της Ένωσης.

3. Η διαβίβαση προσφυγών που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου «σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας», ρυθμίζεται από τα άρθρα 5Α παράγραφος 6 και 16 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (ν. 3566/2007, ΦΕΚ 117 Α').

Άρθρο τρίτο

Πριν από το τέλος κάθε τακτικής συνόδου της Βουλής, ο Υπουργός Εξωτερικών υποβάλλει προς αυτήν έκθεση για την εφαρμογή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο τέταρτο

1. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται σε ενοποιημένη απόδοση η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θα καταρτισθεί από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λαμβάνονται μέτρα ώστε να καθίσταται προσιτή στα άτομα με αναπηρίες η ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόσθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007, καθώς και οι Επεξηγήσεις σχετικά με το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στα οποία γίνεται παραπομπή στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 1 σημείο 8) της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στη συνέχεια του παρόντος νόμου.

Άρθρο πέμπτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των κειμένων που κυρώνονται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6 παράγραφος 2 της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν περιέλθει στο Προεδρείο αιτήματα υπογραφόμενα από τους εκατόν έναν συναδέλφους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. περιλαμβάνοντας πρόταση για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος κατά το άρθρο 44 παράγραφος 2 εδάφιο β' του Συντάγματος και 116 του Κανονισμού της Βουλής.

Επίσης, στο Προεδρείο περιήλθε αίτημα υπογραφόμενο από τους είκοσι δύο Βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, με το οποίο μάς γνωρίζουν -και ενημερώνω την Εθνική Αντιπροσωπεία- ότι ζητούν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για να ενημερωθεί ο ελληνικός λαός και να εκφράσει όσο γίνεται πιο πλατιά τη θέση «ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα», «ΟΧΙ και στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Επίσης, με αίτημα-πρόταση οι δεκατέσσερις συνάδελφοι του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς ζητούν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το ψηφισθέν νομοσχέδιο «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις» που ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία στη Βουλή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Σύνταγμα.

Κύριοι συνάδελφοι που υποβάλατε την πρόταση, έχετε κάτι συγκεκριμένο περί διεξαγωγής της συζήτησης;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κατά τον Κανονισμό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριοι συνάδελφοι, όσοι επιθυμούν να αρχίσει η συζήτηση την Παρασκευή, το Σάββατο και την Κυριακή, να σηκώσουν το χέρι.

Ο κ. Κουβέλης έχει ζητήσει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μια καλή ημέρα για την συζήτηση της σχετικής πρότασης είναι η προσεχής Τρίτη. Νομίζω ότι αυτό θα μας διευκολύνει όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το Προεδρείο θα το εκτιμήσει και θα συνεννοηθούμε αύριο στη Διάσκεψη των Προέδρων για να το κανονίσουμε.

Ο κ. Πάγκαλος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο αναφέρει ότι εισάγεται κατά προτεραιότητα η σχετική πρόταση. Αυτό, κατά την άποψή μου, προδήλως σημαίνει ότι προηγείται των άλλων προτάσεων και σχεδίων νόμων που υπάρχουν στην ημερήσια διάταξη της Βουλής. Επομένως, εφόσον πρόκειται να ξαναρχίσουμε τη νομοθετική μας εργασία μετά την εορτή του Αγίου Πνεύματος, λογικό θα ήταν εκείνη την ημέρα να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Είναι λογικό αυτό που λέτε.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Συμφωνούμε για την Τρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Θα ενημερώσω τη Διάσκεψη των Προέδρων, αύριο το μεσημέρι για την ημέρα συζήτησης της πρότασης που έχουν ζητήσει και τα τρία κόμματα.

Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδριάσεως, ως προς την ψήφιση στο σύνολο του ανωτέρω σχεδίου νόμου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, σας έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Πέμπτης 29 Μαΐου 2008, της Παρασκευής 30 Μαΐου 2008 και της Δευτέρας 2 Ιουνίου 2008 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Πέμπτης 29 Μαΐου 2008, της Παρασκευής 30 Μαΐου 2008 και της Δευτέρας 2 Ιουνίου 2008 επικυρώθηκαν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο λέει μέχρι τρεις ημέρες. Να μην ερμηνευθεί μέχρι και τρεις ημέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το κρατώ. Καλή σημείωση, κύριε Υπουργέ.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 0.38' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Πέμπτη 12 Ιουνίου 2008 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**